

STAATSBLAD

VAN

NEDERLANDSCH INDIË.

VOOR HET JAAR

1849.

ZALT-BOMMEL,

JOH. NOMAN EN ZOON.

1850.

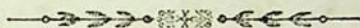
WETTEN EN BESLUITEN,

VERVAT IN HET

STAATSBLAD VAN NEDERLANDSCH INDIE,

OVER HET JAAR

1849.

N°. 1. <i>Besluit</i> van 2 Januarij, n°. 1. Bepaling dat in de gevallen, bedoeld bij artikel 55 van het Reglement op het beleid der Regering (Staatsblad 1836 n°. 48), steeds aan den militairen officier moet worden overgelaten het bevel over de beschikbare magt. » 2. ——— van 4 Januarij, n°. 2. Verhandeling bij 's lands algemeene kas, van de ontvangsten voortvloeiende uit de belasting op de civiele processen, bij de residentie- en land-raden op Java en Madura. » 3. <i>Publicatie</i> van 6 Januarij. Bepaling van den afstand van den wal van Java en Madura, binnen welken geene schepen of vaartuigen te huis behorende in Nederlandsch Indië, of in Inlandsche staten van den Indischen Archipel, Siam, Cochin-China en China, welke opium aan boord hebben, mogen ten anker komen. » 4. <i>Besluit</i> van 8 Januarij, n°. 1. Voor Samarang van toepassing verklaard, het Policie-Reglement voor de stad en voorsteden van Soerabaja. » 5. <i>Publicatie</i> van 17 Januarij. Verandering in de samenstelling van het Hoog-Geregtshof en tijdelijke opdragt van een gedeelte der regtsmagt van dit opperregterlijk collegie aan de raden van justitie op Java. » 6. <i>Besluit</i> van 22 Januarij, n°. 2. De hoofden van plaatselijk bestuur, herinnerd aan de opvolging van het bepaalde bij de Resolutie van 13 October 1834 n°. 4 (Staatsblad n°. 46), nopens de opname van 's lands gelden en goederen. » 7. ——— van 22 Januarij, n°. 18. Bepaling ten aanzien van het zegel voor verzoekschriften om verlof, welke aan de presidenten der regterlijk collegiën en aan den procureur generaal bij het Hoog-Geregtshof van Nederlandsch Indië, worden ingediend. » 8. ——— van 26 Januarij, n°. 2. Reglement op de pensioenen en gagementen voor de Europeesche militairen behorende tot de landmagt in de Nederlandsche overzeesche bezittingen en voor hunne weduwen of weezen. » 9. <i>Publicatie</i> van 1 Januarij. Regten op witte eper bij den uitvoer van Java en Madura. » 10. <i>Besluit</i> van 2 Februarij, n°. 6. Verzoeken, om naamsverwisseling van inlandsche beambten, blijven onderworpen aan de goedkeuring van het gouvernement, doch de uitreiking der betrekkelijke akte overgelaten aan de residenten en op zich zelve staande adistent-residenten. » 11. <i>Publicatie</i> van 7 Februarij. Regelen voor het uitwijken bij ontmoeting of voorbij varing van stoomvaartuigen onderling en van stoomvaartuigen met zeilschepen, op zee en op de rivieren, stroomen,	vaarwaters, reeden, havens, baaijen en zeegaten, in de Nederlandsch Indische Bezittingen. N°. 12. <i>Besluit</i> van 12 Februarij, n°. 6. Reglement voor de commissie belast met het beheer der begraafplaatsen voor lijken van Europeanen en daarmede gelijkstaande personen te Soerabaja, zoomede voor den opziener dier begraafplaatsen. » 13. ——— van 23 Maart, n°. 5. Attestatiën de vita en Kwitantiën tot de ontvangst in Nederland van in Nederlandsch Indië uit 's lands kas betaalde pensioenen of onderstanden van Nederlandsche ambtenaren en officieren. » 14. ——— van 24 Maart, n°. 36. Reglement voor de militaire geneeskundige dienst in Nederlandsch Indië. » 15. ——— van 26 Maart, n°. 3. Op de Afrikaansche militairen van toepassing verklaard het Reglement op de pensioenen en gagement voor de Europeesche militairen, behorende tot de landmagt in de Nederlandsche overzeesche bezittingen en voor hunne weduwen of weezen. » 16. ——— van 29 Maart, n°. 2. Reglement voor het loodswezen te Soerabaja. » 17. ——— van 3 April, n°. 28. Voor het bataillon Papangers te Batavia, tot aan deszelfs organisatie of casu quo ontbinding, van toepassing verklaard het Reglement voor de Bataviasche schutterij, gearresteerd bij Resolutie van 3 Januarij 1832 n°. 12 (Staatsblad n°. 1). » 18. ——— van 3 April, n°. 29. Bepaling van hetgeen beschouwd wordt garnizoen te zijn en omtrent de beoordeeling van desertie en poging tot desertie. » 19. ——— van 3 April, n°. 2. Magtiging, om bewame personen, die door kennis, verkregene ondervinding en erkende verdiensten uitmunten, bij uitzondering voor te dragen ter benoeming als ambtenaren der eerste en tweede klasse. » 20. ——— van 22 April, n°. 9. Bepaling ten aanzien van de diensten, welke door de gouvernements schoeners en kruisbooten kunnen en behooren te worden verrigt. » 21. ——— van 24 April, n°. 2. Betrekkelijk de uitreiking in het vervolg, van de bronzen medaille voor trouwe dienst. » 22. ——— van 25 April, n°. 4. Reglement op de briefwisseling tusschen Nederland en Nederlandsch Indië, met den overlandpost over Marseille gevoerd wordende. » 23. <i>Publicatie</i> van 27 April. Bepaling van ambtenaren ten wier overstaan, binnen Nederlandsch Indië, behoort te geschieden de vertooning van het scheepsjournaal en de tot dezelve betrekkelijke verklaringen.

- N°. 24. *Publicatie* van 4 Mei. Bepaling, dat de te Batavia gevestigde landraad vooreerst op den tegenwoordigen voet zal blijven zamengesteld.
- » 25. *Besluit* van 10 Mei, n°. 4. Reglement op het houden van de Registers van den burgerlijken stand voor de Europeesche en daarmede gelijkgestelde bevolking in Nederlandsch Indië.
- » 26. *Publicatie* van 13 Mei. Aanvaarding van de regering der Nederlanden door Koning Willem III.
- » 27. *Besluit* van 19 Mei, n°. 4. Bepaling omtrent de voeding der gecondemneerden tot dwangarbeid en nopens de verlichting der localen.
- » 28. — van 2 Junij, n°. 2. Vuurwapenen, welke gebruikt zijn en door passagiers uit Nederland worden medegebragt, vrij van regten in te voeren.
- » 29. — van 17 Junij, n°. 8. Reglement voor de korpsen Pradjocrits op Java.
- » 30. — van 17 Junij, n°. 9. Reglement voor de detachementen Djajiang-Sekars op Java.
- » 31. — van 17 Junij, n°. 11. De bepaling, nopens de vermindering der kultuur procentos voor de nieuwelings in eenige residentie of afdeeling benoemd wordende Europeesche ambtenaren, niet van toepassing verklaard op sommige assisten, opzieners en mindere beambten bij de kultures.
- » 32. — van 24 Junij, n°. 5. Nopens het verleenen van pensioenen aan Amboinesche en Inlandsche militairen van het Indisch-leger.
- » 33. — van 28 Junij, n°. 3. Bepaling dat de contributie, bedoeld bij art. 3 § c, van het Reglement voor het militair weduwen- en wezenfonds, niet verschuldigd is over gelden, welke verleend worden, om geleden verliezen te gemoet te komen of gedane uitgaven te dekken of terug te betalen.
- » 34. *Publicatie* van 9 Julij. Uitreiking van reispassen voor het Eiland Madura.
- » 35. *Besluit* van 18 Augustus, n°. 3. Wijziging van de 3de alinea van art. 12 der bepalingen op het beheer van 'slands geldmiddelen, omtrent de indiening door de algemeene rekenkamer der aantooning van den stand der fondsen van de begrooting van algemeene sommen.
- » 36. — van 1 Augustus, n°. 6. Directeuren, kommiezen, magazijn-, hospitaal- en menage-meesters, bij alle militaire ziekengeestichten, vrijgesteld van persoonlijke schutterlijke dienst.
- » 37. — van 9 Augustus, n°. 2. Opheffing van de 3de compagnie der Samarangsche Schutterrij.
- » 38. — van 17 Augustus, n°. 3. Wijziging van de eerste alinea van art. 43 van het Reglement voor de detachementen Djajiang-Sekars, nopens de lessen van onderwijs.
- » 39. — van 25 Augustus, La. D². Banjoewangie, verklaard tot eene op zich zelve staande afdeeling.
- » 40. — van 27 Augustus, n°. 3. Verdeeling van het eiland Borneo in twee afdeelingen, onder de benaming van West-afdeeling en Zuid- en Ooster-afdeeling.
- » 41. *Publicatie* van 2 September. Omtrent de voorziening in de tijdelijke waarneming van openvallende regterlijke betrekkingen op de Bezittingen buiten Java en Madura.
- » 42. — van 3 September. Bepalingen voor den afstand van het regt tot den verkoop van amfioen in het klein op Java en Madura, over het jaar 1850.
- » 43. *Besluit* van 4 September, n°. 1. Medaille voor trouwe dienst voor de onderofficieren en manschappen dienende bij de detachementen Djajiang-Sekars op Java en Lijfwachten Dragonders aan de Hoven te Djokdjokarta en Soerakarta.
- » 44. *Publicatie* van 11 September. Verpachting van het middel der bazaars en warongs op Java over het jaar 1850.
- » 45. *Besluit* van 12 September, n°. 2. Op de detachementen Djajiang-Sekars op Java en de Lijfwachten Dragonders aan de Hoven van Soerakarta, toepasselijk verklaard het Reglement op de pensioenen en gagementen voor de Europeesche militairen, enz.
- N°. 46. *Besluit* van 14 September, n°. 8. Bepaling, dat de omgaande regters en griffiers bij de regtbanken van omgang, niet gehouden zijn, om bij de terechtzittingen hun costume te dragen.
- » 47. — van 14 September, n°. 9. Regten op den invoer van gebruikte vuurwapenen door passagiers van elders als Nederland aangebragt.
- » 48. — van 14 September, n°. 22. Bepaling ten aanzien van den duur van kruiwagenstraf.
- » 49. — van 15 September, n°. 3. Veroordeelden tot dwang-arbeid, bestemd om ter Zuid- en Oostkust van Borneo werkzaam te zijn, kunnen zich van hunne vrouwen en kinderen doen vergezellen.
- » 50. *Publicatie* van 17 September. Aan den Vice-President van den raad van Nederlandsch Indië, Jhr. J. C. Reijnt, gedurende de reis van den Minister van Staat, Gouverneur Generaal naar Banjermassin, Makasser en Madura, opgedragen het dagelijksch beheer van zaken.
- » 51. *Besluit* van 24 September, n°. 1. Voorzitterschap en samenstelling van het bestuur over de Protestantische kerken in Nederlandsch Indië.
- » 52. *Publicatie* van 1 October. Verpachting van 'slands middelen op Java en Madura over het jaar 1850.
- » 53. — van 7 October. Voorwaarden voor de verhuur van plaatsen op de visch bazaars te Makasser.
- » 54. — van 12 October. Opheffing van de pacht op de sirie te Makasser.
- Wijziging der bepalingen omtrent de heffing eener personele belasting onder de benaming van huistax te Makasser.
- Aanwijzing van de loods voor het haven-kantoor te Makasser tot kortstondige nederlage van koopwaren.
- De jaarpassen van te Makasser te huisbehoorende prauwen vrijgesteld van zegelregt.
- Toestemming tot oponthoud te Makasser alleen in te trekken op magtiging van den Gouverneur Generaal.
- » 55. — van 20 October. Herveiling van de pacht van het regt tot den verkoop van amfioen in het klein in de districten n°. 2 tot en met n°. 13.
- » 56. *Besluit* van 21 October, n°. 6. Samenstelling van de geneeskundige dienst bij het leger in Oost-Indië.
- » 57. *Publicatie* van 23 October. Reglement voor het loodswezen in Straat Balie.
- » 58. *Besluit* van 25 October, n°. 1. Voorzieningen in de godsdienstige belangen der Protestanten in Nederlandsch Indië.
- » 59. — van 19 November, n°. 1. Voor de Residentie Kadoe van toepassing verklaard, het Policie-reglement voor de stad en voorsteden van Soerabaija.
- » 60. — van 9 December, n°. 3. Bepaling: Dat ook op het eiland Bawean zittingen zullen worden gehouden van de regtbank van omgang, en dat aldaar mede een landraad zal worden opgericht.
- » 61. *Publicatie* van 10 December. Beslissing ten aanzien van geschillen over de bevoegdheid tusschen de regterlijke magt en het administratief gezag.
- » 62. *Besluit* van 28 December, n°. 5. Aanvulling van het Reglement op het verleenen van pensioenen aan burgerlijke ambtenaren in Nederlandsch Indië.
- » 63. — van 28 December, n°. 6. Koninklijke goedkeuring en bekrachtiging: van de uitgevaardigde wettelijke reglementaire bepalingen, en van de verandering in de samenstelling van het Hoog-Geregts-hof en tijdelijke opdracht van een gedeelte der regtsmagt van dit opperregterlij collegie aan de Raden van Justitie op Java.

NEDERLANDSCH INDIË.

VOOR HET JAAR 1849.

(N°. 1.) **BEPALING DAT IN DE GEVALLEN, BEDOELD BIJ ARTIKKEL 55 VAN HET REGLEMENT OP HET BELEID DER REGERING (STAATSBLAD 1836 N°. 48), STEEDS AAN DEN MILITAIREN OFFICIER MOET WORDEN OVERGELATEN HET BEVEL OVER DE BESCHIKBARE MAGT.**

Besluit van den Minister van Staat, Gouverneur Generaal van Nederlandsch Indië, van 2 Januarij 1849, N°. 1;

Gelet:
1°. Op artikel 51 en 55 van het Reglement op het beleid der Regering in Nederlandch Indië, (Staatsblad 1836, n°. 48), luidende:
Artikel 51. Op de bezittingen, buiten Java en Madura gelegen, zijn alle autoriteiten, burgerlijke en militaire, ondergeschikt aan den ambtenaar, met het hoogst burgerlijk gezag bekleed.

De meer bijzondere verhouding tusschen dezelve is of wordt, voor zoo veel noodig, bij afzonderlijke instructiën bepaald.

Artikel 55. In geval van onverhoopen vijandelijken aanval, zoo wel als in tijd van oorlog, moeten zij, (de gezagvoerders op de onderscheidene bezittingen) al wat tot de verdediging tegen den vijand noodig is, overlaten aan den bevelvoerende officier, zoo ver zij zelve niet door den Gouverneur Generaal, met dat bevel of eenigen anderen last daaromtrent mogten voorzien zijn.

2°. Enz. ;
4°. Op het Besluit van 16 Julij 1842, n°. 14, (Staatsblad n°. 34), bij hetwelk, in navolging der deswege in Nederland bestaande voorschriften, is bepaald, dat bij parades, waar schutterijen adisteren en in het algemeen in alle omstandigheden, waarin schutterijen en troepen van het leger vereenigd zijn, de hoogste in rang der officieren, en, bij gelijkheid van rang, de militaire officier het bevel zal voeren, al ware deze ook jonger in anciënniteit dan de met hem in rang gelijk staande officier der schutterij.

5°. Enz.
Den Raad van Indië gehoord;
Is goedgevonden en verstaan:

Eerstelijk: Met verandering van de, op voorstel van den Generaal Majoor, kommandant van het Indisch leger, gemaakte bepaling, vervalt in het Besluit van 16 Julij 1842, n°. 14, (Staatsblad n°. 34), vast te stellen:

Dat in de gevallen, bedoeld bij artikel 55 van het Reglement op het beleid der Regering in Nederlandch Indië, Staatsblad 1836 n°. 48, steeds aan den militairen officier moet worden overgelaten het bevel over de beschikbare magt, welke, voor zoo veel de schutterij betreft, door derzelver kommandant, zoo voltalig mogelijk zal worden gemaakt en gehouden; zonder echter verplicht te zijn zich in persoon aan het hoofd daarvan te stellen, in het geval dat de militaire kommandant eenen minderen rang bekleedt, dan die, welke door den kommandant der schutterij wordt gevoerd.

Ten tweede: Enz.
Afschrift Enz.

Accordeert met het register der besluiten van den Minister van Staat, Gouverneur Generaal van Nederlandsch Indië;
De Algemeene Secretaris,
C. VISSCHER.

(N°. 2.) **VERHANDELING BIJ 'SLANDS ALGEMEENE KAS, VAN DE ONTVANGSTEN VOORTVOLGENDE UIT DE BELASTING OP DE CIVIELE PROCESSEN, BIJ DE RESIDENTIE- EN LANDS-RADEN OP JAVA EN MADURA.**

Besluit van den Minister van Staat, Gouverneur Generaal van Nederlandsch Indië, van 4 Januarij 1849 N°. 2.

Gelezen de missives van den Directeur Generaal van Financiën, van 20 Julij 1848 n°. 4307,
25 October 1848 n°. 6531, en
11 December 1848 n°. 7663

de beide laatste strekkende in voldoening aan de missives van den Algemeenen Secretaris, van 26 Julij 1848 n°. 1998 en 23 November 1848 n°. 3352;

Gelet op de Resolutie van 20 November 1825 n°. 4, (Staatsblad n°. 40), en op de besluiten van 22 December 1837 n°. 3, (Staatsblad n°. 64), en 17 November 1840 n°. 19, (Staatsblad n°. 23.)

Den Raad van Indië gehoord;
Is goedgevonden en verstaan:

Eerstelijk: Enz.

Ten tweede: Met intrekking van de besluiten van 22 December 1837 n°. 3 (Staatsblad n°. 64) en 17 November 1840 n°. 19 (Staatsblad n°. 23), te bepalen, dat, van 1 Januarij 1849 af, de ontvangsten, voortvloeiende uit de procentwijze belasting op de civiele processen bij de residentie- en landraden op Java en Madura, maandelijks zullen worden verhandeld bij 'slands algemeene kas, onder een hoofd "civiele proceskosten" — en dat voor de voortdurende uitgaven, welke uit die gelden geschieden, zullen vereischt worden nadere autorisatiën van het gouvernement, welke onverwijld door de plaatselijke autoriteiten zullen worden voorgedragen, — voor zoo veel die uitgaven niet kunnen vervallen, — onder aanhaling der voor dezelve vroeger verleende autorisatiën;

Zullende intusschen met die uitgaven kunnen worden voortgegaan, tot dat nader zal zijn beschikt.

Afschrift, enz.

Accordeert met het register der besluiten van den Minister van Staat, Gouverneur Generaal van Nederlandsch Indië.
De Algemeene Secretaris,
C. VISSCHER.

(N°. 3.) **BEPALING VAN DEN AFSTAND VAN DEN WAL VAN JAVA EN MADURA, BINNEN WELKEN GEENE SCHEPEN OF VAARTUIGEN TE HUIS BEHOORDE IN NEDERLANDSCH INDIË, OF IN INLANDSCHE STATEN VAN DEN INDISCHEN ARCHIPEL, SIAM, COCHIN-CHINA EN CHINA, WELKE OPIUM AAN BOORD HEBBEN, MOGEN TEN ANKER KOMEN.**

PUBLICATIE.

VAN WEGE EN IN NAAM DES KONINGS.

De Minister van Staat, Gouverneur Generaal van Nederlandch Indië;
Den Raad van Nederlandsch Indië gehoord;

Allen, die deze zullen zien of hooren lezen, Salut! doet te weten:
Dat hij, tot wering van sluikhandel in opium, heeft goedgevonden, met aanvulling der Publicatie van 5 December 1841 (Staatsblad n°. 42), doch met intrekking van artikel een der Publicatie, te bepalen als volgt:

Ten Eerste: Schepen en vaartuigen, te huis behoorende in Nederlandch Indië, of in Inlandsche staten van den Indischen Archipel, Siam, Cochin-China en China, opium aan boord hebbende, zullen niet mogen ten anker komen binnen den afstand van drie Engelse zee mijlen van den wal van Java en Madura, of van eenige daaronder behoorende eilanden, en zulks op de straffen en met de gevolgen, vastgesteld bij artikel dertien en veertien der aangehaalde Publicatie van 5 December 1841, (Staatsblad n°. 42).

Dit verbod is niet toepasselijk op Straat Sunda, noch op Straat Balie, evenmin als op het binnenvallen uit nood, mits in acht worden genomen de daaromtrent bestaande algemeene en bijzondere bepalingen.

Ten Tweede: De ambtenaren der Recherche zullen bevoegd zijn, hun onderzoek uit te strekken tot de bedoelde schepen en vaartuigen, binnen gezeten afstand ten anker liggende, met het recht van aanbaling, van de opium welke zij aan boord mogten vinden, mits zich stiptelijk gedragende aan hunne instructiën.

En opdat niemand hiervan onwetendheid voorwende, zal deze zoo wel in de Nederlandsche als in de Inlandsche en Chinese talen worden gepubliceerd en geaffigeerd, waar zulks te doen gebruikelijk is.

Gelest en beveelt voorts, dat alle hogere en lagere collegiën en ambtenaren, officieren en justitiëren, ieder voor zoo veel hem aangaat, aan de stipte nakoming dezer de hand zullen houden, zoner enige oogluiking of aanzien des persoons.

Gegeven te Buitenzorg, 6 Januarij 1849.

ROCHUSSEN.

Ten ordonnantie van den Minister van Staat, Gouverneur Generaal van Nederlandsch Indië.
De Algemeene Secretaris,
C. VISSCHER.

(N°. 4.) **VOOR SAMARANG VAN TOEPASSING VERKLAARD, HET POLICIE REGLEMENT VOOR DE STAD EN VOORSTEDEN VAN SOERABAJA.**

Besluit van den Minister van Staat, Gouverneur Generaal van Nederlandsch Indië, van 8 Januarij 1849, n°. 1;

Gelezen, enz.

Den Raad van Indië gehoord;

Is goedgevonden en verstaan:

Te bepalen, dat alsnog in het Staatsblad van Nederlandch Indië zal worden opgenomen, het eerste lid van het Besluit van 19 November 1848, n°. 8, luidende als volgt:

Gelezen, enz.
Den Raad van Indië gehoord;

Is goedgevonden en verstaan:

Eerstelijk: In afwachting van de daarstelling van algemeene wettelijke verordeningen van Policie, het bij Besluit van den Commissaris Generaal, van 2 Februarij 1829 n°. 32, (Staatsblad n°. 8) gearrepteerd Policie Reglement voor de Stad en voorsteden van Soerabaja, ook van toepassing te verklaren voor Samarang; met bepaling, dat overigens aldaar van kracht zullen blijven de bestaande plaatselijke Reglementen voor de wijkmeesters, herbergen, verhuurders van rijtuigen, enz. voor zoo ver namelijk dat Policie Reglement en de andere opgenoemde Reglementen, niet in strijd zijn met de nieuwe wetgeving.

Ten Tweede: Enz.
Afschrift, enz.

Afschrift, enz.

Accordeert met het register der besluiten van den Minister van Staat, Gouverneur Generaal van Nederlandsch Indië.
De Algemeene Secretaris,
C. VISSCHER.

(N°. 5.) **VERANDERING IN DE ZAMENSTELLING VAN HET HOOG-GEREGTSHOF EN TIJDELIJKE OPDRAGT VAN EEN GEDEELTE DER REGTSMAGT VAN DIT OPPERREGTERLIJK COLLEGIE AAN DE RADEN VAN JUSTITIE OP JAVA.**

PUBLICATIE.

VAN WEGE EN IN NAAM DES KONINGS.

De Minister van Staat, Gouverneur Generaal van Nederlandch Indië;
Den Raad van Nederlandsch Indië gehoord;

Allen, die deze zullen zien of hooren lezen, Salutt doet te weten:
Overwegende, dat de bepalingen van het Reglement op de regterlijke organisatie en het bevel der justitie, betreffende de zamenstelling van het Hoog-Geregtshof, noodwendig verandering moeten ondergaan, ten einde dit opperregterlijk Collegie in staat te stellen tot de afdoening van de werkzaamheden, welke aanzienlijk zijn vermeerderd door de uitbreiding van deszelfs werkring bij genoemd Reglement gegeven.

Overwezend, dat het dringend noodzakelijk is, in atwachting der beslissing omtrent de aan den Koning op te zenden voorstellen ter regeling van deze aangelegenheid, den ongestoorden gang der justitie te verzekeren, door met wijziging van de artikelen 152, 154 eerste lid, 161 tweede lid, 97 en 169 van gemeld Reglement, het personeel van het Hoog-Geregtshof te vermeerderen, met splitsing van hetzelfde in twee kamers, waarvan de eene met drie leden zal kunnen recht spreken, en door tijdelijke opdracht van een gedeelte der regtsmagt van dit opperregterlijk Collegie aan de Raden van Justitie op Java.

Lettede op artikel 37 van de algemeene bepalingen van wetgeving voor Nederlandsch Indië.

Heeft goedgevonden en verstaan:
Onder nadere goedkeuring des Konings, te bepalen hetgeen volgt:
Art. 1. Boven het bepaalde bij artikel 152 van het Reglement op de regterlijke organisatie en het bevel der justitie, zullen aan het Hoog-Geregtshof van Nederlandsch Indië twee Raadsheeren en aan den Procureur-Generaal bij hetzelfde een Advocaat-Generaal worden toegevoegd.

2. Het Hoog-Geregtshof zal worden verdeeld in twee kamers, de eerste zamengesteld uit vijf en de tweede uit vier leden, de president of vice-president daaronder begrepen. De zamenstelling der respectieve kamers geschiedt door den president, telkens voor den tijd van zes maanden, en wel zoodanig, dat daarin eene gedeeltelijke afwisseling plaats grijpe, en ieder lid op zijne beurt de dienst in beide kamers waarneemt.

De president bekleedt het voorzitterschap van de eerste kamer en de vice-president dat van de tweede kamer; in geval van afwezigheid, belet of ontstentenis wordt de president door den vice-president vervangen. Bij afwezigheid, belet of ontstentenis van den vice-president, wordt het voorzitterschap der tweede kamer waargenomen door het oudst benoemd lid in die kamer zitting hebbende.

3. De tweede kamer is, behoudens de tijdelijke werking van artikel 8, uitsluitend belast met de revisie van de vonnissen in zaken van misdrijf door de landraden op Java en Madura geweest. Alle overige werkzaamheden worden door de eerste kamer alleen verricht, behoudens het bepaalde bij artikel 7.

De tweede kamer zal in revisie recht kunnen doen met drie leden, de voorzitter der kamer daaronder begrepen.

4. Een lid in eene kamer tot commissaris of rapporteur benoemd zijnde, en in eene andere kamer over gaande, zal de hem opgedragene werkzaamheden in de kamer, welke hij verlaten heeft, ten einde brengen.

5. Wanneer, ten gevolge van ontstentenis, afwezigheid of belet, van een of meer harer leden, eene kamer niet mogt in staat zijn om zitting te houden, zal het ontbrekende getal door den voorzitter van het collegie worden aangevuld uit de andere kamer, mits zoodanig, dat deze daardoor niet in het houden harer zittingen belemmerd worde.

Hetzelfde zal plaats hebben in de gevallen, waarin, volgens de Wet, het hof met meer dan vijf leden moet oordeelen.

De bij artikel 161 van het Reglement op de regterlijke organisatie en het bevel der justitie voorgeschrevene overroeping van den president van den raad van justitie te Batavia, en van de leden uit dat collegie, zal geen plaats hebben, tenzij het hof, ten gevolge van wettige verhuidering van een of meer leden, niet voltallig kunne worden.

6. Het zal aan ieder lid in eene kamer geplaatst, vrijstaan om, met voorkennis en goedkeuring van den president van het collegie, bij monnelijke schikking zich te doen vervangen door een lid van eene andere kamer, mits de dienst daardoor niet lijde.

7. Er zullen algemeene vergaderingen kunnen gehouden worden, zoo dikwerf de president van het collegie zulks nuttig oordeelt.

8. Bij dezeve moeten alle de leden zoo veel mogelijk tegenwoordig zijn.

9. De raden van justitie op Java, oordeelende met ten minste drie leden, zullen in revisie kennis nemen van de vonnissen in zaken van misdrijf, door de binnen ieders ressort gevestigde landraden, na de dagteekening van deze publicatie geweest.

De behandeling en beregtung zullen plaats hebben overeenkomstig den vijftienden titel van het Reglement op de strafverordening voor de raden van justitie op Java, enz., en de verdere we eijkte bepalingen betreffende de rechtspleging in revisie voor het Hoog-Geregtshof van Nederlandsch Indië; zullende de daarbij aan den Procureur-Generaal opgedragene bevoegingen en toegekende bevoegdheid op de officieren van justitie overgaan.

De genoemde raden van justitie zullen, niet slechts in de bij artikel 316 van het Reglement op de uitoefening der politie onder de inlanders, enz. bedoelde, maar ook in alle andere gevallen, bevoegd zijn, om hunne aanmerkingen op de behandeling der zaak aan de landraden mede te deelen.

Het tegenwoordig artikel zal worden buiten werking gesteld, zoodra de thans bij het Hoog-Geregtshof in revisie aangehangene, bij de landraden behandelde zaken, door de tweede kamer van dat collegie zullen zijn afgedaan.

En opdat niemand deswege onwetendheid voorwende, zal deze alom worden gepubliceerd en geafligend waar zulks te doen gebruikelijk is, en voorts geplaatst worden in de Java'sche Courant en in het Staatsblad van Nederlandsch Indië.

Gelast en bevel, dat alle hooge en lage collegien en ambtenaren, officieren en justiciëren, ieder voor zoo veel hem aangaat, aan de stuipen nakoming dezer de hand zullen houden, zonder eenige oplopping of aanzien des persoons.

Gegeven te Batavia, 17 Jan. 1849.

ROCUUSSEN.

Ter ordonnantie van den Minister van Staat, Gouverneur-Generaal van Nederlandsch Indië.

De Algemeene Secretaris,
C. VISSCHER.

(No. 6.) DE HOOFDEN VAN PLAATSELIJK BESTUUR. HERINNERD AAN DE OPVOLGING VAN HET BEPAALDE BIJ DE RESOLUTIE VAN 13 OCTOBER 1834 N°. 4 (STAATSBLAD N°. 46), NOPEN DE OPNAME VAN 'SLANDS GELDEN EN GOEDEREN.

Besluit van den Minister van Staat, Gouverneur-Generaal van Nederlandsch Indië, van 22 Januarij 1849, n°. 2;

Gelezen de missive van de Algemeene Rekenkamer, van 19 December 1848, n°. 5193/64;

Den Raad van Indië goedgehoord;

Is goedgevonden en verstaan:

Erstelijk: De hoofden van plaatselijk bestuur te herinneren aan de opvolging van het bepaalde bij de Resolutie van 13 October 1834, n°. 4 (Staatsblad n°. 46); met bijzondere aansprijving, om te zorgen, dat, telkens, bij het ledig vallen van een zoutpakhuis of van een vak van hetzelve, hetwelk door eene doctreffende herenging van het ontvangen wordende zout, zooveel mogelijk moet worden bevorderd, het te kort geconstateerd en verzeerd wordt; —

Wordende hun voorts aarbevolen, om in de keuze der personen, die de opnamen zullen bewerkstelligen en op te letten, dat, zooveel mogelijk, worden genomen personen, die de vereischte kennis en zelfstandigheid bezitten.

Ten Tweede: Te bepalen, dat de hoofden van plaatselijk bestuur die in deze verplichting nalatig mogten worden bevoeden, verantwoordelijk zullen zijn voor de na-deelen, welke uit deze nalatigheid voortgevloeid of den Lande toegebracht zijn, welke misdien op hen zullen worden verhaald.

Afschrift, enz.

Accordeert met het register der besluiten van den Minister van Staat, Gouverneur-Generaal van Nederlandsch Indië.

De Algemeene Secretaris,
C. VISSCHER.

(No. 7.) BEPALING TEN AANZIEN VAN HET ZEGEL VOOR VERZOEK-SCHRIFTEN OM VERLOF, WELKE AAN DE PRESIDENTEN DER REGTERLIJKE COLLEGIËN EN AAN DEN PROCUREUR-GENERAAL BIJ HET HOOG-GEREGETSHOF VAN NEDERLANDSCH INDIE, WORDEN INGEDIEND.

Besluit van den Minister van Staat, Gouverneur-Generaal van Nederlandsch Indië, van 22 Januarij 1849, n°. 18;

Gelezen de missives van den Staatsraad, President van het Hoog-Geregtshof van Nederlandsch Indië, van 24 Augustus en 9 November 1848 n°. 72 en 83;

Gezien, enz.;

Den Raad van Indië goedgehoord;

Is goedgevonden en verstaan:

Te bepalen:

Dat verzoekschriften, om verlof, welke, ingevolge art. 22 van het Reglement op de regterlijke organisatie en het bevel der justitie, aan de presidenten der regterlijke collegien en aan den Procureur-Generaal bij het Hoog-Geregtshof van Nederlandsch Indië, worden ingediend, moeten geschreven zijn op een zegel van één gulden;

Dat bij die verzoekschriften moeten gevoegd zijn duplicaten van dezelve, op ongezegeld papier, te halven bladzijde geschreven; en

Dat de te nemene beschikkingen zullen gesteld worden op deze duplicaten en al-zoo vrij zullen zijn van zegelgult.

Afschrift, enz.

Accordeert met het register der besluiten van den Minister van Staat, Gouverneur-Generaal van Nederlandsch Indië.
De Algemeene Secretaris,
C. VISSCHER.

(No. 8.) REGLEMENT OP DE PENSIOENEN EN GAGEMENTEN VOOR DE EUROPESCHE MILITAIREN BEHOORENDE TOT DE LANDMAGT IN DE NEDERLANDSCHE OVERZEESCHE BEZITTINGEN EN VOOR HUNNE WEDUWEN OF WEEZEN.

Besluit van den Minister van Staat, Gouverneur-Generaal van Nederlandsch Indië, van 26 Januarij 1849 n°. 2;

Gelezen, enz.;

Is goedgevonden en verstaan:

Erstelijk: Aanteekening te houden van 's Konings Besluit van 1 November 1845, n°. 84, luidende als volgt:

(No. 84.) WIJ WILLEM II, BIJ DE GRATIE GODS, KONING DER NEDERLANDEN, PRINS VAN ORANJE NASSAU, GROOT-HERTOG VAN LUXEMBURG, ENZ., ENZ., ENZ.

Overwegende dat er noodzakelijkheid bestaat om de grondslagen, op welke thans ten laste der Koloniale geldmiddelen, militaire pensioenen, gagementen en onderstand verveerd worden, in een alzonderlijk Reglement vast te stellen, met zoodanige wijzigingen als noodig en raadzaam zijn in het belang van 's Rijks militaire dienst in de overzeesche bezittingen, in verband tot dat der militairen van iederen rang en graad die er aan verbonden zijn, en om tevens eenige daarmede in betrekking staande punten te regelen, die echter in dat Reglement niet eigenaardig te huis behooren.

Op de voordragt van Onzen Minister van Marine en Koloniën a. i., van 31 October 1848, L. C. n°. 17.

Willende vaststellen de vereischte bepalingen opzigtelijk de voormelde onderwerpen. Hebben besloten en besluiten.

Art. 1. Het Reglement op de pensioenen en gagementen voor de Europeesche militairen, behoorende tot de landmagt in de Nederlandsche overzeesche bezittingen, en voor hunne weduwen of weezen, wordt vastgesteld, zoodanig als het bij ons tegenwoordig Besluit is gevoegd, met bepaling dat het hier te lande en in de overzeesche bezittingen zal worden in werking gebragt op 1 April 1849, en dat van en met dien dag de thans daaronder in werking zijnde verordeningen, zijn en blijven ingetrokken en buiten werking gesteld, even als die, welke thans gevolgd worden, omtrent de in de vier laatste artikelen van Ons tegenwoordig Besluit vastgestelde bepalingen.

Wanneer hier te lande na 1 April 1849 nog aanspraken op geldelijke belooningen te beoordeelen komen, betreffende militairen die uit de Overzeesche bezittingen zijn terug gezonden vóór de ontvangst aldaar van Ons tegenwoordig Besluit, zullen die gronden waarop die aanspraken rusten echter nog getoetst worden aan de thans nog gevolgd wordende verordeningen.

2. De bepalingen van het bij Ons tegenwoordig Besluit gevoegde Reglement hebben geene terugwerkende kracht ten aanzien der militairen, of van de weduwen of weezen, welke op 1 April 1849, pensioenen, gagement of onderstand genieten. 3. Wanneer de eerste aanwezige Officieren van gezondheid in Suriname en op Curaçao, geen hooger rang hebben dan Officier van gezondheid der 1ste Klasse, en zij (ongerekend een derde Koloniale verhooving) een jaarlijks tractement van f 2000: — of f 2400: — genieten, zal hun pensioen, bij uitzondering op het eerste lid van art. 8 van het bij Ons tegenwoordig Besluit gevoegde Reglement, berekend worden naar dat voor den rang van Majoor vastgesteld. Niet valende onder de toepassing van het derde lid van het genoemde artikel 8, moeten zij het tractement van f 2000: — of f 2400: — voormeld, minstens gedurende twee jaren genieten hebben, en onder de boven bepaalde uitzondering te kunnen worden begrepen.

Bijaldien de oorzaak van den dood van een der voormelde Officieren van gezondheid der 1ste Klasse, wiens pensioen zou hebben kunnen worden berekend naar dat voor den rang van Majoor vastgesteld, aan zijne weduwe of kinderen, overeenkomstig de bepalingen vervat in de tweede afdeling van het aangehaalde Reglement, aanspraak doet verkrijgen op pensioen of onderstand, zullen zij, bij uitzondering op den aanhef van artikel 15 van dat Reglement, met opzigt tot die aanspraak worden beschouwd, als de weduwe of kinderen van eenen Majoor.

4. Ten laste der Koloniale geldmiddelen wordt, op daartoe te verstrekken speciale magtiging in Nederland, door het Departement van Koloniën, in Nederlandsch Indië, door of van wege den Gouverneur-Generaal aldaar, en in de Nederlandsche West-Indische bezittingen, door de Gouverneurs van Suriname en van Curaçao, met het gewoon paspoort, een onderstand voor éens ter hand gesteld, aan ieder uit de militaire dienst, van dat in de Overzeesche bezittingen eervol ontsien en aanleiding van artikel 5 van het bij Ons tegenwoordig Besluit gevoegde Reglement, geen ander vereischte mist, dan dat hij geen ten effectieve jaren diende heijent.

Die onderstand voor éens zal bij geheel ongeschiktheid om door handen-arbeid den kost te verdienen, gelijk zij aan het bedrag van één jaar van het gagement dat aan den graad verbonden is, waarin de militair zou zijn gegageerd, wanneer hij tien effectieve jaren of langer diende had. Hij zal de helft der som bedragen, wanneer de voormelde ongeschiktheid slechts gedeeltelijk bestaat.

5. Ten laste der koloniale geldmiddelen wordt, op de speciale magtiging van éene der in het voorgaande artikel genoemde autoriteiten, met het gewoon paspoort een onderstand voor éens ter hand gesteld, aan ieder trouw en eertlijk diende heijende militair, beneden den rang van Officier, die de geschiktheid voor zijne stand in de Overzeesche bezittingen heeft verloren, op de wijze omschreven bij artikel 5 van het bij Ons tegenwoordig Besluit gevoegde Reglement, zonder daardoor tevens ongeschikt te zijn om door handen-arbeid den kost te verdienen.

Die onderstand voor éens zal, wanneer de militair tien effectieve jaren of langer diende heeft, de helft bedragen van het gagement dat aan den graad verbonden

*) Onderstand voor éens, voor ziels- of lichaamsgebreken, niet ontstaan door of ter zake van het uitvoeren van gevorderde of bevoleden dienst, maar bij misdad dan tien effectieve dienstjaren, geheel of gedeeltelijk ongeschikt makende om door handen-arbeid den kost te verdienen.

**) Onderstand voor éens, voor ziels- of lichaamsgebreken, niet ontstaan door of ter zake van het uitvoeren van gevorderde of bevoleden dienst, en niet ongeschikt makende om door handen-arbeid den kost te verdienen.

is, waarin hij zou zijn gegageerd, wanneer hij ongeschikt was om door handen-
arbeid den kost te verdienen. Bijaldien de diensttijd het genoemde cijfer niet be-
reikt, zal deze onderstaand voor één, en vierde van het aangewezen gagement
bedragen.

De onderstaand in dit, en in het voorgaande artikel vermeld, zal in *Nederland*
worden toegelegd en betaald aan ieder belanghebbende, aan wien het verblijf in de
Overzeesche bezittingen na zijne ongeschiktte wording voor den militairen stand, niet
wordt toegestaan.

6. Aan ieder uit de Overzeesche bezittingen terugkeerende militair beneden den
rang van Officier, die door in den strijd bekomen wonden verminkt is, of die meer
dan twaalf effectieve jaren aldaar eerlijk en trouw heeft gediend, zal, na zijne terug-
komst ten laste der koloniale geldmiddelen door het Departement van Koloniën wor-
den toegelegd eene gratificatie voor één van f 25: —, al mocht hij reeds uit ande-
ren hoofde in het genot zijn of nog behooren te komen van eene andere geldelijke
militaire bevoening.

7. Aan ieder uit de Overzeesche bezittingen terugkeerende weduwe van een
overleden militair beneden den rang van Officier, beboerd hebbende tot de land-
magt aldaar, die, volgens de tweede afdeling van het bij Ons tegenwoordig Be-
sluit gevoegde Reglement, geene aanspraak heeft op pensioen, zal door de Gouverneur
van *Nederlandsch Indië*, of door de Gouverneurs van *Suriname* of van *Curacao*, worden toegelegd een onderstaand voor één van f 100: —
en voor ieder haar vergezeld wettig kind van f 50: —, betaalbaar ten laste der
koloniale geldmiddelen, voor de hett bij vertrek naar *Nederland* en voor de we-
derhelft na aankomst aldaar.

Onze Minister van Marine en Koloniën a. i. is belast met de uitvoering dezes,
waarvan, even als van het hierbij gevoegde Reglement, een afschrift zal worden
gezonden aan Onzen tijdelijken Minister van Oorlog, tot informatie en parig.

De Minister van Marine en Koloniën a. i.
(get.) J. C. RIJK.

(get.) W I L L E M.

Accordeert met deszelfs origineel:
De fd. Secretaris Generaal bij het
Departement van Koloniën,
(get.) VAN SWIETEN.

REGLEMENT op de pensioenen en gagementen voor de Europeesche
militairen, behorende tot de landmagt in de Nederlandsche
Overzeesche bezittingen, en voor hunne weduwen of weezen.

EERSTE AFDEELING.

VAN DE PENSIOENEN EN GAGEMENTEN VOOR MILITAIRES VAN ALLE RANGEN
EN GRADEN.

Art. 1. Het vol bedrag van het pensioen en gagement ten laste der koloniale
geldmiddelen, wordt, voor iederen rang en graad, vastgesteld als volgt:

Luitenant-Generaal	f 3750 —
Generaal-Majoor	» 3000 —
Kolonel	» 2000 —
Luitenant-Kolonel	» 1800 —
Majoor	» 1500 —
Kapitein	» 1200 —
Eerste Luitenant	» 600 —
Tweede Luitenant	» 500 —
Adjutant onder-officier	» 300 —
Sergeant-majoor	» 240 —
Sergeant en Fournier	» 180 —
Korporaal	» 144 —
Soldaat	» 108 —

*) 2. Aanspraak op het in artikel 1 aangewezen jaarlijksch bedrag heeft:
a. De militair die den staat veertig jaren of langer, eerlijk en trouw heeft ge-
diend; en
b. De militair die in den strijd, of door of ter zake van het uitvoeren van ge-
vorderde of bevolen dienst, zoodanig gewond of verminkt is, dat hij na den
alooop der vereischte geneeskundige of brekkundige behandeling (aanhoudende
zoo lang die op wetenschappelijke gronden wordt beschouwd als tot weder in
dienststelling te kunnen leiden) verklaard wordt, daardoor voor zijnen stand
alle geschiktheid te hebben verloren.

De in deze § aangewezen militair bekomt eene verhooging boven het volle pen-
sioen of gagement, in de navolgende gevallen:
Wanneer hij een der ledematen heeft verloren, of het noodzakelijk gebruik daar-
van mist, ten bedrage van een vierde.

Wanneer hij twee of meer ledematen heeft verloren, of het noodzakelijk gebruik
daarvan mist, of wanneer hij het gezigsvermogen van beide oogen volkomen on-
herstelbaar heeft verloren, ten bedrage van de helft. Indien het volkomen on-
herstelbaar verlies van het gezigsvermogen gepaard gaat, met het verlies van een of
meer ledematen, of van het noodzakelijk gebruik daarvan, dan zullen die bijkom-
ende lichaamsgebreken, voor de vaststelling der verhooging, afzonderlijk wor-
den berekend volgens den bovenstaanden maatstaf.

*) 3. De militair, die door of ter zake van het uitvoeren van gevorderde of be-
volen dienst niet gewond of verminkt is, maar daardoor zoodanig ziels- of lig-
chaamsgebreken heeft bekomen, dat hij (overeenkomstig het voorschrift vervat in
het eerste lid van § b van art. 2), verklaard wordt voor zijnen stand alle geschik-
theid te hebben verloren, heeft bij minder dan veertigjarige dienst, aanspraak op
een veertigste van het in art. 1 aangewezen jaarlijksch bedrag voor ieder zijner
dienstjaren, tenzij hij er minder dan twintig telt, zullende in dat geval de helft van dat jaar-
lijksch bedrag worden toegelegd.

Ziels- of lichaamsgebreken, die ontstaan door den invloed van het luchtgestel,
of door de vermoenissen die aan de militaire dienst, welke niet te veide verrigt
wordt, verbonden zijn, geven geene aanspraak op pensioen of gagement volgens dit
artikel, maar worden gerangschikt onder die bedoeld bij art. 5.

*) 4. Het pensioen der officieren die in het belang van de dienst, ongevraagd en
zonder daartoe door hun militair of zedelijk gedrag aanleiding te hebben gegeven,
ervol uit de militaire dienst worden ontslagen, zonder overeenkomstig de overze-
bepalingen van dit Reglement aanspraak op pensioen te hebben verkregen, of daar-
voor in aanmerking te kunnen worden gebracht, wordt vastgesteld op één veertigste
van het in art. 1 aangewezen jaarlijksch bedrag voor ieder hunner dienstjaren,
tenzij zij er minder dan twintig tellen, zullende in dat geval de helft van dat jaar-
lijksch bedrag worden toegelegd.

*) 5. Pensioen of gagement ten laste der koloniale geldmiddelen, kan ook op
den nagemelden voet, worden verleend aan den militair van een doorgaand gerd
militair en zedelijk gedrag, die, na minstens tien effectieve jaren den staat eerlijk
en trouw gediend te hebben, ter zake van gedurende dien tijd bekomen ziels- of
lichaamsgebreken, welke niet zijn ontstaan door of ter zake van het uitvoeren van
gevorderde of bevolen dienst, overeenkomstig het voorschrift vervat in het eerste
lid van § b van art. 2, verklaard wordt alle geschiktheid voor zijnen stand te heb-
ben verloren, en tevens geheel of gedeeltelijk ongeschikt te zijn om door handen-
arbeid den kost te verdienen.

Het krachtens dit artikel te verleenen pensioen of gagement, wordt bij geheele
ongeschiktheid om door handen arbeid den kost te verdienen, vastgesteld op een

*) Pensioenen of gagementen voor langdurige dienst, en voor gewonden of ver-
minkten in den strijd, of door of ter zake van het uitvoeren van gevorderde of be-
volen dienst.

*) Pensioen of gagementen voor ziels- of lichaamsgebreken, ontstaan door of
ter zake van het uitvoeren van gevorderde of bevolen dienst.

*) Pensioenen voor officieren, die in het belang van de dienst ervol uit dezelve
worden ontslagen.

*) Pensioenen of gagementen voor ziels- of lichaamsgebreken, niet ontstaan
door of ter zake van het uitvoeren van gevorderde of bevolen dienst, maar na tien
effectieve dienstjaren, en tevens geheel of gedeeltelijk ongeschikt makende om door
handen-arbeid den kost te verdienen.

veertigste van het in art. 1 aangewezen jaarlijksch bedrag voor ieder dienstjaar,
tenzy de belanghebbende er minder dan twintig telt, zullende in dat geval de helft
van dat jaarlijksch bedrag worden toegelegd. Bij gedeeltelijke ongeschiktheid om
door handen-arbeid den kost te verdienen, wordt het pensioen of gagement op de-
zelfde wijze berekend, maar in den rang of graad onmiddellijk voorafgaande aan
dien, in welken de belanghebbende overeenkomstig het algemeen voorschrift ver-
vat in art. 8), zou behooren te worden gerangschikt, wanneer hij wegens volbragte
veertigjarige dienst aanspraak op pensioen of gagement had verkregen.

Bijaldien de in het eerste lid van dit artikel vermelde lichaamsgebreken één of
meer ledematen of het noodzakelijk gebruik daarvan, of het gezigsvermogen van
beide oogen volkomen onherstelbaar hebben doen verliezen, zullen ook de verhoog-
ingen worden toegelegd, die zijn omschreven in het tweede lid van § b van art.
2, met dien verstande evenwel, dat zij slechts zullen worden berekend naar even-
redigheid van het bedrag van het pensioen of gagement, dat, volgens het tweede
lid van dit artikel, kan worden toegelegd.

Dit artikel kan nimmer worden toegepast op den militair, die de geschiktheid voor
zijnen stand heeft verloren door of ter zake van eigen moedwillige handelingen, of
van zijn leelwijze of gedrag buiten gevorderde of bevolen dienst, of op den militair
beneden den rang van officier, die op het tijdstip der ongeschiktte wording voor ziju-
nen stand is gedetineerd, of zes maanden vroeger of binnen een korter tijdsbestek
gedegradeerd, of ontslagen is uit eenen straf-cursus hoe ook genaamd.

6. Onder de dienstjaren, welke bij de regeling van het pensioen of gagement
worden toegekend, zijn begrepen, zoo wel die welke in *Nederland*, als die welke
in de Nederlandsche overzeesche bezittingen, in militaire of burgerlijke betrekkin-
gen van den staat zijn volbragt.

Daaronder worden ook verstaan te behooren die, welke bij mobiele schutterijen
zijn gepeesterd, mis ze zonder interruptie zijn voorafgegaan of gevolgd door dien-
sten bij de staande legers in *Nederland*, of in de Nederlandsche overzeesche bezittingen
(met uitzondering van die gevallen, waarin ten aanzien van enkele personen vroe-
ger anders is beschikt) en worden voorts de diensten, gepeesterd bij de lijwachten
aan de Haven der Indische vorsten te *Soerakarta*, en te *Djokjokarta*, en als
plaatsvervangende met betrekking tot de beoordeeling van aanspraak op pensioen of
gagement, niet van de vrijwillige of militaire dienst onderscheiden.

Eik dienstjaar in de Nederlandsche overzeesche bezittingen doorgebracht, gerekend
van den dag der inscheeping derwaarts, wanneer de reis in geen persoonlijk belang,
maar in dat van de dienst geschiedt, en voor den militair die in *Nederland*, in het
genot van pensioen of gagement wordt gesteld, eindigende met den dag zijner
terugkomst, telt, zoo wel in tijd van vrede als van oorlog, voor twee jaren dienst.
Van die dubbele berekening is uitgesloten en wordt mitsdien slechts enkelvoudig
toegerekend:

- De tijd met verlof buiten de Nederlandsche overzeesche bezittingen doorge-
bragt, tenzij de belanghebbende in *Nederland* actieve militaire dienst heeft ge-
peesterd, die hem, wanneer hij tot het leger aldaar behoort, een jaar
dienst als twee dienstjaren zou doen toerekenen.
- De duur der uit- en te huis reis met verlof, al is aan den belanghebbende
het bevel over of het mede geleiden van een detachement militairen opgedragen.
- De tijd door een officier tot herstel van gezondheid, of om redenen aan het
belang van de dienst ontleend, en zonder aanspraak zijnerzijds, in de Neder-
landsche overzeesche bezittingen op nonactiviteit doorgebracht.

Eik dienstjaar in *Nederland* volbragt, en aldaar overeenkomstig de deswege be-
staande verordeningen, als twee jaren dienst tellende, zal ook in die verhouding
worden toegekend.

7. Onder de dienstjaren welke bij de regeling van het pensioen of gagement wor-
den toegekend, kunnen nimmer worden begrepen:

De diensttijd welke de militair beneden zijn actieve jaar heeft volbragt, wan-
neer hij reeds jonger in de dienst is aangenomen; in *Nederland*, en in de Neder-
landsche West-Indische bezittingen, op of na den 1 April 1837, en in *Nederlandsch
Indië* op of na den 1sten December daaraanvolgende. Aan den militair, die voor
die tijdstippen beneden den genoemden leeftijd in de dienst is aangenomen, zal echter
zijn diensttijd worden toegekend, sedert het bereiken van zijn zestiende jaar,
bijaldien hij dan reeds in dienst is geweest.

De diensttijd voorafgaande aan eene interruptie, welke langer heeft geduurd dan
één maand.

De diensttijd van eenen tot het hervatten van zijne dienst toegelaten deserter,
voorafgaande aan zijne vernieuwde indienststelling.

De tijd met verlof doorgebracht tot het bevorderen van persoonlijke belangen in
particuliere ondernemingen.

De tijd door een officier ter zake van berispelijk gedrag op nonactiviteit doorgebragt.

De tijd gedurende welken een militair, om het even welken rang of graad hij be-
kleedt, is gedetineerd geweest, of ter zake van wangedrag bij eenen straf cursus,
hoe ook genaamd, heeft gediend.

8. Het pensioen en gagement wordt gerekend naar den effectieven of geassimileer-
den rang of graad, welken de militair gedurende twee effectieve jaren voor het ver-
krigen daarvan heeft bekleed. Bij gemis van dit vereischte, wordt het pensioen of
gagement geregeld naar den onmiddellijk voorafgaanden rang of graad.

Deze bepaling zal echter het pensioen van eenen officier nimmer minder doen re-
gelen, dan naar dat voor eenen tweede luitenant vastgesteld, terwijl voor de mindere
graden het soldaten gagement als minimum wordt gesteld, tot maatstaf van het gagement.

De militair die, ter zake vermeld in § b van art. 2, verhoogd pensioen of ga-
gement verkrijgt, behoeft geen bepaalden tijd in zijnen laatst verkregen effectieven
of geassimileerden rang gediend te hebben, om in denzelfden gepensioneerd te worden.

9. Tot grondslag der toekenning van pensioen of gagement ten laste der koloniale
geldmiddelen, wordt geleed de toestand waarin de militair zich bij het verlaten
van de dienst bevindt. Latere verbetering of verering brengt in de vaststelling
van het eens verleende pensioen of gagement geene verandering te weeg.

10. Alle aanspraak op militair pensioen of gagement ten laste der koloniale geld-
middelen gaat verloren:

Door het ontslag uit de dienst op eigen verzoek, vóór dat de militair, krachtens
de bepalingen van dit Reglement, aanspraak op pensioen of gagement heeft ver-
kregen;

Door geheelen overgang in burgerlijke dienst, met of zonder behoud van militair
rang, behoudens de gevallen waarin, vóór de invoering van dit Reglement,
het behoud van aanspraak op militair pensioen of gagement aan enkelen mogt zijn
verzekerd;

Door overplaatsing bij het leger in *Nederland*;

Door de verwijdering van den militair uit de dienst, hetzij ter zake eener ont-
kerende straf, of om wangedrag.

11. Het pensioen en gagement dat wordt toegelegd tijdens de militair tractement
of soldij geniet, gaat in met den dag volgende op dien, tot en met welken het
tractement of soldij, overeenkomstig de deswege bestaande verordeningen, wordt
betaald.

In elk ander geval gaat het pensioen en gagement in met den eersten der maand
volgende op die, in welke het is toegelegd.

12. Wanneer een militair aan wien reeds pensioen of gagement is toegelegd in
activiteit wordt hersteld, wordt de kwijting daarvan geschorst van en met den
dag, waarop hij weder tractement of soldij verkrijgt.

Zijne latere militaire dienst geeft hem, alleen bij ervol ontslag uit dezelve, aan-
sprak op verhooging van pensioen of gagement, in de beide navolgende gevallen:

a. Wanneer hem niet reeds vroeger het volle bedrag was toegestaan, verbonden
aan den rang of graad, waarin hij tijdens het op nieuw verkrijgen van een
ervol ontslag dient;

b. Wanneer die latere dienst gedurende minstens twee jaren is volbragt in eenen
hoogerden rang of graad, dan waarin hij vroeger pensioen of gagement heeft
bekomen. Ter zake vermeld in § b van art. 2, aanspraak op verhoogd pen-
sioen verkrijgende, is op deze latere dienst toepasselijk het derde lid van art. 8.
Voorloopige of interimaire functien, tijdelijke diensten of bijzondere commissieën,
komen tot verhooging van pensioen of gagement niet in aanmerking.

13. Het pensioen of gagement houdt geheel op:

a. Door het aannemen, zonder gevraagd en van den Koning verkregen toestem-

ming van eenige functie of pensioen van eene vreemde regering, of van vreemde orden, titels, waardigheden of charges. Later die toestemming gevraagd en van den Koning verkregen wordende, wordt de belanghebbende voor het vervolg hersteld in het genot van het vroeger verloren pensioen of gagement.

b. Door eene veroordeeling tot eene ootereende straf, tenzij door geheele kwijtschelding derzelve, of door eene verwisseling in eene correctionele straf opgevolgd. Rehabilitatie verkrijgende, of onthefling voor het vervolg, onder welke benaming ook, van de gevolgen eener ootereende straf, wordt de belanghebbende voor het vervolg hersteld in het genot van het vroeger verloren pensioen of gagement.

c. Door overlijden: het pensioen met den laatsten der maand in welke de officier en het gagement met den laatsten van het kwartaal waarin de militair van minderen graad is overleden.

TWEDE AFDEELING.

VAN DE PENSIOENEN EN ONDERSTANDSGELDEN VOOR WEDUWEN EN WEEZEN.

13. Het jaarlijksch pensioen of de onderstand ten laste der koloniale geldmiddelen in deze afdeeling vermeld wordt vastgesteld als volgt:

Voor de weduwen of kinderen van:

eenen luitenant-generaal op	f 1,250: —
» generaal-majoor »	1,000: —
» kolonel »	675: —
» luitenant-kolonel »	600: —
» majoor »	475: —
» kapitein »	400: —
» eersten luitenant »	210: —
» tweeden luitenant »	200: —
» adjudant-onderofficier op	180: —
» sergeant-majoor »	144: —
» sergeant en fourier »	108: —
» korporaal »	84: —
» soldaat »	60: —

15. Aanspraak op het in art. 14 vermeld pensioen, naar rede van den laatst door haren echtgenoot verkregen effectiven of geassimileerden rang of graad, en ingaande met den eersten der maand volgende op die, waarin hij overleden is, heeft de weduwe van den militair, die in den strijd sneuvelt, of binnen zes maanden na in den strijd bekomen worden aan derzelve gevolgen overlijdt; doch niet anders dan wanneer de voltrekking van het huwelijk der verwording is voorgegaan.

16. Wanneer de militair, wiens weduwe aanspraak heeft op het in art. 14 aangegeven pensioen, behalve de hij haar verwekte kinderen, er naalt beneden de achttien jaren, die uit één of meer vroegere wettige huwelijken zijn geboren, en de weduwe deren, of ook hare eigen kinderen, vóór het bereiken van hun achtentiende jaar verstoot, of geene behoorlijke zorg voor hen draagt, zal zij zoo vele deelen van haar pensioen verliezen, als het getal van al die kinderen, met bijtelling van haar zelve, bedraagt, zoodat b. v. eene weduwe met vijf kinderen, slechts één-zesde deel van haar pensioen behoudt, terwijl de overige vijf-zesden aan de kinderen zullen worden toegewezen. Tot zoo lang zij als onderlooze kinderen aanspraak zouden hebben op de in art. 17 vermeldende onderstand, waarna het door hen genote vervalt aan de koloniale geldmiddelen, zonder ooit weder aan de weduwe te kunnen worden toegelegd.

17. Wanneer een militair, die op eene der in art. 15 vermeldde wijzen het leven verliest, geene weduwe, maar uit één of meer wettige huwelijken geboren kinderen beneden de achttien jaren naalt, zal aan dezen (ongezet op hun aantal) ingaande met den eersten der maand volgende op die, waarin de vader overleden is, worden toegelegd een onderstand, ten bedrage van het pensioen dat de weduwe zoude verkregen hebben, wanneer zij leefde.

18. Wanneer het aanwezige of de verblijfplaats eener weduwe of van kinderen in deze afdeeling vermeld, niet bekend is, dan zullen het pensioen of de onderstand, bijaldien daarom, later dan achttien maanden na het overlijden van den echtgenoot of vader wordt gevraagd; eerst ingaan met den dag op welken de aanvraag bij de regering inkomt.

Indien het jongste der kinderen dan reeds den leeftijd van achttien jaren heeft bereikt, of om andere redenen geen aanspraak meer op onderstand heeft, zal aan de kinderen geen onderstand meer kunnen worden toegelegd.

19. Eene weduwe hertrouwende, verliest daardoor, zoolang zij niet weder in den weduwen-staat geraakt, haar pensioen, dat zoolang als onderstand overgaat op de door den militair nagelaten kinderen, overschillig of zij uit een of meer wettige huwelijken zijn geboren, mits zij, wanneer zij ouderloos waren, nog in de termen zouden vallen om onderstand te verkrijgen.

Op nieuw in den weduwen-staat gerakende, wordt de weduwe in het vroeger genot hersteld, gerekend van den eersten der maand volgende op die, waarin zij andermaal weduwe is geworden, ten vervolg voor het vervolg de wegens haar hertrouwen aan de kinderen toegelegde onderstand, met uitzondering van het geval voorzien bij het derde lid van dit artikel, zullend dan aan de kinderen het minder vrijgevallene pensioen als onderstand verkregen blijven, zoolang zij in de termen vallen om dien nog te kunnen genieten.

Wanneer uit zoodanig nader huwelijk voor de weduwe ook eene aanspraak op een in deze afdeeling vermeld pensioen voortspuit, is die aanspraak niet ontvankelijk, tenzij derzelve een hooger dan het vroeger genoten pensioen geldt, in welk geval het hoogste, met ter zijde stelling van het minder pensioen, aan haar zal worden toegelegd; maar indien zoodanige weduwe, om omverschillen om welke redenen, dat hoogste pensioen verliest en er kinderen beneden de achttien jaren van de onderscheiden echtgenooten zijn, zullen de kinderen beneden de achttien jaren van den overleeden erlangen, waarop de rang of graad van hun vader, hun tot hun achtentiende jaar of anders aanspraak geeft.

20. De bepalingen der §§ a en b van art. 13 zijn ook toepasselijk op de in deze afdeeling vermeldde pensioenen en onderstand.

Wanneer eene weduwe diensgevolge haar pensioen verliest, of sterft, wordt, opzigtelijk het overgaan van haar pensioen als onderstand op de kinderen beneden de achttien jaren, van den vóór overleden echtgenoot, of der vóór overleden echtgenooten, gebaueid als is vermeld in art. 19, gerekend van het tijdstip waarop de weduwe hare aanspraak op pensioen voor het vervolg heeft verloren. In het eerste geval vervalt de aan de kinderen toegelegde onderstand van het tijdstip, sedert hetwelk de weduwe voor het vervolg in het vroeger genoten pensioen wordt hersteld.

De onderstand voor jongens houdt voorts geheel op met den laatsten der maand, waarin zij hun achtentiende jaar bereiken, of vroeger een burgerlijk of militair ambt in 's Rijks dienst verkregen hebben, waaraan in Nederland een jaarlijksch inkomen van drie honderd gulden of hooger, en in de Nederlandsche Overzeesche bezittingen, van zes honderd gulden of hooger, verbonden is, of overleden zijn; en voor meisjes, met den laatsten der maand waarin zij haar achtentiende jaar bereiken, of vroeger een huwelijk aangegaan hebben of overleden zijn.

DERDE AFDEELING.

ALGEMEENE BEPALINGEN.

21. Alle in dit Reglement vermeldde pensioenen, gagementen en onderstand, worden genoten onder den last van de zijde der belanghebbenden, tot naleving van al de verplichtingen, die daaraan, volgens de bepalingen van dit Reglement zijn verbonden, of die daaraan, bij later vast te stellen verordeningen, nader mogen verbonden worden.

Zij worden bij speciale besluiten verleend aan de belanghebbenden, die zich in Nederland of in de Nederlandsche West-Indische bezittingen bevinden, door den Koning, en aan hen die zich in Nederlandsch Indië bevinden, door den Gouverneur Generaal aldaar, en zulks met vermelding der artikelen van dit Reglement, ten gevolge waarvan ze verleend worden. De door den Gouverneur Generaal van Nederlandsch Indië aan Officieren toegelegde pensioenen worden geacht te zijn verleend, behoudens 's Konings nadere goedkeuring.

Bijaldien het pensioen of gagement om andere redenen wordt verleend, dan we-

gens volbragte of meer dan volbragte veertigjarige dienst, of om die vermeld in art. 4, zal uit duidelijk omschreven verklaringen van de bevoegde militaire geneeskundige commissien of autoriteiten, en ook van de chefs der korpsen of diensten, wanneer dit noodig is tot aanwijzing van de bevelen of gevoordeerde dienst, die ongeschiktheid voor verdere actieve dienst heeft ten gevolge gehad, moeten kunnen worden afgeleid, in welke categorie de voor pensioen of gagementen in aanmerking gebrachte militair behoort te worden gerangschikt. Wanneer uit die verklaringen, welke altijd onder aanbod van eede moeten worden opgemaakt, niet met zekerheid is af te leiden, dat de militair aanspraak heeft op pensioen of gagement krachtens § b van art. 2, of krachtens art. 3, zal art. 5 strekken tot maatstaf van beoordeeling, of, en zoo ja, tot welk bedrag, pensioen of gagement kan worden verleend.

22. Bij de vaststelling van het bedrag van pensioen en onderstandsgelden, komen geen centen in aanmerking. Daarvoor wordt één gulden aan het bedrag toegevoegd.

De dienstjaren niet met ronde getallen uitkomende, zal voor minder dan zes maanden een half jaar, en voor zes maanden of meer een vol jaar gerekend worden.

23. Allen die krachtens dit Reglement pensioen, gagement of onderstand genieten, zijn verplicht, om in Nederland of in de Nederlandsche Overzeesche bezittingen hounne verblijfplaats te vestigen.

Met toestemming evenwel, in Nederland, van het departement van koloniën, in Nederlandsch Indië, van den Gouverneur Generaal aldaar, en in de Nederlandsche West-Indische bezittingen, van de Gouverneurs van Suriname of van Curaçao, zullen het pensioen, gagement en de onderstand, onder korting van een derde ten behoeve der koloniale geldmiddelen, hetzij tijdelijk, hetzij voortdurend buiten Nederland of buiten de Nederlandsche Overzeesche bezittingen mogen worden verleend. Die korting zal niet worden toegepast:

a. Op verloven van niet langer dan zes maanden, tot het doen van buitenlandse reizen. Aanvragen om verlening daarvan, zullen echter niet worden ingewilligd, dan onder een derde korting ten behoeve der koloniale geldmiddelen; en

b. Op gegagende militairen beneden den rang van Officier, vreemdeling van geboorte, die, na daartoe gevraagd en van het departement van koloniën verkregen toestemming, hun verblijf in hun vaderland gaan vestigen.

Elders dan in hun vaderland hun verblijf buiten 's lands verlangende te vestigen, zal hun dit niet worden toegestaan dan onder de voormelde korting van een derde. Verblijf buiten 's lands, zonder daartoe gevraagd en verkregen toestemming, doet het pensioen, gagement of de onderstandsgelden verliezen tot aan den terugkeer in Nederland, of in de Nederlandsche Overzeesche bezittingen, of tot aan het verlienen eener tot het verblijf buiten 's lands verlangde vergunning.

24. Zonder speciale toestemming des Konings mag het pensioen, gagement of de onderstand, met geen ander lands pensioen, gagement of onderstand, noch met militair tractement of soldij, noch met eeng pensioen aangeboden door eene vreemde Regering, gelijktijdig worden genoten, behoudens de uitzondering die voor zeezettingen voorloeft uit het laatste lid van art. 20; en de door den Koning verleende algemeene vrijstellingen, krachtens welke militair pensioen en gagement met het tractement, de toelaag, of het daggeld aan eenige militair betrekkingen verbonden, gelijktijdig kunnen worden genoten.

25. Het pensioen en gagement kan, krachtens eene speciale vergunning der mede benoemde belaste autoriteit, gepaard gaan met het genot van tractement wegens eene burgerlijke betrekking in 's lands dienst, wanneer zulks raadzaam wordt geacht.

26. Het Departement van Koloniën, de Gouverneur Generaal van Nederlandsch Indië, en de Gouverneurs van Suriname en Curaçao, zorgen, ieder voor zoo veel hen aangaat, dat de bepalingen der Wet van 25 Januarij 1815 (Staatsblad n.º 5), met opzigt tot de arresten en kortingen op militaire pensioenen, hier te lande, en de daaromtrent in de Nederlandsche Overzeesche bezittingen bestaande verordeningen, aldaar naauwkeurig worden opgevolgd, en dat op de Officieren pensioenen geene kortingen aan particuliere schuldeischers worden verleend, al mogt de belanghebbende zelf het verzoeken, wanneer die niet, op grond der zoo even vermelde verordeningen door den crediteur gevraagd en verkregen kunnen worden.

Op gagementen, weduwen pensioenen, en onderstandsgelden, kunnen bij administrativen maatregel geene kortingen ten behoeve van particuliere schuldeischers worden verleend.

27. De krachtens dit Reglement verleende pensioenen, gagementen, en onderstandsgelden, zijn onvervreemdbaar.

Zij mogen mitsdien noch geheel, noch gedeeltelijk, en onder geen voorwendsel, hoe ook genaamd, voor bepaalde tijdvakken, noch voor eenen onbepaalden tijd, aan anderen worden overgedragen, afgegaan, of op eenige andere wijze geëedeerd, noch verbonden worden tot waarborg voor de kwijting van schulden, die de belanghebbenden, uit welken hoofde ook, mogten hebben gekontraeteerd.

Zij mogen ook niet door derden worden ontvangen dan tot het volle bedrag der den belanghebbenden toekomt, en dan niet anders dan krachtens ten allen tijde herroepelijke volmagten, zoo dat de belanghebbende, opzigtelijk de koloniale geldmiddelen, gerekend worden te hebben gereconiceerd van het regt, dat ieder zelf geveer anders gerekend zou kunnen worden te hebben, om zijnen last tijdelijk of onvoorwaardelijk onherroepelijk te verklaren.

Alle met het bovenstaande strijdige verbindtissen of overeenkomsten, om de even of die zijn opgenomen in de akten van volmagt, of in afzonderlijke authentieke of onderhandels akten, in welken vorm ook opgemaakt, zijn opzigtelijk de koloniale geldmiddelen nietig en van onwaarde, en zal daaraan van wege de koloniale geenerbade gevolg worden gegeven.

Dien onverminderd zal, wanneer een lasthebber door eene kwitantie van den lastgever bewijst, aan dezen het pensioen, gagement of de onderstandsgelden te hebben voorgeschoten over het kwartaal waarin de op hem verstrekte volmagt herroepen wordt, die herroeping eerst gevolg hebben van en met den aanvang van het volgende kwartaal.

Het eerste lid van art. 21, de bovenstaande inhoud van dit artikel, en art. 22 zullen worden bekend gesteld in de aan de belanghebbenden afgegeven woordenstukken, ten blyke dat zij pensioen, gagement, of onderstandsgelden genieten.

28. Wanneer pensioen, gagementen of onderstandsgelden gedurende drie achttien, eenvolgende jaren niet zijn ontvangen of ingevorderd, zal van den achterstand geen betaling geschieden, maar zal het genot daarvan weder ingaan met den dag, welken de belanghebbenden zich op nieuw om betaling aaumelden.

Aldus vastgesteld bij 's Konings Besluit van 1 November 1848, n.º 84.

Mij bekend.
De Minister van Marine en Koloniën, J. C. RIJK.
Voor Eeuzinidende Afschriften.
De fd. Secretaris Generaal bij het departement van Koloniën, VAN SWIETEN.
(Was get.) VAN SWIETEN.
Accordeert met het register der besluiten van den Minister van Staat, Gouverneur Generaal van Nederlandsch Indië, De Algemeene Secretaris, G. VISSCHER.

(N.º 9.) REGTEN OP WITTE PEPER BIJ DEN UITVOER VAN JAVA MADURA.

PUBLICATIE.

VAN WEGE EN IN NAAM DES KONINGS.

De Minister van Staat, Gouverneur Generaal van Nederlandsch Indië: Den Raad van Nederlandsch Indië gehoord; Allen, die deze zullen zien of hooren lezen, Salut! doet te weten. Dat is goedgevonden en verstaan: Met aanvulling van het tarief n.º 6 voor de hëffing van uitgaande regten op Madura, gearresteerd bij art. 2 der Publicatie van 10 November 1837.

blad n°. 57), te bepalen: dat witte peper bij den uitvoer van Java en Madura onderhevig zal zijn aan een recht van f 3: — (drie gulden), voor iederen pikol van 125 pond, en van de helft van dien, of f 1 en een tweede (een en een halven gulden), voor iederen pikol van 125 pond, wanneer de uitvoer geschiedt naar Nederland in Nederlandsche schepen.

En opdat niemand hiervan onwetendheid voorwende, zal deze alom in de Nederduitsche, Chinese en Inlandsche talen worden gepubliceerd, waar zulks te doen gebruikelijk is, en voorts geplaatst in de Javasche Courant en het Staatsblad van Nederlandsch Indië.

Geelast en berecht, dat alle hooge en lage collegiën en ambtenaren, justiciëren en officieren, ieder voor zooveel hem aangaat, aan de slijpe nakoming dezer de hand zullen houden, zonder enig oogluiking of aanzien des persoons.

Gegeven te Batavia. 1 Februarij 1849.

ROCHUSSEN.
Ter ordonnantie van den Minister van Staat, Gouverneur
Generaal van Nederlandsche Indië.
De Algemeene Secretaris,
G. VISSCHER.

(N°. 10.) VERZOEKEN, OM NAAMSVERWISSELING VAN INLANDSCHE BEAMTEN, BLIJVEN ONDERWORPEN AAN DE GOEDKEURING VAN HET GOVERNEMENT, DOCH DE UITREIKING DER BETREKKELIJKE ACTE OVERGELATEN AAN DE RESIDENTEN EN OP ZICH ZELVEN STAANDE ADJUDENT-RESIDENTEN.

Besluit van den Minister van Staat, Gouverneur Generaal van Nederlandsch Indië, van 2 Februarij 1849, N°. 6.

Gelezen enz.;
Den Raad van Indië gehoord;
Is goedgevonden en verstaan:
Ten vervolge op het Besluit van 19 Mei 1847 n°. 1 (Staatsblad n°. 25), te verklaren, dat de verzoeken om naamsverwisseling van Inlandsche beamten, eene bezoldiging van f 30 en minder genietende, en dus vallende in de termen van § b van dat Besluit, onderworpen blijven aan de goedkeuring van het Gouvernement, doch dat, bij toetreding, de vergunning tot die naamsverwisseling, en de uitreiking der vereischte acte, zal worden overgelaten aan de Residenten en op zich zelve staande Adjuvent-Residenten: — zullende in de uit te reiken acte, de Gouvernements dispositie moeten worden aangehaald, ten gevolge van welke de vergunning wordt verleend.

Lischrift, enz.

Accordeert met het register der besluiten van den Minister
van Staat, Gouverneur Generaal van Nederlandsch Indië.
De Algemeene Secretaris,
G. VISSCHER.

(N°. 11.) REGELEN VOOR HET UITWIJKEN BIJ ONTMOETING OF VOORBIJ VARIING VAN STOOMVAARTUIGEN ONDERLING EN VAN STOOMVAARTUIGEN MET ZEILSCHEPEN, OP ZEE EN OP DE RIVIEREN, STROOMEN, VAARWATERS, REEDEN, HAVENS, BAAJEN EN ZEEGATEN, IN DE NEDERLANDSCH INDISCHE BEZITTINGEN.

PUBLICATIE.

VAN WEGE EN IN NAAM DES KONINGS.

De Minister van Staat, Gouverneur-Generaal van Nederlandsch Indië; Allen, die deze zullen zien of hooren lezen, Salut! doet te weten. Dat hij, na den Raad van Nederlandsch Indië te hebben gehoord; Heeft goedgevonden en verstaan:

Met handhaving van de algemeene verordeningen voor het onderling uitwijken van zeilschepen, welke bij alle zeevarende natieën zijn aangenomen, te weten:

- a. Dat, wanneer een schip met ruimen wind zeilende, een bij den wind liggend schip in zijne koerslijn nadert, eerstgemeld voor den bij den wind liggenden bodem moet wijken, en zoo mogelijk achter denzelven omlooopen;
- b. Dat, wanneer twee schepen bij den wind tegen elkander ingliggende, elkander ontmoeten: het schip, hetwelk over bakboord ligt, bij den wind moet houden, terwijl het schip, hetwelk over stuurboord ligt, moet afhouden, en zij elkander dus wederkeerig aan bakboord voorbij varen;
- c. Dat, wanneer twee schepen met ruimen wind zeilende, elkander ontmoeten, zij elkander evenzeer aan bakboords zijde van zich moeten houden, daartoe het roer (de roepen) aan bakboord leggende.

Te bepalen:
Dat, met 1 Mei 1849, in werking zullen komen, de navolgende regelen, voor het uitwijken bij ontmoeten of voorbij varen van stoomvaartuigen onderling, en van stoomvaartuigen met zeilschepen, op zee en op de rivieren, stroomen, vaarwaters, reeden, havens, baajen en zeegeten in de Nederlandsch Indische bezittingen.

Art. 1. Stoomvaartuigen, des nachts op de rivieren en stroomen, doorraarten of in druk bezochte vaarwaters varende, moeten altijd, van zonsoudergang tot zonsopgang, voorzien zijn van twee helder lichtende lantaarns, van welke achter op eene met roode glazen, voorop eene met groene glazen, geplaatst in den voorsten en achtersten mast, of bij degenen, welke slechts ééne mast hebben, de eene aan den vlaggestok achter op.

Schepen door stoomvaartuigen gesleept wordende, moeten gelijkwijze des nachts ééne lantaarn met witte glazen voeren.

2. Stoomvaartuigen, welke in verschillende koersen varende, elkander zoo nabij kruisen, dat zij, in dien koers voortsturende, in gevaar zouden komen van elkander aan boord te loopen, moeten beide het roer (de roepen) aan bakboord leggen, zoo dat zij elkander wederkeerig aan bakboordzijde voorbij varen.

In rivieren of enge vaarwaters moeten beide alzo stuurboordzijde, of stuurboordzijde van de grens van het vaarwater houden; zoo na als het vaarwater gedooft.

De bepalingen in dit artikel, moeten almede in acht genomen worden, wanneer een stoomvaartuig een met ruimen wind zeilend vaartuig ontmoet.

Bij ontmoeting van vaartuigen, welke getrokken worden, moet het stoomvaartuig den wal tegenover het lijnpad houden.

3. Bij ontmoeting in engten, is het stroomopvarend stoomvaartuig verplicht zijne vaart te verminderen.

Wanneer de enge zoo nauw is, dat niet ten minste vier Nederlandsche ellen ruimte tusschen de uitstekende deelen der elkander ontmoetende stoomvaartuigen zoude overblijven, moet het stroomopvarende stoomvaartuig de enge niet opvaren, maar het gaande houden, tot dat het stroomafvarende stoomvaartuig de enge voorbij is.

De bepalingen in dit artikel, zijn eveneens toepasselijk op de stroomen door gottj veroorzaakt.

4. Stoomvaartuigen op de ruimte onder stoom varende, in welke rigting ook, zijn gehouden overal uit te wijken voor een bij den wind liggend vaartuig, over elken boeg.

5. Zeilvaartuigen in het algemeen op rivieren of in engten en nauwe vaarwaters opwerkende, moeten zich echter zorgvuldig wachten, om tusschen de stoomvaartuigen en den wal of grens van het vaarwater, welke deze houden moeten, te geraken, en zijn mitsdien verplicht te wenden, alvorens deze koerslijn van naderende stoomvaartuigen te kruisen.

6. Een stoomvaartuig een ander vaartuig in eenig nauwe vaarwater in dezelfde rigting oplopende en voorbij varende, moet altijd het vaartuig, hetwelk het voorbij vaart, aan bakboord van zich houden. De voorste moet alzo houden naar bakboordzijde, de oplopende naar stuurboordzijde.

Wanneer het voorste vaartuig getrokken wordt, moet het stoomvaartuig den wal tegen over het lijnpad houden.

7. Wanneer een stoomvaartuig, door eenige omstandigheid buiten deszelfs toedoen, zich in de onvermijdelijke noodzakelijkheid ziet gebragt, om van de regelen in art. 2 en 6 gesteld, af te wijken, is het verplicht terstond zijne vaart aanmerkelijk te verminderen, en ten bijk, dat het den wal aan hetzelve aangewezen, niet kan volgen, bij dag, behalve de gewone vlag, ter halvermaat te hijschen, en des nachts, behalve de in art. 1 vermelde lichten, nog een wit licht aan den boegspriet te hangen, en zoowel bij dag als bij nacht, bij het naderen van andere vaartuigen, den roep te steken.

Wanneer het stoomvaartuig in zoodanig geval, tusschen een vaartuig hetwelk getrokken wordt, en het lijnpad moet doornemen, moet het getrokken wordende vaartuig, zoodra het aangeroopt wordt, deszelfs lijnen laten vallen.

8. Zeilvaartuigen op rivieren, stroomen en nauwe doorraarten of vaarwaters, zich met stoomvaartuigen bevindende, moeten met bezeldenen wind, zooveel het vaarwater toelaat, in het midden vaarwater houden, of wel nabij den wal of zijde tegenover dien, welke de stoomvaartuigen houden moeten.

9. Een stoomvaartuig op rivieren, stroomen of nauwe vaarwaters bij nacht tijdelijk stil liggende, met de machines buiten werking, zal bij de twee gekleurde lichten nog eene lantaarn met witte glazen aan den top van den grooten mast hijschen, en in het vaarwater ten anker liggende, zal hetzelve des nachts eveneens eene lantaarn met witte glazen aan den mast voeren, met wégating van de gewone groene en roode lichten.

Vaartuigen, door stoomvaartuigen gesleept wordende, moeten desgelijks, ook wanneer zij in het vaarwater ten anker liggen, des nachts eene lantaarn met witte glazen vertoonen.

10. Bij mistig weder varende, zijn stoomvaartuigen verplicht op scheeprijke vaarwaters voortdurend de klok te luiden.

Ook moeten zij in zoodanig geval hunne vaart verminderen, zoodat die de viermijlsvaart niet te boven ga.

11. Op houtvloten, welke op rivieren, stroomen, door vaarten of druk bezochte vaarwaters vervoerd, of wel door stoomvaartuigen gesleept worden, moeten des nachts twee lantaarns met witte glazen geplaatst zijn, eene voor en eene achter, onverschillig waar zij zich bevinden en of zij stil liggen of in de vaart zijn.

12. Stoomvaartuigen, welke kleine vaartuigen ontmoeten of voorbijvaren, voor welke de golfslag door de radereu veroorzaakt, gevaarlijk kan zijn, moeten zoolang met verminderde kracht varen, tot dat zij op eenen genoegzamen afstand van die vaartuigen verwijderd zijn.

Wanneer dusdanige vaartuigen zoo nabij het stoomvaartuig zijn, dat de golfslag, zelfs bij verminderde kracht, gevaarlijk is te achten, moet het stoomvaartuig zijne werktuigen geheel doen stilstaan, wanneer zulks, zonder gevaar voor eigene veiligheid, kan plaats hebben.

13. Bij het brengen van passagiers en goederen aan boord van onder stoom zijnde stoomvaartuigen, mogen de sloepen of vaartuigen, welke daartoe dienen, zich niet bij het stoomvaartuig begeven, vóór dat de werktuigen geheel stil staan.

14. Alle overtredingen der bepalingen in dit Reglement voorkomende, zijn, naar gelang van derzelve aard en van de plaats gehad hebbende omstandigheden, strafbaar met eene geldboete van ten minste f 25 en ten hoogste f 200, dan wel volgens de algemeene bepalingen van strafrecht, indien daartoe termen zijn, onverminderd de civiele verantwoordelijkheid der overtreders.

En opdat niemand onwetendheid voorwende te dezer zake, zal deze alom, zoowel in de Nederlandsche als in de Inlandsche en Chinese talen, worden gepubliceerd, waar zulks te doen gebruikelijk is, en voorts geplaatst worden in de Javasche Courant en in het Staatsblad van Nederlandsch Indië.

Geelast en berecht, dat alle hoogere en lagere collegiën, ambtenaren, justiciëren en officieren, ieder voor zoo veel hem aangaat, aan de slijpe nakoming dezer de hand zullen houden, zonder enig oogluiking of aanzien des persoons.

Gegeven te Buitenzorg, 7 Februarij 1849.

ROCHUSSEN.
Ter ordonnantie van den Minister van Staat, Gouverneur
Generaal van Nederlandsch Indië.
De Algemeene Secretaris,
G. VISSCHER.

(N°. 12.) REGLEMENT VOOR DE KOMMISSIE BELAST MET HET BEHEER DER BEGRAAFPLAATSEN VOOR LIJKEN VAN EUROPEANEN EN DAARMEDE GELIJKSTAANDE PERSONEN TE SOERABAJA, ZOOMEDE VOOR DEN OPZIEKER DIER BEGRAAFPLAATSEN.

Besluit van den Minister van Staat, Gouverneur Generaal van Nederlandsch Indië, van 12 Februarij 1849, n°. 6.

Gelet, enz.
Den Raad van Indië gehoord;
Is goedgevonden en verstaan:

Buiten werking te stellen het Reglement en Tarief voor de aansprekers, doodgravers, doodkistenmakers, lijkwagen en rouwmaniel verhuurders in de stad en voorstad van Soerabaja, voor zoo veel betreft de begraving van Christenlijken, gearresteerd bij Besluit van den Kommissaris Generaal van 2 Februarij 1829 n°. 35 (Staatsblad n°. 10), en te arresteren het

» Reglement voor de commissie belast met het beheer der begraaftplaatsen voor lijken van Europeanen en daarmee gelijkstaande personen te Soerabaja, zoome de » voor den opziener der begraaftplaatsen. »

Zoo als hetzelve aan dit Besluit is gehecht.

Afschrift, enz.

Accordeert met het register der besluiten van den Minister van Staat, Gouverneur Generaal van Nederlandsch Indië.

De Algemeene Secretaris,
G. VISSCHER.

REGLEMENT voor de commissie belast met het beheer der begraaftplaatsen voor lijken van Europeanen en daarmee gelijkstaande personen te Soerabaja, zoome de voor den opziener der begraaftplaats.

A. VAN DE KOMMISSIE.

Art. 1. Het beheer der begraaftplaatsen van lijken van Europeanen en daarmee gelijkstaande personen, te Soerabaja, zoome de oppertoezicht over den opziener der begraaftplaatsen, is en blijft opgedragen aan eene commissie zamengesteld uit: Den resident als voorzitter.

Den eerst aanwezenden ingenieur van den waterstaat en 's lands gebouwen.

Twee leden van de Protestantische gemeente.

» » der Roomsche Katholieke

» » der Roomse Kerkelijke

» » der Roomse Kerkelijke

» » der Roomse Kerkelijke

» » der Roomse Kerkelijke

» » der Roomse Kerkelijke

» » der Roomse Kerkelijke

» » der Roomse Kerkelijke

» » der Roomse Kerkelijke

» » der Roomse Kerkelijke

Het schriftelijk rapport van bevinding wordt, na gemaakt gebruik, door den voorzitter aan het volgend lid gezonden ten einde daarop bij zijn bezoek te kunnen letten.

5. Alle gelden welke overeenkomstig dit Reglement ten behoeve der begraafplaats geheven worden, en alsoo het fonds daarvan uitmaken, staan onder administratie der commissie, die daarover, behoudens jaarlijkse verantwoording aan de algemeene rekenkamer, zoodanig beschikt, als zij ten meeste nutte der begraafplaatsen en tot onderhoud, verbetering en verfraaiing derzelve goedvindt.

6. De president heeft het bevel der vergaderingen en roept de leden tot het bijwonen derzelve zoo dikwijls op als hij dit noodig oordeelt.

De meerderheid der leden echter eene vergadering noodig achtende, is de president verplicht die te beleggen.

7. Het dagelijks beheer der zaken is aan den president overgelaten.

In speed vereischende gevallen, zendt hij de stukken bij de leden in rondzending of wel behandelend bij die, zoo als hij zij vermeenst te behooren, behoudens bericht aan en goedkeuring door de leden in de eerst volgende vergadering.

8. De secretaris en thesaurier houdt nauwkeurig aantekening van al wat in en buiten de vergadering verrigt wordt, en is inzonderheid persoonlijk verantwoordelijk voor de, onder zijne bevestiging zijnde, gelden van het fonds der begraafplaatsen.

B. VAN DE BEGRAAFPLAATSEN.

9. Op de oude begraafplaats mozen alleen nog ter aarde worden besteld de lijken van zoodanige personen welke aldaar graven in wettig eigendom bezitten, welke nog beuittigd kunnen worden.

10. Gedenkteekenen, grafstonden en dergelijken op die begraafplaats opgerigt, welke door de eigenaren of belanghebbenden niet behoorlijk onderhouden, en alsoo bouwvallig zijn of worden, zullen op last der commissie worden opgeruimd.

Deze bepaling is ook op de nieuwe begraafplaats van toepassing.

11. Van de graven in de beide vorige artikelen bedoeld, zal een afzonderlijk register gemaakt, en bij de commissie aangehouden worden.

12. De nieuwe begraafplaats is vierkant aangelegd en verdeeld. In het midden bevinden zich tien vakken waarvan de zes middelste voor koop- of eigen graven, en de vier overige gelegen ter wederzijde der middenvakken voor huurgraven afgezonderd zijn. Het overige terrein is bestemd voor gewone graven.

Alle vakken zijn slechts twee graven breed, langs ieder vak loopt een pad, zoo dat ieder vak aan eene zijde aan een pad naar den grooten weg uitloopt.

13. Ieder graf voert den letter van het vak en een doorloopend nummer, voor de gemetselde graven in gebakken steen te lezen in den register zijmuur, en voor de overigen op hout geschilderd.

Ieder graf heeft eene lengte van 3 N. ellen of 10 voet bij eene breedte van 1.8 N. el of 6 voet en eene diepte van 1.8 N. el of 6 voeten beneden den beganen grond.

Wanneer voor een graf meerder breedte en lengte wordt verlangd zal men verplicht zijn twee of meer geheele graven te nemen; wordende een gedeelte van een graf voor een geheel gerekend.

14. De drempels en voetstukken der grafkelders moeten in dier voege worden opgerigt dat dezelve, bij verhooging van den grond der grafplaats berekend op 1 voet zichtbaar en toegankelijk blijven, ook zullen dezelve, evenmin als de kroonlijsten, tombes, gedenkteekenen of andere versierselen niet mogen overschrijden de lengte en breedte voor de grafruimte afgegaan.

Eenig gedenkteeken meer ruimte beslaande dan voor een graf is toegestaan, bekomt niet één nummer, maar de nummers der graven welke hetzelve beslaat.

15. De koop- en huurgraven zullen door de commissie tegen den vastgestelden prijs van f 45. voor rekening van de eigenaars of huurders tot gemetselde grafkelders worden ingerigt en per enkele grafruimte, dat is eene lengte van 3 el bij eene breedte van 1.8 en eene diepte van 1.8 el, twee lijken mogen bevatten.

16. De huurgraven worden afgegaan voor den tijd van tien jaren, doch hebben de huurders of derzelter bloedverwanten het recht om na ommekomst van 10 jaren dezelfde geuurde grafruimte, op nieuw voor een gelijk tijdvak in te huren, tegen betaling van de helft van den vroeger betaalden huurschat.

17. De gewone niet gemetselde graven blijven het eigendom van het fonds der begraafplaats, en worden opgeruimd naar gelang der behoefte.

18. Ten behoeve van het fonds der begraafplaatsen worden de volgende recognitiën geheven:

Voor een eigen graf zonder gedenkteeken	f 100.
Voor een huurgraf	45.
Voor een gewoon graf	8.
Voor het openen, weder sluiten en het begraven in een eigen of huurgrafkelder	25.

Waaronder begrepen zal zijn alles wat vroeger afzonderlijk werd betaald, als het opruimen van voetwater, leveren van kalk, steenen, schragen enz.

Voor een gedenkteeken van hardsteen, sarcophaag of eenvoudige tombe weinig boven den grond verheven	100.
Een monument met ornamenten	125.
Een mausoleum of praalgraf	150.
Een omheind of overdekt graf of monument	175.

Alles onder dien verstande, dat het gedenkteeken slechts de ruimte voor een graf van 10 voet lengte en 6 voet breedte (60 vijk. voet) beslaat.

Bedraagt de voor het gedenkteeken ingenomen ruimte, meer dan een graf (gedeelten rekenen voor een geheel), dan bedraagt de recognitie boven en behalve die voor het gedenkteeken.

Voor twee graven	f 80.
» drie »	150.
» vier »	300.
» zes »	550.

En zoo verder naar evenredigheid.

19. Voor deze recognitiën is de commissie verplicht deze gedenkteekenen in goeden staat te onderhouden; zullende dit echter niet het geval behooren te zijn voor de bestaande gedenkteekenen waarvoor aan het fonds der begraafplaats geene recognitie betaald is geworden; zullende deze gedenkteekenen bij voortdurend door de eigenaren of daarop regt hebbenden moeten worden onderhouden, ten ware de hierboven vastgestelde recognitie nog worde betaald.

20. De boven bedoelde recognitiën van f 100, f 125, f 150 en f 175, zullen ook dan verschuldigd zijn, wanneer de gedenkteekenen in de residentie Soerabaja, elders en buiten de begraafplaats worden opgerigt.

21. De eigenaars of huurders van grafkelders en graven op de oude begraafplaats, zullen verplicht zijn tot het betalen eener jaarlijkse contributie van f 5.— voor het bewaken dier graven en het schoonhouden van den grond, waarvan de zorg door de commissie op zich genomen wordt.

22. Bij overgang van eigendom, moet daarvan, binnen de zes eerstvolgende maanden schriftelijk worden kennis gegeven aan de commissie; zullende zoodanige overgang niet geldende worden beschouwd, wanneer de aangifte niet binnen den gestelden termijn heeft plaats gehad.

23. Er zal moeten worden begraven bij dag van zes tot zes uren, doch zullen lijken kunnen worden bijgezet des avonds tot negen uren, en met flambouwenmits ten behoeve van het fonds van de begraafplaats, betalende eene recognitie van f 50.

C. VAN DEN OPZIENER.

24. De opziener wordt door den resident benoemd, is belast met het dagelijksch toezigt over de begraafplaats, en verantwoordelijk voor alles wat daarop voortvalt.

Hij geniet als zoodanig, behalve de na te melden emolumenten en vrije woning, eene bezoldiging van f 50 's maands ten laste van het fonds der begraafplaats.

Aan hem worden toegevoegd:

Een wremou special belast met het toezigt en het onderhoud van de oude begraafplaats op eene bezoldiging van f 12 's maands, een baas metselaar op eene bezoldiging van f 12 's maands en vier knechten, ieder op eene bezoldiging van f 9 's maands; welke verklieden bestemd zijn, tot het verfraaijen van gemetselde graven, het schoonhouden der begraafplaatsen, en het vergrijjen der beooodigde diensten bij de begravingen.

25. Hij houdt aan:

Eene algemeene platte grondteekening der begraafplaats.

Eene afzonderlijke platte grondteekening van iedere afdeling der begraafplaats.

Een digregister der ter aarde bestellingen, bevattende den dag der begraving, den naam van den ter aarde bestelden persoon, zijn ouderdom, beroep of kwaliteit, de letter en het nummer van het vak en van het graf.

Een register der begraafplaatsen, overeenstemmende met de platte grondteekeningen en verdeeld in zoo vele vakken als op de begraafplaats worden aangeetroffen.

26. De opziener zorgt dat de lijken naar gelang zij aangebragt worden, opvolgend worden begraven, enkel overslaande de eigen graven, gedenkteekenen enz. en dat, zoo lang eene afdeling of vak niet vol is, geene opvolgende worden aangebroken.

27. Hij zorgt almede dat ieder graf of gedenkteeken voorzien zij van het overeenstemmend nummer van het register en de platte grondteekening der begraafplaatsen.

28. De roeven en doodkleeden zullen door den opziener aan het sterfhuus worden bezorgd, en door denzelfden ook weder moeten worden afgelaafd.

Hij zal ten behoeve van het fonds der begraafplaats rekenen:

Voor een kleed 1ste soort	f 12.
» een » 2de »	5.

Aan gemelden opziener zal van de boven genoemde sommen van f 12 en f 5, ten laste van het fonds der begraafplaats worden uitgekeerd f 1 (een gulden), voor de bezorging aan, — en de terugafslag van het sterfhuus, der roeven en doodkleeden.

29. De opziener der begraafplaats zal mogen in rekening brengen:

Voor eene lijkbare	f 1.
» het begraven in een gewoon graf	2.
» het openen en sluiten van eenen huurgrafkelder	5.
» het openen en sluiten van eenen eigen grafkelder	5.

30. De opziener zal altijd zelf moeten tegenwoordig zijn bij het ter aarde bestellen van een lijk, of iemand van zijneuwtege daarbij plaatsen, voor wien hij aansprakelijk zal zijn; wanneer bevonden mogt worden, dat iets ongeregels of onordeliks daarbij plaats heeft gehad, zal de opziener worden gestraft, ter bepaling van den resident, met ontzetting van zijnen post of anders naar bevind van zaken.

31. De opziener zal altijd zorgen, dat de lijken niet minder dan zes voet onder de aarde worden begraven.

32. De opziener zal de begraafplaatsen zoo veel het jaargetijde en weder zulks gedogen, altijd zuiver houden van hoog gras en onkruid, en zorgen dat op hetzelfde geen vee weidt, geene schade wordt aangerigt, dat het plantsoen en de bloemheesters worden onderhouden en dat de voetpaden steeds schoon en zindelijk en gemakkelijk te begaan zijn.

33. De opziener zal mede zorgen, dat de weg van de poort aan den grooten weg tot aan de begraafplaats behoorlijk worde onderhouden; zoo dat in het berijden van dien weg geene moeijeligheden worden ondervonden.

34. De opziener zal zorgen dat de graven niet gestoord, noch de lijken bestolen worden, en voorts ook dat zijne bedienden bij begravingen zindelijk in het zwart gekleed — en hunne gereedschappen zwart geschilderd zijn. Hij zal altijd 5 à 10 graven in voorraad dienen uitgegraven en gereed te hebben.

35. De opziener geen aanspreker zijnde, zal zich zonder speciale vergunning niet mogen inlaten met de bestellingen die de aansprekers aangaan, en zal bij overtreding van deze bepaling de aansprekers moeten schadeloosstellen, voor het nadeel hun toegebracht, en daaraanboven verbeuren eene boete van minstens f 10 en hoogstens f 25, ter bepaling van den resident.

36. De opziener zal, alvorens een lijk ter aarde te bestellen, van den aanspreker de behoorlijke opgave vorderen van den naam, den voornaam, de kwaliteit, den ouderdom, de executieuren en de nagelaten vrouw en kinderen van den overledene, en daarvan nauwkeurig en duidelijk aantekening houden; — zullende hij het lijk niet mogen doen begraven, voor dat deze opgaven aan hem zijn gedaan of gewaarborgd, waarvoor hij aansprakelijk zal worden gehouden, op straffe eener boete van f 10 tot f 25 ter bepaling van den resident.

Bovendien zal hij ook moeten vorderen het, door den ambtenaar van den burgerlijken stand verleend consent van begraven, en zal zonder hetzelve tot de begraving niet mogen worden overgegaan.

37. De opziener zal echter in geen geval een lijk van de begraafplaats mogen terugzenden, maar bij ontstentenis van bovengemelde opgaven, daarvan dadelijk kennis geven aan den resident en deszelfs bevelen vragen op pene als voren.

38. De opziener zal de eigenaars van de grafkelders en graven, welke niet door de commissie worden onderhouden, behoorlijk aanzeggen, om dezelve te doen repareren en te zuiveren, en een iegelijk bescheiden en beleefd behandelen, op straffen als voren.

Geatsteeerd bij besluit van den Minister van Staat, Gouverneur Generaal van Nederlandsch Indië, van 12 Februarij 1849, n°. 6.

Mij bekend;
De Algemeene Secretaris,
C. VISSCHER.

(N°. 13.) ATTESTATIEN DE VITA EN KWITANTIEN TOT DE ONTFANGST IN NEDERLAND VAN IN NEDERLANDSCH INDIE UIT 'S LANDS KAS BETAALDE PENSIJONEN OF ONDERSTANDEN VAN NEDERLANDSCHE AMBTENAREN EN OFFICIEREN.

Besluit van den Minister van Staat, Gouverneur Generaal van Nederlandsch Indië, van 23 Maart 1849, n°. 5.

Nader gezeten, enz.

Gelet op de artikelen 5 en 55 van de Ordonnantie op de heffing van het recht van het klein zegel in Nederlandsch Indië, bekend gemaakt bij publicatie van 16 October 1817 (Staatsblad n°. 50).

Den Raad van Indië gehoord;

Is goedgevonden en verstaan:

1. *Eerstelijk.* Met intrekking van alle strijdige bepalingen, vast te stellen de aan dit besluit gehechte modellen van *attestatiën de vita en kwitantien*, tot de ontzetting in Nederland van in Nederlandsch Indië, uit 's lands kas betaalde pensioenen of onderstanden aan Nederlandsche ambtenaren en officieren.

2. *Ten tweede.* Te bepalen:

Dat deze *attestatiën de vita en kwitantien*, voor ieder kwartaal, afzonderlijk zullen moeten worden opgemaakt, op het voor Nederlandsch Indië bepaalde zegel, en dat zulks nadat het kwartaal zal zijn verschenen;

Dat in de *attestatiën de vita*, uitdrukkelijk behoort te worden vermeld, dat de gepensioneerde geene andere pensioenen of tractementen, hoe ook genaamd, geniet (de deezelve verlenende dispensatiën alleen uitgezonderd);

Dat bij de opmaking van dezelve, zal behooren te worden in acht genomen, de juiste spelling der namen van den gepensioneerde, zijne woonplaats, de dag van zijne geboorte of der namen van den gepensioneerde, zijne woonplaats, en de dat deze voorschriften, ter vermijding van vergrassing aan de ommezijde van de attestatie de vita, zullen worden bekend gesteld.

3. *Ten derde.* Te bepalen, dat voor het zegel van het certificaat van inschrijving in Nederland, der pensioenen van Nederlandsche ambtenaren en officieren, bij de eerste nitbetaling van pensioen in Indië, zal worden gekocht het in Nederland verschuldigde recht van f—169 ct. (negen en zestig centen) of 83 duiten (drie en twintig duiten).

4. *Ten vierde.* Enz.

Accordeert met het register der besluiten van den Minister van Staat, Gouverneur Generaal van Nederlandsch Indië, De Algemeene Secretaris, C. VISSCHER.

M O N T E R
Z E G E L
V O O R
D E
A T T E S T A T I E N D E V I T A
E N
K W I T A N T I E N
T O T
D E
O N T F A N G S T
I N
N E D E R L A N D
V A N
I N
N E D E R L A N D
S C H
I N D I E
U I T
' S
L A N D
S
K A S
B E T A A L D E
P E N S I J O N E N
O F
O N D E R S T A N D E N
V A N
N E D E R L A N D S C H E
A M B T E N A R E N
E N
O F F I C I E R E N .

van (b) verklaart, dat op heden voor hem is verschenen en in levenden lijve is:

- (c) woonachtig te (d) binnen (e) geboren den (f) of gedoopt den (g) blijkens de aan mij vertoonde acte.
- Hebbende hij te kennen gegeven te genieten een (h) van (i) 's jaars, en voorts verklaard over de (k) drie maanden van het jaar 18 geen ander (l) hoe ook genaamd, te hebben genoten.

Gedaan te den Do (n) 18

In te vullen:

- (a) Gouverneur, resident of assistent-resident.
- (b) Naam van het gouvernement, residentie of assistent-residentie.
- (c) Voornamen en namen van den belanghebbende voluit geschreven.
- (d) Woonplaats van den belanghebbende.
- (e) Gouvernement, residentie of assistent-residentie.
- (f) Wanneer en waar geboren.
- (g) Wanneer gedoopt.
- (h) Pensioen of onderstand.
- (i) Hoogerhoofd in letters.
- (k) Eerste, tweede, derde of vierde maanden of kwartaal.
- (l) Pensioen of onderstand.
- (m) In geval de belanghebbende enig ander pensioen of onderstand mogt hebben genoten, moet zulks alhier worden vermeld met aangifte der hoogerhoofd en de kwantiteit, in welke die genoten zijn.
- (n) Naamteekening van den gouverneur, resident of assistent-resident.

NB. Deze attestatie de vita, moet worden geschreven op zegel, en volgens verlang van den Minister van Koloniën worden opgemaakt voor ieder kwartaal afzonderlijk, niet voor, maar nadat het kwartaal verschenen is, met inachtneming van de juiste spelling van de voornamen en namen van hen, die pensioen of onderstand genieten, van zijne woonplaats, met opgave van den dag van geboorte of doop, en van de afgifte van die attestatie; — terwijl in dezelve uitdrukkelijk moet worden vermeld, of hij, die pensioen of onderstand geniet, geen ander pensioen of onderstand hoe ook genaamd, heeft genoten, of deswege verleende en uitdrukkelijk te omschrijven dispensatie alleen uitgezonderd.

Behoort bij het besluit van den Minister van Staat, Gouverneur Generaal van Nederlandsch Indië, van 23 Maart 1849, n. 5. Mij bekend. De Algemeene Secretaris, C. VISSCHER.

M o d e l. ZEGEL. KWITANTIE tot de ontvangst van pensioenen of onderstand, ten laste van de geldmiddelen in Nederland.

Ik ondergeteekende N.N. (a) wonende te (b) binnen (c) bekeene ontvangen te hebben eene som van (d) zijnde het bedrag van mijn (e) over de (f) maanden van het jaar 18 den 18 N. N. (g) De handteekening onder deze kwitantie is in mijne tegenwoordigheid gesteld. De (h)

- (a) Voornamen en namen van den belanghebbende voluit geschreven.
- (b) Woonplaats.
- (c) Gouvernement, residentie of assistent-residentie.
- (d) Hoogerhoofd der som in letters.
- (e) Pensioen of onderstand.
- (f) Eerste, tweede, derde of vierde maanden of kwartaal.
- (g) Naamteekening of handmerk van den belanghebbende.
- (h) Naamteekening van den gouverneur, resident of assistent-resident.

NB. Deze kwitantie moet worden geschreven op zegel, en afgegeven na omme-komst van elk kwartaal, alzoo op of na ultimo van elke drie maanden.

Behoort bij het besluit van den Minister van Staat, Gouverneur Generaal van Nederlandsch Indië, van 23 Maart 1849, n. 5. Mij bekend. De Algemeene Secretaris, C. VISSCHER.

(No. 14.) REGLEMENT VOOR DE MILITAIRE GENESKUNDIGE DIENST IN NEDERLANDSCH INDIE.

Besluit van den Minister van Staat, Gouverneur Generaal van Nederlandsch Indië, van 24 Maart 1849 n. 26. Gelezen de missive van den Minister van Koloniën, van 20 Januarij 1849, L. a. C. n. 18/50 toezendende: 1. Afschrift van het Koninklijk Besluit van 8 December 1848 n. 103, bij hetwelk is goedgekeurd het bij het Indische Besluit van 14 Junij 1846 n. 5, onder nadere goedkeuring gearresteerde Reglement voor de Militaire Geneeskundige dienst in Nederlandsch Indië, behoudens eenige wijzigingen voorgesteld door den inspecteur Generaal van de geneeskundige dienst der land- en zeemaagt, ten gevolge van welke dat Reglement luidt als volgt:

REGLEMENT voor de Militaire Geneeskundige dienst in Nederlandsch Indië.

1e. AFDEELING.

Over de Officieren van de geneeskundige dienst.

Art. 1. De geneeskundige dienst zal worden uitgeoefend door Officieren van gezondheid en Apothekers, die een examen volgens het Reglement hebben afgelegd, en door het Gouvernement aangesteld zijn.

Deze dienst strekt zich bepaaldelijk uit tot het voorkomen en het behandelen van ziekten. Alzoo moet de gezonde, zoowel als de zieke militair, door den officier van gezondheid zorgvuldig worden gadeslagen; en wanneer hij bespreekt, dat voor de gezondheid der troepen behoeftmiddelen, voorzorgen of verbeteringen dien noodzaak aangewezen te worden, zal hij zich daartoe wenden aan den militairen commandant, die gehouden is zijne voorstellen in overweging te nemen, en verantwoordelijk zal zijn voor hetgene hij dienaangaande zal hebben gedaan of nagelaten. De Officier van gezondheid zal daarvan rapport maken aan zijnen onmiddellijken Chef, opdat het kome bij den Chef over de geneeskundige dienst. Afschrift van zijn rapport zal hij den militairen commandant ter hand stellen.

De militairen commandant zal insgelijks rapport doen aan zijnen onmiddellijken Chef, opdat het kome bij het militaire departement.

2. Permanente militaire gebouwen als: kazernes, hospitalen, infirmeriën, gevangnissen, kantines, en wat dies meer zij, zullen niet gesticht worden dan na de overweging en het advies van den Chef over de geneeskundige dienst hopens de locale gesteldheid en te geven inrigting aan deze gebouwen te hebben aangewonnen. Projecten, welke daartoe worden ingediend, zullen vergezeld met de noodzakelijke omschrijving en het advies des localen eerst aanwezenen Officieren van gezondheid worden ingediend, en de afgevaardigde Officieren van gezondheid zullen de projecten onderzoeken, en verdeden dezelve onder het daarbij

3. Het bestuur over de militaire geneeskundige dienst is opgedragen te worden aan den Chef, onder den titel van Chef over de geneeskundige dienst

4. Onder dat bestuur wordt die dienst verder uitgeoefend door dirigerende Officieren van gezondheid der 1ste en 2de klasse, Officieren van gezondheid der 1ste, 2de en 3de klasse.

Eenen 1sten Apotheker en voorts Apothekers der 1ste, 2de en 3de klasse. 5. De Officieren van de militaire geneeskundige dienst hebben rang; De Chef over de geneeskundige dienst van Kolonel; De dirigerend Officier van gezondheid der 1ste klasse van Luitenant-Kolonel; De dirigerend Officier van gezondheid der 2de klasse, en de 1ste Apotheker van Majoor.

De Officier van gezondheid der 1ste klasse en Apotheker 1ste klasse van Kapitein; De Officier van gezondheid 2de klasse en Apotheker 2de klasse van 1sten Luitenant; De Officier van gezondheid 3de klasse en Apotheker 3de klasse van 2de Luitenant. 6. De formatie van het geneeskundig personeel wordt, bij afzonderlijke beschikking, door het Gouvernement bepaald.

7. De Officieren van de geneeskundige dienst worden door den Gouverneur Generaal benoemd en ontslagen, op voordragt van het militair departement, aan hetwelk de Chef over de geneeskundige dienst de zijne rigt.

8. Om in rang te bevorderen, zal de wetensnappelijke bekwaamheid, waarvan de Officier bij het examen heeft doen blijken, het eerst in aanmerking komen, onverminderd diens verder beoordeeling in het belang van 'slands dienst.

2de AFDEELING.

Over de examina.

9. De bepalingen voor de examina van Officieren der geneeskundige dienst worden, bij afzonderlijk Reglement, door het Gouvernement vastgesteld.

3de AFDEELING.

Over de pligten der Officieren van de geneeskundige dienst in het algemeen, en van den Chef in het bijzonder.

10. De Chef van de Geneeskundige dienst is aan het Militair Departement verantwoordelijk voor de goede en geregelde uitoefening der militaire geneeskundige dienst in haren geheel omvang. Hij geeft in het korps zoodanige voorschriften, als welke 'slands dienst kunnen bevorderlijk zijn, en de wetenschap uitbreiden.

11. In tijd van oorlog zorgt de Chef dat, waar zulks noodig is, veld hospitalen en ambulances worden opgericht, en dat een genoegzaam aantal Officieren van de geneeskundige dienst daarbij geplaatst worden, zulks in overeenstemming met de bevelen van het Militair Departement, welke hij tot dat einde ontvangen of vragen zal. Zoveel mogelijk zal de hoogste in rang, of bij gelijkheid van rang, de oudste in dienst bij het veld-hospitaal verblijven.

12. De Officieren van gezondheid te veld zullen van 'slandswege van een volledig veldparaat worden voorzien, en ter hunner beschikking hebben een militair dien het toezigt zal worden opgedragen over koebies, braucards, draagpaarden enz., die voor de geneeskundige dienst te veld zullen zijn bestemd.

13. In de maand April van elk jaar, zal de Chef aan het Militair Departement bevelen vragen omtrent het doen eener inspectie reis, daarbij zijn gevoelen over de meerdere of mindere noodzakelijkheid dieangaande ontwikkelende.

14. Omtrent alle aanvragen en voordragen, met betrekking tot de dienst, wendt zich de Chef aan het Militair Departement, en hem wordt de bevoegdheid gegeven om, in dringende omstandigheden, al dadelijk bevelen uit te vaardigen en maatregelen te nemen, onder nadere goedkeuring van het Militair Departement.

15. Bij de voorstellen tot aanstelling of bevordering van Officieren der geneeskundige dienst, zullen de processen-verbaal van het door hen afgelegd examen door den Chef worden overgelegd.

16. De Chef zendt op bepaalde tijden de voorgescrevene periodieke stukken aan het Militair Departement, ingerigt volgens oor hetzelfde gegeven of te geven modellen.

17. Op 1 April en 1 October, zendt de Chef aan het Militair Departement een summer rapport, over de gewigtigste aangelegenheden van de gebeurtenissen in de geneeskundige dienst, betreffende Java en Madura, moete hij voor zich een gelijksoortig rapport vorderen van de dirigerende officieren van gezondheid (vide 5te afdeling).

18. Met opzigt tot de buiten-établissements, zal het summer rapport slechts eenmaal 'sjaars, en naar gelang die bij den Chef zullen zijn ingekomen in gediend worden.

Dat rapport zal tevens moeten bevatten zoodanige voorstellen, als in het belang van 'slands dienst noodig zijn. Hetzelfde zal, met consideratiën en advies van het Militair Departement, het Gouvernement worden aangeboden, hetwelk dat stuk vervolgens zal zenden aan de Ministerie van Koloniën.

19. De regstreke officieele correspondentie tusschen den Chef over de geneeskundige dienst en den inspecteur Generaal van die dienst in Nederland, mag alleen handelen over onderwerpen van wetenschappelijke aard, en zal alleen door tusschenkomst van het Ministerie van Koloniën mogen plaats hebben.

20. Het personeel van de geneeskundige dienst staat speciaal onder de orders en het toezigt van den Chef over die dienst. Het is gehouden aan de van hem, als korps Chef en hoofd van de geneeskundige dienst, uitgaande bevelen en voorschriften te gehoorzamen.

21. De Officieren der geneeskundige dienst zijn aan elkander ondergeschikt, volgens den militairen regel.

22. In de drie voormalige groote militaire afdelingen op Java, en ter Samatra's Westkust, zal de directie en het toezigt over de geneeskundige dienst zijn opgedragen aan dirigerende Officieren van gezondheid; die van de 1ste klasse zal in de 1ste groote militaire afdeling geplaatst zijn. Bestemd om het gewoon beheer van zaken uit te oefenen telkens, wanneer hem zulks, bij afwezigheid van den Chef door het Militair Departement zal worden opgedragen. Hij zal dan echter geen veranderingen mogen maken, of voorstellen doen, betreffende zaken en personeel, dan hij onvermydelijk drang van omstandigheden, en verplicht wezen eene gestadige briefwisseling met den Chef te onderhouden en diens bevelen te vragen, opdat zo min mogelijk gehandeld worde, strijdt met de bedoelingen van den Chef.

Op de overige buitenposten zal die directie en dat toezigt zijn opgedragen aan Officieren van gezondheid der 1ste en 2de klasse. 23. De dirigerende Officieren van gezondheid zullen hun vast garnizoen houden ter hoofdplaats der afdeling, waartoe zij behooren.

24. De Chef zal bij het Militair Departement gemotiveerd de autorisatie provoceren, om dirigerende Officieren van gezondheid op Java eene geneeskundige inspectie in hunne respectieve afdelingen te doen houden, telkens wanneer de noodzakelijkheid daartoe zal bestaan.

25. De dirigerend Officier van gezondheid op Sumatra's Westkust zal jaarlijks eene inspectie houden, wanneer de omstandigheden, ter beoordeeling van den commandant der troepen aldaar, zulks niet verhinderen. 26. De rapporten dezer inspectiën zullen aan den Chef, en door dezen aan het Militair Departement, met zijne consideratiën en advies, worden aangeboden.

4de AFDEELING.

Over de commissiën van onderzoek en afkeuring van militairen.

27. In ieder der drie groote militaire afdelingen op Java, zoemed ter Westkust van Sumatra, zal eene geneeskundige commissie bestaan, tot onderzoek en afkeuring van militairen.

28. De commissie, in art. 26 bedoeld, zal zijn zamengesteld uit den dirigerenden Officier van gezondheid, en twee der oudste in loo aanwezige officieren van gezondheid der 1ste klasse, of bij gebreke van die, de oudste Officieren van gezondheid der 2de klasse, en bij gebreke ook van deze, de oudste van de 3de klasse. Hare werkzaamheden regelen zich naar de bestaande of nader te maken bepalingen.

5de AFDEELING.

Over de dienst bij de groots hospitalen.

29. Aan de dirigerende Officieren van gezondheid is respectievelijk de directie over de geneeskundige dienst in hunne afdelingen in het algemeen, en over de groote hospitalen in het bijzonder, opgedragen. De Officieren van gezondheid zullen de groote hospitalen in hunne afdelingen, en verdeden dezelve onder het daarbij

Bij de groote hospitalen zal een vast personeel geplaatst worden, hetwelk niet dan bij onvermijdelijke noodzakelijkheid verwisseling zal ondergaan.

30. Behalve het toezigt over de geneeskundige handelingen hunner ondergeschikten, zullen de dirigerende Officieren van gezondheid zelve een gedeelte der belangrijkste zieken onder behandeling nemen.

31. De dirigerende Officieren zijn verplicht klinisch onderwijs te geven aan hunne onderhoorigen.

32. Groote en belangrijke operatiën zullen niet mogen geschieden, dan na overleg met den eerst aanwezigen Officier van gezondheid, welke zoodanige operatie, of persoonlijk zal uitvoeren, of daarmede, ter zijner verantwoordelijkheid, eenen zijner ondergeschikten zal belasten, die goedgekeurd wordt daartoe de meeste goedgeendheid te bezitten.

33. De Officieren van gezondheid zullen van de belangrijke zieken, onder hunne behandeling, aantekening aan het ziekbed en een nauwkeurig dagboek houden, en van de overledenen zooveel mogelijk een beoordeelde sectie cadaveris maken.

34. Van de secties cadaverum zal eenigzins breedvoerig, en zeer nauwkeurig, aantekening worden gehouden in een afzonderlijk boek, hetwelk in de wachtkamer van het hospital zal worden bewaard.

35. Twee malen daags zullen de Officieren van gezondheid bij de hospitalen hunne zieken bezoeken; de eerste dezer visites zal aanvangen des morgens ten 7, en de andere des middags ten 5 ure.

36. De Officier van gezondheid, die de zieken behandelt, zal verplicht zijn om de geneesmiddelen, die noodig goedgekeurd worden, zelf te schrijven op de daarvoor bepaalde lijsten; dictuur is te dezen opzigt verboden.

37. Bij de morgen visite te geven de Officieren van gezondheid voor elken lijder de diët op voor den loopenden dag; de ziekenvader teekent zulks aan op het plankje, aan het hoofdende van elke krib geplaatst, en van alle zieken op eene daarvoor ingerigte lijst.

De Officier van gezondheid, die den lijder behandelt, zal op een dezer verstrekt worde, helgeen op de diët-lijst is voorgeschreven.

38. De Officieren van gezondheid zullen zelve de verbanden moeten aanleggen, en de kleine operatiën, als aderingen enz., zelve moeten verrigten.

39. Een der Officieren van gezondheid bij elk hospital zal speciaal met de bewaring en het onderhoud der chirurgische instrumenten belast zijn, ook zullen de verbandgoederen door hem worden bewaard.

Hij zal tevens het toezigt over verbandgoederen houden, en dagelijks aan de Officieren van gezondheid de noodige verbandstukken uitreiken, zorgende dat er verbanden in voorraad zijn.

40. Bij de groote hospitalen zal eene wacht bestaan van eenen Officier van gezondheid en eenen apotheker. Deze wacht zal om de 24 uren verwisselen, waarvan een rooster zal worden aangehouden.

41. De wachtgebende Officier van gezondheid en apothecar zullen het hospital niet mogen verlaten, en steeds bij der hand moeten zijn.

42. De wachtgebende Officier van gezondheid zal de inkomende zieken terstond onderzoeken, hun naar den aard hunner gebreken of ziekten eene taal aanwijzen, alwaar zij ter verpleging zullen worden opgenomen, en hun het noodige, zoo van geneesmiddelen als auderzins, voorschrijven.

43. Bij de opname in het hospital van lijders met hevige of niet dagelijks voorkomende ziekten, of zwaar gewonden, zal de wachtgebende Officier van gezondheid daarvan dadelijk rapporteren aan den dirigerende Officier van gezondheid en aan den Officier van gezondheid 1ste klasse bij het hospital aanwezig, welke Officieren verplicht zullen zijn onverwijld te zorgen, dat aan zoodanige lijders de noodige hulp worde toegebracht.

44. De wachtgebende Officier van gezondheid zal, indien zulks geen uitstel geedoogt, al dadelijk de noodige geneeskundige hulp te verliezen, en alsdan daarvan kennis geven aan den Officier van gezondheid, onder wiens speciale behandeling zoodanige lijder gesteld is, en zulks vóór deze de morgen visite verrigt. Bij toevallen van eenen hevigen of bedenklijken aard, zal echter die kennisgave onmiddellijk moeten geschieden.

45. Bij zal gedurende zijne wacht, ten minste twee malen per nacht, en twee of meer malen bij dag, bij gelijke tusschen poezen, de ronde doen door al de ziekenzalen, ten einde zich te overtuigen, dat de zieken goed verzorgd, en de zalen en latrines zindelijk gehouden worden, en tevens toe te zien, dat aan de zieken genee voor hen nadeelige spijzen of dranken worden uitgereikt.

Vindt hij ten deze in een of ander opzigt verzuim of nalatigheid, dan zal hij den ziekenoppasser der zaal, waarin zulks wordt opgemerkt, onmiddellijk in arrest doen brengen, en bij de morgen visite daarvan rapport maken aan den dirigerenden Officier van gezondheid, en kennis geven aan den Officier, onder wiens behandeling de zieke behoort.

46. De wachtgebende Officier van gezondheid is verplicht de distributie te surveilleren en bepaaldelijk het vleesch en brood te onderzoeken, en in geval dat slechte of niet beoordeelde toebehoedende levensmiddelen en verscheuringen aan de zieken uitgereikt worden, zal hij daarvan onmiddellijk rapport maken aan den dirigerenden Officier van gezondheid, die alsdan zoodanige maatregelen ter voorziening zal nemen, als oogenblikkelijk noodig zijn, en zoodanige middelen van contrainte aanwenden of voorstellen, als goedgekeurd worden doelmattig te zijn.

47. In de wachtkamer zal zich een register bevinden, waarin door den wachtgebenden Officier van gezondheid de namen van al de gedurende zijne wacht ingekomene, uitgegane en overledene zieken zullen worden opgetekend.

Vóór de morgen visite, zal die Officier aan den dirigerenden Officier van gezondheid rapport maken van alles, wat gedurende zijne wacht in het hospital is voorgevallen.

Na de morgen visite zal de wachtgebende Officier van gezondheid door eenen anderen worden afgelost.

48. De Officieren van gezondheid in het algemeen, en de dirigerende Officieren van gezondheid in het bijzonder, zijn verplicht voor eene beoordeelde politie in het hospital te zorgen, naauwkeurig acht te slaan op de reinheid der fournitures en verschooning, welke aan de zieken verstrekt worden, en laatstbedoelde zullen, onder goedkeuring van den chef, te dien opzigt zoodanige huishoudelijke maatregelen voorschrijven, als deze gewigtige aangelegenheid gebiedend vordert.

49. Fournitures en kleedingstukken, die voor lijders met besmettelijke ziekte gediend hebben, moeten worden vernietigd, voor zoo ver dezelve niet, volgens de regelen der kunst, op de verantwoordelijkheid van dien het betreft, naar behooren kunnen worden gedienslecteerd.

6de AFDEELING.

Over de dienst bij de garnizoens hospitalen en infirmeriën.

50. Bij de garnizoens hospitalen en infirmeriën zal de dienst naar evenredigheid op denzelfden voet plaats hebben, als zulks voor de groote hospitalen is voorgeschreven.

Het doen der visites, het verrigten van secties cadaverum, het aantekenen derzelve in daartoe afzonderlijk aan te houden registers, zal bij eerstgemelde op dezelfde wijze geschieden als bij laatstgemelde.

51. Bevinden zich bij zoodanige etablissementen meer dan een Officier van gezondheid, zoo zal de hoogste of oudste in rang met de directie en het toezigt over de dienst belast zijn.

7de AFDEELING.

Over de dienst bij de garnizoens.

52. Indien bij een garnizoen meer Officieren van gezondheid, dan één, aanwezig zijn, zal de hoogste of de oudste in rang met de directie der dienst belast zijn, en deze de dienst onder zich en de overige verdeelen.

53. De kommandant van het garnizoen zal, in overeenstemming met den Officier van gezondheid, die met de garnizoensdienst belast is, zoodanige voorschriften geven, als welke de geneeskundige visite kunnen verzekeren en gemakkelijker maken.

54. Des morgens ten 8 ure zullen zich de Officieren van gezondheid bij de garnizoens naar de kazernes begeven, om aldaar de manschappen na te zien, die zich kwartierziek hebben gemeld; de onderofficier van de orderweck is verplicht de kwartierzieken na te wijzen.

55. Bij lichte ongeschiedheden (ter beoordeeling van den Officier van gezondheid)

zullen de manschappen in de kazernes kunnen behandeld worden; bij werkelijke ziekten zullen zij onmiddellijk naar het naastbij gelegen hospital of infirmerie gezonden worden, voorzien van het daartoe vereischte door den Officier van gezondheid geteekend hospital biljet.

56. De Officieren van gezondheid bij de garnizoens zullen ook dagelijks de militaire gevangenis inspecteren, en de zich daarin bevindende zieken zoo noodig, en onder opvolging der deswege bestaande bepalingen, naar het hospital zenden. Lichte ongeschiedheden zullen in het gesticht zelf kunnen worden behandeld.

57. Om de 8 dagen, of zoo dikwijls zulks door de omstandigheden zal gevorderd worden, zullen de manschappen van het garnizoen, hoofd voor hoofd, worden nagezien door de daarbij geplaatste Officieren van gezondheid, welke diegenen hunner die aan siphilitische, huid- of andere besmettelijke ziekten lijden, onmiddellijk naar het naastbij gelegen hospital of infirmerie zullen doen transporteren.

Buitengewone visitatiën zullen plaats hebben op last van den garnizoens kommandant, of op verzoek van den Officier van gezondheid des garnizoens.

58. Bij aankomst van hetzelve dadelijk, en in overeenstemming met de bevelen van den militairen kommandant, gevisiteerd, en zal te hunnen opzigt behandeld worden, gelijk zulks in het voorgaande artikel is aangegeven.

Bij deze gelegenheid zal bijzonderlijk worden gelet, of de manschappen likteekenen hebben ten bewijze dat zij in der tijd met vrucht gevaccineerd, of van de natuurlijke pokken geschonden zijn. Bij niet bevinding hiervan zullen zoodanige manschappen alsnog spoedig worden ingeënt.

59. De Officieren van gezondheid, belast met de garnizoensdienst, zullen de aan te nemen manschappen die zich wenschen te reünageren visiteren, en daarbij haddelen volgens dienaangaande bestaande of nader te arresteren bepalingen.

60. De recruten, die niet gevaccineerd zijn, noch de natuurlijke pokken gehad hebben, zullen zoo spoedig mogelijk door de zorg der Officieren van gezondheid worden ingeënt.

61. Alle Officieren van de landmagt, zooveel gepensioneerde als active, militaire beambten en geëmplojeerden, de advocaat fiscaal voor de land- en zeemagt, en de auditours militair zullen met hunne families, uitgezonderd verloskundige hulp, kosteloos door de Officieren van gezondheid van het garnizoen behandeld, en van landswege van geneesmiddelen voorzien worden, mits wonende binnen den rayon van 2 plien van het centrum der garnizoensplaats; daar buiten wonende, zullen zij slechts aanspraak hebben op vrije geneesmiddelen, mits door eenen bevoegden geneesheer voorgeschreven.

De vrije geneeskundige behandeling, en het genot van vrije geneesmiddelen strekken zich ook uit tot de weduwen en weezen van Officieren, militaire beambten en geëmplojeerden. Is het recept van een' civielen geneesheer, dan moet het, in verband met art. 87, door den Officier van gezondheid der wacht of dien van het garnizoen, geparapheerd worden, alvorens het in de militaire apothek mag worden aangenomen.

62. Het gratis gebruik van geneesmiddelen, bedoeld bij het voorgaande art., zal zich niet verder uitstrekken dan tot die middelen, welke in de militaire apotheken voorradig zijn, ten ware het volstrekt noodzakelijk zij om van geneesmiddelen, die op de medicijnslijst niet gesteld zijn, in het behandelen der zieken te moeten gebruik maken, in welk geval alleen het zal vrijstaan dezelve afzonderlijk in te kopen, doch niet dan op autorisatie van den dirigerenden of eerst aanwezenden Officier van gezondheid, die zulks echter niet zal vermogen te weigeren, dan op eigene verantwoordelijkheid voor de gevolgen.

63. De Officieren van gezondheid zullen geene parades, monstringen enz., behoeven bij te wonen, doch bij groote wa enschouwingen en militaire wandelingen zal altijd een hunner moeten aanwezig zijn, om des gevorderd hulp te kunnen verlenen. Bij exercitiën in het vuur, zal altijd een Officier van gezondheid met de vereischte instrumenten tegenwoordig zijn.

64. Het is den Officieren van gezondheid niet geoorloofd zich, ter uitoefening van praktijk als anderzins, op zoo verre afstand van den rayon der garnizoensplaats te verwijderen, dat daardoor de dienst bij de zieken van het garnizoen komt te lijden.

De militaire kommandanten zijn gehouden in den geest van het verstandte te handelen, en geene bevelen te geven, welke tegen de strekking dezer verordening en het gevoelen van den Officier van gezondheid strijden.

8ste AFDEELING.

Over de inzending van periodieke en wetenschappelijke stukken.

65. Elk Officier van gezondheid zal op 15 Januarij en 15 Juli aan den dirigerenden, of eerst aanwezenden Officier van gezondheid, waaronder hij behoort, een berekend verslag aanbieden van de door hem behandelde zieken, vergezeld van de ziekte-geschiedenis der belangrijkste gevallen, uit welk verslag moet blijken de aard der ziekten welke voor gekomen zijn; de verhouding der zieken tot de sterkte van het garnizoen en met betrekking tot, en de verschillende natien; alsmede de verhouding der dooden tot de behandelde en herstelden, bestemd tot het vormen van een statistiek over de geneeskundige dienst.

66. Door den eerst aanwezenden Officier van gezondheid bij de geneeskundige legringten of garnizoens op Java en Madura, zoomede ter Westkust van Sumatra, zullen maandelijks zieken-rapporten van het bestaande, of nader in te voer medel, worden aangeboden, aan de betrekkelijke dirigerende Officieren van gezondheid, en verder, om de zes maanden, een algemeen ziekenrapport met eene omschrijving hetwelk, behalve datgene wat in de praktijk is waargenomen, ook de meteorologische waarnemingen en de geneeskundige topographische beschrijving zijner standplaats moet bevatten.

67. De dirigerende Officieren van gezondheid zullen van deze 6 maandelijks-rapporten, omschrijvingen enz., een résumé maken, verrijkt met hunne eigene waarnemingen en opmerkingen, en alsdan dit stuk, met bijvoeging dier rapporten, omschrijvingen enz., den chef over de geneeskundige dienst aanbieden.

68. De op zich zelve staande eerst aanwezende Officieren van gezondheid op de buiten-establisementen zenden de stukken bij art. 65 bedoeld, regtstreeks aan den chef over de geneeskundige dienst.

9de AFDEELING.

Over de pharmaceutische dienst bij de groote militaire hospitalen.

69. De dirigerende Officieren van gezondheid zijn verantwoordelijk voor de goede en geregelde uitoefening der pharmaceutische dienst bij de groote hospitalen.

70. Deze dienst zal bij elk dezer hospitalen zijn opgedragen aan eenen apotheker der 1ste of 2de klasse, aan wien, volgens de bestaande of nader te arresteren formatie, een of meer apothekers der 3de klasse zullen zijn toegevoegd.

71. De eerst aanwezende apotheker bij zoodanig hospital zal zorgen, dat de apothek en daartoe behoorende stoekplaats, zoomede het magazijn van geneesmiddelen en al wat daartoe behoort, doelmattig en naar behooren zijn ingerigt, en zindelijk gehouden worden; dat de utensiliën altijd schoon, en de koperen koelgereedschappen goed verzind zijn.

72. Hij zal zorgen, dat alle in de apothek aanwezige flesschen, potten, dozen enz. van beoordeelde etikettes voorzien zijn, waarop duidelijk zal geschreven staan de naam van het daarin bewaarde geneesmiddel, volgens de in Nederland Ingevoerde Pharmacoepoea.

Vergiften en hevig werkenden middelen zullen in afzonderlijke kasten worden weggesloten.

73. De doelmattige en goede bewaring der voorradige geneesmiddelen, utensiliën, instrumenten enz. is aan hem opgedragen; zullende hij alle ontvreemde of bedorven artikelen moeten vergoeden, indien zulks door meerdere zorg en waakzaamheid had kunnen worden voorgekomen.

74. Bij het einde van elk semester zal hij eene verantwoording opmaken van alle door hem ontvangen en verstrekte geneesmiddelen, utensiliën enz., zullende daarin ook die artikelen worden opgenomen, die hij van den directeur van het hospital heeft ontvangen.

75. Deze verantwoordingen, opgemaakt volgens de bestaande bepalingen, worden door den dirigerenden Officier van gezondheid voor gezien geteekend, zoodaer dat zulks de verantwoordelijkheid van den apotheker vermindert.

76. Daarna, zullen die verantwoordingen door den eerst aanwezenden apotheker

aan den chef over de geneeskundige dienst worden toegezonden, met bijvoeging der volgende bewijzen als:

- 1°. De expeditie lijsten der uit 's lands magazijnen van geneesmiddelen ontvane artikelen.
- 2°. Eene lijst van het gecombineerde, met vermelding der hoeveelheid van ieder verbruikt artikel en van het product.
- 3°. Eene lijst der artikelen, ontvangen van de hospitala directie.
- 4°. De dagelijksche relevés der in het hospitala voorgeschreven geneesmiddelen, opgemaakt door de wachthebbende apothekers.
- 5°. De relevés der buiten het hospitala voorgeschreven geneesmiddelen.
- 6°. De maandelijksche algemeene verzamelingstaten.
- 7°. De expeditie lijsten der in massa verstrekte artikelen aan de verschillende departementen, zoo militair als civil en marine.
- 8°. De boms der verstrekte breukbanden, geteekend door de gebruikers.
- 9°. De bewijzen der plaats gehad hebbende regularisatie van geneesmiddelen enz., die in massa worden verstrekt aan andere diensten of departementen, buiten de militaire geneeskundige dienst.
77. Van plaatsen waar geene particuliere apothekers gevestigd zijn, zullen hierbij nog gevoegd worden de verzamelingstaten der aan particulieren verstrekte geneesmiddelen, waarvan het geldswaardig bedrag reeds in 's lands kas gestort is; de bewijzen van storting zullen hierbij worden overgelegd.
78. Bij het einde van ieder semester, zullen de eerst aanwezende apothekers, voor de beoefening van een volgend halfjaar, aanvragen opmaken voor geneesmiddelen uit 's Rijks magazijn.
79. Deze aanvragen zullen, volgens de requisitie lijsten van het bestaande of nader aan te geven model, opgemaakt en berekend worden, naar het gemiddeld gebruik in de laatste drie jaren, buitengewone omstandigheden uitgezonderd.
- Ter verduidelijking zal het aangevraagde artikel met eene schrap vooraan aangegeven worden.
80. Nadat die aanvragen door de eerst aanwezende officieren van gezondheid nagezien, en als zoodaag goedgekeurd en geteekend zijn, worden dezelve met de verantwoordingen der geneesmiddelen den chef over de geneeskundige dienst aangeboden.
81. Bij ontvangst van geneesmiddelen uit 's Rijks magazijn zullen dezelve, nadat de uitwendige staat zal zijn geconstateerd, dadelijk door eene, ten minsten uit twee deskundige leden bestaande commissie, te benoemen door den dirigerende officier van gezondheid, onderzocht en vergeleken worden met de expeditie lijsten, die er in duplo bijgevoegd zijn.
82. Indien geene verschillen bevonden worden, zal eene der lijsten zoo spoedig mogelijk door den eerst aanwezende apotheker gekwiteerd, en aan het magazijn van geneesmiddelen terug gezonden worden, terwijl de andere zal worden aangehouden, om die te voegen bij de verantwoording.
- Bij te min bevinding, of wanneer sommige artikelen onbruikbaar mogten zijn, zal opgemaakte commissie daarvan proces-verbaal dresser, ten overstaan van hem, die de geneesmiddelen enz., ontvangt. In dat proces-verbaal zullen de waarschijnlijkste oorzaken van het te min of onbruikbaar bevondene worden aangegeven. Met de expeditie-lijsten zal daarna in zelve voege worden gehandeld, als hierboven is aangegeven, alleen met dit onderscheid, dat dezelve zullen worden gekwiteerd, met verwijzing naar opgemaakt proces-verbaal, waarvan al dadelijk afschrift zal worden medegezonden naar het magazijn van geneesmiddelen, tot voorloopige informatie.
83. Verder zullen deze processen-verbaal, geveiseerd door de dirigerende officieren van gezondheid, in duplo den chef over de geneeskundige dienst worden aangeboden, met voorstel om autorisatie tot afschrijving.
84. Indien van den voorraad bij de hospitala eenig artikel bedorven of verloren gegaan is, zal daarvan in zelve voege de afschrijving worden geprocureerd, als hierboven in art. 82 en 83 is voorgeschreven.
85. De ledige kisten, potten, flesschen enz. zullen aan het magazijn van geneesmiddelen worden gezonden, tenzij de transportkosten daarvan te hoog zouden loopen, voor welk geval van den chef over de geneeskundige dienst de autorisatie zal worden geprocureerd, om dezelve publiek te doen verkoopen, ten voordeele van den lande.
86. De eerst aanwezende apothekers bij de hospitala zullen toezien, dat de geneesmiddelen, die in de onder hun opzigt staande apotheken worden gereed gemaakt, met de meeste nauwkeurigheid, en volgens de regelen der kunst, worden bereid, en dat zulks enkel geschiedt door daartoe bevoegden.
87. Alleen zoodanige recepten, die voorgeschreven zijn door officieren van gezondheid van het leger, zullen in de militaire apotheken mogen worden aangegomen en gereed gemaakt (vide art. 61.)
88. De recepten voor zieken buiten de hospitala moeten den naam en de kwaliteit van den lijder, alsmede den datum bevatten, en geteekend zijn door den officier van gezondheid, die dezelve geschreven heeft.
- Op dezelve moet tevens worden aangegeven hoedanig het geneesmiddel te gebruiken; en en ander moet zeer duidelijk geschreven worden.
89. De eerst aanwezende apothekers bij de hospitala verdedigen de pharmaceutische dienst op eene geregelde en gelijke wijze onder hunne ondergeschikten.
90. De apothekers, belast met het gereed maken der recepten, zullen alle daarin opgegeven middelen nauwkeurig afwegen, en de aftekels en alkoofskels behoorlijk bereiden, en bijaldien het gebeurt dat een officier van gezondheid bevindt, dat zijn recept niet behoorlijk is gereed gemaakt of daarin eenig ingrediënt vergeten, zal hij den apotheker die schuld heeft (zonder dat hier zijne klasse in aanmerking komt) deswege verantwoordelijk houden, en desaangaande aan den dirigerende officier van gezondheid rapporteren; zoodanig verzuim zal strengelijk gestraft en daarvan aan den chef over de geneeskundige dienst speciaal gerapporteerd worden, zullende daarin zelfs terin kunnen gelegen zijn, dat zoodaag plichtverzuim met verwijdering uit 's lands dienst wordt geboet.
91. De zoodanig gereed gemaakte geneesmiddelen zullen worden afgeleverd in gesloten dozen, bedekte potjes, of gekurkte flesschen, voorzien van etiquettes, waarop voor zieken, die in het hospitala verpleegd worden, de naam en het nummer van de krib des lijders, zoodaag het gebruik van het medicament, zal geschreven staan; terwijl de geneesmiddelen bestemd voor zieken buiten het hospitala, behalve den naam van den lijder, en het gebruik van het middel, ook nog den datum zal bevatten, en voorts geteekend zal worden door den apotheker, die dezelve heeft klaar gemaakt.
92. Indien de voorgeschreven dosis van eenig geneesmiddel, vooral van sterkwerkende, den apotheker te groot voorkomt, en hij daardoor tot het vermoeden komt dat van den kant des geneesheers eene vergissing hebbe plaats gehad, zal hij de gereedmaking van het gerecepteerde afhankelijk doen zijn van het oordeel van den geneesheer, of hij afwezigheid is in spoed vereischende gevallen, van eenig ander officier van gezondheid, diens hij zijn vermoeden zal bekend maken.
93. De apotheker, die de voorgeschreven geneesmiddelen voor de ziekenzalen gereed heeft gemaakt, zal dezelve ook persoonlijk distribuëren, aan elken zieken afzonderlijk, en hen als ook de zieken-oppassers met dertzelver gebrek bekend afzonderlijk, en hen als ook de zieken-oppassers met dertzelver gebrek bekend afzonderlijk. Deze laatste zijn aansprakelijk, dat ieder zieke de geneesmiddelen gekruikt, welke voor hem bestemd zijn.
94. Dagelijks zal door iederen apotheker een relevé worden opgemaakt der geneesmiddelen, die volgens de visite-lijsten verbruikt zijn; des avonds na de laatste visite zal hetzelfde worden afgegeven aan den apotheker van de wacht.
95. De tusschentijds voorgeschreven geneesmiddelen, zoo voor zieken binnen als buiten het hospitala, zullen door den apotheker der wacht worden gereed gemaakt.
96. Van de recepten, in voorgaand artikel bedoeld, zal hij een relevé, en van deze gezamenlijk met diegene, welke hij van de andere apothekers bekomt, eene algemeene verzamelingstata maken.
- Deze verzamelingstata met de zoo even genoemde relevés moeten, na het einde der wacht, aan den eerst aanwezende apotheker overhandigd worden, waarbij der afgetredene apotheker van de wacht tevens rapport zal doen, omtrent het voorde gevallen in de laatste 24 uren.
97. Uit deze dagelijksche verzamelingstata zullen de eerst aanwezende apothekers, bij het einde van elke maand, een geheel formeren, en deze laatste stukken zullen dan tot basis verstreken der half jaarlijks op te maken verantwoording.

98. Alle visite-lijsten en recepten der in het hospitala toebehoorende geneesmiddelen moeten drie jaren lang bewaard worden.

10de AFDEELING.

Over de pharmaceutische dienst bij de garnizoens hospitala, infirmeriën en andere geneeskundige inrigtingen.

99. Bij de garnizoens hospitala, waarbij slechts een apotheker dienst doet, zal deze met de geheele pharmaceutische dienst, in d-n geest als die voor groote hospitala is voorgeschreven, belast zijn, onder toezigt van den eerst aanwezende officier van gezondheid.
100. Bij de infirmeriën, waarbij geen apotheker geplaatst is, zal de dienst daarvan, op de zoo even vermelde wijze, door den jongste in rang der officieren van gezondheid verrigt worden.
101. Bij geneeskundige etablissementen waarbij slechts één officier van gezondheid de dienst waarneemt, zonder dat een apotheker daar zij, zal deze ook het pharmaceutische gedeelte van dezelve uitvoeren, volgens bovenstaande bepalingen.

11de AFDEELING.

Over het magazijn van geneesmiddelen.

102. Er zal een afzonderlijk magazijn van geneesmiddelen aanwezig zijn, waaruit in de behoefte van alle militaire geneeskundige etablissementen zal worden voorzien.
103. Dit magazijn zal onder het onmiddellijk toezigt staan van den chef over de geneeskundige dienst.
104. De administratie en werkzaamheden van dit magazijn zullen zijn opgedragen aan eenen apotheker der 1ste klasse, of aan den eersten apotheker, onder den titel van administrateur van 's Rijks geneesmiddelen.
- Aan dezen zullen apothekers van minderen rang worden toegevoegd, volgens de bestaande of nader te arresteren formatie.
105. De administrateur is verantwoordelijk voor de goede en doelmatige bewaaring van alle artikelen, die in het magazijn voorhanden zijn.
- Bij bedorf of te kort komst van het een of ander, zal hij het bedorvene of verlorene moeten vergoeden, tenzij hij kan aantoonen alle maatregelen van voorzorg genomen te hebben om bedorf of verliezen te beletten.
106. Bij verzendingen van geneesmiddelen uit het magazijn, zal de administrateur zorgen, dat dezelve goed en doelmatig worden ingepakt.
- De verliezen, die door nalatigheid ten deze mogten ontstaan, zullen ten zijnen laste komen.
107. De administrateur zal geene verstrekkingen, aan wien het zijn moge, en onder welke benaming of voorwendsel ook, uit het magazijn mogen doen, zonder schriftelijken last van den chef over de geneeskundige dienst.
108. Wanneer bij den chef eene aanvraag om geneesmiddelen inkomt, zal deze dezelve in handen van den administrateur stellen om daarop overwijd te dienen van consideratiën en advies, met betrekking tot den voorraad.
- Nadat alsdan de chef zijne magtiging ten deze zal hebben verleend, wordt aan de verzending gevolg gegeven.
109. Voor elke verzending van geneesmiddelen zal eene expeditie-lijst in triplo worden opgemaakt, en geteekend door den administrateur. Nadat die lijsten ook door den chef over de geneeskundige dienst voor gezien en goedgekeurd zijn geteekend, wordt eene derzelve als legger bij het magazijn aangehouden, terwijl de twee andere met de geneesmiddelen worden verzonden, om daarmede te handelen als in art. 81, 82 en 83 is voorgeschreven.
110. De voor ontvangst geteekende expeditie-lijsten, worden door den administrateur bij zijne zes maandelijksche verantwoording overgelegd.
111. De administrateur zal zorgen voor de regularisatie der uit het magazijn van geneesmiddelen pedane verstrekkingen, ten behoeve van andere diensten of departementen; hij zal de militaire administratie in tijds in staat stellen, om voor de verstrekkingen tegen betaling de noodige ordonnantiën van storting te kunnen slaan, of om het montant dezer verstrekkingen, voor zoo ver die ten behoeve van officieren van gezondheid geschieden, op de tractementen vier officieren te kunnen korten.
112. Bij aankomst eener factuur geneesmiddelen uit Europa, wordt eerst dertzelver uiterlijken staat van bevinding door eene commissie onderzocht en geconstateerd, daarna in het magazijn van geneesmiddelen opgenomen, en daarvan aan den Chef over de geneeskundige dienst door den administrateur gerapporteerd.
- Vervolgens wordt door eene tweede commissie, ook ten overstaan van den administrateur, de inwendige gesteldheid onderzocht en geconstateerd.
- Beide commissiën worden uit de Officieren van de geneeskundige dienst door den Chef benoemd.
113. Elke kist zal afzonderlijk geopend en onderzocht en van dertzelver bevinding, vergeleken met de factuur-lijst, in het daarvan te dresser proces-verbaal aantekening gehouden worden.
114. In dit proces-verbaal, ingerigt volgens het bestaande of nader aan te geven model, zullen bij te min bevinding, of wanneer sommige artikelen onbruikbaar mogten zijn, de waarschijnlijkste oorzaken daarvan worden aangegeven.
115. Het proces-verbaal zal in vijf expeditiën door de commissie worden opgemaakt, en gecontrasigneerd door den administrateur, ten overstaan van wien de opname geschied is, aan den Chef over de geneeskundige dienst ingezonden worden, die hetzelfde voor gezien zal teekenen.
116. Twee expeditiën van dit proces-verbaal zullen door den Chef over de geneeskundige dienst het Militair Departement worden aangeboden, ter doorzending naar Nederland; eene expeditie zal bestemd worden voor den directeur der producten en civile magazijnen, de vierde zal bij de verantwoordingen van den administrateur worden overgelegd, en de vijfde zal als legger bij het magazijn worden aangehouden.
117. De geheele factuur wordt door den administrateur, volgens de factuur-lijst, bij de boeken in ontvangst genomen.
118. Van de artikelen, die in Indië ten behoeve van het magazijn van geneesmiddelen worden ingekocht, zullen ook processen-verbaal van bevinding worden gedresseerd.
119. Bij het einde van elk semester maakt de administrateur zijne verantwoording op, volgens de bestaande of nader te arresteren bepalingen, en voorzien van de noodige bewijzen (in original) zendt hij die in tijds aan den Chef over de geneeskundige dienst, welke dezelve voor gezien teekent, en de algemeene rekenkamer aanbiedt.
120. Voor de geneesmiddelen, die aan geen spoedig bedorf onderhevig zijn, instrumenten, uestensiliën enz., die uit Nederland moeten ontboden worden, als ook voor de benodigdheden, welke in Indië kunnen worden aangekocht, zal de administrateur elk jaar afzonderlijke eischen opmaken, welke hij zenden zal aan den Chef over de geneeskundige dienst, die dezelve in beoordeeling zal nemen, en deswege verantwoordelijk zijn. Voor zoodanige artikelen, welke aan spoedig bedorf onderhevig zijn, zal hij halfjaarlijksche aanvragen inzenden.
- Met deze eischen zal verder worden gehandeld volgens de vigerende of nader in te voeren bepalingen.
121. Alle drie maanden wordt door den administrateur een staat opgemaakt, en aan den Chef over de geneeskundige dienst ingediend van de verbruikte of gebrooken artikelen in zijn magazijn.
- Deze staat wordt het Militair Departement aangeboden, met voorstel om bij het Gouvernement de afschrijving van het verbruikte en gebrooken te procureren.
122. Indien sommige artikelen in het magazijn bedorven, of voor verstrekkings ongeschikt worden, zal de Chef over de geneeskundige dienst, op verzoek van den administrateur, eene commissie benoemen om die artikelen te onderzoeken.
- In het door die commissie te dresser proces-verbaal zal moeten worden aangegeven, waaraan het bedorf is toe te schrijven.
123. Om de drie jaren, of zooveel malen meer, als de Chef over de geneeskundige dienst zulks zal noodig oordeelen, zal het geheele magazijn door eene door hem uit de Batavia aanwezige officieren van de geneeskundige dienst te benoemen commissie, ten overstaan van den administrateur, worden opgenomen, zoowel wat de quantiteit als qualiteit der zich daarin bevindende artikelen betreft.
- Deze commissie zal van hare bevinding een gedetailleerd proces-verbaal inzenden aan den Chef over de geneeskundige dienst, die hetzelfde zal aanbieden aan het Militair Departement.

124. De administrateur van 's Rijks geneesmiddelen zal de verantwoordingen der apothekers bij de hospitalen en andere geneeskundige etablissementen, die hem door den Chef over de geneeskundige dienst in handen zullen gesteld worden, nauwkeurig nazien en zijne bemerkingen daarop aan dien Chef mededeelen.

12de AFDEELING.

Over het scheikundig laboratorium.

125. Te Batavia zal een scheikundig laboratorium gevestigd zijn.
126. Dit laboratorium zal onder het onmiddellijk toezigt staan van den Chef over de geneeskundige dienst.

127. De directie en werkzaamheden van dit laboratorium zullen zijn opgedragen aan eenen apotheker der 1ste klasse of aan den eersten apotheker, onder den titel van eersten laborant.

Aan dezen zal eenen apotheker van minderen rang worden toegevoegd, onder den titel van 2den laborant, die bij ontstentenis van den 1sten laborant zijne functien zal waarmaken.

128. In het scheikundig laboratorium zullen alle voor het magazijn van geneesmiddelen benodigde preparaten worden gemaakt, en verder alle door den Chef over de geneeskundige dienst bevolen chemische onderzoekingen en bereidingen plaats hebben.

129. De administrateur van 's Rijks geneesmiddelen zal in tijds aan den Chef over de geneeskundige dienst opgeven, wat in het scheikundig laboratorium ten behoeve van zijn onderbehoedend magazijn dient te worden aangemaakt, als wanneer de Chef deswege de noodige bevelen zal geven.

130. De benodigde artikelen voor de in het laboratorium te verrigten bereidingen zullen, op daartoe gedane aanvragen, op de gewone wijze uit 's Rijks magazijn van geneesmiddelen worden verstrekt.

131. Van alle in het scheikundig laboratorium vervaardigde preparaten zal door den apotheker voormeld een journaal worden aangehouden, bevattende de hoeveelheid der verschillende artikelen voor elk praeparaat gebezigd, en het product daardoor bij elke bereiding verkregen. Dit journaal zal steeds in het laboratorium aanwezig en bijgehouden moeten zijn.

132. De alsoo vervaardigde preparaten zullen tegen proces-verbaal aan den administrateur van 's Rijks geneesmiddelen worden afgegeven.

133. Bij het einde van ieder semester, zal door den eersten aanwezenden apotheker bij het laboratorium eene verantwoording worden opgemaakt en aan den Chef over de geneeskundige dienst ingediend, die dezelve der algemeene rekenkamer zal aanbieden.

134. Bij die verantwoording zullen als bewijzen worden gevoerd:
1º. Een bereidingsstaat (i. uitreksel uit het journaal); der gedurende het semester vervaardigde preparaten.

2º. De expeditie-lijsten der ontvangene artikelen.

3º. De processen-verbaal der afgeleverde bereidingen.

135. Alle drie maanden wordt door den apotheker, belast met het scheikundig laboratorium, een staat opgemaakt, en aan den Chef over de geneeskundige dienst ingediend van de in het laboratorium verbruikte of gebroken artikelen.

Deze staat wordt door den Chef het Militair Departement aangeboden, met voorstel om hij het Gouvernement de afschrijving van het verbruikte of gebrokene te provoceren.

136. Door dit Reglement worden alle vroegere bepalingen, daarmede in strijd, vervallen verklaard.

Gearresteerd bij besluit van den Minister van Staat, Gouverneur Generaal van Nederlandsch Indië, van 14 Junij 1846 n. 5.

Mij bekend:

De Eerste Adjunct-Secretaris van het Gouvernement, (get.) F. C. ROSE.

Behoort bij het Koninklijk Besluit van 8 December 1848 n. 103.

Mij bekend:

De Minister van Koloniën, (get.) G. L. BAUD.

Voor eensluidend afschrift: De Iung. Secretaris Generaal, (get.) VAN SWIETEN.

2º. Enz. Is goedgevonden en verstaan: *Eerstelijk*: Te verklaren dat het bovenstaande Reglement voor de militaire geneeskundige dienst in Nederlandsch Indië, van stonde aan zal zijn van kracht.

Ten Tweede: Enz. Extract, enz. Accordeert met het register der besluiten van den Minister van Staat, Gouverneur Generaal van Nederlandsch Indië. De Algemeene Secretaris, C. VISSCHER.

(Nº. 13.) OP DE AFRIKAANSCH MILITAIRE VAN TOEPASSING VERKLAARD HET REGLEMENT OP DE PENSIOENEN EN GAGEMENTEN VOOR DE EUROPEESCH MILITAIREN, BEHOORENDE TOT DE LANDMAGT IN DE NEDERLANDSCHE OVERZEESCHE BEZITTINGEN EN VOOR HUNNE WEDUWEN OF WEEZEN.

Besluit van den Minister van Staat, Gouverneur Generaal van Nederlandsch Indië, van 26 Maart 1849, n. 3;
Gelezen, enz.

Is goedgevonden en verstaan: *Eerstelijk*: Te verklaren, dat op de Afrikaansche militairen van het Indische leger, in allen deele van toepassing is het Reglement op de pensioenen en gagementen voor de Europeesche militairen, behoorende tot de landmagt in de Nederlandsche overzeesche bezittingen en voor hunne weduwen of weezen, gearresteerd bij 's konings Besluit van 1 November 1848, n. 84, en verhandeld bij het Indisch Besluit van 26 Januarij 1849, n. 2.

Ten Tweeden: Naar aanleiding van dit Reglement vast te stellen het aan het tegenwoordige Besluit gehechte certificaat voor verliend gagement aan Europeanen en Afrikanen.

Extract, enz.; Accordeert met het register der besluiten van den Minister van Staat, Gouverneur Generaal van Nederlandsch Indië. De Algemeene Secretaris, C. VISSCHER.

CERTIFICAAT.

Dit certificaat dient tot bewijs, dat aan N. N. laatst bij het leger in Nederlandsch Oost-Indië, bij Besluit van den Minister van Staat, Gouverneur Generaal van Nederlandsch Indië, van heden N.º. is toegelegd het gagement, volgens het Koninklijk Besluit van 1 November 1848, n. 84, ten bedrage van f. jaars, betaalbaar uit 's landskas en zulks uit hoofde van

Mij bekend.

BATAVIA, den 18 Dit gagement is alhier uitbetaald met inbegrip van een voorschot van maanden tot en met den 18 zoodat de betaling moet aanvang nemen met den eersten der maand. De betaalmeeester,

AANWIJZING.

EXTRACT uit het Reglement op de pensioenen en gagementen, gearresteerd, bij Koninklijk Besluit van 1 November 1848 n. 84.

Art. 21. Alle in dit Reglement vermelde pensioenen, gagementen, en onderstand

worden genoten onder last aan de zijde der belanghebbenden, tot naleving van al de verplichtingen, die daaraan volgens de bepalingen van dit Reglement zijn verbonden, of die daaraan bij later vast te stellen verordeningen nader mogten verbonden worden.

25. Het departement van koloniën, de Gouverneur Generaal van Nederlandsch Indië, en de Gouverneurs van Suriname en Curaçao zullen, ieder voor zoo veel hem aangaat, dat de bepalingen der Wet van 24 Januarij 1815 (Staatsblad n. 5), met opzigt tot de arresten en kortingen op militaire pensioenen hier te lande, en de daarentrent in de Nederlandsche overzeesche bezittingen bestaande verordeningen, aldaar nauwkeurig worden opgevolgd, en dat op de officierspensioenen geene kortingen aan particuliere schuldeischers wordt verleend, al mogt de belanghebbende zelf het verzoeken, wanneer die niet, op grond der zoo even vermelde verordeningen door den crediteur gevraagd en verkregen kunnen worden.

Op gagementen, weduwen-pensioenen en onderstands gelden kunnen bij administratieve maatregel geene kortingen ten behoeve van partikulere schuldeischers worden verleend.

27. De krachtens dit Reglement verleende pensioenen, gagementen en onderstands-gelden zijn onvervreemdbaar. Zij mogen mitsdien, noch geheel, noch gedeeltelijk en onder geen voorwendsel ook genaamd, voor bepaalde tijdvakken, noch voor eene onbepaalde tijd, aan anderen worden overgedragen, afgestaan, of op eene andere wijze geedeerd, noch verbonden worden tot waarborg voor de kwijting van schulden, die de belanghebbenden uit welken hoofde ook mogten hebben gecontracteerd.

Zij mogen ook niet door derden worden ontvangen dan tot het volle bedrag dat den belanghebbenden toekomt, en dan niet anders dan krachtens ten alle tijde herroepelijke volmagten, zoodat de belanghebbenden, opzigtelijk de koloniale geldmiddelen, gerekend worden te hebben geronecieerd van het regt, dat ieder lastgever anders gerekend zou kunnen worden te hebben, om zijnen last tijdelijk of onvoorwaardelijk onherroepelijk te verklaren.

Alle met het bovenstaande strijdige verbindtenissen of overeenkomsten, om het even of die zijn opgenomen in de akten van volmagt of in afzonderlijke authentieke of onderhandse akten, in welken vorm ook opgemaakt, zijn opzigtelijk de koloniale geldmiddelen nietig en van onwaarde, en zal daaraan van wege derzelven geen verandering gevolg worden gegeven.

Dien onverminderd zal, wanneer een lasthebber door eene kwitantie van den lastgever bewijst, aan dezen het pensioen, gagement of de onderstandsgelden te hebben voorgeschoten over het kwartaal, waarin de op hem verstrekte volmagt herroepen wordt, die herroeping eerst gevolgd hebben, van en met den aanvang van het volgende kwartaal.

Het eerste lid van art. 21. de bovenstaande inhoud van dit artikel en art. 26, zullen worden bekend gesteld in de aan de belanghebbenden afgegeven wordende stukken, ten blyke dat zij pensioen, gagement of onderstandsgelden genieten.

Gearresteerd bij besluit van den Minister van Staat, Gouverneur Generaal van Nederlandsch Indië, van 26 Maart 1849, n. 3.

Mij bekend: De Algemeene Secretaris, C. VISSCHER.

(Nº. 16.) REGLEMENT VOOR HET LOODSWEZEN TE SOERABAJA.

Besluit van den Minister van Staat, Gouverneur Generaal van Nederlandsch Indië, van 29 Maart 1849, n. 2;
Gelezen, enz.

Den Raad van Indië gehoord; Is goedgevonden en verstaan:

Eerstelijk: Met intrekking van het Reglement op het loodswezen te Soerabaja, gearresteerd bij besluit van 24 Januarij 1845 n. 17 (Staatsblad n. 2), te arresteeren het Reglement op het loodswezen te Soerabaja, zoo als hetzelve aan dit besluit is gehecht.

Ten tweede: Te bepalen, dat de behandeling der aangelegenheden van de twee loodsprauwen, die, naar aanleiding van art. 23 van het Reglement op het loodswezen, voor de dienst te Pasoeroean bestemd zijn, uitsluitend zal zijn opgedragen aan den superintendent van het loodswezen te Soerabaja, en dat mitsdien de loodsgehouden zullen zijn de soldijnen, vivres en andere behoeften te Soerabaja te ontvangen. Afschrift, enz.

Accordeert met het register der besluiten van den Minister van Staat, Gouverneur Generaal van Nederlandsch Indië. De Algemeene Secretaris, C. VISSCHER.

REGLEMENT voor het loodswezen te Soerabaja.

Art. 1. Het Europeesche personeel voor het loodswezen te Soerabaja zal bestaan uit:

- Een superintendent,
- Een commissaris,
- Een opperloods,
- Zes loodsden der 1ste klasse,
- Zes » » 2de »
- Vier loodsleerlingen, en
- Een klerk.

2. De havenmeester te Soerabaja is tevens superintendent van het loodswezen, en voert het geldelijk en administratief beheer over die inrigting, doch waarvan de regeling aan den commissaris wordt toevertrouwd.

3. Alle klagen van reeders of gezagvoerders, betreffende het loodswezen, worden schriftelijk en vrachtyf ingezonden aan den superintendent van het loodswezen, die daarvan aan den commissaris en den betrokken loods kennis geeft, opdat zij zich daarentrent zouden kunnen verantwoorden, terwijl hij dadelijk maatregelen neemt, om de oorzaak der klagen uit den weg te ruimen.

4. De superintendent kan loodsden, voor den tijd van eene maand, suspendeeren.

5. De superintendent zal een register aanhouden, buiten de gewone, welke voor de administratie benodigd zijn, inhoudende de namen van alle binnengekomen of uitgezieldde schepen, en van derzelver gezagvoerders, den diepgang der schepen, de natie-vlag, den naam van den loods, door wien en het vaarwater waardoor deze vaartuigen, hetzij in- of uitgeloodsd zijn geworden.

6. De superintendent zal een stamregister doen houden, op hetwelk alle de bij de loodsdienst aangestelde personen, tot en met loodsleerlingen, zullen worden ingeschreven, met namen en voornamen, geboortedag, jaar en plaats, datums van aanstelling, ontslag, pensionering, bijzondere diensten, en daarvoor ontvangene betooningen.

7. Aan den commissaris der loodsden wordt de regeling van de loodsdienst, de opleiding der loodsleerlingen, en het gedurig onderzoek van den toestand der vaarwaters, bakken en tonnen, opgedragen.

Hij zal zich beijeren om de dienst der loodsden zoodanig in te rigten, dat deze zooveel mogelijk door alle loodsden gelijkelijk gedragen wordt, ten welken einde hij een rooster aanhoudt.

8. Hij heeft het regt, onder kennisgeving daarvan aan, en onder nadere goedkeuring van den superintendent, loodsden voor den tijd van 14 dagen te suspendeeren.

9. Geene personen zullen tot loods worden aangesteld dan die welke als leerlingen bij het loodswezen hunne loopbaan begonnen hebben, en door iver, bekwaamheid en goed gedrag, bewijzen hebben gegeven, dat zij tot die betrekking geschikt zijn, ook zullen zij den onderdom van 21 jaren bereikt moeten hebben, en den hier ondervolgenden eed moeten afleggen.

10. De commissaris en loodsden, alvorens zij als zoodanig dienst mogen doen, zullen gehouden zijn, den navolgenden eed af te leggen: » Ik zweere (belove) dat ik mij in mijnne dienst als (kwaliteit) bij het loodswezen te Soerabaja stiptelijk zal gedragen naar de verordeningen op de loodsdienst gemakte te Soerabaja, en naar de nadere te arresteeren reglementen van de loodsdienst van Soerabaja, en dat ik mij voorts zal gedragen in deze mijne betrekking, zoo als een

43. Alle schepen en vaartuigen, door particulieren in- of uitgeloofd, zullen verplicht zijn, half loodsgeld te betalen.

Gearresteerd bij het besluit van den Minister van Staat, Gouverneur Generaal van Nederlandsch Indië, van 29 Maart 1849, n. 2.

Mij bekend, De Algemeene Secretaris, C. VISSCHER.

(N°. 17.) VOOR HET BATAILLON PAPANGERS TE BATAVIA, TOT AAN DESZELFS ORGANISATIE OF CASUO ONTBINDING, VAN TOEPASSING VERKLAARD HET REGLEMENT VOOR DE BATAVIA-CHE SCHUTTERIJ, GEARRESTEERD BIJ RESOLUTIE VAN 3 JANUARIJ 1832 N°. 1).

Besluit van den Minister van Staat, Gouverneur Generaal van Nederlandsch Indië, van 3 April 1849, n. 28.

Gelezen de missives: a. Van president en leden van het hoog militair gerechtshof van Nederlandsch Indië, van 17 Maart 1848, n. 11;

b. Van den griffier bij het hoog militair gerechtshof van Nederlandsch Indië, van 2 Maart 1849 La. N.

Is goedgevonden en verstaan: Alsnog in het Staatsblad van Nederlandsch Indië te doen opnemen artikel 5 van het Besluit van den Gouverneur Generaal van Nederlandsch Indië, van 9 Junij 1838 n. 33, Staatsblad n. 22, luidende als volgt:

Te bepalen, dat tot aan de reorganisatie en casuquo ontbinding van het bataillon papangers te Batavia, op hetzelfde van toepassing zal blijven het Reglement voor de Bataviatische schutterij, gearresteerd bij Resolutie van 3 Januarij 1832 n. 12 (Staatsblad n. 1), en dat korps tot zoo lang onder het bevel zal staan van den kommandant van het bataillon Bataviatische schutterij.

Extract, enz. Accordeert met het register der besluiten van den Minister van Staat, Gouverneur Generaal van Nederlandsch Indië. De Algemeene Secretaris, C. VISSCHER.

(N°. 18.) BEPALING VAN HETGEEN BESCHOUWD WORDT GARNIZOEN TE ZIJN EN OMTRENT DE BEOORDEELING VAN DESERTIE EN POSING TOT DESERTIE.

Besluit van den Minister van Staat, Gouverneur Generaal van Nederlandsch Indië, van 3 April 1849, n. 29.

Gelezen de missives van president en leden in het hoog militair gerechtshof van Nederlandsch Indië, van 17 Maart 1848, n. 11, mitsgaders van den griffier bij hetzelve van 2 Maart 1849 La. N.

Is goedgevonden en verstaan: Te bepalen, dat, voor zoo veel noodig, alsnog in het Staatsblad van Nederlandsch Indië zullen worden opgenomen:

1. Het Besluit van den vice-president, waarnemenden Gouverneur Generaal van Nederlandsch Indië, van 28 Januarij 1842, n. 1, luidende:

Gelezen de missives van den generaal-majoor, kommandant van het Indisch leger, a. Van 31 December 1839, n. 5;

b. Van 2 Junij 1841, n. 3;

c. De consideratiën en advies van het hoog militaire gerechtshof van Nederlandsch Indië, van 10 April 1840, n. 21;

d. De missive van het militair departement, van 23 Julij 1840, n. 3 geheim;

e. De consideratiën en advies van den advocaat fiscaal voor de land- en zeezmagt, van 9 September 1840, n. 16/13 geheim;

Den Raad van Nederlandsch Indië gehoord;

Is goedgevonden en verstaan: Voorloopig, en onder nadere goedkeuring des Konings, te verklaren:

a. Dat elk eiland in Nederlandsch Indië, in deszelfs geheele uitgestrektheid, daaronder begrepen de kleinere eilanden, welke onder hetzelfde bestuur zijn gesteld, in tijd van vrede, en voor troepen, die niet op den voet van oorlog zijn gebragt, zal worden beschouwd als het garnizoen der tot deszelfs bezetting behorende militairen.

Zullende desniettemin ieder territoriaal kommandant verplicht zijn, om het rayon voor te schrijven, binnen hetwelk zijne ondergeschikten zich mogen bewegen, en buiten hetwelk zij, opgevat wordende, met verbeurte van het bepaalde op valtoon, disciplinair zullen worden gestraft.

b. Bij explicatie van het Besluit van 20 Maart 1838, n. 6, bekend gemaakt bij algemeene order van 31 Mei 1838, n. 5, artikel 261 van het Reglement voor de garnizoensdienst, gearresteerd bij Besluit van 1 Januarij 1835, n. 32, zoodanig te wijzigen, dat overeenkomstig artikel 157 van het Crimineel Wetboek voor het krijgsvolk te lande, gelezen worde:

» Wanneer onder-officieren of soldaten zich zonder schriftelijke permissie buiten het garnizoen verwijderen, zullen zij als deserteurs gearresteerd worden.»

II. Het Besluit van den Gouverneur Generaal van Nederlandsch Indië, van 15 November 1843, n. 8 luidende:

Gelet op het Besluit van 3 Junij 1843, n. 37, waarbij het militair departement, naar aanleiding van het schrijven van den Minister van Koloniën van 7 December 1842, n. 6705, is aangeschreven, om te dienen van consideratiën en advies omtrent de meest doelmatige intrekking van het bepaalde bij § b van artikel 1 van het Besluit van 25 Januarij 1842, n. 1.

Gelezen de missive van het militair departement, van 7 Julij 1843, n. 5, Gezien de consideratiën en advies van het hoog militair gerechtshof, van 13 October 1843, n. 40.

En in aanmerking nemende dat het doel, beoogd bij § b van art. 1 van het Besluit van 28 Januarij 1842, n. 1, ten volle kan worden bereikt door de eenvoudige handhaving van het bepaalde bij artikel 157 van het Crimineel Wetboek voor het krijgsvolk te lande.

Den Raad van Indië gehoord;

Is goedgevonden en verstaan: Te bepalen, dat ter vervanging van § b van het eerste lid van het Besluit van 28 Januarij 1842, n. 1, bij de beoordeeling van de posing tot desertie en volbrachte desertie zal worden gehandeld overeenkomstig de voorschriften van artikel 157 van het Crimineel Wetboek voor het krijgsvolk te lande.

Extract, enz. Accordeert met het register der besluiten van den Minister van Staat, Gouverneur Generaal van Nederlandsch Indië. De Algemeene Secretaris, C. VISSCHER.

(N°. 19.) MAGTIGING, OM BEKWAME PERSONEN, DIE DOOR KENNIS VERKREGENE ONDERVINDING EN ERKENDE VERDIENSTEN UITMUNTEN, BIJ UITZONDERING VOOR TE DRAGEN TER BENOMMING ALS AMBTENAREN DER EERSTE EN TWEEDE KLASSE.

Besluit van den Minister van Staat, Gouverneur Generaal van Nederlandsch Indië, van 8 April 1849, n. 2.

Gelezen, enz. Den Raad van Indië gehoord;

Is goedgevonden en verstaan:

Aanteekening te houden van de ontvangts van het Besluit des Konings van 17 December 1848, La. B41, luidende als volgt:

WIJ WILLEM II. BIJ DE GRATIE GODS, KONING DER NEDERLANDEN, PRINS VAN ORANJE-NASSAU, GROOT-HERTOG VAN LUXEMBURG, ENZ., ENZ., ENZ.

» Gezien het rapport van onzen Minister van Koloniën, dd. 9 December 1848, La. n. 493 geheim;

» Gezien ons Besluit van 6 December 1842, n. 59;

» Den Raad van State gehoord, advies van den 16den dezer, La. X22 geheim;

» Hebben besloten en besluiten:

» Onzen Gouverneur Generaal van Nederlandsch Indië wordt gemagtigd, om art. 9 van Ons Besluit dd. 6 December 1842 n. 59, te beschouwen als betreffende de magtiging, om bij wijze van uitzondering ter benoeming als ambtenaren der 1ste en 2de klasse te kunnen voordragen, zoodanige bekwame personen, welke, of den graad van doctor in de rechten hebben verkregen, dan wel reeds in 's lands dienst werkzaam zijn, zonder het radicaal van Iudisch ambtenaar, of het diploma der koninklijke akademie te Deft, te bezitten, maar die door hunne kennis, verkregen ondervinding en erkende verdiensten zoodanig uitmunten, dat het toekennen der gezegde benoeming aan hen, mag geacht worden evenzeer het belang van 's lands dienst te bevorderen, als eene onderscheiding te zullen daarstellen, voor buitengewone bekwamheden en ambtelijke verdiensten.

» Onzen Minister van Koloniën is belast met de uitvoering dezes, waarvan afschrift zal worden gezonden aan den Raad van State tot informatie.

» s Graves-hage, 17 December 1848.

» (Get.) WILLEM.

» De Minister van Koloniën,

» (Get.) G. L. BAUD.

» Accordeert met deszelfs origineel.

» De fd. Secretaris Generaal bij het Departement van Koloniën,

» (Get.) VAN SWIETEN.

» Voor concludens afschrift.

» De fd. Secretaris Generaal,

» (Get.) VAN SWIETEN.

Afschrift, enz. Accordeert met het register der besluiten van den Minister van Staat, Gouverneur Generaal van Nederlandsch Indië. De Algemeene Secretaris, C. VISSCHER.

(N°. 20.) BEPALING TEN AANZIEN VAN DE DIENSTEN, WELKE DOOR DE GOVERNEMENTS SCHOENERS EN KRUISBOOTEN KUNNEN EN BEHOOREN TE WORDEN VERRIGT.

Besluit van den Minister van Staat, Gouverneur Generaal van Nederlandsch Indië, van 22 April 1849, n. 9.

Gelezen, enz. Den Raad van Indië gehoord;

Is goedgevonden en verstaan:

Ten aanzien van de diensten, welke door de Governements schoeners en kruisbooten kunnen en behooren te worden verrigt, in het algemeen te bepalen:

a. Dat deze vaartuigen ten aanzien van militaire diensten in aanmerking kunnen worden gebragt, tot tegeengang van zeeoorf, bewaking van min beduidende posten, verleenig van convooi tegen zeeoovers en gevorderd wordende hulp aan de plaatselijke politie en recherche langs het strand, of in de nabijheid van hetzelve en op de reede; doch dat voor meer belangrijke militaire diensten, als expeditiën tegen eenigen vijand of oproerige volkeren; bewaking van belangrijke posten en anderszins, deze vaartuigen niet moeten worden gebezigd als vreesig met, en als zoodanig ondergeschikt aan eenen oorlogshoofd, dan wel nadat de equipage van elke zood-nig te bezigen Governements schoener of kruisboot, met eenige manschappen van de land- of zeezmagt zal zijn versterkt;

b. Dat onder de burgerlijke diensten, door de Governements schoeners te verrigten, kunnen worden begrepen al de zoodanige, welke door dergelijke vaartuigen ten behoeve van den lande kunnen geschieden, wanneer die slechts niet verhinderen, om des gevorderd, van het gescht gebruik te maken; doch dat ten aanzien van de kruisbooten deze diensten zich dienen te bepalen:

Tot wering van den sluikhandel, overbrenging van enkele personen, dépêches, geringe transporten en van goud, zilver of papieren geld (een en ander dienste van den lande), voorts:

Tot hulp aan vaartuigen of zeelieden, welke in gevaar van de zee verkeeren, dan wel om andere redenen hulp behoeven; en eindelijk, ook tot overvoer van meerdere personen, goederen of geld, wanneer spoed wordt vereischt en geene andere gelegenheid kan worden verkregen;

Zullende evenwel bij overvoer van geld, de schoeners zoo wel als de kruisbooten moeten voorzien zijn van een gewapend militair escorte;

c. Dat van de manschappen der Governements schoeners en kruisbooten, geene andere diensten aan land zullen mogen worden gevorderd als tot ondersteuning van de gewapende magt en van de politie, zoodme tot verleenig van hulp tot redding van in levensgevaar verkeerende personen en van met vernieling bedreigd wordende eigendommen.

Afschrift, enz. Accordeert met het register der besluiten van den Minister van Staat, Gouverneur Generaal van Nederlandsch Indië. De Algemeene Secretaris, C. VISSCHER.

(N°. 21.) BETREKKELIJK DE UITREIKING IN HET VERVOLG, VAN DE BRONZEN MEDAILLE VOOR TROUWE DIENST.

Besluit van den Minister van Staat, Gouverneur Generaal van Nederlandsch Indië, van 24 April 1849, n. 2.

Gelezen de missives:

a. Van den Minister van Koloniën, van 8 Januarij 1848 La. C. n. 7/10, en het aangebonden Koninklijk Besluit van 16 December 1847 n. 53, luidende als volgt:

WIJ WILLEM II. BIJ DE GRATIE GODS, KONING DER NEDERLANDEN PRINS VAN ORANJE-NASSAU, GROOT-HERTOG VAN LUXEMBURG, ENZ., ENZ., ENZ.

Op de voordragten van Onzen Minister van Oorlog, van 18 November jl. n. 2 A en van den 13den dezer n. 1 A.

Herzien het Koninklijk Besluit van 19 Februarij 1825 n. 97, houdende instelling eener medaille voor eertijke en trouwe onafgebroken Nederlandsche dienst voor militaire beoedden den rang van officier.

Hebben goedgevonden en verstaan, om, met wijziging in zoo verro van gemet Besluit, te bepalen:

1°. In het vervolg zal de bronzen medaille voor trouwe dienst worden uitgereikt:

a. Met volle gratificatie (f 12) aan den militair, die na twaalf jaren dienst in een en hetzelfde korps, zich op nieuw voor zes jaren verbindt.

b. Met halve gratificatie (f 6) aan den militair die zoodanig verbindt, maar gaat na eene dienst van twaalf jaren bij verschillende korpsen.

c. Zonder gratificatie aan den militair die na het eindigen van zijne twaalfjarige dienst, betzij bij een en hetzelfde korps, of bij verschillende korpsen, geene nieuwe verbindtens aangaat.

2°. Den plaatsvervanger, die eerst als zoodanig heeft gediend en daarna een vrijwillige verbindtens heeft aangegaan, zal bij het bekomen der medaille voortaan in geen geval, eene gratificatie worden toegekend.

Onze Minister van Oorlog is belast met de uitvoering dezes, waarvan afschrift

zullen worden gezonden aan Onze Minister van Koloniën en van Marine, en aan de Algemeene Rekenkamer tot informatie en narigt.
's Gravenhage, 16 December 1847.

De Minister van Oorlog,
(get.) LIST.

(get.) WILLEM.

Accordeert met deszelfs Origineel.
De Staatsraad, Directeur van het Kabinet des Konings,
(get.) A. G. A. VAN RAPPARD.
Voor Eensluitend afschrift.
De Fungerend Secretaris Generaal
bij het Ministerie van Koloniën,
(get.) VAN SWIETEN.

Verzoekende de Minister om in het belang eener wenschelijke gelijkvormigheid, deze bepalingen ook in Indië te doen toelaven;
Zijnde diensgevolge bij Besluit van 9 Julij 1848 n°. 29 aangetekend, dat dit Koninklijk besluit in Indië moet worden opgevolgd;
b. Van het militair departement van 11 October 1848 n°. 2, houdende, dat in de toepassing van die voorschriften in Indië zwaarigheden worden ontmoet;
Weshalve bij brief van 26 October 1848 n°. 6033, de Minister van Koloniën is verzocht, eene wijziging van 's Konings Besluit van 16 December 1847 n°. 53, voor Indië te provoceren;
c. Van den Minister van Koloniën van 9 Februarj 1849 L3. C en B n°. 11/88 en het aangeboden Koninklijk Besluit van 24 Januarj te voren n°. 80, luidende als volgt:

(N°. 80.) WIJ WILLEM II, BIJ DE GRATIE GODS, KONING DER NEDERLANDEN, PRINS VAN ORANJE-NASSAU, GROOT-HERTOG VAN LUXEMBURG, ENZ., ENZ., ENZ.

Op de voordragt van Onzen Minister van Koloniën dd. 20 Januarj 1849 L3. C n°. 8. Hierzins ons Besluit van 16 December 1847 n°. 53, houdende bepalingen omtrent het toekennen in het vervolg aan de hier te lande dienende militairen beneden den rang van officier, der bronzen medaille voor trouwe dienst, met volle, halve of zonder gratificatie.

Hebben goedgevonden en verstaan:
Ons voormeld Besluit bij dezen toepasselijk te verklaren op de Landmagt in de Nederlandsche Overzeesche bezittingen, en zulks onder de navolgende wijzigingen.

- Dat de overgang van het Leger hier te lande bij de koloniale landmagt, met opzigt tot de toekening der volle gratificatie (art. 1 § a), niet als eene verwisseling van korps zal worden beschouwd voor die militairen, die hier te lande steeds bij een en hetzelfde korps gediend hebben, en die op het tijdstip der toekening van de medaille ook in de overzeesche bezittingen niet op hun verzoek bij een ander korps dienen, dan waarbij zij bij hunne komst aldaar zijn ingedeeld.
- Dat, om aanspraak te verkrijgen op de volle of halve gratificatie (art. 1 § a en b), op het tijdstip der volbragte twaalfjarige dienst voor de in de overzeesche bezittingen dienende militairen, slechts verplichtend zal zijn het aangaan van een reëngement voor twee jaren, in te gaan na het eindigen der loopende verbintenis, en met bepaling dat het vastgestelde handgeld, ook dan eerst zal worden gekweten, en
- Dat aan den militair, wiens loopend engagement, na zes jaren in de overzeesche bezittingen gediend en alzoo aanspraak op de bronzen medaille voor trouwe dienst verkregen te hebben, nog minstens twee jaren effectieve dienst aldaar waarborgt, ook zonder het aangaan eener nieuwe verbintenis, de volle of halve gratificatie zal worden toegekend, naar gelang dat hij zijne dienst bij een en hetzelfde korps of bij verschillende korpsen volbragt heeft.

Onze Minister van Koloniën is belast met de uitvoering dezes, waarvan een afschrift zal worden gezonden aan Onzen Minister van Oorlog tot informatie.
's Gravenhage, 24 Januarj 1849.

De Minister van Koloniën,
(get.) G. L. BAUD.

(get.) WILLEM.

Accordeert met deszelfs origineel.
De Fungerend Secretaris Generaal
bij het Departement van Koloniën,
(get.) VAN SWIETEN.
Voor eensluitend afschrift.
De s^d. Secretaris Generaal,
(get.) VAN SWIETEN.

Is goedgevonden en verstaan:
Van deze Koninklijke beschikkingen aanteekening te houden.
Extract, enz.

Accordeert met het register der besluiten van den Minister van Staat, Gouverneur Generaal van Nederlandsch Indië.
De Algemeene Secretaris,
C. VISSCHER

(N°. 22.) REGLEMENT OP DE BRIEFWISSELING TUSSEN NEDERLAND EN NEDERLANDSCH INDIE, MET DEN OVERLANDPOST OVER MARSEILLE GEVOERD WORDENDE.

Besluit van den Minister van Staat, Gouverneur Generaal van Nederlandsch Indië, van 25 April 1849, n°. 3.

Gelezen de Missive van den Minister van Marine en Koloniën ad-interim, van 20 November 1848 L3. A. n°. 4/681, en van den Minister van Koloniën, van 20 December 1848 L3. A. n°. 11/755, en bijlagen, mededeelende den uitslag der aangevonden pogingen bij de Engelse post-administratie, om ten opzichte van de briefwisseling, door middel van den overlandpost, tusschen Nederland en Nederlandsch Indië, over Marseille eene gelijke regeling tot stand te brengen, als reeds is vastgesteld, met opzigt tot de overland-correspondentie tusschen Nederland en deze bezittingen over Southampton (blijkens het Indisch Besluit van 12 December 1848 n°. 10, Staatsblad n°. 53).

Wordende door den Minister van Koloniën aangeboden afschrift van 's Konings Besluit van 1 December 1848 n°. 96, bij hetwelk is goedgekeurd en vastgesteld het hieronder te omschrijven Reglement op de briefwisseling tusschen Nederland en Nederlandsch Indië, met den overlandpost over Marseille gevoerd wordende, vergezeld van een exemplaar van den bij art. 11 van dat Reglement bedoelde stempel, van welken nader nog twee exemplaren zullen worden gezonden.

Gezien de consideratiën en het advies van den Directeur der Producten en Civiele Magazijnen, van 16 April 1849 n°. 1928.

Is goedgevonden en verstaan:
Eerstelijk. Voor zoo veel betreft de langs den zoogenaamden overlandweg over Marseille gevoerd worden briefwisseling, tusschen Nederland en Nederlandsch Indië, buiten werking te stellen het bij art. 1 van het Besluit van 25 December 1848 n°. 4 gearresteerde Algemeen Tarief van porten in Nederlandsch Indië, te heffen voor brieven en drukwerken met de Engelse overland-mail te verzenden naar Europa, of langs dien weg van daar te ontvangen, zoodra voor brieven en drukwerken, bestemd naar of komende van plaatsen in den Indischen Archipel en aangrenzende streken, ingeval de verzending verlangd wordt of heeft plaats gehad met de schepen der British Peninsular and Oriental steam navigation Company.

Ten Tweede. Te bepalen, dat van nu af aan bepaaldelijk zullen worden ingevoerd in de maand Maart 1849, reeds voorloopig toegepaste voorschriften van het bij Koninklijk Besluit van 1 December 1848 n°. 96, goedgekeurd en vastgestelde Reglement op de briefwisseling tusschen Nederland en Nederlandsch Indië, met den overlandpost over Marseille gevoerd wordende, luidende als volgt.

ALGEMEENE BEPALINGEN.

Art. 1. De bepalingen van het Reglement op de briefwisseling met den overland-

post over Southampton, vastgesteld bij Koninklijk Besluit van 13 Augustus 1848 n°. 79, zijn mede van toepassing op de verzending over Marseille, in zoo verre die voorschriften niet bij de hierna volgende artikelen zijn gewijzigd, of diensgevolge komen te vervallen.

- Van de verzending der brievenmalen.
- De verzending over Marseille geschiedt in beide rigtingen eens in de maand, en wel tusschen de Nederlanden en Alexandrie, met den gewonen post van Breda over Parijs of Marseille, en van daar met de Pakketbooten op Alexandrie en terug; een en ander door de bezorging van de Franse post-administratie. Tusschen Alexandrie en Batavia geschiedt de overbrenging op dezelfde wijze en met dezelfde middelen als omtrent de verzending over Southampton bepaald is.
- Het postkantoor te Breda vervangt het postkantoor te Rotterdam voor de werkzaamheden van de expeditie in Nederland, en draagt zich, behoudens de bepalingen van het tegenwoordig Reglement, naar de voorschriften welke aan het laatstgemelde postkantoor gegeven zijn.
- De verzending geschiedt naar Oost-Indië met den post die op den 25sten van elke maand des morgens vroeg van Breda naar Parijs vertrekt; of op zoodanigen anderen dag als onder gewijzigde omstandigheden, nader door het Departement van Financiën zal worden bepaald.
- De pakketten worden op de ten aanzien der verzendingen over Southampton voorgeschreven wijze gevormd, gesloten en door de postkantoren te Breda en te Batavia over- en weder aan elkander gedresseerd. Vervolgens worden die pakketten op de beide kantoren nog eens gesloten in eenen tweeden omslag, van buiten voorzien met een adres: au bureau des Postes à Paris, en aldus van beide zijden gekleefd. De pakketten met nieuwspapieren of ander drukwerk voeren bovendien ten opschrift *Journaux*.
- Van den staat of geleidebrief, dienende ter aanwijzing van het getal en van het gewigt of van den inhoud der pakketten, worden bij de verzending over Marseille, vijf exemplaren opgemaakt. Met vier exemplaren wordt gehandeld zoo als bij de verzendingen over Southampton voorgeschreven is, en daarvan wordt dus ook een exemplaar aan de Engelse administratie toegezonden. Het vijfde echter is bestemd voor de Franse administratie en wordt zoo wel te Breda als te Batavia bij een der pakketten onder den buitensten omslag, die aan het postkantoor te Parijs gedresseerd is, ingesloten.
- Van den inhoud der pakketten en de berekening van het port.
- Ook bij verzending over Marseille staat het aan de belanghebbenden vrij, de brieven naar hunne verkiezing al of niet, en, in het eerste geval, niet dan over den geheelen afstand te frankeren, even gelijk dit bij de verzendingen over Southampton plaats vindt; doch het port benevens de berekening naar het gewigt zijn verschillend.
- Het port bedraagt voor elken brief die volgens art. 9 hieronder als enkel beschouwd wordt f1,80 over den geheelen afstand. Hetzelve is te zamen gesteld als volgt:

a.	Wegens binnenlandsch port ten behoeve der Nederlandsche schakelst, onverschillig welke de plaats van afzending of van bestemming zij.	20 cents.
b.	Wegens kosten voor het transit door België en Frankrijk benevens van het vervoer over de Middellandsche zee naar Alexandrie of terug	80 "
c.	Wegens transit ten behoeve der Engelse administratie over den afstand tusschen Alexandrie en Singapore.	30 "
d.	Wegens koloniaal port ten behoeve der Nederlandsch Indische kas.	50 "

f 1,80 cents.

9. De berekening van het port der zwaardere brieven of pakketten geschiedt, zoolvel in Nederland als in de kolonie, naar de in Frankrijk gebruikte tabel van progressie, waarbij slechts de brieven, wegende beneden de 7 en een tweede wigte als enkel beschouwd worden, terwijl ook de verdere opklimming verschillende is van den voor de verzending over Southampton aangenomen maatstaf. Van een brief beneden de 7 en een tweede wigte wordt alzoo over Marseille betaald:

1 port van 7 1/2 tot 10 wigtes	1 1/2
van 10 " 15 "	2
van 15 " 20 "	2 1/2
van 20 " 25 "	3
van 25 " 30 "	3 1/2

en 20 vervolgens voor elke 5 wigtes daarenboven een half port meer.

10. Nieuwspapieren en ander drukwerk zijn bij verzending over Marseille onderhevig aan dezelfde gedwongene frankering als over Southampton, en in beide gevallen wordt evenveel port van de afzenders ingevorderd.

11. De aangekomene brieven en druk werken worden, ter onderscheiding van andere soorten van verzending op het postkantoor te Breda gestempeld met de woorden Indië over Marseille, en op dat van Batavia met de woorden Nederland over Marseille.

12. Het Departement van Financiën belast zich, behoudens nadere verrekking, met de voldoening van alles wat voor het vervoer of het regt van transit der bij dit Reglement bedoelde pakketten, over den geheelen afstand tusschen de Nederlandsche grenzen en het punt van uitvertoeg te Singapore, in beide rigtingen aan de post-administratie der tusschen beide gelegen landen, te betalen is. Hetzelve bedraagt volgens de daaronder gemaakte schikkingen voor het transit door België 45 centimes per 30 grammes van de brieven en 1 centime per 30 grammes van de nieuwspapieren.

Voor het transit door Frankrijk en het vervoer over de Middellandsche zee tot Alexandrie € francs per 30 grammes van de brieven en 10 centimes per vel van de couranten, en eindelijk wegens transit en kosten van vervoer ten behoeve der Engelse administratie over den afstand van Alexandrie tot Singapore of terug 2 shillings per once Engelsch gewigt van de brieven, en wegens de drukwerken een nader te bepalen prijs van hoogstens een penny per vel.

Van het bedrag dezer verschillende betalingen komt de eene helft ten laste van de Nederlandsche schakelst en de wederhelft voor rekening der koloniale kas, in tegenoverstelling voor beiden van het genot der vergoeding welke door het publiek stuksgewijze betaald wordt, en waarvan de verdeling naar denzelfden maatstaf geschiedt.

13. De verdeling en verrekking tusschen de beide betrokken Departementen van het over en weder gegeven port legt zich, ten aanzien van hetgeen over Marseille verzonden of ontvangen wordt, naar den maatstaf hierboven in art. 8 uitgedrukt. Overhalve wordt het bedrag gedeeld door 18, waarvan 2/18 zal gerekend worden het Nederlandsche port, 11/18 het transit-port, en 5/18 het koloniaal port aan te wijzen.

14. Overigens wordt het bedrag der verzendingen over Marseille en dat van de verzendingen over Southampton, in eene en dezelfde rekening tusschen de Departementen van Financiën en van Koloniën opgenomen met dien verstande evenwel, dat elke soort van verzending daarin afzonderlijk en met de noodige specificatie zal voorkomen. Deze rekening wordt voorts, met wijziging in zoo verre van het bepaalde bij art. 29 van het Reglement voor de verzendingen over Southampton, en in verband tot de daaronder met de vreemde post-administratie bestaande overeenkomsten van drie tot drie maanden opgemaakt, en, na een goede bevinding algeaanz, goedgekeurd en vastgesteld bij Zijner Majesteits Besluit van 1 December 1848, n°. 96.

De Minister van Koloniën,
(Get.) G. L. BAUD.

Ons bekend:
De Minister van Financiën,
(Get.) VAN BOSSE.
Voor eensluitend afschrift.
De Fungd. Secretaris Generaal bij het Departement van Koloniën.
(W. G.) VAN SWIETEN.

Ten derde: enz.
Afschrift, enz.

Accordeert met het register der besluiten van den Minister van Staat, Gouverneur Generaal van Nederlandsch Indië.
De Algemeene Secretaris,
C. VISSCHER.

(N°. 23.) BEPALING VAN DE AMBTENAREN TEN WIER OVERSTAAN, BINNEN NEDERLANDSCH INDIE, BEHOORT TE GESCHIEDEN DE VERTOOGING VAN HET SCHEEPSJOURNAAL EN DE TOT DEZELVE BETREKKELIJKE VERKLARINGEN.

P U B L I C A T I E.

VAN WEGE EN IN NAAM DES KONINGS.

De Minister van Staat, Gouverneur Generaal van Nederlandsch Indië;

Den Raad van Nederlandsch Indië gehoord;

Allen, die deze zullen zien of hooren lezen, Salut! doet te weten:

Dat hij

Heeft goedgevonden en verstaan:

Te bepalen, dat de vertooging van het scheepsjournaal en het afleggen van de verklaringen, voorgeschreven bij artikel 379, 380 en 383 van het Wetboek van Koophandel voor Nederlandsch Indië, en bij artikel 379, 380 en 383 van het Nederlandsch Wetboek van Koophandel, — voor zoo veel betreft plaatsen gelegeert binnen Nederlandsch Indië, — zullen geschieden ten overstaan van den havenmeester of den als zodanig dienst doende ambtenaar, en, op plaatsen waar dezulken niet gerestigd zijn, ten overstaan van den secretaris van het plaatselijk bestuur of den als zodanig dienst doende ambtenaar.

En opdat niemand hiervan onwetendheid voorwende, zal deze alom worden gepubliceerd, waar zulks te doen gebruikelijk is, en voorts geplaatst worden in de Javasche Courant en in het Staatsblad van Nederlandsch Indië.

Gelast en beveelt, dat alle hogere en lagere kollegiën, ambtenaren, justiciëren en officieren, ieder voor zoo veel hem aangaat, aan de stipte nakoming dezer de hand zullen houden, zonder enige oogluiking of aanzien des persoons.

Gegeven te Batavia, 27 April 1849.

ROCHUSSEN.

Ter ordonnantie van den Minister van Staat, Gouverneur Generaal van Nederlandsch Indië.

De Algemeene Secretaris,
C. VISSCHER.

(N°. 24.) BEPALING, DAT DE TE BATAVIA GEVESTIGDE LANDRAAD VOOREERST OP DEN TEGENWOORDIGEN VOET ZAL BLIJVEN ZAMENGESTELD.

P U B L I C A T I E.

VAN WEGE EN IN NAAM DES KONINGS.

De Minister van Staat, Gouverneur Generaal van Nederlandsch Indië;

Den Raad van Nederlandsch Indië gehoord;

Allen, die deze zullen zien of hooren lezen, Salut! doet te weten:

Dat hij

Heeft goedgevonden en verstaan:

Ten vervolge op art. 7 van de Bepalingen omtrent de invoering van- en den overgang tot de nieuwe wetgeving, vastgesteld bij Besluit van 3 Maart 1848 n°. 1, en de Publicatie van dienzelfden dag (Staatsblad n°. 10), te bepalen: dat de te Batavia gevestigde landraad, vooreerst op den tegenwoordigen voet zal blijven zamengesteld.

En opdat niemand deswege onwetendheid voorwende, zal deze alom worden gepubliceerd en geaffigeerd waar zulks te doen gebruikelijk is, en voorts geplaatst worden in de Javasche Courant en in het Staatsblad van Nederlandsch Indië.

Gegeven te Batavia, 4 Mei 1849.

ROCHUSSEN.

Ter ordonnantie van den Minister van Staat, Gouverneur Generaal van Nederlandsch Indië.

De Algemeene Secretaris,
C. VISSCHER.

(N°. 25.) REGLEMENT OP HET HOUDEN VAN DE REGISTERS VAN DEN BURGERLIJKE STAND VOOR DE EUROPESCHE EN DAARMEDE GELIJKGESTELDE BEVOLKING IN NEDERLANDSCH INDIE.

Besluit van den Minister van Staat, Gouverneur Generaal van Nederlandsch Indië, van 10 Mei 1849, n°. 4.

Gelzen:

- De missive van den Staatsraad Jhr. Mr. H. L. WICHERS, belast met eene zending naar Nederlandsch Indië, van 12 Mei 1848 n°. 216, naar aanleiding van artikel 5 van het Burgerlijk Wetboek, aanbiedende een ontwerp van een Reglement op het houden van de registers van den burgerlijken stand voor de Europeesche en daarmede gelijkgestelde bevolking in Nederlandsch Indië, met eene Memorie van toelichting alsmede eene Verzameling modellen van akten van den burgerlijken stand met eene betrekkelijke Toelichting;
 - De missive van het hoog gerechtshof van Nederlandsch Indië, van 30 November 1848 n°. 518 en het overgelegd rapport van den Procureur-Generaal, van 22 Junij 1848 n°. 1065/174/1236;
 - De missive van den gewezen ambtenaar van den burgerlijken stand te Soerabaja, H. J. SEVERIJN HAESEBROECK, van 10 Januarij 1849, in voldoening aan de missive van den algemeenen secretaris, van den 2den dier maand n°. 5;
 - De missive van den Staatsraad Jhr. Mr. H. L. WICHERS, belast met eene zending naar Nederlandsch Indië, van 4 Februarij 1849 n°. 340, in antwoord op de missive van den algemeenen secretaris, van 30 Januarij 1849 n°. 329; Nog gelzen:
 - De missive van den Procureur-Generaal bij het Hoog Gerechtshof van Nederlandsch Indië, van 4 Augustus 1848 n°. 1427/147/1010 en bijlagen, de aandacht vestigende op de bestaande tegenstrijdigheid, tusschen de alhier en in Nederland geldende bepalingen, omtrent de behandeling van akten van den burgerlijken stand, opgemakt aan boord van schepen, gedurende eene zee-reis, en de tot die missive betrekkelijke rapporten van den vice-admiraal, commandant van Zr. Ms. zeesragt in Oost-Indië en inspecteur der marine, van 14 Augustus 1848 n°. 782/A, van het Hoog Gerechtshof van Nederlandsch Indië, van 30 October 1848 n°. 464 en het bijbehoorend advies van den Procureur-Generaal, van 12 September 1848 n°. 1068/272/2011, alsmede van den Staatsraad Jhr. Mr. H. L. WICHERS, belast met eene zending naar Nederlandsch Indië, van 30 November 1848 n°. 315, strekkende dit laatste in antwoord op de missive van den algemeenen secretaris, van 9 November 1848 n°. 3165;
 - De missive van het Hoog Gerechtshof van Nederlandsch Indië, van 16 April 1849 n°. 215, en het overgelegd rapport van den Procureur-Generaal, van 20 Maart 1849 n°. 784/181/570, naar aanleiding van de missive van den algemeenen secretaris, van 6 Maart 1849 n°. 693;
- Den Raad van Nederlandsch Indië gehoord;
Is goedgevonden en verstaan:
Eerstelijk: Vast te stellen het aan dit Besluit gehecht Reglement op het houden van de registers van den burgerlijken stand voor de Europeesche en daarmede gelijkgestelde bevolking in Nederlandsch Indië;
Met bepaling dat dit Reglement in geheel Nederlandsch Indië in werking zal treden den 1sten Januarij 1850;
En mitsdien te doen afkondigen de volgende:

P U B L I C A T I E.

VAN WEGE EN IN NAAM DES KONINGS.

De Minister van Staat, Gouverneur Generaal van Nederlandsch Indië;

Den Raad van Nederlandsch Indië gehoord;

Allen, die deze zullen zien of hooren lezen, Salut! doet te weten:

Dat hij, naar aanleiding van het bepaalde bij artikel 5 van het Burgerlijk Wetboek voor Nederlandsch Indië;

Heeft goedgevonden en verstaan:

Vast te stellen, bij Besluit van heden n°. 4, een Reglement op het houden van de registers van den burgerlijken stand voor de Europeesche en daarmede gelijkgestelde personen in Nederlandsch Indië, in voege als dit Reglement mits deze wordt afgekondigd en wijders ter kennis gebracht van het algemeen, door opnemng op heden in het Staatsblad van Nederlandsch Indië.

Zullende hetzelve in geheel Nederlandsch Indië in werking treden op 1 Januarij 1850.

En opdat niemand hiervan onwetendheid voorwende, zal deze alom worden gepubliceerd, waar zulks te doen gebruikelijk is, en voorts geplaatst worden in de Javasche Courant en in het Staatsblad van Nederlandsch Indië.

Gelast en beveelt, dat alle hogere en lagere collegiën, ambtenaren, justiciëren, en officieren, ieder voor zoo veel hem aangaat, aan de stipte nakoming dezer de hand zullen houden, zonder enige oogluiking of aanzien des persoons.

Gegeven te Batavia, 10 Mei 1849.

(get.) ROCHUSSEN.

Ter ordonnantie van den Minister van Staat,

Gouverneur Generaal van Nederlandsch Indië.

De Algemeene Secretaris,

(get.) C. VISSCHER.

Ten tweede: Te bepalen:

a. Dat de aan dit Besluit gehechte Verzameling modellen van akten van den burgerlijken stand en de bijbehoorende Toelichting, zal worden gedrukt en, door middel van de plaatselijke autoriteiten worden toegezonden aan de ambtenaren, die, ingevolge het thans vastgesteld Reglement, met het houden van de registers van den burgerlijken stand zijn belast.

Zullende die stukken evenwel niet worden beschouwd als verbindende voorschriften, maar alleen als eene leidraad bij de door die ambtenaren te verrigten werkzaamheden;

b. Dat de formulieren van de schriftelijke aangiften van geboorten en sterfgevallen, bedoeld bij artikel 13 van het Reglement, en in de verzameling modellen te vinden, onder n°. III en XV, bij de onderscheidene ambtenaren van den burgerlijken stand verkrijgbaar gesteld en tevens door middel van de Javasche Courant algemeen bekend gemaakt zullen worden.

Ten derde: Het marine departement aan te schrijven, om aan de havenmeesters en verdere, bij het tweede lid van artikel 46 van het Reglement, bedoelde ambtenaren uit te reiken een voldoende aantal van de aan dat departement, bij extract dezes, toe te zenden gedrukte formulieren n^o. V en XVII van inschrijvingen van geboorten en sterfgevallen, aan boord van Nederlandsch Indische schepen, en zulks ten einde die ambtenaren in staat te stellen, om, in voldoening aan het voorgescrevene bij artikel 46 en 76 van het Reglement, een exemplaar van elk dier formulieren, tegelijk met den monsterial, ter hand te stellen aan de gezagvoerders van Nederlandsch Indische schepen.

Ten vierde: Het militair departement, alsmede de betrokkene plaatselijke autoriteiten aan te schrijven, om ieder voor zoo veel hem aangaat, aan de bestuurders van de burgerlijke en militaire gasthuizen, uit te reiken de hun tot dat einde, bij extract dezes toe te zenden gedrukte exemplaren van het, bij artikel 71 van het Reglement, bedoeld formulier n°. XVI van schriftelijke aangifte van overlijden in een gsthuis.

Ten vijfde: Enz.:

Ten zesde: In verband met het vastgestelde bij de Resolutie van 3 Mei 1833 n°. 5 (Staatsblad n°. 24), en bij het Besluit van 26 April 1847 n°. 1 (Staatsblad n°. 20), te bepalen:

Dat de commandanten van het fort *Erprins (Oranje)* en van het fort te *Belling*, bij voortdurend zullen zijn ambtenaren van den burgerlijken stand. En dat beide zullen bijvoren ressorteren onder de jurisdictie van den Baas van Justitie te Soerabaja.

Ten zevende: Met terugzigt op de missive van den Procureur Generaal bij het Hoog Gerechtshof van Nederlandsch Indië, van 4 Augustus 1848 n°. 1427/147/1010 en op de tot die missive betrekkelijke rapporten, ten overvloed te verklaren, dat als vervallen moet worden beschouwd het Besluit van 5 September 1837 n°. 15, bij hetwelk aan den hoofd-administrateur der marine voorschriften zijn gegeven omtrent de behandeling van akten van overlijden van personen, laatstelijk in Nederlandsch gevestigd, opgemakt aan boord van schepen op reis herwaarts;

Zijnde dit onderwerp in 't algemeen geregeld bij artikel 46-82 en artikel 76-81 van het tegenwoordig Reglement en bij artikel 36-60 van het Nederlandsch Burgerlijk Wetboek.

Afschrift, enz.

Accordeert met het register der besluiten van den Minister

van Staat, Gouverneur Generaal van Nederlandsch Indië.

De Algemeene Secretaris,

C. VISSCHER.

REGLEMENT op het houden der Registers van den Burgerlijken Stand voor de Europeesche en daarmede gelijkgestelde bevolking in Nederlandsch Indië.

EERSTE AFDEELING.

Van de Registers van den Burgerlijken Stand in het algemeen.

Art. 1. Er bestaan in Nederlandsch Indië, voor de Europeanen en daarmede gelijkgestelde personen, registers voor de inschrijving van geboorten, van huwelijks-aangiften en afkondigingen, van huwelijken en echtscheidingen, en van overlijden.

Deze registers worden gehouden door ambtenaren van den burgerlijken stand, welke betrekking, tenzij de Gouverneur Generaal daartoe, bij wijze van uitzondering, op deze of gene plaats enen afzonderlijken of eenen anderen beambte aanwijst of bereids hebbe aangewezen, vervuld zal worden door de buiten de hoofdstaats gevestigde assistent-residenten; in de afdelingen over welke zij gesteld zijn; en overal elders door de secretarissen bij de plaatselijke besturen, of, waar deze ambtenaren ontbreken, door den administrativen ambtenaar, onmiddellijk in rang volgende op het hoofd van het plaatselijk bestuur.

De gouverneurs en andere hoogste gezaghebbers in de bezittingen buiten Java en Madura, zijn bevoegd om, in geval van daartoe bestaande noodzakelijkheid, onder nadere goedkeuring van den Gouverneur Generaal, op bepaalde plaatsen, het houden der registers van den burgerlijken stand, aan andere dan de hiervoor vermelde, daarmede uit kracht van hunne ambtsbetrekking belaste personen, op te dragen.

2. De residenten en andere hoofden van plaatselijk bestuur zullen bij akte waarvan afschrift zal worden gezonden aan den ambtenaar van het Openbaar Ministerie bij den raad van justitie, ten einde ter griffie van dat collegie te worden nedergelegd en bewaard, de beambten aanwijzen, welke, bij tijdelijke ontstentenis of opkomende verhuidering van de bij het vorige artikel aangeduide ambtenaren, als buitengewone ambtenaren van den burgerlijken stand zullen optreden.

3. De ontstentenis, of de oorzaak der verhuidering zal in elke akte, welke door den aldus aangewezen ambtenaar wordt opgemaakt, bepaaldelijk vermeld worden.

3. Behalve de hiervoor aangeduide beambten, worden met de betrekking van ambtenaar van den burgerlijken stand, ter plaatse waar zij gevestigd zijn, belast het opperhoofd van den Japanschen handel en de consul in China.

4. De residenten en andere hoofden van plaatselijk bestuur zullen de handteekeningen der ambtenaren van den burgerlijken stand, zoo wel buitengewone als gewone, binnen den kring van hun bestuur gevestigd, doen toekomen aan den ambtenaar van het Openbaar Ministerie bij den raad van justitie, die dezelve ter griffie van dat collegie zal nederleggen, om aldaar te worden bewaard.

5. Geen ambtenaar van den burgerlijken stand vermag te staan over akten, welke hem zelve, zijne vrouw, zijne ouders of zijne kinderen betreffen.

6. Er worden vijf afzonderlijke registers van den burgerlijken stand gehouden, bestemd tot inschrijving der akten van:

- Geboorte,
- Huwelijks-aangifte,
- Huwelijks-afkondiging,
- Huwelijk en echtscheiding, en
- Overlijden.

Voor de inschrijving der schriftelijke aangiften van geboorten en sterfgevallen, in de gevallen waarin die bij dit Reglement worden toegelaten, en van andere akten, die in vorm en inhoud van de gewoontlijk voorkomende verschillen, kunnen bijregisters worden aangehouden, mits die, gelijkzijtig met de gewone, ter kanteekening, nummering en waarmeding, worden ter hand gesteld aan den met deze werkzaamheid belasten beambte, die gehouden zal zijn van het bestaan van elk bijregister uitdrukkelijk melding te maken op het titelblad van het gewone register waarbij het behoort.

7. Alle registers van den burgerlijken stand, die der huwelijks aangiften en afkondigingen alleen uitgezonderd, zullen dubbel worden gehouden.

8. Het eerste en het laatste blad van de registers moeten gekanteekent, en alle de overige genummerd en gearmerkt worden door den president van den raad van justitie, of eenen door dezen daartoe te delegeren regter.

In de residentie buiten Java en Madura, binnen welke geen raad van justitie gevestigd is, geschieden de kanteekening, nummering en waarmeding door de respectieve hoofden van plaatselijk bestuur.

9. De akten zullen achter elkander in de registers worden ingeschreven, zonder dat eenig wit vak tusschen beide mag worden opengelaten.

Al hetgeen bij de opmaking der akte daarin mogt worden doorgehaald, tusschen beide of op den kant geschreven, zal moeten worden goedgekeurd, en, even als de akte zelve, geteekend worden; zulende niets bij verkorting of met cijfers mogen worden uitgedrukt.

Na de voltooiing der akten mag daarin geenerhande verandering plaats hebben, dan ten gevolge van een daartoe strekkend vonnis, hetwelk kracht van gewijsde heeft bekomen.

10. De ambtenaren van den burgerlijken stand zullen in de door hen op te maken akten, hetzij in derzelver ligchaam, hetzij bij wijze van kanteekening of inlasching, niets mogen vermelden buiten hetgeen door de verschijnende partijen, overeenkomstig de Wet, moet worden verklaard.

11. Bij de akten van den burgerlijken stand zullen worden uitgedrukt het jaar, de maand en de dag harer inschrijving, mitsgaders de voornamen, de namen, de ouderdom, het beroep en de woonplaats, zoo wel der verschijnende partijen als der getuigen.

12. In alle de gevallen waarin de belanghebbende partijen niet verplicht zijn in persoon te verschijnen, zullen zij zich mogen laten vertegenwoordigen door eenen gemachtigde, bepaaldelijk tot die verrigting bij authentieke akte aangesteld.

De magtiging zal evenwel bij onderhandsche, op ongezegeld papier geschrevene akte kunnen geschieden, wanneer de woning des lastgevers meer dan tien palen verrijder is van de plaats, waar de naastbij wonende notaris gevestigd is; doch zal in dat geval door een Europeesch beambte voor gezien moeten zijn geteekend.

13. De getuigen van welke men bij de akten van den burgerlijken stand gebruik maakt, zullen daartoe door de belanghebbenden, en wel bij voorkeur uit de Europeesche en daarmede gelijkgestelde bevolking worden gekozen; dezelve moeten zijn manspersonen, ingezetenen van *Nederlandsch Indië*, en den vollen ouderdom van drie en twintig jaren bereikt hebben.

Ook nabestaanden zullen als getuigen worden toegelaten.

Indien de getuigen tot de inlandsche of daarmede gelijkgestelde bevolking behoren, en den ambtenaar van den burgerlijken stand niet bekend zijn, zal deze kunnen vorderen dat derzelve bevoegdheid bevestigd worde door de verklaring van den wijkmeester der wijk, of het hoofd van het dorp, waarin zij wonen.

14. De ambtenaren van den burgerlijken stand zullen aan de verschijnende partijen, mitsgaders aan de getuigen, de akten voorlezen, en daarin vermelden, dat aan die formaliteit is voldaan.

Wanneer een of meer der verschijnende partijen of der getuigen de Nederlandsche taal niet verstaan, zal hun eene vertolking der akte door den ambtenaar van den burgerlijken stand worden voorgehouden, en indien die ambtenaar daartoe niet in staat is, zal de vertolking door eenen tolk geschieden. Van het vervullen dier formaliteit zal insgelijks melding worden gemaakt.

Iedere akte moet door den ambtenaar van den burgerlijken stand, de verschijnende partijen, de getuigen en, in het bij het vorige lid voorszene geval, door den tolk worden geteekend. Wanneer de eene of andere der partijen of der getuigen, of de tolk niet mogt kunnen teekenen, moet van de oorzaak des beletsels in de akte melding worden gemaakt.

15. Wanneer eene geboorte of een sterfgeval heeft plaats gehad op eenen afstand van meer dan tien palen van het gebouw, waar de akten van den burgerlijken stand worden opgemaakt, kan de aangifte van geboorte of van overlijden, binnen de daartoe gestelde termijnen, schriftelijk op ongezegeld papier geschieden, mits tot dat einde worde gevolgd het formulier hetwelk algemeen zal worden bekend gemaakt, en tevens bij de ambtenaren van den burgerlijken stand verkrijgbaar zal zijn.

Deze ambtenaren zullen die aangiften dadelijk overschrijven, alleen op het register teekenen, en met de stukken handelen overeenkomstig het bepaalde bij artikel 24.

Wanneer zij evenwel aan de echtheid der aangifte twijfelen, zullen zij daarvan kennis geven aan het hoofd van het plaatselijk bestuur, ten einde daaromtrent onderzoek te doen, en de overschrijving zal in dat geval geen plaats hebben, voor dat van de deugdelijkheid der aangifte zal zijn gebieken.

16. Bij aankomst van een Nederlandsch Indisch of ander schip in eene plaats van Nederlandsch-Indië, waar zich een havenmeester of ander daartoe gesteld beambte bevindt, is deze verplicht aan den scheepskapitein of gezagvoerder af te vragen, of hij enige opzendingen of aangiften betreffende den burgerlijken stand te doen heeft, en, dit het geval zijnde, te zorgen dat daaraan worde voldaan.

17. De registers zullen door den ambtenaar van den burgerlijken stand op het einde van ieder jaar worden afgesloten.

In de maand Januarij daaraanvolgende zal, door tusschenkomst van het hoofd van het plaatselijk bestuur, een der dubbelen van de registers van geboorten, van huwelijken en echtscheidingen, en van overlijden, tegen afgifte van een schriftelijk bewijs van ontvangst, ter bewaring worden overgebracht ter griffie van den raad van justitie; terwijl het andere dubbel ten kantore van den ambtenaar van den burgerlijken stand, onder diens bewaring zal blijven berusten; alles behoudens het bepaalde bij artikel 30.

18. De registers van huwelijks-aangiften en afkondigingen zullen op gelijke wijze ter griffie van den raad van justitie worden overgebracht.

Wanneer dezelve evenwel aangiften of afkondigingen behelzen van huwelijken, welke op het tijdstip dier overbrenging nog niet zijn voltrokken, zullen deze registers ten kantore van den ambtenaar van den burgerlijken stand blijven berusten tot na de voltrekking van die huwelijken, doch in geen geval langer mogen worden aangehouden, dan een jaar na derzelver afsluiting.

19. Wanneer bij het einde van het jaar in eenig register geene akten mogten zijn ingeschreven, zal zoodanig register niettemin, met vermelding van deze omstandigheid, worden afgesloten en opgezonden, in voege als bij de twee voorgaande artikelen is bepaald.

20. Behoudens de voorschreven van de drie vorige artikelen, mogen de registers van den burgerlijken stand zonder regterlijk bevel niet worden verplaatst.

Wanneer de regter de verplaatsing der loopende registers gelast, zal de ambtenaar van den burgerlijken stand, na de betekening van het bevel, verplicht zijn zich onmiddellijk van vervolgregisters te voorzien.

21. Nadat de ambtenaar van den burgerlijken stand de vervolgregisters, ingevolge artikel 8, zal hebben doen kanteekenen en waarmeding, zal hij de registers, waarvan de verplaatsing is gelast, afsluiten, met vermelding der reden, waarom die afsluiting vóór het einde des jaars is geschied, en daarna oververwijld aan het regterlijk bevel voldoen.

De vervolgregisters zullen steeds in alle opzichten worden beschouwd één geheel met de registers, waarvan zij het vervolg zijn, uit te maken, en zal dus ook de

afsluiting aan het einde van het jaar geschieden, alsof er slechts één register bestond.

22. Wanneer de zaak, waarin de registers hebben moeten dienen, is afgelopen, zullen dezelve worden overgebracht in de bewaarplaatsen in de artikelen 17 en 18 aangewezen.

23. Indien het te voorzien is, dat de loopende registers geene genoegzame ruimte aanbieden om de akten, die gedurende het loopende jaar nog te verwachten zijn, in te schrijven, is de ambtenaar van den burgerlijken stand verplicht zich in tijds van vervolgregisters te voorzien, en dezelve, overeenkomstig artikel 8, te doen kanteekenen en waarmeding.

Het tweede lid van artikel 21 is ook op deze vervolgregisters van toepassing.

24. De volmagten en andere stukken, welke bij de akten van den burgerlijken stand gevorderd worden, zullen aangehecht blijven aan de registers, welke ter griffie van den raad van justitie moeten worden overgebracht.

25. Een ieder is bevoegd om zich door de bewaarders der registers van den burgerlijken stand uittrekels uit die registers te doen geven, alsmede afschriften der volmagten en andere stukken, welke aan de akten zijn gehecht. De uittrekels, wanneer zij met de registers overeenstemmen en door den president van den raad van justitie, of door den regter die dezen vervangt, zijn gelegaliseerd, zullen geoordeeld worden op het oogenblik, dat de valscheid daarvan, hetzij langs den weg van strafvordering, hetzij op de wijze bij de wettelijke bepalingen op de burgerlijke regtsvordering voorgeschreven, zal zijn bewerd.

Op de plaatsen, bedoeld bij het tweede lid van artikel 8, kan de legalisatie geschieden door het hoofd van het plaatselijk bestuur.

26. Wanneer op den kant van eene reeds ingeschrevene akte moet worden melding gemaakt van eene andere akte, tot den burgerlijken stand betrekkelijk, wordt zulks gedaan door den ambtenaar van den burgerlijken stand in de loopende of in de te zijnen kantore bewaard wordende registers, en door den griffier van den raad van justitie in die welke ter griffie zijn overgebracht.

De zorg voor de eenvormige inschrijving is opgedragen aan het openbaar ministerie bij den raad van justitie, aan hetwelk de ambtenaar van den burgerlijken stand of de griffier van den raad van justitie, op Java en Madura binnen tien dagen na de aanteekening, en in de buitenbezittingen zoodra mogelijk, daarvan een woordelijk afschrift zendt.

Geene uittrekels uit de registers van den burgerlijken stand mogen worden afgegeven, tenzij daarbij worden gevoegd de aanteekeningen, welke zich op den kant van de akte bevinden.

27. Men kan, zoo wel door getuigen, als door bescheiden bewijzen, dat register van den burgerlijken stand nooit hebben bestaan, of verloren zijn geraakt, of wel dat eene ingeschrevene akte daaraan ontbrekt.

Ingeval van vervalsching, verandering, verscheuring, vernietiging of verdonkering eener akte van den burgerlijken stand, zal het vonnis waardoor van het misdrijf blijkt, de kracht hebben, welke aan gewijsen in straffen, ten aanzien van burgerlijke regtszaken, bij het Burgerlijk Wetboek is toegekend.

28. De ambtenaar van den burgerlijken stand en andere bewaarders zijn, ieder voor zoo veel hem aangaat, aansprakelijk voor het rigtig houden en bewaren der registers. Elke verandering, elke vervalsching in de akten, elke inschrijving op een los blad, mitsgaders alle overtreding tegen de voorschriften van dit Reglement begaan, kunnen aan de partijen grond opleveren, om tegen die ambtenaren of bewaarders schadevergoeding te eischen.

Ingeval van overtreding tegen de voorschriften van dit Reglement begaan, kunnen die ambtenaren en bewaarders, voor zoo verre daartegen niet bij de wettelijke bepalingen op het strafregt is voorzien, door den raad van justitie worden verwezen in eene geldboete niet te bovengaan de som van honderd gulden.

Bij de wettelijke bepalingen op de burgerlijke regtsvordering, wordt de procedure op dat stuk voorgeschreven.

29. Het openbaar ministerie bij de raden van justitie is verplicht, de ter griffie overgebrachte registers en de daaraan gehechte stukken te onderzoeken, en van deszelfs bevinding, binnen de zes eerste maanden van elk jaar, proces-verbaal op te maken. Het is bevoegd om inzage te nemen van de dubbelen welke niet ter griffie berusten, doch zonder dezelve te mogen verplaatsen of doen verplaatsen.

Ingeval van overtreding of misdrijf, zullen zij de daaraan schuldigen ambtshalve vervolgen.

Een geauthentiseerd afschrift van het bovengemeld proces-verbaal van bevinding wordt door hen, binnen acht dagen na de opmaking, ingezonden aan den procureur-generaal bij het hoog gerechtshof.

30. Op die plaatsen, waar de griffie van den raad van justitie en het kantoor van den ambtenaar van den burgerlijken stand zich in hetzelfde gebouw bevinden, zullen de, overeenkomstig artikel 17 en 18, te dier griffie ingekomen registers, dadelijk na de opmaking van het proces-verbaal, bij het vorig artikel bedoeld, worden overgebracht naar eene andere, buiten dat gebouw, door het hoofd van het plaatselijk bestuur aan te wijzen bewaarplaats.

31. De akten van den burgerlijken stand en de aanteekeningen welke in de registers moeten geschieden, zullen kosteloos worden ingeschreven.

32. Het opperhoofd van den Japanischen handel en de consul in China zijn niet onderworpen aan de verplichting tot het houden van registers.

Zij zullen van de voor hen verleden wordende akten van den burgerlijken stand drie eensluidenden opmaken, waarvan het eene bij hun archief zal worden nedergelegd, terwijl de beide anderen bij verschillende scheepsgelegeheden zullen worden toegezonden aan den ambtenaar van den burgerlijken stand te Batavia, die dezelve in de loopende registers zal inschrijven.

De oorspronkelijke volmagten en andere stukken, bedoeld bij artikel 24, zullen gehecht worden aan datgene der drie eensluidenden, hetwelk bestemd is om in het archief te worden nedergelegd. Bij de andere eensluidenden zullen geauthentiseerde afschriften dier volmagten en andere bijlagen gevoegd worden.

Overigens zullen, behoudens het voorgeschreven bij artikel 165 van het Reglement op de regterlijke organisatie en het bevel der justitie, door het opperhoofd van den Japanischen handel en de consul in China worden opgevolgd, en te huns aanzien geldig zijn, de voor de ambtenaren van den burgerlijken stand in het algemeen verbindende bepalingen, voor zoo ver die op hen toepasselijk kunnen zijn.

33. De ambtenaren van den burgerlijken stand en andere bewaarders zijn gerechtigd om, boven de kosten van het zegel, de volgende regten te heffen voor de uitgifte van akten van den burgerlijken stand:

Voor de uitgifte van eene akte van geboorte, erkenning, naams- en voornaams-verandering, overlijden, of huwelijks-afkondiging, f 2.

Voor die van eene huwelijks-akte en van eene akte van echtscheiding, f 3.

Uit het bedrag dezer regten zullen door de ambtenaren van den burgerlijken stand worden goed gemaakt de kosten van het benodigde tot het houden der registers.

Aan alle tot de land- en zeevaart behoorende personen, beheden den rang van onder-officier, mitsgaders aan beoefenigen, zullen de afschriften en uittrekels der akten van den burgerlijken stand kosteloos en vrij van zegel worden uitgereikt.

34. Inschrijvingen en aanteekeningen van geboorten, huwelijken en sterfgevallen, vóór de invoering van de registers van den burgerlijken stand, ingevolge de destijds bestaan hebbende wetten of vaste gebruiken gedaan, blijven, ten aanzien van derzelve bewijskracht, met de inschrijvingen in de registers van den burgerlijken stand gelijk gesteld.

35. Overeenkomstig het vroeger te dien opzigt verordende, zullen de boeken, registers en andere bescheiden, waarin de bij het vorige artikel vermelde inschrijvingen en aanteekeningen van geboorten, huwelijken en sterfgevallen vervat zijn, bewaard worden ter griffie van den raad van justitie, onder wiens regtsgebied dezelve behouden of opgemaakt zijn, behoudens de gevallen waarin de Gouverneur-generaal, uithoofde van bijzondere plaatselijke omstandigheden, voor de bedoelde boeken, registers en bescheiden eene andere bewaarplaats heeft aangewezen, of zal aanwijzen.

De griffiers bij de raden van justitie of andere door den Gouverneur-generaal beoefend aangewezen of later aan te wijzen bewaarders, zullen uitsluitend bevoegd zijn tot het afgeven van uittrekels uit de meerbedoelde boeken, registers en andere bescheiden.

36. De wettelijke bepalingen omtrent de verbetering van de akten van den burgerlijken stand zullen mede toepasselijk zijn ten aanzien van de inschrijvingen en aanteekeningen bij de twee voorgaande artikelen bedoeld; — zulks evenwel met

dien verstande, dat die verbeteringen zich zullen moeten bepalen tot werkelijke bestaande inschrijvingen en aantekeningen, en alzoo geenszins zullen mogen worden uitgestrekt tot de aanvulling van ontbrekende akten.

TWEDE AFDEELING.

Van de akten van geboorte.

37. De aangifte van geboorte zal binnen drie dagen, of, wanneer de geboorte heeft plaats gehad op eenen afstaaf van meer dan tien palen van het gebouw waar de akten van den burgerlijken stand worden opgemaakt, uiterlijk op den tienden dag na dien der bevaling moeten worden gedaan aan den plaatselijken ambtenaar van den burgerlijken stand, in tegenwoordigheid of, in het geval voorzien bij artikel 15, op schriftelijke bevestiging van twee getuigen. — Die ambtenaar zal daarvan dadelijk eene akte opmaken.

Hij is bevoegd om zich ter plaatse der geboorte te hegeven, en te vorderen dat het kind aan hem worde vertoond.

38. Wanneer de geboorte heeft plaats gehad op een ander eiland, dan dat op hetwelk de ambtenaar van den burgerlijken stand is gevestigd, gelijk mede wanneer het gebrek aan middelen van gemeenschap tusschen de plaats der geboorte en die waar de aangifte moet geschieden, ofschoon beide op hetzelfde eiland gelegen zijn, de opvolging der in het vorige artikel vervatte bepalingen onmogelijk maakt, zullen de betrokkene personen kunnen volstaan met de toezending der bij artikel 15 bedoelde schriftelijke aangifte bij de eerste zich daartoe voordoende gelegenheid.

Deze aangifte moet echter uiterlijk op den tienden dag na dien der bevaling in geschrifte zijn gesteld.

39. De aangifte der geboorte van een kind zal door den vader moeten worden gedaan of, bij gebreke van dien, door de geeneheeren, heelmesters, vroedmeesters, vroedvrouwen of andere personen, welke bij de bevaling zijn tegenwoordig geweest, of wel, wanneer de moeder buiten hare woning bevalen is, door den persoon te wiens huize het kind is geboren.

Indien de bevaling heeft plaats gehad in een gasthuis of in eene gerangenis, zal de aangifte, bij gebreke van den vader, gedaan worden door het hoofd of door een der bedienden van zoodanig gesticht.

40. De akte van geboorte zal vermelden:

- 1. Het jaar, de maand, den dag, het uur en de plaats der geboorte;
2. De kunne van het kind, en de voornamen, welke aan hetzelfde zullen worden gegeven;

3. De voornamen, namen, het beroep en de woonplaats der ouders;

4. De voornamen, namen, den ouderdom, het beroep en de woonplaats des aangevers en der getuigen.

Geene namen van bestaande geslachten zullen als voornamen aan het kind mogen gegeven worden, ten ware die geslachtsnamen tevens gebruikelijke voornamen mogen zijn.

41. Wanneer het kind buiten echt geboren is, mag de naam des vaders niet bij de akte worden vermeld, ten ware hij het kind, hetzij in persoon, hetzij door eenen gemagtigde, bijzonderlijk daartoe bij authentieke akte aangesteld, erkenne.

42. De aangifte van een natuurlijk kind, waarvan de moeder tot de inlandsche of daarmede gelijkgestelde bevolking behoort, zal slechts dan door de ambtenaren van den burgerlijken stand worden aangenomen, wanneer zoodanig kind eenen Europeaan of daarmede gelijkgestelde persoon tot vader heeft, en de aangifte door dezen, met gelijktijdige erkenning van het kind, geschiedt.

Deze aangifte kan op elken leeftijd van het kind gedaan worden, doch dezelve zal in geen geval mogen plaats hebben in strijd met het bepaalde bij de artikelen 282 eerste lid en 283 van het Burgerlijk Wetboek.

43. Die een pas geboren kind gevonden heeft, is gehouden daarvan zoodra mogelijk aangifte te doen aan den ambtenaar van den burgerlijken stand der plaats, alwaar hetzelfde is ontdekt, mitgaders de kleederen en andere voorwerpen aan te duiden en te vertoonen, welke nevens het kind moogen zijn gevonden, en eindelijk op te geven alle de omstandigheden opzigtelijk den tijd wanneer en de plaats waar het kind gevonden is.

Het daarvan door den ambtenaar van den burgerlijken stand op te maken proces-verbaal moet een nauwkeurige omschrijving behelzen van de in het vorige lid bedoelde omstandigheden en voorwerpen, en daarenboven, vermelden den vermoedelijken ouderdom des kinds, zijn kunne, de bijzondere kentekenen welke hetzelfde mogt hebben, den voornaam de geslachtsnaam, welke hetzelfde zal voeren, en die, in overleg met den aangever, door den ambtenaar van den burgerlijken stand zullen worden bepaald, ten ware bij het kind eene aanwijzing werd gevonden van namen, welke men het verlangde te doen dragen, en die alsdan, wanneer daartegen geene bedenkingen bestaan, aan hetzelfde zullen gegeven worden; eindelijk het gesticht waarin, of den persoon bij wien het kind is verbleven.

Aan het te vondeling geleide kind zal geen zoodanige naam worden gegeven, welke aan die omstandigheid is onleidend, of die anderszins tot deszelfs vernedering zoude kunnen strekken.

Het bepaalde bij het laatste lid van artikel 40 is te deze toepasselijk.

44. Wanneer het kind dadelijk in een gesticht is opgenomen, zal de in het bovenstaande artikel vermelde verklaring niet ten worden gedaan door het hoofd of een der bedienden van dat gesticht.

45. Het ingevolge artikel 43 op te maken proces-verbaal moet in de registers van geboorte worden ingeschreven; een afschrift van hetzelfde zal door den ambtenaar van den burgerlijken stand worden toegezonden aan den ambtenaar van het Openbaar Ministerie bij den raad van justitie.

46. Wanneer een kind gedurende eene zeereis geboren wordt aan boord van een in Nederlandsch Indië te huis behoorend schip, moet de akte van geboorte, binnen vier en twintig uren, door den kapitein of gezagvoerder in het dagregister van het schip worden ingeschreven, in tegenwoordigheid van den vader, wanneer deze aan boord is, en van twee getuigen zich op het schip bevindende.

Deze inschrijving zal geschieden volgens zoodanig formulier als door den havenmeester of anderen daartoe gestelden ambtenaar, tegelijk met de monsterrol aan den scheepskapitein of gezagvoerder zal worden ter hand gesteld.

47. In de eerste haven welke het schip zal aandoen, wanneer die binnen Nederlandsch Indië gelegen is, zal de scheepskapitein of gezagvoerder verplicht zijn twee uittreksets uit het dag-register van het schip, bevattende de aantekening der geboorte, aan het hoofd van het plaatselijk bestuur te overhandigen.

Deze ambtenaar zal van den dag dier terhandstelling melding maken aan den voet dier uittreksets en, na dezelve te hebben gelegeleiseerd, het eene in zijn archief te bewaren, en het andere ter inschrijving in de registers toezenden aan den ambtenaar van den burgerlijken stand der woonplaats van den vader, of van de moeder, indien de vader onbekend is, mits die woonplaats binnen Nederlandsch Indië gelegen zij.

Wanneer die woonplaats buiten Nederlandsch Indië gelegen is, zal het tweede uittrekset worden opgezonden aan den Gouverneur Generaal, die hetzelfde aan den Minister van koloniën zal doen toekomen.

Indien de vader, of, die onbekend zijnde, de moeder geene bekende woonplaats heeft, zal het tweede uittrekset worden toegezonden aan den ambtenaar van den burgerlijken stand te Batavia, die hetzelfde op de loopende geboorteregisters zal overschrijven.

48. Wanneer het vaartuig is ingelopen, hetzij in eene Nederlandsche haven, hetzij in eene haven van eene der overzeesche bezittingen van het rijk buiten Nederlandsch Indië, zullen de hierboven vermelde uittreksets worden toegezonden, in het eerste geval aan het departement van koloniën, en in het laatste geval aan het hoofd der Nederlandsche regering in de overzeesche bezitting.

Indien het vaartuig in eene vreemde haven is ingelopen, geschiedt de toezending aan den consul, in die haven of in de naastbij geleegene plaats gevestigd.

Dien onverminderd blijft de scheepskapitein of gezagvoerder gehouden, bij de terugkomst van het vaartuig binnen Nederlandsch Indië, te handelen zoo als bij het eerste lid van het vorige artikel is bepaald.

49. Wanneer op eene zeereis, uit ouders die ingezetenen zijn van Nederlandsch Indië, een kind geboren is aan boord van een Nederlandsch schip, hetwelk daarna eene Nederlandsch Indische haven aandoet, wordt van wege den Gouverneur Generaal, eene tweede, door hem of op zijnen last gelegeleiseerd afschrift van het inge-

volge artikel 36 van het Nederlandsch Burgerlijk Wetboek, aan hem toegezonden uittrekset uit het dag-register van het schip, ter inschrijving in de registers, toegezonden aan den ambtenaar van den burgerlijken stand der woonplaats van den vader des kinds, of van de moeder, indien de vader onbekend is.

50. Wanneer een kind gedurende eene zeereis geboren is aan boord van een Nederlandsch Indisch vaartuig, waarvan noch de gezagvoerder, noch een der officieren tot de Europeesche of daarmede gelijkgestelde bevolking behoort, zal de aangifte der geboorte door den vader, wanneer deze zich aan boord bevindt, en, indien zulks niet het geval is, door den gezagvoerder gedaan worden aan den ambtenaar van den burgerlijken stand van de eerste plaats, welke hij in Nederlandsch Indië zal aandoen.

Deze ambtenaar zal een uittrekset uit zijne registers, bevattende de akte van geboorte, ter inschrijving doen toekomen aan den ambtenaar van den burgerlijken stand der woonplaats van den vader, of van de moeder, indien de vader onbekend is.

In de gevallen voorzien bij het derde en vierde lid van artikel 47, zal het uittrekset door den betrokkene ambtenaar van den burgerlijken stand worden ter hand gesteld aan het hoofd van het plaatselijk bestuur en zullen wijders de aldaar gegeven voorschriften worden opgevolgd.

51. Indien eene bevaling plaats heeft na eene geleden schipbreuk, zal de aangifte kunnen gedaan worden aan den ambtenaar van den burgerlijken stand van de eerste plaats van Nederlandsch Indië, welke door de schipbreukelingen bereikt wordt.

Het tweede en derde lid van het vorige artikel zijn te dezen toepasselijk.

52. Indien een kind geboren wordt aan boord van een Nederlandsch-Indisch schip, hetwelk in eene haven of op eene reede van Nederlandsch Indië ligt, zal de aangifte van zoodanige geboorte op de gewone wijze geschieden aan den plaatselijken ambtenaar van den burgerlijken stand, tenzij er geene mogelijkheid mogt bestaan om het schip tot het doen der aangifte te verlaten, in welk geval gehandeld zal worden in voege bij de artikelen 46, 47 en 48 is bepaald.

De plaatselijken ambtenaren van den burgerlijken stand zullen voorts verplicht zijn om, daartoe aangezocht wordende, ook de aangifte te ontvangen en akten op te maken van geboorten, aan boord van andere dan Nederlandsch-Indische schepen voorvallende, terwijl deze in eene haven of op eene reede van Nederlandsch Indië liggen.

53. Wanneer de erkenning van een natuurlijk kind, na de opmaking van deszelfs geboorte-akte, ten overstaan van den ambtenaar van den burgerlijken stand geschiedt, zal deze daarvan eene akte opmaken in tegenwoordigheid van twee getuigen, en wijders handelen overeenkomstig het voorgeschrevene bij artikel 251 van het Burgerlijk Wetboek.

DERDE AFDEELING.

Van de huwelijks-aangiften en afkondigingen.

54. De ambtenaren van den burgerlijken stand zullen in het daartoe bestemde register de huwelijks-aangiften inschrijven, welke overeenkomstig de artikelen 50 en 51 van het Burgerlijk Wetboek gedaan worden.

55. Die aangifte zal vermelden de voornamen, de namen, den ouderdom, het beroep en de woonplaats der aanstaande echtgenooten, mitgaders hun voornemen om met elkander in den echt te treden: en of zij bevoorens al of niet, en, zoo ja, met wien zij het laatst zijn gehuwd geweest.

Wanneer die aangifte in geschrifte is gedaan, zal de ambtenaar van den burgerlijken stand dezelve overschrijven, alken op het register teekenen, en het stuk daaraan vasthechten.

56. Wanneer aan den ambtenaar van den burgerlijken stand niet blijkt, dat voor de aangevende personen eenig wettig beletsel bestaat, om met elkander in den echt te treden, zal hij dadelijk de afkondigingen doen, welke bij artikel 52, 53 en 54 van het Burgerlijk Wetboek vermeld zijn.

Wanneer het aan den ambtenaar van den burgerlijken stand blijkt, dat er eenig wettig beletsel bestaat, zal hij eene akte opmaken, inhoudende de redenen om het doen der afkondigingen te weigeren, van welke akte aan de aangevende personen een afschrift, in den vorm van uittrekset uit het register, zal worden afgegeven.

57. De akten waaruit zal moeten blijken, dat de afkondigingen overeenkomstig artikel 52, 53 en 54 van het Burgerlijk Wetboek hebben plaats gehad, zullen in het register, volgens de orde harer dagteekening, ingeschreven en door den ambtenaar van den burgerlijken stand ondertekend worden.

58. Tot het verliezen van dispensatie van de tweede afkondiging, ingevolge artikel 56 van het Burgerlijk Wetboek, worden bevoegd verklaard de residenten en andere, een gelijk gezag als deze uitoefenende ambtenaren, binnen wier kring van bestuur de afkondigingen moeten plaats hebben; zullende de genoemde ambtenaren verplicht zijn, op Java binnen acht dagen, en in de buitenbezittingen zoo spoedig doentlijk, den Gouverneur-Generaal en den Procureur-Generaal bij het Hoog Gerechtshof toe te zenden een afschrift der akte van dispensatie, onder opgave der gronden, welke tot het verliezen derzelfde hebben geleid.

59. Van de akten van stuiting des huwelijks, welke aan den ambtenaar van den burgerlijken stand betekend zijn, zal op den kant der akte van afkondiging eene aantekening worden gesteld.

Hetzelfde zal plaats hebben ten opzichte van vonnissen of akten, waarbij de stuiting wordt opgeheven.

Ten aanzien van de akten en vonnissen betreffende het doen der stuiting des huwelijks, zal gehandeld worden overeenkomstig het bepaalde bij artikel 25.

VIERDE AFDEELING.

Van de akten van huwelijks en van echtscheiding.

60. Nadat bij den ambtenaar van den burgerlijken stand zal zijn afgelegd de verklaring der partijen, waarvan bij artikel 80 van het Burgerlijk Wetboek gesproken wordt, zal hij in naam der Wet verklaren, dat dezelve door den echt man elkander verbonden zijn, en daarvan dadelijk in het daartoe bestemde register eene akte opmaken.

61. De huwelijks-akte zal vermelden:

1. De voornamen, de namen, den ouderdom, de geboorteplaats, het beroep en de woonplaats der echtgenooten, en, wanneer zij te voren gehuwd waren, de voornamen en namen van de vroegere echtgenooten;

2. Hunnen staat van meerderjarigheid of minderjarigheid;

3. De voornamen en namen, het beroep en de woonplaats hunner ouders;

4. De toestemming van de ouders, van de grootouders of van de voogden te weze, of wel het verlof van den regter, in de gevallen waar de betrokkene hetzelfde gevorderd wordt;

5. De tusschenpraak van den regter, zoo die heeft plaats gehad;

6. De verleende dispensatiën;

7. De gedane huwelijks-afkondigingen ter plaatse alwaar die vereischt worden, en, ingeval van stuiting, de opheffing daarvan;

8. De verklaring der partijen om elkander tot echtgenooten te nemen, en de uitspraak van hunne echtvereeniging door den openbaren ambtenaar;

9. De erkenning van natuurlijke kinderen, zoo die plaats heeft;

10. De toestemming voor officieren en militairen van minderen rang, tot het aangaan van een huwelijks-verzicht;

11. De voornamen, de namen, den ouderdom, het beroep en de woonplaats der getuigen, mitgaders de graden van bloedverwantschap of aanhuwelijks-akten welke tusschen hen en de partijen mogten bestaan.

62. Wanneer een huwelijks bij gevolmachtigde, of wel in een bijzonder huis is afgelegd, zal van die omstandigheid uitdrukkelijk melding in de akte worden gemaakt.

63. De overschrijving van de akten van huwelijks buiten 's lands, overeenkomstig de bepalingen van artikel 83 van het Burgerlijk Wetboek aangegaan, zal in de loopende registers van de woonplaats der echtgenooten plaats hebben.

64. De akte van inschrijving eener echtscheiding zal bevatten:

1. De voornamen, de namen, het beroep en de woonplaats der gescheiden echtgenooten, met vermelding wie hunner de echtscheiding is uitgesproken;

2. De vermelding van het vonnis waarbij de echtscheiding is uitgesproken, hetwelk een afschrift aan het register zal blijven gehecht;

3. De vermelding van het getuigenaantal van den griffier, strekkende tot het bewijs dat tegen het vonnis door geen wettig middel kan worden opgekomen.

Die akte zal, volgens hare dagteekening, in het huwelijksregister worden ingeschreven, en zal daarenboven de partij die de echtscheiding heeft verkregen, verplicht zijn te zorgen, en de andere bevoegd zijn te vorderen, dat daarvan aantekening worde gedaan op den kant der huwelijks-akte.

VIJFDE AFDEELING.

Van de akten van overlijden.

65. De aangifte van overlijden zal binnen drie dagen, of, wanneer hetzelfde heeft plaats gehad op eenen afstand van meer dan tien palen van het gebouw, waar de akten van den burgerlijken stand worden opgemaakt, uiterlijk op den tienden dag na het sterfgeval, worden gedaan aan den ambtenaar van den burgerlijken stand der plaats, alwaar de persoon overleden is; welke ambtenaar op de verklaring of, in het geval van artikel 15, op schriftelijke bevestiging van twee getuigen, de akte van overlijden zal opmaken.

Wanneer het blijkt dat de overledene elders zijn woonplaats heeft gehad, zal de ambtenaar van den burgerlijken stand een uittreksel uit het register, houdende de akte van overlijden, doen toekomen aan dien van de laatste bekende woonplaats van den overledene, ten einde insgelijks in de registers aldaar te worden ingeschreven.

Indien het blijkt, dat de overledene zijne woonplaats buiten *Nederlandsch Indië* had gevestigd, zal het uittreksel, door tusschenkomst van het hoofd van het plaatselijk bestuur, worden opgezonden aan den Gouverneur Generaal, door wien hetzelfde zal worden overgemaakt aan den Minister van koloniën.

Indien de overledene geene bekende woonplaats gehad heeft, zal het uittreksel worden toegezonden aan den ambtenaar van den burgerlijken stand te *Batavia*, die het in de loopende registers zal overschrijven.

66. Wanneer het overlijden heeft plaats gehad op een ander eiland, dan dat op hetwelk de ambtenaar van den burgerlijken stand is gevestigd, gelijk mede wanneer gebrek aan middelen van gemeenschap tusschen de plaats van het overlijden en die waar de aangifte moet geschieden, ofschoon beide op hetzelfde eiland gelegen, of de opvolging der in het vorige artikel vervatte bepalingen onmogelijk maakt, zullen de betrokkene personen kunnen volstaan met de toezending der bij artikel 15 bedoelde schriftelijke aangifte te doen plaats hebben bij de eerste zich daartoe aanbiedende gelegenheid.

Deze aangifte moet echter uiterlijk op den tienden dag na dien van het overlijden in geschrift zijn gesteld.

67. De akten van overlijden zullen bevatten:

- 1°. De voornamen, den naam, den ouderdom, het beroep en de woonplaats van den overledene, mitsgaders den dag en het uur des overlijdens;
- 2°. De voornamen en den naam van den anderen echtgenoot, indien de overledene getrouwd, dan wel weduwnaar of weduwe was;
- 3°. De voornamen, den naam, den ouderdom, het beroep en de woonplaats der aangevers, en, wanneer zij bloed- of aanverwanten zijn, den graad van verwantschap.

De akten van overlijden zullen daarenboven bevatten, voor zoo verre men zulks kan te weten komen, de voornamen, namen, het beroep en de woonplaats der ouders van den overledene, mitsgaders deszelfs geboorteplaats.

68. De ambtenaar van den burgerlijken stand zal geene akte van overlijden van een pas geboren kind mogen opmaken, dan voor zoo verre aan hem zal zijn gebleken, dat de geboorte van het kind in het daartoe bestemde register is ingeschreven.

Bij ontstentens van dien, zal die ambtenaar niet vermogen uit te drukken dat het kind overleden is, maar alleen dat hetzelfde als levenloos is aangegeven. Hij kan in een zoodanig geval, bij twijfeling omtrent de deugdelijkheid der aangifte, vorderen dat het kind aan hem worde vertoond.

Hij zal daarenboven de verklaring der getuigen ontvangen opzettelijk de voornamen, name, het beroep en de woonplaats van de ouders van het kind, met aan duiding van het jaar en de maand waarin, en den dag en het uur waarop het kind is ter wereld gebracht.

De akte zal, overeenkomstig hare dagteekening, in de sterfregisters worden ingeschreven, zonder dat daardoor eenigermate zal zijn beslist, of het kind levend, dan wel dood is ter wereld gekomen.

69. Binnen den afstand van tien palen van het gebouw waar de akten van den burgerlijken stand worden opgemaakt, mag geene begraving geschieden zonder het verlof, vrij van zegel en kosteloos, door den ambtenaar van den burgerlijken stand af te geven, nadat hij zich, indien hij zulks noodig acht, van het overlijden zal hebben verzekerd.

Buiten het geval, dat eene vroegere begraving door de politie mozt zijn toegelaten of bevolen, zal dat verlof door den ambtenaar van den burgerlijken stand niet vroeger worden verleend dan twaalf uren na het overlijden.

70. Wanneer de plaats waar de begraving moet geschieden, meer dan tien palen verwijderd is van het gebouw waar de akten van den burgerlijken stand worden opgemaakt, zal de begraving zonder verlof, doch niet vroeger dan vier en twintig uren na het overlijden, en niet anders dan in tegenwoordigheid van twee getuigen, aan wie het lijk zal zijn vertoond, mogen bewerkstelligd worden.

Hij het doen der aangifte van overlijden zal moeten worden overgelegd eene door die getuigen geteekende verklaring, op ongezegeld papier geschreven, ten blijke dat de begraving volgens de bepalingen van dit artikel heeft plaats gehad.

De overlegging van zoodanige verklaring is onnoodig, wanneer de aangifte geschiedt door dezelfde personen, die als getuigen bij de begraving zijn tegenwoordig geweest; mits zulks uit de akte blijke.

Indien bij schriftelijke aangifte van overlijden, de begraving tevens moet plaats hebben op den in het eerste lid bepaalden afstand, zullen de aangevers ook getuigen der begraving moeten zijn.

71. Wanneer een sterfgeval heeft plaats gehad in een burgerlijk of militair gasthuis, is het hoofd of de bestuurder, benevens een der dienstdoende geneesheeren of officieren van gezondheid, verplicht daarvan, binnen vier en twintig uren, eene schriftelijke aangifte, ingericht naar een bepaald formulier, aan den ambtenaar van den burgerlijken stand te doen, welke ambtenaar die aangifte zal overschrijven op de wijze in het tweede lid van artikel 15 vermeld.

In een zoodanig geval is geen verlof tot begraving of eene daartoe strekkende verklaring noodig.

72. Wanneer er teekenen of aanduidingen van eenen geweldigen dood aanwezig zijn, of andere omstandigheden bestaan, die reden geven om dien te vermoeden, zal de begraving niet mogen geschieden, dan nadat het lijk geregelijk zal zijn geschouwd.

Bij het verhaal der schouwing zullen, zoo veel mogelijk, worden opgegeven de voornamen, de naam, de ouderdom, de geboorteplaats, het beroep en de woonplaats van den overledene.

73. De ambtenaar die het verhaal van schouwing zal hebben opgemaakt, is verplicht, vergezeld van eenen tweeden persoon als mede getuige, aan dien van den burgerlijken stand, dadelijk na de schouwing, aangifte te doen van al hetgeen vereischt zal worden om de akte van overlijden op te maken.

Het tweede, derde en vierde lid van artikel 65 zijn te dezen toepasselijk.

74. De griffiers bij de regtbanken, of de ambtenaren die dezelve vervangen, zijn verplicht, vergezeld als boven, binnen vier en twintig uren na het ten uitvoer leggen van een doodvonnis, aan den ambtenaar van den burgerlijken stand der plaats, alwaar het vonnis is ten uitvoer gelegd, van het overlijden aangifte te doen, en alle aanduidingen op te geven, welke vereischt worden om de akte overeenkomstig artikel 67 te kunnen opmaken.

Wanneer een sterfgeval heeft plaats gehad in gevangenhuisen of andere gestichten van dien aard, zijn de cipiers of gezagvoerders tot eene gelijke aangifte verplicht.

Het tweede, derde en vierde lid van artikel 65 zijn hier mede van toepassing.

75. In geval van eenen geweldigen dood, van het ter dood brengen van eenen veroordeelde, of van het overlijden in gevangenhuisen, zal van die omstandigheden, die de registers geene melding worden gemaakt, en de akte van overlijden eenvoudiger worden ingericht naar den vorm bij artikel 67 voorgeschreven.

76. Wanneer een sterfgeval gedurende eene zeereis heeft plaats gehad, aan boord van een in *Nederlandsch Indië* te huis behoorend schip, moet de akte van overlijden binnen vier en twintig uren door den kapitein of gezagvoerder in het dagregister van het schip worden ingeschreven, in tegenwoordigheid van twee getuigen, zich aan boord van het schip bevindende.

Op deze inschrijving is toepasselijk het tweede lid van artikel 49.

77. Ten aanzien der bij het vorige artikel bedoelde sterfgevallen, zullen worden opgevolgd de voorschriften, welke bij de artikelen 47 en 48 ten aanzien der akten van geboorte zijn gegeven, met dien verstande, dat het aldaar bepaalde niet opzigt tot de woonplaats der ouders van het kind, zal worden toegepast op de woonplaats van den overledene.

78. Wanneer op eene zeereis, een ingezetene van *Nederlandsch Indië* is overleden, aan boord van een Nederlandsch schip, hetwelk daarna eene haven van *Nederlandsch Indië* aandoet, wordt behandeld overeenkomstig artikel 49, met dien verstande, dat het aldaar bedoelde tweede afschrift zal worden toegezonden aan den ambtenaar van den burgerlijken stand van de woonplaats van den overledene.

79. Wanneer een sterfgeval gedurende eene zeereis heeft plaats gehad aan boord van een Nederlandsch Indisch vaartuig, waarvan noch de gezagvoerder noch een der officieren tot de Europeesche of daarmede gelijkgestelde bevolking behoort, zal de aangifte van het overlijden op de gewone wijze geschieden aan den ambtenaar van den burgerlijken stand van de eerste plaats, welk het schip in *Nederlandsch Indië* zal aandoen.

80. Wanneer een sterfgeval na geleden schipbreuk heeft plaats gehad, zal de aangifte van overlijden kunnen gedaan worden aan den ambtenaar van den burgerlijken stand van de eerste plaats van *Nederlandsch Indië*, welke door de schipbreukelingen bereikt wordt.

Het tweede, derde en vierde lid van artikel 65 zijn in de bij dit en het vorig artikel voorziene gevallen van toepassing.

81. Indien een sterfgeval plaats heeft aan boord van een Nederlandsch Indisch schip, hetwelk in eene haven of op eene rede van *Nederlandsch Indië* ligt, zal de aangifte van zoodanig sterfgeval op de gewone wijze geschieden aan den plaatselijke ambtenaar van den burgerlijken stand, tenzij er geene mogelijkheid mozt bestaan om het schip tot het doen der aangifte te verlaten, in welk geval gehandeld zal worden zoo als bij artikel 76 en 77 is bepaald.

De plaatselijke ambtenaren van den burgerlijken stand zullen voorts verplicht zijn om, daartoe aangezocht wordende, ook de aangiften te ontvangen en akten op te maken van sterfgevallen aan boord van andere dan Nederlandsch Indische schepen voorvallende, terwijl deze in eene haven of op eene rede van *Nederlandsch Indië* liggen.

82. De uit *Nederland* van regeringswege aan den Gouverneur Generaal toegezonden afschriften van overlijdens-akten, van aan boord van Nederlandsche schepen of in *Nederland* overledene ingezetenen van *Nederlandsch Indië*, zullen van wege den Gouverneur Generaal, ter inschrijving in de loopende registers, worden toegezonden aan den ambtenaar van den burgerlijken stand der laatste woonplaats van den overledene.

83. De bij het laatste lid van artikel 360 van het Burgerlijk Wetboek voorgeschreven kennisgeving, moet geschieden binnen vier en twintig uren na de aangifte van overlijden.

84. De inschrijving in de gewone registers van den burgerlijken stand, van het overlijden van krijgsvrienden, welke op marsch, te velde, in den slag, bij het over zee reizen van troepen, of in 'slands dienst buiten *Nederlandsch Indië* zijn gestorven, geschiedt overeenkomstig de afzonderlijke, daaromtrent reeds bestaande, of later uit te vaardigen bepalingen.

Slotbepalingen.

85. Artikel 42 van dit Reglement zal niet in werking treden, zoo lang niet is ingetrokken het verordende bij het derde en vierde lid van artikel 61 der bepalingen omtrent de invoering van- en den overgang tot de nieuwe wetgeving.

86. De strafbepalingen vervat in artikel 59, 59, 60, 63, 73 en 80 van het Reglement om het houden van de registers van den burgerlijken stand, vastgesteld bij Besluit van den Commissaris Generaal van 18 Junij 1838 n°. 35 (staatsblad n°. 50), blijven van kracht tot aan de invoering van een Wetboek van Straftreg in *Nederlandsch Indië*.

TOELICHTING tot de Verzameling-Modellen van Akten van den Burgerlijken Stand.

Algemene Aanzetkingen.

§ 1. Door de invoering der nieuwe wetgeving en van het daarmee in een onafscheidelijk verband staande Reglement op het houden der registers van den burgerlijken stand, zijn alle vroegere voorschriften omtrent dit onderwerp, behoudens enkele tijdelijk in stand gehoudene bepalingen, zoo geheel komen te vervallen, dat, behalve in die enkele uitdrukkelijk vermelde gevallen, geen der ambtenaren, aan wie de uitvoering der nieuwe verordeningen is opgedragen, zich met de vroegere behoefte op te houden. De nieuwe bepalingen wijken daarenboven in zoo vele opzichten van de oude af, dat zelfs eene uitlegging te beproeven, door vergelijking tusschen het oude en nieuwe Reglement, tot verkeerde begrippen en daardoor tot misvatting aanleiding zoude geven.

§ 2. In het oude Reglement werden vele bepalingen van burgerlijk regt aange troffen, die in het nieuwe niet voorkomen, aangezien hetgeen tot het burgerlijk regt betrekking heeft, te vinden is in het Burgerlijk Wetboek, terwijl het Reglement hoofdzakelijk alleen den uiterlijken vorm der akten regelt. In de Nederlandsche wetgeving maken de onderwerps, thans in het Reglement vervat, een deel van het burgerlijk Wetboek uit: doch men heeft te regt begrepen, voor deze gewesten, waar plaatselijke omstandigheden zoo vele wijzigingen noodzakelijk kunnen maken, het Reglement afzonderlijk te moeten daarstellen, om niet in de noodzakelijkheid te geraken van het Burgerlijk Wetboek zelf te moeten wijzigen. Echter wachte men zich wel om het Reglement op zich zelf en dus zonder inzage van het Burgerlijk Wetboek toe te passen; het Reglement en het Wetboek, ofschoon afzonderlijk uitgegeven, vormen een ten nauwste samenhangend geheel.

§ 3. Tot de uitvoering van het voorkomende bij artikel 2 van het Reglement, is, voor zoo veel betreft de benoeming van eenen buitengewonen ambtenaar van den burgerlijken stand, van toepassing model La. A. en tot de uitvoering van artikel 4, model La. B, welke beide geene toelichting behoeven.

§ 4. Tot de inschrijving der akten van den burgerlijken stand moet worden gebruikt goed, deugdzzaam Europeesch papier in folio, niet te klein van formaat (het zoodaenamede mediaan is het beste), om ter linkerzijde van de akten eenen breeden rand te kunnen laten, bestemd tot inschrijving der kantteekeningen, die ter zijde der akten kunnen geschieden. De ambtenaren worden hierop aandachtig gemaakt, want het is anders moeijelijk, zoo niet onmogelijk, op den kant van bestaande akten, melding te maken van andere akten tot de eerste betrekkelijk, zoo als verbetering van namen, erkenning van natuurlijke kinderen, enz. Het ligchaam der akten moet, voor zooveel hetzelfde niet gedrukt is, met eene duidelijke niet te kleine letter worden geschreven.

Tewijl, volgens artikel 8, de registers door den president van den raad van justitie moeten worden gekanteekend en gewaarmerkt, behoudens de uitzondering in het tweede lid van dat artikel voorkomende, zoude het wenschelijk zijn, dat de griffiers zich met het aanschaffen van het papier en het doen der registers, tegen teruggave van het kostende, wilden belasten, dit toch zoude het over en weder zenden der registers, zoo als thans plaats heeft, voorkomen. De ambtenaren van den burgerlijken stand zouden dan alleen hebben op te geven, naar aanleiding van het gemiddeld getal van de akten in de laatste tien jaren verleden, uit hoeveel bladen hounse registers moeten bestaan. De griffiers kunnen dan, deze opgave erlangd hebbende, de registers doen vervaardigen en het titelblad plaatsen, waarvan een model onder n°. 1 is gegeven, om daarna de registers aan den president of aan den regter daartoe aangewezen, ter hand te stellen, ten einde te worden gekanteekend en gewaarmerkt.

De ambtenaren moeten zorg dragen om, bij het opmaken der akten, niet te dicht aan den rand te schrijven, want dit is hinderlijk voor de duidelijkheid en ook voor de conservatie der akte zelve. Het verdient aanbeveling om nummer buiten eene vierkante lijst te schrijven, welke met potlood of inkt kan worden getrokken, en zels gedrukt, zoo als uit de modellen te zien is.

§ 5. Het tweede lid van artikel 9 regt: „bij de opmaking der akte, en dus mag nummer, onder welk voorwendsel ook, na dat opmaken, in de akte iets worden doorgehaald, of op den kant geschreven, hetgeen nog duidelijker blijkt uit het

derde lid. Ontdekt men na de teekening der akte, en dus na de voltooiing waarvoor de akte haar volledig bestaan heeft verkregen, dat er eene vergissing is begaan, zoo moeten de partijen naar den register worden verwezen, die alleen de verbetering kan gelasten. Heeft de vergissing plaats onder het opmaken, dan moeten de doorhalingen of renvooiens worden goedgekeurd, en *eten als de akte 2-lee* geteekend, weshalve er geen zoogenaaemde parafanen of verkorte handteekeningen mogen worden gebezigd. Dat niets bij verkorting of met cijfers mag worden uitgedrukt, moet, wat het laatste betreft, zoo niet worden opgenomen, dat b. v. de volgnommers der akten in letters behooven te worden geschreven; dit is intengedeel af te keuren.

Ook in het geval dat eene akte, aan welke redactie de ambtenaar van den burgerlijken stand geen deel heeft genomen, in de loopende registers moet worden overgeschreven, is het niet twijfelachtig, dat, aangezien deze overschrijving woordelijk moet geschieden, hetgeen in cijfers is uitgedrukt, ook in cijfers moet worden overgeschreven. Dit is trouwens de algemeene regel voor alle overschrijvingen, die woordelijk geschieden.

Op welke wijze doorhalingen en kanteekeningen kunnen geschieden, is te zien uit de modellen n°. IX en XVIII.

§ 6. De modellen der schriftelijke aangiften, in artikel 15 bedoeld, zijn te vinden onder n°. III en XV.

De ambtenaren van den burgerlijken stand moeten hierbij niet uit het oog verliezen, dat zoodanige aangiften alleen kunnen geschieden door personen, die de Nederlandsche taal verstaan en hunne handteekening kunnen stellen. Dit is eveneens het geval met de getuigen, en iedere andere opvatting der Wet zoude met de bedoeling des wetgevers in strijd zijn. Bij het verliezen der bevoegdheid om schriftelijke aangifte te doen van eene geboorte of een sterfgeval, welke gewoonlijk men deling moet geschieden, is het wel het minste, dat de kennis der Nederlandsche taal en het teekenen worden gevorderd, want buiten die vereischten zouden de schriftelijke aangiften alle zekerheid missen. Verstaan de partijen, die anders eene schriftelijke aangifte hadden kunnen doen, alsmede de getuigen, de Nederlandsche taal niet, of kunnen zij niet teekenen, zoo moeten de aangiften waartoe zij zijn verplicht, mondeling geschieden, waartoe in het gegeven geval eene tijduimte van tien dagen is verleend artikel 37 en 55) hetgeen alreeds voldoende is. Eene vergissing in eene schriftelijke aangifte bezaan zijnde, zal een tijdvak van tien dagen, mits de aangifte dadelijk is gedaan, hetgeen zeer aan te bevelen is, in de meeste gevallen voldoende zijn om eene verbeterde aangifte te kunnen indienen.

Het doen eener *geschiedelijke* aangifte is eene uitbreiding van het gewone recht, welke streng binnen hare grenzen moet worden gehouden. Beantwoordt de aangifte niet aan de voorschriften der Wet, dan moet dezelve onverwijld door den ambtenaar worden teruggezonden; buitendien zijn de formulieren bij den ambtenaar te verkrijgen, en geene verschooning moet dus aangenomen worden.

§ 7. Ten aanzien van het gebruik van eenen tolk (in het tweede lid van artikel 15) wordt opgemerkt, dat geenszins daartoe wordt gevorderd een tolk als zoodanig officieel aangesteld en beëdigd, maar dat voldoende is, dat daartoe worde gebruikt iemand die de Nederlandsche taal en de taal waarin moet worden vertolkt, genoegzaam verstaat.

Op welke wijze van de vertolking kan blijken is uit de modellen te zien.

§ 8. Bij het sluiten der registers, aan het einde van het jaar, voorgeschreven bij artikel 17, moet worden gevolgd het model La. C, en, in het geval van artikel 23, hetzelfde model met bijvoeging van het slot onder n°. 5 van dat model aangegeekend.

In het geval van artikel 21, moet de afsluiting geschieden volgens het model La. D. Ten aanzien van de vervolgregisters, waarvan in artikel 20, 21 en 23 melding wordt gemaakt, valt aan te merken, dat de ambtenaar van den burgerlijken stand, de registers zelve niet moet afsluiten, voor en aler hij de vervolgregisters, beoorlijk gekanteekend en gewaarmerkt, van den griffier bij den Raad van Justitie heeft ontvangen. Onder geen voorwendsel kan en mag het register worden afgesloten, en dus ook niet verzonden, voor dat de ambtenaar in staat is de opkomende akten in het vervolgregister te schrijven.

Uit de bepaling, dat de vervolgregisters steeds moeten worden beschouwd eén geheel met de afgesloten registers uit te maken, volgt dat de nummers der akten moeten doorloopen, even als of er slechts één register was gehouden, hetgeen ook geldt voor het geval van artikel 23. De afsluiting aan het einde van het jaar kan dan geschieden volgens model La. E.

§ 9. Volgens artikel 25 is een ieder bevoegd zich uittreksels uit de registers te doen geven, en dus iederen *zonder onderscheid*, onverschillig of hij al dan niet tot de partijen, waarvan in de akte melding wordt gemaakt, in eenige betrekking staat. Men lette hier voorts wel op, dat de Wet zegt *uittreksels uit de registers* en niet uit de akten. Een uittreksel uit het register, is dus de akte zelve, volledig en nauwkeurig in haar geheel afgeschreven, met vermelding der onder de akte voorkomende handteekeningen, en voorts met bijvoeging van een hoofd en slot, zoo als in model La. F wordt gegeven. Wanneer slechts een afschrift van een, bij de akte overgelegd stuk wordt verlangd, wordt het stuk zelf afgeschreven, zonder daarboven eenig hoofd te stellen, alleen moet het slot dan luiden, zooals in model La. F onder n°. 3 is opgegeven.

De legalisatie der handteekening van iederen gewonen of buitengewonen ambtenaar van den burgerlijken stand, moet, in den regel, geschieden door den president van den Raad van Justitie, zijnde hiervan alleen uitgezonderd het geval in het tweede lid van artikel 25 vermeld.

Artikel 25 is ook van toepassing op uittreksels uit registers, vóór de invoering van het nieuwe Reglement gehouden.

§ 10. Volgens artikel 26 kunnen zich twee gevallen voordoen: 1°, dat het register, met deszelfs dubbel, zich nog onder den ambtenaar van den burgerlijken stand bevindt; hij doet dan alleen de inschrijving in beide de registers, en is niet gebonden tot de mededeeling aan het Openbaar Ministerie, waarvan in het tweede lid van het artikel wordt gesproken; 2°, dat het ene register ter griffie en het andere in de archiven van den burgerlijken stand is overgebracht; en dan kan de belanghebbende zich, te zijner keuze, vervoegen, of bij den griffier of bij den ambtenaar van den burgerlijken stand, ten einde de inschrijving te doen bevestigstellen.

Degeen bij wien de belanghebbende zich vervoegt, doet de inschrijving, en zendt een nauwkeurig afschrift, door hem geteekend, aan het Openbaar Ministerie, hetwelk alsdan dat afschrift aan den ambtenaar, of den griffier, bij wien de belanghebbende zich niet heeft vervoegt, doet geworpen, met last om de inschrijving woordelijk volgens het gezonden afschrift, te doen plaats hebben. Een voorbeeld van eene zoodanige inschrijving kan worden gezien in model n°. XVIII, waar eene erkenning van een natuurlijk kind wordt voorondersteld. Wanneer een uittreksel uit het register, deze akte behelzende, wordt gevraagd, moet men, na de afschrijving der akte zelve, en na vermelding der daardoor gestelde handteekeningen, laten volgen:

Op den kant stond:

en vervolgens insereren den woordelijken inhoud van de zich op den kant der akte bevindende inschrijving.

Het is hier tevens de plaats om op te merken, dat wanneer, in het geval van artikel 9, bij de opmaking der akte, eene doorhaling of kanteekening is geschied, en naderhand een uittreksel uit het register, die akte behelzende, wordt verzocht, van die doorhaling of kanteekening geene melding moet worden gemaakt, en het uittreksel alleen moet luiden, als of de akte van den beginne af aan goed gesteld ware. Bij voorbeeld in model n°. XVIII, waar het woord *tuinigtsten* met eene dunne streep is doorgehaald, (hetgeen aldus moet geschieden opdat men steeds kunne lezen wat er eerst heeft bestaan) en vervangen door de drie woorden *een en tuinigtsten*, moet het uittreksel luiden als of er van den beginne had bestaan, *die mij heeft verklaard dat te Bijnisch, op den een en tuinigtsten Junij achttien honderd vier en veertig, enz.* Evenzoo is dit het geval met de bijvoeging der woorden *teende de Kramat*; moede dus het uittreksel luiden en de tweede zonder beroep, *wonende te Kramat, van welke aangifte, enz.*

§ 11. In artikel 39 wordt gezegd, dat, bij gebreke van den vader, de aangifte moet geschieden door de geneesheeren, beëdigdeesters, enz. of andere personen, welke bij de bevaling zijn tegenwoordig geweest, enz. Onder de woorden, bij

gebreke van den vader, wordt zoo wel verstaan het geval, dat de vader afwezig of overleden is, als het geval, dat hij, in eenen wettelijken zin, niet is bekend. Wanneer de moeder buiten hare woning is bevallen, rust op den vader, zoo als in ieder ander geval, wanneer hij aanwezig is, in de eerste plaats de verplichting tot het doen der aangifte, doch, bij gebreke van dien, moet de aangifte geschieden door den persoon ten wiens huize de bevaling heeft plaats gehad.

Bij de opgave van het uur der geboorte, behoort vermeld te worden, of het is van den dag of van den nacht, des morgens of des avonds, voor of na den middag, voor of na middernacht. Dit geldt in het algemeen voor alle gevallen, waarin de akten van den burgerlijken stand de opgave van het uur moeten behelzen.

§ 12. Een algemeen model eener akte van geboorte wordt gegeven onder n°. II, waarin verschillende gevallen zijn opgenomen, die zich kunnen voordoen.

Met artikel 41 moet worden vergeleken, al hetgeen ten aanzien der erkenning van natuurlijke kinderen in het Burgerlijk Wetboek voorkomt.

Een model van eene schriftelijke aangifte van geboorte, waarvan reeds in § 6 is gesproken, wordt gegeven onder n°. III; waarbij wel in het oog moet worden gehouden, dat in eene aangifte van geboorte, welke schriftelijk geschiedt, geene erkenning van een natuurlijk kind kan plaats hebben. Op welke wijze de aanhef eener overschrijving in het register van den burgerlijken stand moet luiden, is te zien uit model La. G.

§ 13. Wanneer tweelingen worden geboren, is het niet twijfelachtig, dat voor ieder kind eene afzonderlijke akte van geboorte moet worden opgemaakt. Immers de Wet voordt met de opmaking eener akte, om de daad der bevaling te constateren, maar het doel der Wet is, om dadelijk bij zijne intrede in de wereld, de regterlijke eenzijdigheid van den mensch te verzekeren, tot welk einde zijne geboorte in een openbaar register wordt ingeschreven; iedere geboorte is dus eene zaak op zich zelve, die eene afzonderlijke akte vereischt. Buiten deze alreeds afgevoerde reden, denke men eens na, tot welke verwarring de opnemng van twee geboorten in ééne akte aanleiding kan geven. Voor een der kinderen, en naderhand voor het andere, wordt eene rectificatie van namen geboden; dit alles wordt in dezelfde akte door elkander op den kant geschreven, en er wordt een uittreksel gelijkt, ten einde in regten te dienen. Nu moet de register eerst onderzoek doen, naar de eenzijdigheid van den persoon, die zich als een der kinderen in de akte vermeld voorkomt, enz., enz. Is de andere overleden, dan kan de langstlevende geen gebruik maken van zijne akte van geboorte, zonder daar tevens aan te hechten de akte van overlijden van zijnen broeder of zuster. Deze en meer andere omzigheden en belemmeringen welke kunnen plaats hebben, leveren, het beginsel zelf nog eens daargelaten, genoegzame gronden op, om van iedere geboorte eene afzonderlijke akte op te maken.

§ 14. Het model van een proces-verbaal, in het geval van het vinden van een kind, wordt gegeven onder n°. IV. Men heeft vermeld in dat model eenige bijzonderheden te moeten opnemen, ten einde regt duidelijk te doen zien, hoe een zoodanig proces-verbaal kan worden opgemaakt. Het vinden van kinderen is in deze gewesten zeldzaam, doch wanneer dit plaats heeft, zoo behoort geen onderzoek vooraf te gaan, of de vader al dan niet een Europeaan of daarmede gelijkgesteld persoon is. Voor eerst kan dit niet met eenige zekerheid worden bepaald, en, in de tweede plaats, kan het opmaken van het proces-verbaal en de inschrijving in het register van den burgerlijken stand, in geen opzigt naadeelig zijn. Integendeel kan dit voor den vader of de moeder, al behooren zij niet tot de Europeesche of daarmede gelijkgestelde bevolking, een middel worden om hun kind terug te vinden.

De wijze waarop een zoodanig proces-verbaal in het register moet worden ingeschreven is te zien in model La. G. De ambtenaar van den burgerlijken stand moet hierbij tevens zorg dragen om, naar aanleiding van artikel 45 van het Reglement, een afschrift van het proces-verbaal aan het Openbaar Ministerie toe te zenden.

§ 15. Ten aanzien van het geven van voornamen, moeten de ambtenaren van den burgerlijken stand in het oog houden, dat zonder den wijzen wil der aangevers te belemmeren, het geven van bespottelijke voornamen zoo veel mogelijk moeten worden tegengegaan. Het geven van bekende geslachtsnamen, als voornamen aan kinderen moet bepaaldelijk worden geweigerd, en vooral moet niet worden toegestaan, tot voornaam aan een natuurlijk kind te geven den geslachtsnaam van den vermoedelijken vader, die hetzelfde niet heeft erkend.

§ 16. Het formulier in het tweede lid van artikel 46 bedoeld, wordt gegeven onder n^o. V.

Hetzelve is onder den vorm van uittreksel uit het dagregister gesteld, ten einde te gelijk te doen zien, hoe en de inschrijving zelve, en de uittreksels moeten worden ingerigt.

Het ligchaam van het formulier moet, even als het in § 28 bedoelde, aan de gezagvoerders, te gelijk met de monsterrol, worden ter hand gesteld, met bekendstelling tevens, in hoedanigen vorm de uittreksels moeten worden afgegeven. Het een en ander kan ook op de monsterrol worden gedrukt.

Het ware voorts wenschelijk; daar bij te voegen een extract uit het Reglement, ten einde de gezagvoerders der schepen volledig omtrent hunne verplichtingen in te lichten.

Op welke wijze de overschrijving in de registers van den burgerlijken stand moet geschieden, is te zien uit model La. G.

§ 17. In het geval van artikel 50, moet eene akte worden opgemaakt, waartoe kan dienen het model n°. II, met inachtneming der wijzigingen, onder dat model opgegeven. Het zoude doelmattig zijn, de verplichting van den gezagvoerder, op den rug of aan het einde der monsterrol, in druk te vermelden.

§ 18. Tot nakoming van het bepaalde bij artikel 53 van het Reglement moet dienen model n°. XIX.

Van de huwelijks-aangiften en afkondigingen.

§ 19. Volgens artikel 51 van het Burgerlijk Wetboek, kan de aangifte van een huweljk zoo wel mondeling als schriftelijk geschieden.

Want eene zoodanige aangifte moet behelzen, wordt in artikel 55 van het Reglement opgegeven. Op welke wijze de schriftelijke aangifte geschiedt, hetzij bij brief, hetzij bij opgave, verklaring, enz., de ambtenaar van den burgerlijken stand heeft slechts te zorgen, dat bij alle de opgaven erlangt die noodig zijn, om de akte volgens artikel 55 te kunnen opmaken. Een model van mondelinge aangifte wordt gegeven onder n°. VI, en van schriftelijke aangifte onder n°. VII.

Men lette wel op, dat, bij eene aangifte ten huweljk, niet de minste overlegging van stukken wordt gevorderd; zijnde dit juist het tegendeel van hetgeen bij het oude Reglement was voorgeschreven.

Blijkt het aan den ambtenaar van den burgerlijken stand, dat er wettige beletselen tegen het huweljk bestaan, dan moet hij, naar aanleiding van het tweede lid van artikel 56 van het Reglement, de aangifte weigeren, en daarvan een schriftelijk bewijs geven, waarvan de modellen, bij wege van wijziging der modellen n°. VI en VII, achter dezelve te vinden zijn.

§ 20. Volgens artikel 52 van het Burgerlijk Wetboek, moeten van het aangegeven huweljk twee afkondigingen worden gedaan, en wel op twee achtereenvolgende Zondagen. De vereischten eener zoodanige afkondiging worden opgegeven in artikel 52 van het Burgerlijk Wetboek, en de akte zelve wordt gemakkeljk opgemaakt, naar aanleiding van de aangifte ten huweljk.

Het model eener huweljks-afkondiging is te vinden onder n°. VIII.

Wanneer de echtgenooten niet gevestigd zijn binnen het ressort van denzelfden ambtenaar van den burgerlijken stand, of nog niet gedurende zes volle maanden dat ressort hebben gewoond, moet gehandeld worden overeenkomstig het bepaalde bij artikel 53 en 54 van het Burgerlijk Wetboek. Tot dat einde moet de ambtenaar van den burgerlijken stand, die de aangifte ten huweljk heeft ontvangen, een uittreksel uit het register, die akte behelzende, zenden aan zijnen ambgenoot, die dan de bij de Wet gevorderde afkondigingen doet. Is er dispensatie verleend van de tweede afkondiging, dan moet de ambtenaar, die de aangifte ten huweljk heeft ontvangen, en aan wien dus de dispensatie ter hand is gesteld, die afkondiging moet worden dispensatie aan zijnen ambgenoot toezenden. Dadelijk is van het Burgerlijk Wetboek den aangeplakt het uittreksel waarvan in artikel 53 van het Reglement. De aangeplakt wordt gesproken, en waarvan een model onder La. H wordt gegeven. De afkondiging geschiedt slechts eens, onverschillig of er een of twee afkondigingen geschiedt, omdat, volgens artikel 55 van het Burgerlijk Wetboek, het aangeplakt zijn den, omdat, volgens artikel 55 van het Burgerlijk Wetboek, het aangeplakt zijn den, omdat, volgens artikel 55 van het Burgerlijk Wetboek, het aangeplakt zijn den, van het uittreksel alleen gevorderd wordt, gedurende den tijd die tusschen de ver-

etc en tweede afkondiging verloopt. Er moet dus zorg worden gedragen, dat het uittreksel aangeplakt zijnde gedurende den tijd van zeven dagen, heeft er slechts eene afkondiging plaats, dan behoeft het uittreksel uit den aard der zaak, ofschoon de Wet van dit geval zwijgt, niet langer aangeplakt te blijven, dan tot den derden dag na de afkondiging, als op welken de voltrekking van het huwelijk, volgens artikel 75 van het Burgerlijk Wetboek, kan plaats hebben.

§ 21. Onder de stukken, waarvan de overlegging bij n°. 6 van artikel 71 van het Burgerlijk Wetboek wordt gevorderd, behoort ook een bewijs dat de huwelijksafkondigingen zonder stuiting zijn afgegaan. Van een zoodaamig bewijs vindt men een model onder La. I.

Is er daarentegen stuiting geschied en dezelve aan den ambtenaar van den burgerlijken stand, onder wiens ressort het huwelijk moet worden voltrokken, betrekkelijk, dan stelt hij daarvan, naar aanleiding van artikel 59 van het Reglement, eene aanteekening op de kant der akte van afkondiging, zoo als te zien is uit model n°. IX. Is de stuiting geschied bij den ambtenaar van den burgerlijken stand, in wiens ressort de afkondigingen ook geschieden moeten, ofschoon het huwelijk in dat ressort niet wordt voltrokken, dan geeft deze, in plaats van het bewijs, model La. I een uittreksel uit het register, bevattende de akte van afkondiging, benevens op den kant gestelde aanteekening. Op het zien van die stuiting weigert de ambtenaar het huwelijk te voltrekken, en stelt hij op den kant der akte van afkondiging eene gelijksoortige aanteekening, als die in het model voorkomt, doch in volgender voege gewijzigd:

»Heden den is mij uit een uittreksel uit het register van den burgerlijken stand te gebleken, dat er stuiting heeft plaats gehad tegen het huwelijk van waarvan deze aanteekening is gehouden, door mij ambtenaar van den burgerlijken stand, N. N.»

Na wacht in beide de gevallen, de ambtenaar van den burgerlijken stand af, dat hem eene akte van opheffing wordt betekend, welke opheffing naar omstandigheden, kan geschieden bij regterlijk gewijsde of andere authentieke akte. Het gegeven model veronderstelt het eerste, doch het is duidelijk dat hetzelfde model met eene kleine wijziging kan dienen, wanneer de opheffing bij eene andere authentieke akte geschiedt.

Van de akten van huwelijk en van echtscheiding.

§ 22. Een model van eene akte van huwelijk, waarvan de vereischten in artikel 61 van het Reglement worden opgegeven, is te vinden onder n^o. X. De stukken die de vereischten, in artikel 61 gevorderd, moeten bewijzen, behooren in dezelfde orde in de akte onder n°. 1, 2 en 3, enz., te worden opgenoemd, terwijl deze nummers 1, 2, 3, enz., ook in cijfers, getykt in het model, behooren gesteld te worden, dewijl daardoor beter de afschieding der verschillende stukken uitkomt.

In n°. 5 van dit model wordt opgegeven, hoe gehandeld moet worden in geval de aanstaande echtgenoot geene geboorte-akte noch akte van bekendheid kan overleggen.

De stukken behoeven niet eerder dan onmiddellijk voor de voltrekking van het huwelijk te worden overgelegd, doch daar het nazien eenen geruimen tijd kan vorderen, en soms enige der stukken onvolledige kunnen worden bevonden, is het zeer aan te raden, dat de aanstaande echtgenooten zich niet tot de voltrekking van het huwelijk voor den ambtenaar van den burgerlijken stand begeven, dan na vooraf hunne stukken door dien ambtenaar te hebben laten onderzoeken.

De ambtenaren van den burgerlijken stand behooren de partijen hierop opmerkzaam te maken, doch deze kunnen er nimmer toe worden gedwongen; heeft er echter onophoud plaats, dan hebben zij het zich zeiven te wijzen.

En model van eene akte van huwelijk, bij gevolmachtigde voltrokken, wordt gegeven in n°. XI.

§ 23. Het model van de overschrijving der akte van een huwelijk, in een vreemd land aangegaan, wordt gegeven onder La. K.; welke overschrijving naar aanleiding van artikel 63 van het Reglement, in de loopende registers moet geschieden. Dit is ook het geval met de akten van ontbinding van huwelijk, waarvan een model onder n°. XII wordt gegeven. De partij die de echtscheiding heeft verkrigen, is verplicht te zorgen, en de andere bevoegd te vorderen, dat daarvan aanteekening worde gedaan op den kant der huwelijks-akte, hetwelk op de volgende wijze kan geschieden:

Bij kennis van den raad van justitie te in hooger beroep bekrachtigd bij arrest van het Hoog Geregts Hof van den en waarvan onder digteekening van in de registers van den burgerlijken stand te inschrijving is gedaan, is het in deze akte vermeld huwelijk tusschen (voornamen en namen der gescheiden echtgenooten) ontbonden; waarvan deze aanteekening is gehouden door mij, ambtenaar van den burgerlijken stand, (griffier bij den raad van justitie) te

N. N.

Bij het doen der inschrijving van de ontbinding eens huwelijks, worde niet vergeten dat, volgens artikel 203 en 221 van het Burgerlijk Wetboek, deze inschrijving alleen kan geschieden binnen den tijd van zes maanden, te rekenen van den dag waarop dat kennis voor geen wettelijk beroep vatbaar is. Ijkt het dat die tijd verlopen is, dan moet de ambtenaar van den burgerlijken stand de inschrijving weigeren.

Van de akten van overlijden.

§ 24. Het model eener gewone akte van overlijden wordt gegeven onder n°. XIII, en een model, in het geval van artikel 68 van het Reglement, onder n°. XIV.

Een model van schriftelijke aangifte is te vinden onder n°. XV, in welk model tevens is geplaatst de wijziging, die hetzelfde in het geval van artikel 68, moet ondergaan.

§ 25. Het model van een verloop van begraving, naar aanleiding van artikel 69 van het Reglement, wordt gegeven onder La. L., en dat der verklaring gevorderd bij artikel 70, onder La. M.; terwijl uit de modellen der akten van overlijden blijkt, hoe in het geval van artikel 70, van het een en ander aanteekening moet worden gehouden.

§ 26. Waar de hospitalen ook mogen gelegen zijn, in geen geval behoeft de aangifte van aldaar voorvallende sterfgevallen anders dan schriftelijk te geschieden; wordende het model van eene zoodanige aangifte gegeven onder n°. XVI.

§ 27. In de gevallen omschreven bij artikel 72 van het Reglement, moet, volgens artikel 73, de ambtenaar die het verbaal van schouwing heeft opgemaakt, vergezeld van een tweeden persoon als medegetuige, op de gewone wijze de aangifte doen. Heeft de schouwing plaats gehad op eenen afstand van meer dan tien palen, dan kan die aangifte schriftelijk geschieden, mits men daarbij volge het formulier onder n°. XV gegeven.

Dezelfde verplichting rust op de griffiers en cipiers in het geval van artikel 74 van het Reglement. Vergezeld van een ander persoon, doen zij naar mate van den afstand waarop het overlijden heeft plaats gehad, mondeling of schriftelijk de bij de Wet gevorderde aangifte. Het is alleen op die wijze, dat behoorlijk gevolg kan worden gegeven aan het voorschrift van artikel 75.

§ 28. Het formulier der inschrijving van een sterfgeval op zee voorvallende, wordt gegeven onder n°. XVII, onder welk model tevens is geplaatst de wijziging die het model in het geval van art. 68 moet ondergaan.

§ 29. Voor de opmaking der akten in de gevallen bij artikel 79 en 80 voorzien, kan tot leiddraad dienen het model n°. XIII, met inachtneming der wijziging onder dat model, voor die gevallen aangegeven.

§ 30. De aangifte van het overlijden van militairen, buiten de bij artikel 83 voorziene gevallen, geschiedt op de gewone wijze, even als die van burgerlijke personen.

Van naams- en voornaamsteranderingen.

§ 31. Na te hebben afgehandeld hetgeen het onderwerp van de verschillende afdelingen van het Reglement uitmaakt, blijven nu nog over die bepalingen, die, ofschoon in een onmiddellijk verband tot den burgerlijken stand staande, meer betrekking tot het regt zelf, dan tot de vormen hebben, en in het Burgerlijk Wetboek vervat zijn.

§ 32. Wanneer iemand verlangt zijnen geslachtsnaam te veranderen, of eenen

anderen daarbij te voegen, is hij, volgens artikel 6 van het Burgerlijk Wetboek, verplicht, daartoe aan den Gouverneur Generaal verzoek te doen. Van het gedaan verzoek wordt, door of van wege den Gouverneur Generaal, aankondiging in de Javaasche Courant gedaan, en eerst drie jaren daarna wordt het verzoek ingewilligd, of van de hand gewezen.

§ 33. Bij inwilliging van het verzoek, wordt het Besluit overhandigd aan den ambtenaar van den burgerlijken stand van de geboorteplaats van den verzoeker, die, ingevolge artikel 9 van het Burgerlijk Wetboek, de inschrijving daarvan doet in de loopende registers, te weten, in het register waarin de akten van geboorte voorkomen.

Deze inschrijving kan geschieden volgens model La. G, terwijl de aanteekening, die daarvan op den kant der geboorte akte moet worden gesteld, kan luiden als volgt:

Bij besluit van den Gouverneur Generaal van den onder dagteekening van den in het loopende register van geboorte ingeschreven, is aan den in nevenstaande akte vermeld toegestaan, om zich voortaan te noemen en te schrijven waarvan deze aanteekening is gehouden door mij ambtenaar van den burgerlijken stand (Griffier bij den Raad van Justitie) te

N. N.

§ 34. Wanneer, naar aanleiding van artikel 11 en 12 van het Burgerlijk Wetboek, door den Raad van Justitie eene verandering van voornamen wordt toegestaan, wordt de uitspraak overhandigd aan den ambtenaar van den burgerlijken stand van de geboorteplaats van den verzoeker, die daarvan in de loopende registers, dat is te zeggen, in het register van geboorte, inschrijving doet, hetgeen geschieden kan volgens model La. G, terwijl de aanteekening, die daarvan op den kant der geboorte akte moet geschieden, kan luiden zoo als in de voorgaande § 33 is opgegeven, met verandering van de woorden Besluit van den Gouverneur Generaal in uitspraak van den Raad van Justitie te

Van de verbetering der akten van den burgerlijken stand, en van derzeelzer aanvulling.

§ 35. Wordt het verzoek tot verbetering of aanvulling toegestaan, dan moet de uitspraak aan den ambtenaar van den burgerlijken stand der plaats, waar de registers zijn, of halden behooren te worden gehouden, ter hand worden gesteld, die daarvan de inschrijving in de loopende registers (van geboorte, huwelijk, overlijden) naar omstandigheden, doet; en hiertoe is de zaak afgegaan, indien het eene aanvulling geldt.

Heeft daarentegen de verbetering eener akte plaats gehad, dan moet daarvan, buiten de inschrijving der uitspraak, melding worden gemaakt op den kant der verbeterde akte. De uitspraak kan worden overgeschreven volgens model La. G. en de aanteekening der verbetering geschiedt overeenkomstig artikel 26 van het Reglement, waaromtrent het noodige in § 10 is gezegd.

Het geval vooronderstellende, dat de verbetering is toegestaan van eene akte van overlijden, waarin de geboortedag van den overledene verkeerd is opgegeven, zoude eene zoodanige kanteekening kunnen luiden als volgt:

Bij kennis van den Raad van Justitie te van den is de geboortedag van den in deze akte vermeld welke op den is gesteld, verbeterd in waarvan deze aanteekening is gehouden door mij ambtenaar van den burgerlijken stand (Griffier bij den Raad van Justitie) te

N. N.

en zoo, met de noodige wijzigingen, voor alle mogelijke gevallen.

Van de erkenning van natuurlijke kinderen.

§ 36. Volgens artikel 281 van het Burgerlijk Wetboek, kan de erkenning van een natuurlijk kind reeds geschieden bij de akte van geboorte of ter gelegenheid van het aangaan des huwelijks, en voorts door alle authentieke akten. Wat eene authentieke akte is, kan men zien uit artikel 1848 van het Burgerlijk Wetboek. Zoodanige erkenning kan ook plaats hebben door eene akte bij den ambtenaar van den burgerlijken stand opgemaakt. Op welke wijze eene erkenning bij de akte van geboorte kan geschieden, is te zien in model n°. II noot 14. Het model eener akte van erkenning, na de inschrijving der geboorte, naar aanleiding van artikel 53 van het Reglement, opgemaakt, wordt gegeven onder n°. XIX, waaruit men zal uitwaren, dat er geen ander bepaald onderscheid tusschen eene zoodanige akte, en eene akte van geboorte, waarbij een natuurlijk kind is erkend, bestaat, (ofschoon men deze beide akten opzettelijk op eene verschillende wijze heeft geredigeerd) dan alleen, dat de akte van geboorte, behoudens de bij het Reglement voorziene uitzonderingen, steeds binnen drie of tien dagen moet zijn opge aakt, terwijl eene akte van erkenning kan geschieden op iederen leeftijd v n het kind.

Nadat de erkenning is geschied, wordt daarvan melding gemaakt op den kant der akte van geboorte, zoo als te zien is uit model n°. XVIII.

Heeft de erkenning bij eene andere authentieke akte plaats gehad, dan blijft het model der aanteekening op den kant der akte van geboorte hetzelfde, wordende alleen de woorden: *blijvens akte van erkenning voor den ambtenaar van den burgerlijken stand enz. opgemaakt*, vervangen door: *blijvens notariële akte, enz. enz.*; maar, in dat geval, moet die akte aan het register worden geacht.

§ 37. Thans deze toelichting hebbe afgehandeld, blijft nog alleen over, aan de ambtenaren van den burgerlijken stand aan te bevelen, om alphabetische lijsten op hunne registers van geboorte, huwelijk en echtscheiding, en overlijden zamen te stellen, ten einde daardoor het zoeken der akten gemakkelijker te maken, hetgeen vooral van veel nut zal zijn in volkrijke plaatsen, zoo als *Batavia, Samarang* en *Soerabaja* en ook elders.

Op het register van huwelijks-aangifte en afkondiging, is eene alphabetische lijst minder noodzakelijk. De modellen van de bedoelde alphabetische lijsten zijn te vinden onder n°. XX, en daartoe valt niets anders op te merken, dan dat de *geslacht-namen* alphabetisch moeten worden gerangschikt, dat, bij huwelijken, voor die rangschikking alleen in aanmerking komt de geslachtsnaam van den man; dat, bij eene erkenning, verandering van naam, of echtscheiding, daarvan bij wege van N^o. moet worden melding gemaakt; dat een pas geboren kind leenloos aangegeven, en dus nog geene namen bezittende, als zijnde niet in het geboorte-register ingeschreven, en waarvan het overlijden in de alphabetische lijst der sterfgevallen moet worden opgenomen, op den naam van den vader en de moeder moet staan, zoo als uit het model te zien is, of bij gebreke van den vader, op naam van de moeder alleen.

VERZAMELING Moddellen van Akten van den Burgerlijken Stand.

- N^o. I. Titelblad voor de registers.
- II. Gewone akte van geboorte.
- III. Schriftelijke aangifte van geboorte.
- IV. Proces-verbaal van het vinden van een kind.
- V. Inschrijving eener geboorte op zee.
- VI. Gewone aangifte van huwelijk.
- VII. Schriftelijke aangifte van huwelijk.
- VIII. Afkondiging van huwelijk.
- IX. Stuiting van huwelijk en opheffing daarvan.
- X. Akte van huwelijk bij gemagtigde.
- XI. Akte van ontbinding eens huwelijks.
- XII. Akte van overlijden.
- XIII. Akte van overlijden.
- XIV. Akte van overlijden van een pas geboren kind.
- XV. Schriftelijke aangifte van overlijden.
- XVI. Schriftelijke aangifte van overlijden.
- XVII. Inschrijving van een sterfgeval in een hospitaal.
- XVIII. Akte van geboorte van een natuurlijk kind met aanteekening van erkenning.
- XIX. Akte van erkenning.
- XX. Alphabetische lijsten op de akten.

Voorts de modellen Lis. A, B, C, D, E, F, G, H, I, K, L en M.

van den gezagvoerder in tegenwoordigheid van gemelden (9) en van (10) oud (11) van beroep (6) wonende te (7) en (10) van oud (11) van beroep (6) wonende te (7) [waarna deze akte, na voorlezing (12) is on- derteeekend. (geteekend) N. N. — N. N. — N. N. — N. N. Voor eensluidend uittreksel, De gezagvoerder van het schip, N. N. Gezien voor legalisatie der handteekening van (voornamen en naam) gezagvoerder van het schip zijnde dit uittreksel mij op den ter hand gesteld. De (13) N. N.	
---	--

- (1) Dag, maand, jaar en uur der bevaling, voluit in letters.
- (2) Vermelding van den naam der zee, waar zich het schip bevindt, met opgave van lengte en breedte, of, wanneer men in het gezigt van land is, de naam daarvan.
- (3) Vermelding van mannelijke of vrouwelijke.
- (4) Voornamen en naam der moeder, voluit geschreven.
- (5) Voornamen en naam van den man. Is de moeder ongehuwd, zoo worden de woorden *echtgenoot van* van beroep *gevoerd* te weggelaten, en door niets vervangen, moede men dan op den naam der moeder en op de opgave van haar beroep en woonplaats onmiddellijk doen volgen de woorden: *aan welk kind zijn gegeven de voornamen enz.*
- (6) Duidelijke vermelding van den aard van het beroep, ambt, of van den militairen rang, dan wel, naar omstandigheden, de woorden van beroep, vervangen door die van: *zonder beroep.*
- (7) Vermelding van de woonplaats.
- (8) Voornamen die men het kind wil doen dragen, voluit geschreven.
- (9) Herhaling der voornamen en naam van den man, indien deze zich aan hoord bevindt, en dit het geval niet zijnde, moeten op de woorden: *in tegenwoordigheid van*, onmiddellijk volgen de voornamen, namen enz. der getuigen.
- (10) Voornamen en namen der getuigen, voluit geschreven.
- (11) Ouderdom voluit geschreven.
- (12) Het kan gebeuren, dat de vader, een der, of beide getuigen de Nederlandsche taal niet verstaan, alsdan moet op de woorden: *na voorlezing* onmiddellijk volgen: *en voorhouding in de* (Maleische, Javaansche, Engelsche enz.) taal.
- (13) Officiële titel des hoofds van het plaatselijk bestuur, door wien de legalisatie geschiedt.

Model n°. VI.

No. Heden den (1) verscheen voor mij ambtenaar van den burgerlijken stand te (3) (4) oud (5) van beroep (6) wonende te (7) zoon van (8) en (9) oud (5) van beroep (6) wonende te (7) dochter van (8) welke mij hebben verklaard, van voornemen te zijn, met elkander in den echt te treden, van welke aangifte deze akte is opgemaakt, en, na voor- lezing (10) onderteeekend (11). N. N. N. N.	
--	--

- (1) Dagteekening voluit in letters.
- (2) Voornamen en naam van den ambtenaar van den burgerlijken stand, voluit geschreven, met vermelding of hij is *gevoerd* of *buitengewoon*. In het laatste geval, moet, naar aanleiding van het tweede lid van artikel 2 van het Reglement, na de woorden: *buitengewoon ambtenaar van den burgerlijken stand* te worden gesteld: *bij overlijden of bij ziekte* (of welke ook de oorzaak der verhindering moge zijn) *van den gewoone ambtenaar.*
- (3) Naam van de plaats waar de registers worden gehouden.
- (4) Voornamen en namen van de aanstaande echtgenooten voluit geschreven.
- (5) Ouderdom voluit geschreven.
- (6) Duidelijke vermelding van den aard van het beroep, ambt, of van den militairen rang, dan wel, naar omstandigheden, de woorden van beroep vervangen door die van *zonder beroep.*
- (7) Vermelding van woonplaats.
- (8) Voornamen en namen der ouders, met vermelding of dezelve al dan niet overleden zijn, en, in het laatste geval, ook hun beroep en hunne woonplaats.
- (9) Indien de aanstaande echtgenooten vroeger gehuwd zijn geweest, moet men op de namen enz. der ouders laten volgen: *vroeger gehuwd geweest met* (voornamen en naam van den vorigen echtgenoot).
- (10) Het kan gebeuren, of beide de aanstaande echtgenooten, of de Nederlandsche taal niet verstaan, alsdan moet op de woorden: *na voorlezing* onmiddellijk volgen: *en verhouding in de* (Maleische, Javaansche, Engelsche, enz.) taal. Wanneer de ambtenaar van den burgerlijken stand die taal niet magtig is, en dus eenen tolk gebruikt, moeten op de woorden: *na voorlezing* volgen de woorden: *en verhouding in de taal door* (voornamen en naam van den tolk voluit geschreven). De akte moet dan ook door den tolk worden geteekend.
- (11) Wanneer een der beide de aanstaande echtgenooten niet kunnen teekenen, moet op het woord *onderteeekend* onmiddellijk volgen: *met uitzondering van die verklaard heeft, of verklaard hebben niet te kunnen teekenen*, met bijvoeging van den aard des beletfels, indien het slechts tijdelijk is.

Dit model kan ook dienen in het geval van het tweede lid van artikel 56, moede dan het slot op de volgende wijze worden veranderd:
 Van welke wij hebben verklaard, van voornemen te zijn met elkander in den echt te treden, doch aangaande (hier duidelijk de redenen der weigering omschrijven) zoo heb ik geweigerd de, bij de Wet, bevoelen afkondigingen te doen, van welke aangifte deze akte is opgemaakt en na voorlezing (10) onderteeekend (11).
 N. N. N. N.

Model n°. VII.

No. Heden den (1) heb ik (2) ambtenaar van den burgerlijken stand te (3) ontvangen (hier omschrijven den aard van het geschrift, brief, opgave enz.), waaruit mij is gebleken dat (4) oud (5) van beroep (6) wonende te (7) zoon van (8) en (9) van beroep (6) wonende te (7) dochter van (8) van voornemen zijn met elkander in den echt te treden, van welke aangifte deze akte is opgemaakt, en na daaraan de raad van het geschrift), in hoofde dezer gemeld, te heb- ben geacht, door mij is onderteeekend. N. N.	
---	--

- (1) Alle de opgaven in n°. 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8 en 9 als die in model n°. VI.
- (2) Wanneer een der partijen de persoon en de andere dezelve schilte-lijk doet, zal de akte daarnaar moeten ingerigt, met opgave van model n°. VI, ten aanzien van dien in persoon verschijnde.
- (3) Dit model kan ook dienen in het geval van het tweede lid van artikel 55, moede dan het slot op de volgende wijze worden veranderd:
 Van welke wij hebben verklaard, van voornemen te zijn met elkander in den echt te treden, doch aangaande (hier duidelijk de redenen der weigering omschrijven) zoo gezien (hier duidelijk de redenen der weigering omschrijven) te doen, heb ik geweigerd de, bij de Wet, bevoelen afkondigingen te doen, van welke aangifte deze akte is opgemaakt, en na daaraan de (raad van het geschrift) in hoofde dezer gemeld, te hebben geacht, door mij is onderteeekend.
 N. N.

Model n°. VIII.

No. Heden den (1) heb ik (2) ambtenaar van den burgerlijken stand te (3) voor de maal afgekondigd het voorgenomen huwelijk tusschen (4) oud (5) van be- roep (6) wonende te (7) zoon van (8) (9) en (4) wonende te (7) dochter van (8) (9) en welk huwelijk te zal worden voltrokken van welke afkondiging deze akte is opgemaakt en door mij onderteeekend. N. N.	
---	--

Alle de opgaven in n°. 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8 en 9, als die in model n°. VI: met uitzondering dat bij de opgave in n°. 1 vermeld, ook moet worden gevoegd het uur waarop de afkondiging heeft plaats gehad. Is naar aanleiding van artikel 56 van het burgerlijk Wetboek, van de tweede afkondiging dispensatie verleend, zoo moet na den naam van de plaats waar de registers worden gehouden, worden gesteld: *naar aanleiding van een dispensatie verleend door* (hier vermelden den naam van den ambtenaar) *op den in eens afgekondigd het voorge- nomen huwelijk enz.*

Model n°. IX.

No. Heden den veertienden Julij achtien honderd vijf en veertig, heeft de deurwaarder <i>Pieter Claes</i> , mij eene akte van stuiting tegen het huwelijk van <i>Isaac de Wendt</i> en <i>Isabella van de Wetering</i> , beteeekend, aan deze akte geacht, waarvan deze aantekening is geboden door mij ambtenaar van den burgerlijken stand. P. Koen. Heden den tienden Januarij achtien honderd zes en veertig is mij door den deurwaarder <i>Jan Trouwer</i> , een vonnis van den raad van Justitie te <i>Batavia</i> , van den tweeden December achtien honderd vijf en veertig beteeekend, waaruit blijkt, dat de stuiting tegen het huwelijk van <i>Isaac de Wendt</i> en <i>Isabella van de Wetering</i> is opgeheven; welk vonnis aan deze akte is geacht, waarvan deze aantekening is geboden, door mij ambtenaar van den burgerlijken stand. P. Koen.		No. Heden den dertienden Julij achtien honderd vijf en veertig, des middags ten twaalf uur, heb ik <i>Pieter Koen</i> , gewoon ambtenaar van den burgerlijken stand te <i>Batavia</i> , voor de eersten maal afgekondigd het voorgenomen huwelijk tusschen <i>Isaac de Wendt</i> , oud dertig jaren, van beroep rijtuigmaker, wonende op <i>Molenvliet</i> , door <i>Willem Frederik de Wendt</i> , van beroep zadelmaker, wonende te <i>Amsterdam</i> , en <i>Catharina Milius</i> , overliefde	
---	--	---	--

Model n^o. X.

No. Heden den (1) verscheen voor mij (2) ambtenaar van den burgerlijken stand te (3) (4) oud (5) van beroep (6) zoon van wonende te (7) (10) meerderjarige (8) zoon van van beroep (6) en (4) oud (5) wonende te (7) meerderjarige (8) dochter van (9) welke personen mij verzoachten tot de voltrekking van hun voorgenomen huwelijk over te gaan, tot welk einde mij de volgende stukken zijn ter hand gesteld, welke aan deze akte zijn geacht, als: 1 ^o enz. 2 ^o enz. 3 ^o enz. enz. enz. (4) En hebben vervolgens de beide gemelde personen (1) en (10) verklaard, dat zij elkander aan- nemen tot echtgenooten, en dat zij getrouwelijk alle de pligten zullen vervullen, welke door de Wet aan den hu- welijken staat verbonden zijn, waarna gemelde personen door mij, in naam der Wet, zijn verklaard door den echt te zijn vereenigd. (14) Gedaan (2) in tegenwoordigheid van (13) oud (5) van beroep (6) wonende te (7) en (13) oud (5) van be- roep (6) wonende te (7) En is hiervan deze akte opgemaakt, en, na voorlezing (15) onderteeekend. (13) N. N. N. N. N. N. N. N.	
--	--

- (1) Dagteekening voluit in letters.
- (2) Voornamen en naam van den ambtenaar van den burgerlijken stand, voluit geschreven, met vermelding of hij is *gevoerd* of *buitengewoon*. In het laatste geval, moet, naar aanleiding van het tweede lid van artikel 2 van het Reglement, na de woorden: *buitengewoon ambtenaar van den burgerlijken stand* te worden gesteld: *bij overlijden of bij ziekte* (of welke ook de oorzaak der verhindering moge zijn) *van den gewoone ambtenaar*, zoo als te zien is uit model n°. XVIII.
- (3) Naam van de plaats, waar de registers worden gehouden.
- (4) Voornamen en namen van de aanstaande echtgenooten.
- (5) Ouderdom, voluit geschreven. De ouderdom van den aanstaande echtgenoot moet uit de door hem over te leggen geboorte-akte blijken. Bevat hij zich buiten de mogelijkheid om zich die te verschaffen, dan kan hij het gebrek daarvan aanvullen door eene akte van bekendheid, opgemaakt volgens het voorschrift van het eerste en tweede lid van artikel 72 van het burgerlijk Wetboek; of wel, volgens het derde lid van hetzelfde artikel, door eene beëdigde verklaring, afgelegd door de getuigen, welke bij de voltrekking des huwelijks tegenwoordig zijn. Inhoudende de vermelding van de plaats, en, zoo na mogelijk, het tijdstip der geboorte, mitsgaders de oorzaken die heilten om eene akte daarvan over te leggen, en welke beëdigde verklaring in de huwelijks-akte wordt opgenomen. Indien de aanstaande echtgenoot, die geene geboorte-akte kan overleggen, ook geene behoorlijke gesluts-acten kan bijbrengen, die van de zoo aangezonde dadrazen kennis dragen, zoodat het voltrekking des huwelijks afgelegd kan worden, zal hij worden toegelaten om het ontbrekende aan te vullen, door onder eede te verklaren, dat hij zich geene geboorte-akte noch akte van bekendheid kan verschaffen. De vermelding daarvan kan na de opnoeming der overgelegde stukken geschieden door de volgende vermelding: *Daar een verklaarde de geboorte-akte van den burgerlijken stand te hebben, van welke geboorte af, ter vervangting derzelve, eene akte van bekendheid over te leggen.*
- (6) Duidelijke vermelding van den aard van het beroep, ambt, of van den militairen rang, dan wel, naar omstandigheden, de woorden van beroep, vervangen door die van *zonder beroep.*
- (7) Vermelding van woonplaats.
- (8) Of minderjarige.
- (9) Voornamen en namen der ouders, met vermelding of dezelve al dan niet overleden zijn, en, in het laatste geval, ook hun beroep en hunne woonplaats.
- (10) Indien de aanstaande echtgenooten vroeger getrouwd zijn geweest, moet men op de namen enz. der ouders laten volgen: *vroeger gehuwd geweest met* (voornamen en naam van den vorigen echtgenoot).
- (11) Indien de aanstaande echtgenooten kinderen buiten huwelijk te zamen verwekt, bij gelegenheid van hun huwelijk, willen wetigen, kan zulks op de volgende wijze geschieden: *De echtgenooten hebben mij vervolgens overgegeven*

uittreksels uit de registers van den burgerlijken stand te welke aan deze akte zijn gehecht, waaruit blijkt dat op den kinderen dan welke zijn gegeven de voornamen zijn geboren en waarvan de moeder is de in hoofde dezer vermelde verklard deze kinderen voor de zijne te erkennen, van welke erkenning deze aantekening is gehouden.

(12) Wanneer het huwelijk, naar aanleiding van art. 77 van het Burgerlijk Wetboek, in een bijzonder huis voltrokken wordt, moet daarvan, volgens art. 62 van het Reglement, melding worden gemaakt, hetgeen op de volgende wijze kan geschieden: gedaan ten huize van en zulke uithoofde van (aard des beletsels) welke gemelde belet zich naar het gebouw waar de akten van den burgerlijken stand worden opgemaakt te begeven, en in tegenwoordigheid van enz.

(13) Voornamen en namen der getuigen, en, wanneer zij nabestaanden zijn, de graad van bloed- of aanverwantschap.

(14) Het kan gebeuren, dat een der, of beide de echtgenooten, een der, of beide de getuigen de Nederlandsche taal niet verstaan, alsdan moet op de woorden: na voorlezing onmiddellijk volgen: en voorhouding in de Maleische, Javaansche, Engelsche, enz.) taal. Wanneer de ambtenaar van den burgerlijken stand die taal volgen de woorden: en voorhouding in de taal door (voornamen en naam van den tolk, voluit geschreven).

(15) Wanneer een der, of beide de echtgenooten, een der, of beide de getuigen niet kunnen teekenen, moet op het woord ondertekend onmiddellijk volgen: met uitzondering van die verklaard heeft (of verklaard hebben) niet te kunnen teekenen, met bijvoeging van den aard des beletsels, indien het slechts tijdelijk is tot het huwelijk, bij de akte zelf wordt gegeven, kan daarvan, op de volgende wijze, melding worden gemaakt: voorts is (zijn) voor mij verschenen, (voornamen, namen, ouderdom, beroep en woonplaats, voluit geschreven), die in hoedanigheid van zijne (hunne) toestemming tot het aangaan van dit huwelijk heeft (hebben) verleend. En hebben vervolgens enz.

Model n°. XI.

No.	Heden den (1)	verschenen voor mij (2)	
	ambtenaar van den burgerlijken stand te (3)	oud (5)	(3 bis)
	wonende te (7)	als daartoe, bijkens volmagt door den notaris te opgemakt, en aan deze akte gehecht, bijzonderlijk gemagtigd door (4)	
	oud (5)	van beroep (6)	wonende te (7)
	(7)	meerderjarige (8) zoon van (9)	(10)
	en (4)	oud (5)	van beroep (6)
	wonende te (7)	meerderjarige (8) dochter van (9)	(10)
	(7)	welke personen, naar aanleiding van een besluit van den Gouverneur-Generaal van den No. aan deze akte gehecht, mij verzochten tot de voltrekking van het tusschen (10 bis) en haar voorgenomen huwelijk over te gaan, tot welk einde mij de volgende stukken zijn ter hand gesteld, welke aan deze akte zijn gehecht, als:	
		1 enz.	
		2 enz.	
		3 enz.	
		Enz., enz.,	
		En heeft vervolgens (voornamen en naam van de aanwezige echtgenoot) verklaard den gemelden (10 bis) tot echtgenoot aan te nemen, en getrouwelijk alle de pligten te zullen vervullen, welke door de Wet aan den huwlijken staat verboden zijn, welke verklaring in naam van dezen laatste door (3 bis) wederkeerig is gedaan, waarna (voornamen en namen der beide echtgenooten) door mij, in naam der Wet, zijn verklaard door den echt te zijn vereenigd. (11)	
		Gedaan (12)	in tegenwoordigheid van (13)
		oud (5)	van beroep (6) wonende te (7)
		en (13)	van beroep (6) wonende te (7)
		En is hiervan deze akte opgemaakt, en na voorlezing (14) ondertekend (15)	
		N. N.	N. N.
		N. N.	N. N.
		N. N.	N. N.

(3 bis) Voornamen en naam van den gemagtigde.
 (10 bis) Voornamen en naam van den echtgenoot, die zich door eenen gemagtigde heeft laten vertegenwoordigen.
 Voor het overige alle de opgaven in n°. 1, tot en met 15, als in model n^o. X, ofschoon het van zelf spreekt, dat bij erkenning van natuurlijke kinderen, het voorafkomende in n°. 11, eene wijziging moet ondergaan. Het model is opgemaakt in de voorouderstelling, dat de man door eenen gemagtigde wordt vertegenwoordigd. — Wanneer dit met de vrouw het geval is, heeft er eene geringe verandering van redactie plaats, zoo is ook in het geval dat, en man en vrouw zich laten vertegenwoordigen, doch, naar aanleiding van het gegeven model, is de redactie voor die verschillende gevallen niet moeilijk.

Model n°. XII.

No.	Heden den (1)	verscheen voor mij (2)	
	ambtenaar van den burgerlijken stand te (3)	oud (5)	
	van beroep (6)	wonende te (7)	
	echtgenoot van (8)	oud (5)	
	van beroep (6)	wonende te (7)	
		dewelke de inschrijving vorderde der ontbinding van het tusschen gemelde echtgenooten bestaande huwelijk, en mij, tot dat einde, overgaf een afschrift van een vonnis van den raad van justitie te van den benevens een getuisschrift van den griffier bij gemelden raad, ten behoeve dat tegen de uitspraak des registers door geen welk middel kan worden opgekomen, welk vonnis en getuisschrift aan deze akte zijn gehecht, waarbij de ontbinding is uitgesproken van het tusschen (4) en (8) bestaande huwelijk.	
		En is hiervan deze akte opgemaakt, en, na voorlezing ondertekend.	
		N. N.	N. N.
		N. N.	N. N.

(1) Dagteekening voluit in letters.
 (2) Voornamen en naam van den ambtenaar van den burgerlijken stand, met vermelding of hij is gewoon of buitengewoon. In het laatste geval, moet naar aanleiding van het tweede lid van artikel 2 van het Reglement, na de woorden buitengewoon ambtenaar van den burgerlijken stand te worden gezegd: bij overlijden, of bij ziekte, (of welk ook de oorzaak der verandering moge zijn van den gewonen ambtenaar, zoo als te zien is uit model n°. XVIII).
 (3) Naam van de plaats waar de registers worden gehouden.
 (4) Voornamen en naam van den echtgenoot die de inschrijving vordert.
 (5) Ouderdom voluit geschreven.
 (6) Duidelijke vermelding van den aard van het beroep, ambt, of van den militairen rang, dan wel, naar omstandigheden, de woorden: van beroep vervangen door die van: zonder beroep.
 (7) Voornamen en naam van den anderen echtgenoot.
 (8) Voornamen en naam van den anderen echtgenoot.

NB. De inschrijving eener echtscheiding kan ook op verzoek van eene gemagtigde geschieden. Het model moet dan eene kleine wijziging ondergaan alsmede in het geval, dat de inschrijving geschiedt op vordering der beide partijen te gelijk, doch het zal noodig zijn, de wijzigingen op te geven, welke, naar hetgeen in andere modellen voorkomt, gemakkelijk te ontwerpen zijn.

Model n°. XIII.

No.	Heden den (1)	verschenen voor mij (2)	
	ambtenaar van den burgerlijken stand te (3)	oud (5)	(4)
	wonende te (7)	en (4)	van beroep (6) oud (5)
	van beroep (6)	wonende te (7)	oud (5)
	mij hebben verklaard, dat op den (8)	te (9)	die
	is overleden (10)	geboren te (11)	oud (5)
	van beroep (6)	laatst (12)	
	wonende te (13)	zoon van (14)	
	(13)	oud (5)	
	na voorlezing (16) ondertekend (17)	N. N.	N. N.
		N. N.	N. N.

(1) Dagteekening voluit in letters.
 (2) Voornamen en naam van den ambtenaar van den burgerlijken stand, voluit geschreven, met vermelding of hij is gewoon of buitengewoon. In het laatste geval moet, naar aanleiding van het tweede lid van artikel 2 van het Reglement, na de woorden: buitengewoon ambtenaar van den burgerlijken stand te worden gezegd: bij overlijden, of bij ziekte, (of welke ook de oorzaak der verandering moge zijn) van den gewonen ambtenaar, zoo als te zien is uit model n°. XVIII.
 (3) Naam van de plaats waar de registers worden gehouden.
 (4) Voornamen en naam van de aangevers, voluit geschreven, en wanneer zij nabestaanden zijn, de graad van bloed- of aanverwantschap.
 (5) Ouderdom voluit geschreven.
 (6) Duidelijke vermelding van den aard van het beroep, ambt, of van den militairen rang, dan wel, naar omstandigheden, de woorden van beroep, vervangen door die van: zonder beroep.
 (7) Vermelding van woonplaats.
 (8) Dag, maand, jaar en uur van het overlijden, voluit in letters.
 (9) Plaats waar het overlijden is voorgevallen, voluit geschreven.
 (10) Voornamen en naam van den overledene, voluit geschreven.
 (11) Vermelding der geboorteplaats, of, zulks onbekend zijnde, stellen: geboorteplaats onbekend.
 (12) Vermelding van laatst gewoond hebbende te of laatst in garnizoen te
 (13) Voornamen en naam van den anderen echtgenoot, en deze namen onbekend zijnde, stellen: gehuwd, doch de namen van zijne echtgenoot onbekend, of ongekend, of weeten niet, of van eenen anderen, of van, of die onbekend zijnde. Niets van dit al bekend zijnde, alsdan stellen, in plaats van de woorden echtgenoot van de woorden: zijnde het niet bekend, of de overledene al dan niet gehuwd is geweest.
 (14) Voornamen en namen der ouders, en indien zij nog in leven zijn, ook hun beroep. Wanneer een van beide de ouders niet bekend is, alsdan de namen van den vader of de moeder alleen. Beide onbekend zijnde, stellen: ouders onbekend.
 (15) Woonplaats der ouders, of van een van hen, of die onbekend zijnde, stellen: woonplaats onbekend. Wanneer de begravings ingevolge artikel 70 van het Reglement heeft plaats gehad, moet, van de verklaring naar aanleiding van het tweede lid van dat artikel opgemaakt, melding worden gemaakt, als volgt: voorts werd mij overgelegd ene verklaring, aan deze akte gehecht, opgemaakt naar aanleiding van artikel 70 van het Reglement, geteekend door waaruit blijkt, dat aangezien de begrafenis van meer dan tien palen heeft plaats gehad, deszelve, zonder mijn verlof, is geschied. In het geval van het derde lid van artikel 70 moet de vermelding geschieden als volgt: En hebben de aangevers mij voorts verklaard, dat, aangezien de begrafenis op eenen afstand van meer dan tien palen heeft plaats gehad, deszelve zonder mijn verlof, doch in hunne tegenwoordigheid, met in achtneming van het voorgescrevene bij artikel 70 van het Reglement, is geschied.
 (16) Het kan gebeuren, dat een, of beide der aangevers de Nederlandsche taal niet verstaan, alsdan moet op de woorden: na voorlezing onmiddellijk volgen: en voorhouding in de Maleische, Javaansche, Engelsche, enz.) taal. Wanneer de ambtenaar van den burgerlijken stand die taal niet magtig is, en dus eenen tolk gebruikt, moeten op de woorden: na voorlezing, volgen de woorden: en voorhouding in de taal door (voornamen en naam van den tolk voluit geschreven). De akte moet dan ook door den tolk worden geteekend.
 (17) Wanneer een der, of beide de aangevers niet kunnen teekenen, moet op het woord ondertekend, onmiddellijk volgen: met uitzondering van die verklaard heeft, of verklaard hebben, niet te kunnen teekenen, met bijvoeging van den aard des beletsels, indien het slechts tijdelijk is.

Dit model kan ook dienen, in het geval van artikel 78 van het Reglement, moedende het dan de volgende wijzigingen ondergaan.

(9) Hier vermelden de plaats waar het overlijden is geschied in dier voege: ten boord van het vaartuig genaamd met bijvoeging der lengte en breedte, zoo daarvan aan boord aantekening is gehouden. Wanneer in het geval van artikel 80, een sterfgeval na een geliden schipbreuk heeft plaats gehad, moet de akten luiden: na geliden schipbreuk van het vaartuig genaamd (hier laten volgen den naam der plaats waar de schipbreukelingen zich bevonden) is overleden enz.

Model n°. XIV.

No.	Heden den (1)	verschenen voor mij (2)	
	ambtenaar van den burgerlijken stand te (3)	oud (5)	(4)
	te (7)	en (4)	van beroep (6) oud (5)
	van beroep (6)	wonende te (7)	oud (5)
	als levenloos hebben aangegeven een pas geboren kind van de (8)	kunne, hetwelk zij hebben verklaard op den (9)	van
	beroop (6)	te zijn geboren uit (10)	van
	beroop (6)	wonende te (15)	echtgenoot van (11)
	wonende te (15)	van beroep (6)	wonende te (15)
		Van bovenstaande aangifte is deze akte opgemaakt, en na voorlezing (16) ondertekend (17)	
		N. N.	N. N.
		N. N.	N. N.

(8) Vermelding van mannelijke of vrouwelijke.
 (9) Dag, maand, jaar en uur der bevalling voluit in letters geschreven.
 (10) Voornamen en naam der moeder voluit geschreven.
 (11) Of verduim van om daarop te doen volgen de voornamen en naam van den man, voluit geschreven, met opgave van zijn beroep, indien hij in leven is, is de moeder onghewd, zoo worden de woorden echtgenoot van van beroep wonende te weggelaten en door niets vervangen.
 NB. Alle de overige opgaven in n°. 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 13, 16 en 17, al die onder de zelfde nummers in model n°. XIII voorkomende.

Model n°. XV.

No.	Heden den (1)	wordt door ons ondergetekend (2)	oud (3)	van beroep (4)
	wonende te (7)	oud (3)	en (2)	wonende te (7)
	van beroep (4)	ter inschrijving in het register van den burgerlijken stand aangifte gedaan, dat te (6)	op	
	lijken stand aangifte gedaan, dat te (6)	om daarvan te doen volgen de voornamen en naam van den man, voluit geschreven, met opgave van zijn beroep, indien hij in leven is, is de moeder onghewd, zoo worden de woorden echtgenoot van van beroep wonende te weggelaten en door niets vervangen.		
	ren te (10)	is overleden (9)	geboren te (11)	echtgenoot van (12)
	zoon van (13)	oud (3)	van beroep (4)	wonende te (15)
		laatst (11)	oud (3)	
		zoon van (13)	wonende te (15)	
		N. N.	N. N.	
		N. N.	N. N.	

(1) Dagteekening voluit in letters.
 (2) Voornamen en namen van de aangevers voluit geschreven en wanneer zij nabestaanden zijn, de graad van bloed- of aanverwantschap.

- (3) Ouderdom voluit geschreven.
- (4) Duidelijke vermelding van den aard van het beroep, ambt, of van den militairen rang, dan wel, naar omstandigheden, de woorden: van *beroep* vervangen door die van: *zonder beroep*.
- (5) Vermelding van woonplaats.
- (6) Plaats waar het overlijden is voorgevallen.
- (7) Vermelding der plaats waar zich het gebouw bevindt alwaar de registers van den burgerlijken stand worden gehouden.
- (8) Dag, maand, jaar en uur van het overlijden voluit in letters.
- (9) Voornamen en naam van den overledene voluit geschreven.
- (10) Vermelding der geboorteplaats, of zulks onbekend zijnde, stellen: *geboorteplaats onbekend*.
- (11) Vermelding van *laatst gewoond hebbende te* of *laatst in garnizoen te*.
- (12) Voornamen en naam van den anderen echtgenoot, en deze namen onbekend zijnde, stellen: *gehuwd, doch de namen van zijn echtgenoot onbekend, of veel ongheweld, weduenaar van* (teeduce van); niets van dit al bekend zijnde, alsdan stellen in plaats van de woorden *echtgenoot van* de woorden: *zijnde het niet bekend, of de overledene al dan niet gehuwd is geweest*.
- (13) Voornamen en namen der ouders, en, indien zij nog in leven zijn, ook hun beroep. Wanneer een van beide de ouders niet bekend is, alsdan de namen van den vader of de moeder alleen. Beide onbekend zijnde alsdan stellen: *ouders onbekend*.
- (14) Woonplaats der ouders, of van een van hen, of de woonplaats van beide onbekend zijnde, alsdan stellen: *woonplaats onbekend*. Wanneer van de begraafing, ingevolge het vierde lid van artikel 70 van het Reglement, moet worden melding gemaakt, geschiedt zulks als volgt: *En wordt voorts door ons ondergeteekenden verklaard, dat aangezien de begraafing op eenen afstand van meer dan tien palen heeft plaats gehad, dezelve, met in achtneming der voorschriften van artikel 70 van het Reglement op het houden der registers van den burgerlijken stand, zonder verloop van den ambtenaar met het houden dier registers belast, doch in onze tegenwoordigheid is geschied*.

Wanneer een kind levenloos is ter wereld gekomen, dadelijk bij, of na de geboorte is overleden, voor dat de geboorte aangifte is geschied, zoo wordt die aangifte vervangen door eene aangifte van overlijden, welke met weglating van al hetgeen op de woorden: *ter inschrijving in het register van den burgerlijken stand* volgt, in dier voege moet luiden:

ter inschrijving in het register van den burgerlijken stand als levenloos aangegeven een pasgeboren kind van de
 kunne hetwelk te (6) op een afstand van meer dan tien palen van (7) op den (8)
 is geboren uit (3) van beroep (5) echtgenoot van (10)
 wonende te (14) wonende te (14)

(6) Plaats waar de bevaling is geschied.
 (8) Dag, maand, jaar en uur der bevaling voluit in letters.
 (9) Voornamen en naam der moeder voluit geschreven.
 (10) Of weduwe van om daarop te doen volgen de voornamen en naam van den man, voluit geschreven; met opgave van zijn beroep indien hij in leven is.
 Is de moeder ongheweld, zoo worden de woorden *echtgenoot van* weggelaten en door niets vervangen.
 Voor het overige, de opgaven onder n°. 4, 7 en 14 als in dit model n°. XV.

Model n°. XVI.

(1)	Hospitaal te (2)	
Heden den (3)	wordt door ons	
ondergeteekenden (4)	van het (1)	
	en (5)	
	geneesheer (officier van gezondheid der klasse) bij datzelfde hospitaal dienst doende, ter inschrijving in het register van den burgerlijken stand te (6)	
	aangifte gedaan, dat op den (7)	
	in het hospitaal in hoofde dezer vermeld, is overleden (8)	geboren te (9)
oud (10)	(11)	laatst
zoon van (14)	echtgenoot van (13)	wonende te (15)
		N. N.
		N. N.

- (1) *Burgertijk of militair*.
- (2) Plaats waar het hospitaal gelegen is.
- (3) Dagteekening voluit in letters.
- (4) Voornamen en naam voluit geschreven, mitsgaders de officiële benaming van het hoofd of den bestuurder van het hospitaal.
- (5) Voornamen en naam, voluit geschreven, van den geneesheer of van den officier van gezondheid bij het hospitaal dienst doende.
- (6) Plaats waar de registers worden gehouden.
- (7) Dag, maand, jaar en uur van het overlijden voluit in letters.
- (8) Voornamen en naam van den overledene, voluit geschreven.
- (9) Vermelding der geboorteplaats, of zulks onbekend zijnde, stellen: *geboorteplaats onbekend*.
- (10) Ouderdom voluit geschreven.
- (11) Wanneer het een burger is, zijn beroep of ambt, en wanneer het een militair is, de graad waarin, de compagnie en het corps waarbij, of het schip waarop hij het laatst heeft gediend.
- (12) Vermelding van: *laatst gewoond hebbende te* of *laatst in garnizoen te*.
- (13) Voornamen en naam van den anderen echtgenoot, en deze namen onbekend zijnde, stellen: *gehuwd, doch de namen van zijn echtgenoot onbekend, of wel de vermelding ongheweld, weduenaar van* of *weduwe van*; niets van dit al bekend zijnde, alsdan stellen in plaats van die woorden *echtgenoot van* de woorden: *zijnde het niet bekend, of de overledene al dan niet gehuwd is geweest*.
- (14) Voornamen, namen en het beroep der ouders, of van den vader of de moeder alleen, wanneer een van beide niet bekend is. Beide onbekend zijnde, alsdan stellen: *ouders onbekend*.
- (15) Woonplaats der ouders, of van een van hen, of die onbekend zijnde, stellen: *woonplaats onbekend*.

Model n°. XVII.

Op den (1)	zeilende (2)	
is overleden (3)	geboren te (4)	
oud (5)	van beroep (6)	laatst
(7)	echtgenoot van (8)	zoon
van (9)	wonende te (10)	
Deze inschrijving is geschied door mij (voornamen en naam van den gezagvoerder) in tegenwoordigheid van (11)		
	oud (5)	van beroep (6)
	wonende te (12)	en (11)
	oud (5)	
	wonende te (12)	
	waarna deze akte, na voorlezing (13) is onder-	
	teekend.	
	N. N.	N. N.
	N. N.	N. N.

- (1) Dag, maand, jaar en uur van het overlijden, voluit in letters.
- (2) Vermelding van den naam der zee, waar zich het schip bevindt, met opgave van lengte en breedte, of, wanneer men in het gezigt van land is, de naam daarvan.
- (3) Voornamen en naam van den overledene, voluit geschreven.
- (4) Vermelding der geboorteplaats, of zulks onbekend zijnde, stellen: *geboorteplaats onbekend*.
- (5) Ouderdom, voluit geschreven.
- (6) Duidelijke vermelding van den aard van het beroep, ambt of van den militairen rang, dan wel naar omstandigheden, de woorden: van *beroep* vervangen door die van: *zonder beroep*.
- (7) Vermelding van *laatst gewoond hebbende te* of *laatst in garnizoen te*.

Model n°. XVIII.

No. 24.

Heden den twee en twintigsten Junij achtien honderd vijf en veertig, verscheen voor mij Gerard Blok, buitengewoon ambtenaar van den burgerlijken stand te Batavia, bij afwezigheid met verlof van den gewonnen ambtenaar, Sara Burgerhardt, oud vijfzig jaar, van beroep vroedvrouw, wonende te Weltevreden, die mij heeft verklaard dat, te Buiswijk, op den twintigsten Junij achtien honderd vier en veertig, des middags ten vijf uur, is geboren een kind van de vrouwelijke kunne, van Agatha Frits, zonder beroep, aan welk kind zijn gegeven de voornamen Maria Elisabeth.

Deze aangifte is geschied in tegenwoordigheid van Abraham Wilkens, oud vijf en twintig jaar, en Willem Cornelis van der Parra, oud drie en twintig jaar, de eerste van beroep koopmans-bediene, wonende op het Koningsplein, en de tweede zonder beroep, en van welke aangifte deze akte is opgemaakt, en, na voorlezing, onderteekend.

S. Burgerhardt.
 A. Wilkens.
 W. C. van der Parra.
 G. Blok.

- (8) Voornamen en naam van den anderen echtgenoot, en deze namen onbekend zijnde, stellen: *gehuwd, doch de namen van zijn echtgenoot onbekend, of wel ongheweld, weduenaar van* of *weduwe van*; niets van dit al bekend zijnde, alsdan stellen, in plaats van de woorden: *echtgenoot van* de woorden: *zijnde het niet bekend of de overledene al dan niet gehuwd is geweest*.
- (9) Voornamen, namen en beroep der ouders, of van den vader, of de moeder alleen, wanneer een van beide niet bekend is. Beide onbekend zijnde, alsdan stellen: *ouders onbekend*.
- (10) Woonplaats der ouders, of van een van hen, of die onbekend zijnde, stellen: *woonplaats onbekend*.
- (11) Voornamen en namen van de getuigen, voluit geschreven, en wanneer zij nabestaande zijn, de graad van bloed- of van aanverwantchap.
- (12) Vermelding van de woonplaats.
- (13) Het kan gebeuren, dat een of beide der getuigen de Nederlandsche taal niet verstaan, alsdan moet op de woorden: *na voorlezing* onmiddadlijk volgen, en voorhouding in de (Maleische, Javaasche, Engelsche, enz.) taal.
- NB. Wanneer uittreksels uit het dagregister van het schip, in de gevallen bij het Reglement voorzien, door den gezagvoerder moeten worden afgegeven, behooren die uittreksels te worden ingericht als in dit model n^o. V te zien is. Dit geldt ook ten aanzien van de legalisatie door het hoofd van het plaatselijk bestuur.

Wanneer een kind levenloos is ter wereld gekomen, dadelijk bij of na de geboorte is overleden, voor dat de geboorte heeft kunnen worden ingeschreven, zoo wordt die inschrijving vervangen, door eene inschrijving van overlijden, luidende als volgt:

Op den (1)
 zeilende (2) | || is levenloos aangegeven een kind van de (3) | kunne, | |
hetwelk op den (4)	is geboren uit (5)	van
beroep (5a)	wonende te (6)	echtgenoot van
(7)	van beroep (5a)	wonende te (6)

Deze inschrijving is geschied enz. (8)

(1) Dag, maand, jaar en uur der aangifte, voluit in letters.
 (2) Als in n°. 2 van dit model n°. XVII.
 (3) Vermelding van mannelijke of vrouwelijke.
 (4) Dag, maand, jaar en uur der bevaling, voluit in letters.
 (5) Voornamen en naam der moeder, voluit geschreven, met opgave van haar beroep.
 (5a) Vermelding van het beroep.
 (6) Vermelding van de woonplaats.
 (7) Of weduwe van om daarop te doen volgen de voornamen en naam van den man, voluit geschreven, met opgave van zijn beroep en woonplaats, indien hij nog in leven is.
 (8) Voornamen en naam der moeder, voluit geschreven, met opgave van zijn beroep en woonplaats, indien hij nog in leven is.
 Is de moeder ongheweld, zoo worden de woorden, *echtgenoot van* weggelaten en door niets vervangen.
 (8) Het overige als in dit model n°. XVII.

Model n°. XVIII.

No. 31.

Heden den twintigsten April achtien honderd vijf en veertig, verscheen voor mij Pieter Koen, gewoon ambtenaar van den burgerlijken stand te Batavia, bij afwezigheid met verlof van den gewonnen ambtenaar, Bernard Helsenford, oud drie en twintig jaar, de eerste van beroep korporaal, wonende op de Koningstraat, en Gustaaf Erichson, oud veertig jaar, beide van beroep korporaal bij het bataillon infanterie n°. 3, in garnizoen te Batavia, die mij heeft verklaard, dat hij voor het zijne erkende het kind van de vrouwelijke kunne, waarvan op den twintigsten Junij achtien honderd vier en veertig, des middags ten vijf uur, is geboren een kind van de vrouwelijke kunne, van Agatha Frits, zonder beroep, aan welk kind zijn gegeven de voornamen Maria Elisabeth.

Deze verklaringen zijn geschied, in tegenwoordigheid van Bernard Helsenford, oud drie en twintig jaar, en Gustaaf Erichson, oud veertig jaar, beide van beroep korporaal bij het bataillon infanterie n°. 3, in garnizoen te Batavia, van welke erkenning deze akte is opgemaakt en, na voorlezing, onderteekend.

W. BURNES, A. FRITS,
 B. HELSENFORD, G. ERICHSOHN.
 P. KOEN.

Model n°. XIX.

No. 31.

Heden den twintigsten April achtien honderd vijf en veertig, verscheen voor mij Pieter Koen, gewoon ambtenaar van den burgerlijken stand te Batavia, William Burnes, oud dertig jaar, van beroep sergeant bij het bataillon infanterie n°. 3, in garnizoen te Batavia, die mij heeft verklaard, dat hij voor het zijne erkende het kind van de vrouwelijke kunne, waarvan op den twintigsten Junij achtien honderd vier en veertig, des middags ten vijf uur, is geboren een kind van de vrouwelijke kunne, van Agatha Frits, en aan welk kind zijn gegeven de voornamen Maria Elisabeth.

Verscheen voorts voor mij de gemelde Agatha Frits, oud vier en twintig jaar, zonder beroep, wonende te Buiswijk, die, naar aanleiding van artikel 284 van het Burgerlijk Wetboek, mij heeft verklaard in die erkenning toe te stemmen.

Deze verklaringen zijn geschied, in tegenwoordigheid van Bernard Helsenford, oud drie en twintig jaar, en Gustaaf Erichson, oud veertig jaar, beide van beroep korporaal bij het bataillon infanterie n°. 3, in garnizoen te Batavia, van welke erkenning deze akte is opgemaakt en, na voorlezing, onderteekend.

W. BURNES, A. FRITS,
 B. HELSENFORD, G. ERICHSOHN.
 P. KOEN.

Model n°. XX.

ALPHABETISCHE LIJST der Geboorten, Erkenningen en Veranderingen van Namen, voorkomende in het register van den burgerlijken stand, gehouden te Batavia, in het jaar 1844.

Dagteekening.	Namen.	Doort. n ^o van het register.
4 November	Alberda (Willem Frederik).	94
3 Januarij	Bakhoven (Jan Daniel). NB. erkenning.	8
4 Julij	Cornelissen (Ernst Jacob Jan). NB. Verandering van naam.	52

Model n^o. XXbis.

ALPHABETISCHE LIJST der Huwelijken en Echtscheidingen, voorkomende in het register van den burgerlijken stand, gehouden te Batavia in het jaar 1844.

Dagteekening.	Namen.	Doorl. no. van het register.
13 Maart	Ahrends (Gustaaf), en Van Zool (Catharina Maria).	33
21 December	Barmann (Isaac Gottlieb), en Prinzen (Maria). NB. Echtscheiding.	102
14 Februarij	Ehrenberg (August Wilhelm), en Schalmers (Agatha Carolina).	28

Model n^o. XXter.

ALPHABETISCHE LIJST der Sterfgevallen, voorkomende in het register van den burgerlijken stand, gehouden te Batavia in het jaar 1844.

Dagteekening.	Namen.	Doorl. no. van het register.
12 Augustus	Duchatel (Francois Joseph).	61
31 December	Kind van Milius (Andries), en Grim (Engelina).	118
7 November	Kind van Vader onbekend en Rijnberg (Wilhelmina).	98
1 Januarij	Zorab (Gesina Alexandrina).	1

Model La. A.

De resident van
Gezien artikel 2 van het Reglement op het houden der registers van den burgerlijken stand voor de Europeesche en daarmede gelijk gestelde bevolking in Nederlandsch Indië.
Heeft goedgevonden:
Te benoemen tot buitengewoon ambtenaar van den burgerlijken stand te
Aldus gedaan te
op heden den
N. N.

Model La. B.

Heden den (1) verscheen voor
mij (2) (3) oud
(4) (5) bij besluit van den Gouverneur
Generaal, van den benoemd tot secre-
laris der residentie (6) en als zoodanig gewoon
ambtenaar van den burgerlijken stand te
wiens gewone handteekening is (handteekening).
Verklarende ik wijders dat de bovenstaande voornamen,
naam, ouderdom en handteekening in mijne tegenwoordigheid
zijn gesteld.
N. N.

- (1) Dagteekening voluit in letters.
(2) Voornamen en naam van den resident of ander hoofd van plaatselijk bestuur voluit geschreven.
(3) Voornamen en naam van den benoemden ambtenaar, door hem zelven naauwkeurig en duidelijk voluit te schrijven.
(4) Ouderdom voluit in letters, insgelijks door den benoemden ambtenaar zelven te schrijven.
(5) Wanneer het een buitengewoon ambtenaar van den burgerlijken stand is, onverschillig door den resident of ander hoofd van plaatselijk bestuur benoemd, moeten de woorden: bij besluit van den Gouverneur Generaal van den benoemd tot secretaris der residentie en als zoodanig gewoon ambtenaar van den burgerlijken stand te vervallen en vervangen worden door de volgende: bij akte van den door mij benoemd tot buitengewoon ambtenaar van den burgerlijken stand te wiens gewone handteekening is, enz.
(6) Of assistent-resident te

Model La. C.

Heden den (1) is door mij ondergeteekende (2) ambtenaar van den burgerlijken stand te (3) dit register inhoudende (4) akten, afgesloten (5)
N. N.

- (1) } Als in n°. 1, 2, 3 van model n°. II.
(2) }
(3) }
(4) Getal der akten voluit in letters. In het geval van artikel 19 van het Reglement moet het slot luiden: dit register inhoudende geene akten, afgesloten.
(5) Wanneer het register afgesloten wordt uit gebrek aan ruimte, moet men hier laten volgen: uit hoofde tot inschrijving van meerdere akten, geene genoegzame ruimte aanwezig was.

Model La. D.

Heden den (1) is door mij ondergeteekende (2) ambtenaar van den burgerlijken stand te (3) in voldoening van een bevelschrift (vonnis, arrest) van den Raad van justitie te (Hoog Gerechtshof) van den (1) akten, afgesloten (ten einde ter plaatse door het bevelschrift (vonnis, arrest) bepaald te worden overgebracht.
N. N.

De opgave onder n°. 1, 2, 3 en 4 als in model La. C.

Model La. E.

Heden den (1) is door mij ondergeteekende (2) ambtenaar van den burgerlijken stand te (3) dit register afgesloten, inhoudende met het register, waarvan de afsluiting op den (4) heeft plaats gehad (4) akten.
N. N.

De opgaven onder n°. 1, 2, 3 en 4 als in model La. C.

Model La. F.

Uittreksel uit het register tot inschrijving der akten van (1) in het jaar (2)
Heden den enz. (hier laten volgen het naauwkeurig afschrift der akte, waarvan de uitgifte wordt verlangd).
Voor eensluidend uittreksel (3) uitgegeven den (4) door mij, griffier bij den Raad van Justitie (5) ambtenaar van den burgerlijken stand te
N. N.
Gezien voor legalisatie der handteekening van (6) griffier bij den Raad van Justitie (ambtenaar van den burgerlijken stand) te de president van den Raad van Justitie te (7)
N. N.

- (1) Naam van de plaats waar het register is gehouden.
(2) Jaar waarover het register is gehouden, voluit in letters.
(3) Wanneer het slechts geldt een afschrift van het een of ander stuk, bij een akte gevoegd, wordt het hoofd: Uittreksel uit het register enz. geheel weggelet en moet alleen, na afschrijving van het stuk, het slot luiden als volgt: Voor eensluidend afschrift van het stuk behoorende tot de akte n^o. voorkomende in het register tot inschrijving der akte van gehouden te door mij enz.
(4) Dagteekening voluit in letters.
(5) Vermelding of het een gewoon of buitengewoon ambtenaar is. In het laatste geval, moet, naar aanleiding van het tweede lid van artikel 2 van het Reglement na de woorden: buitengewoon ambtenaar van den burgerlijken stand te worden gesteld: bij overlijden, of bij ziekte (of welke ook de oorzaak der verhindering moge zijn) van den gewonen ambtenaar, zoo als uit het model n°. XVIII te zien is.
(6) Voornamen en naam voluit geschreven.
(7) In het geval van het tweede lid van artikel 25 van het Reglement worden de woorden: de President van den Raad van Justitie te vervangen door die van de resident van

Model La. G.

Heden den (1) heb ik (2) ambtenaar van den burgerlijken stand te (3) ontvangen eene schriftelijke aangifte van geboorte (eene schriftelijke aangifte van overlijden, een proces-verbaal, een uittreksel uit het dag-register van het schip en besluit van den Gouverneur Generaal, eene uitspraak van den Raad van Justitie enz. en z. aan deze akte gehecht, luidende van woord tot woord als volgt:
(fiat insertio.)
En is, na inschrijving van gemelde aangifte, (proces-verbaal, uittreksel, besluit, uitspraak enz.) deze akte door mij ondertekend.
N. N.

- (1) } Als in n°. 1, 2, 3 van model n°. II.
(2) }
(3) }

Model La. II.

Uittreksel uit het register tot inschrijving der akten van huwelijksaangiften en afkondiging te
Uit eene akte, onder dagteekening van (1) op, maakt, blijkt dat de eerste afkondiging heeft plaats gehad op den (2) tusschen (3) en (4)
(4) wonende te (7) oud (5) zoon van (8)
(9) en (10) cu van beroep (6)
(4) wonende te (7) oud (5) dochter van (8) zal worden voltrokken. (9)
en welk huwelijk te Voor eensluidend uittreksel.
De ambtenaar van den burgerlijken stand te
N. N.

- * Is er dispensatie verleend van de tweede afkondiging, zoo moet het model I den, dat, krachtens eene verleende dispensatie, in eens de afkondiging plaats gehad enz.
De opgave onder n°. 4, 5, 6, 7, 8 en 9 als die in model n°. VI.

Model La. I.

Heden den (1) verklaar ik (2) aan den ambtenaar van den burgerlijken stand te (3) dat de afkondigingen (afkondiging) van het voorgenoemen huwelijk tusschen (4) oud (5) en (6) wonende te (7) van beroep (6) (4) oud (5) van beroep (6) en (7) op den (8) hebben plaats gehad en zonder stuiting zijn afgegaan.
N. N.

- De opgave onder n°. 1, 2, 3, 4, 5, 6 en 7 als die in model n°. VI.
(8) Dag, maand, jaar en uur, waarop de beide afkondigingen hebben plaats gehad, en zoo er slechts eene afkondiging is geschied, moet worden gezegd: den krachtens eene verleende dispensatie, in eens heeft plaats gehad, en zonder stuiting is afgegaan.

Model La. K.

Heden den (1) verscheen voor mij (2) ambtenaar van den burgerlijken stand te (3) wonende te (7) welke mij de inschrijving verzocht der afkondiging van huwelijk tusschen hem (haar) en (voornamen en voornamen van den anderen echtgenoot) op den (4) te aan deze akte gehecht, luidende van woord tot woord (9) als volgt:
(fiat insertio.)
En is, na inschrijving van gemeld huwelijk, deze akte na voorlezing, ondertekend.
N. N.

- Alle de opgaven in n°. 1, 2, 3, 4, 5, 6 en 7 als die in model n^o. X, moeten echter, ten aanzien van het voorkomende bij n°. 4, worden opgemaakt dan als inschrijving, zoowel door den man als door de vrouw kan worden verzocht.

(8) Wanneer het huwelijk in een vreemd land is aangegaan, en de akte in eene vreemde taal is gesteld, moet daarvan eene authentieke vertaling worden overgelegd, als wanneer men op de woorden: *aangegaan en*, laat volgen: *bovens dergeliker vertaling aan deze akte gehecht enz.*

(9) Hierbij voegen in het geval, bij n°. 8 omschreven: *luidende van woord tot woord in het oorspronkelijk* (Frausch, Engelsch, enz.) en in de Nederduitsche taal als volgt:

Model La. I.

Residentie (1)
Heden den (2) wordt door mij ondergeteekende
(3) ambtenaar van den burgerlijken stand te (4)
(5) verlof verleend tot de begraving van het lijk van overleden te (6)
N. N.

- (1) Of assistent-residentie.
- (2) Dagteekening, voluit in letters.
- (3) Vermelding of het een gewoon of buitengewoon ambtenaar is. In het laatste geval, moet na de woorden: *buitengewoon ambtenaar van den burgerlijken stand* te worden gesteld: *bij overlijden, of, bij ziekte*, (of welke ook de oorzaak der verhindering moege zijn van den gewonen ambtenaar).
- (4) Plaats waar de registers worden gehouden.
- (5) Voornamen en naam van den overledene, voluit geschreven.
- (6) Plaats waar het overlijden is voorgevallen.

Model La. M.

De ondergeteekenden (1) en (1) de eerste oud van beroep en (1) wonende te de eerste en de tweede oud van beroep wonende te verklaren, dat, op heden den (2) te op eenen afstand van meer dan tien palen van (3) zonder verlof van den ambtenaar van den burgerlijken stand, doch in tegenwoordigheid van de ondergeteekenden, de begraving heeft plaats gehad van het lijk van (4) overleden te (5) en dat daarbij in acht zijn genomen de voorschriften van artikel 70 van het Reglement op het houden der registers van den burgerlijken stand.
N. N.
N. N.

- (1) Voornamen en namen der getuigen, voluit geschreven.
- (2) Dag, maand, jaar en uur der begraving.
- (3) Plaats waar de registers worden gehouden.
- (4) Voornamen en naam van den overledene, voluit geschreven.
- (5) Plaats waar het overlijden is voorgevallen.

Wanneer de begraving plaats moet hebben van een pas geboren kind dan behoort, met weglating van al hetgeen volgt op de woorden: *de begraving heeft plaats gehad van het lijk van* het overige der verklaring te luiden als volgt:

de begraving heeft plaats gehad van het lijk van een pas geboren kind, van de kunne, hetwelk hun is opgegeven als te zijn geboren te (3) uit (5) wonende te (4) en dat daarbij in acht zijn genomen de voorschriften van artikel 70 van het Reglement op het houden der registers van den burgerlijken stand.
N. N.

- (4) Plaats waar de bevalling heeft plaats gehad.
 - (5) Voornamen en naam der moeder, voluit geschreven.
 - (6) Of weelnee van om daarop te doen volgen de voornamen en naam van den man, voluit geschreven.
- Is de moeder ongetuigd, zoo worden de woorden: *echtgenoot van* weggelaten en door niets vervaangen.

(N°. 26.) AANVAARDING VAN DE REGERING DER NEDERLANDEN DOOR KONING WILLEM III.

PUBLICATIE.

VAN WEGE EN IN NAAM DES KONINGS.

De Minister van Staat, Gouverneur Generaal van Nederlandsch Indië;
Den Raad van Nederlandsch Indië gehoord;
Allen, die deze zullen zien of hooren lezen, Salut! doet te weten:
Dat het den Almagtige heeft behaagd tot zich te roepen Onzen beminden Koning WILLEM DEN TWEEDEN, Die in den morgen van 17 Maart 1849, ten half drie ure, is bezweken, en dat Zijn beemide Zoon WILLEM ALEXANDER PAUL FRIEDERIK LOEWELK de Regering heeft aanvaard, blijkens de door Hoogst Denzelven op 21 Maart 1849 uitgevaardigde Proclamatie.

Luidende:

PROCLAMATIE.

• *Geliefde Landgenooten en Onderdanen van alle rangen en standen!*
Door het afsterven van Mijnen onvergetelijken Vader, geroepen tot den Troon der Nederlanden, gevoel ik diep het gewigt van de taak, die op Mij rust.

Met het oog op God, en vol vertrouwen op een Volk, dat zoo innig met Mijne Huis is verbonden, aanvaard ik de Regering.

Mijne eerste beoefte was, hiervan, uit Mijne Residentie, openlijk bekendmaking te doen, ooschoon treurige en heilige pligten Mij onverwijd elders roepen.

WILLEM DE EERSTE nam het Souverein Gezag op, om het naar eene Constitutie uit te oefenen.

WILLEM DE TWEEDE wijdsje, in overleg met de Vertegenwoordiging, de Grondwet naar de behoeften des lijds.

Mijne roeping zal het zijn, op denzelfden voet aan die Grondwet volledige werking te geven.

Ik reken, bij de vervulling van die roeping, op de getrouwe medewerking van alle grondwetlige maagten.

Ik bevestig alle ambtenaren, alle officieren van het leger, van de vloot en van de schutterij, van welken rang zij ook mogen zijn, in hunne betrekkingen.

Nederlanders! blijft getrouw aan de spreuk uwer Vaders: »Eendragt maakt Magt,» en zoekt met Mij de ware vrijheid in onderwerping aan de Wet.

Laaten en bevelen dat de tegenwoordige Proclamatie zal worden afgekondigd in eene plegtige openbare terzitting van den Hoogen Raad der Nederlanden, van eene plegtige Geregtschoven en van de Arrondissements-Regbanken, metgaders van de Provinciale Raadhuizen van de hoofdstaatsen der provinciën en der arrondissementsen, alwaar zij bovendien zal worden aangeplakt, ter plaatse waar zulks aldaar gebruikelijk is, en eindelijk, dat zij in het Staatsblad zal worden geplaatst.

Gedaan te 's Gravenhage, op heden, 21 Maart 1849.

- (get.) W I L L E M III.
De Minister van Marine, (get.) J. C. RUK.
De Minister van Justitie, (get.) D. DONKER CURTIUS.
De Minister van Buitenlandsche Zaken, (get.) LIGHTENFELT.
De Minister van Binnenlandsche Zaken, (get.) J. M. DE KEMPEAER.
De Minister van Oorlog, (get.) VOET.
De Minister voor de Zaken der Hervormde en andere Eerediensten, (get.) S. VAN HEENSTRA.
De Minister van Financien, (get.) VAN BOSSE.
De Minister van Koloniën, (get.) G. L. BAUD.
De Minister voor de Zaken der Roomsch-Katholieke Eerediensten, (get.) J. A. MUTSAERS.

Deze treurige en gewigtige gebeurtenissen worden mits deze gebragt ter kennisse van alle ingezetenen van Nederlandsch Indië.

En opdat niemand hiervan onwetendheid voorwende, zal deze Publicatie alom, op de gebruikelijke wijze, worden afgekondigd en aangeplakt, in de Nederduitsche, Inlandsche en Chinese talen, en worden opgenomen in het Staatsblad van Nederlandsch Indië.

Gegeven te Batavia, 13 Mei 1849.

ROCHUSSEN.
Ter ordonnantie van den Minister van Staat, Gouverneur Generaal van Nederlandsch Indië.
De Algemeene Secretaris,
G. VISSCHER.

(N°. 27.) BEPALING ONTRENT DE VOEDING DER GECONDEMNEN EN TOT DWANGARBEID EN NOPENS DE VERLICHTING DER LOCALEN.

Besluit van den Minister van Staat, Gouverneur Generaal van Nederlandsch Indië, van 19 Mei 1849, n°. 5.

Nader gelezen, enz.;
Den Raad van Indië gehoord;
Is goedgevonden en verstaan:
Te bepalen:

- 1°. Dat voor geheel Nederlandsch Indië van toepassing zal zijn, artikel 1 van het Besluit van den Commissaris-Generaal, van 29 Julij 1829 n°. 7 (Staatsblad n°. 73), bij hetwelk bijzondere bepalingen zijn daargesteld, omtrent de voeding van gecondemneerden tot dwangarbeid, te Batavia, Soerabaya, op Onrust, bij het etablissement van landbouw te Krawang en te Banjoewangie; — alsmede omtrent de verlichting der lokalen;
 - 2°. Dat de voeding en verlichting, bedoeld bij § 1, publiek zal moeten worden uitbesteed, en dat daar, waar geene uitbestedingen zullen kunnen worden tot stand gebragt, in de voeding der veroordeelden en in de verlichting der lokalen, op den bovenbedoelden voet, door de zorg der civiele autoriteiten, op de minst kostbare wijze, zal moeten worden voorzien.
- Afschrift, enz.

Accordeert met het register der besluiten van den Minister van Staat, Gouverneur Generaal van Nederlandsch Indië.
De Algemeene Secretaris,
G. VISSCHER.

(N°. 28.) VUURWAPENEN, WELKE GEBRUIKT ZIJN EN DOOR PAS-SAGIERS UIT NEDERLAND WORDEN MEDEGEBRAGT, VRIJ VAN REGTEN IN TE VOEREN.

Besluit van den Minister van Staat, Gouverneur Generaal van Nederlandsch Indië, van 2 Junij 1849, n°. 2.

Gelet op het Besluit van 20 December 1838 n°. 14, bij art. 1 van hetwelk, met referentie tot art. 12 van het Reglement op het heffen der inkomende en uitgaande regten op Java en Madura, gearresteerd bij Publicatie van 28 Augustus 1818 n°. 29 (Staatsblad n°. 58), is bepaald, dat niet aan de betaling van inkomende regten zullen onderworpen zijn goederen, welke door de invoerders reeds in Nederland gebruikt zijn en met in Nederland te huis behoorende schepen, hier te lande, voor huiselijk gebruik, worden ingevoerd;

Met verdere bepaling, dat van dergelijke goederen, welke met andere schepen worden ingevoerd, en welke door de invoerders in vreemde landen reeds gebruikt zijn, zes percent zal worden geheven;

Zullende in beide gevallen door het Departement der inkomende en uitgaande regten worden afgegaan op schriftelijke, door de belanghebbenden, onder presentatie van eede, af te geven verklaringen, onverminderd het regt der beamten, om, in geval van twijfel, te verifiëren of de goederen al dan niet vroeger gebruikt zijn;

Gelezen enz.;
Gezien de consideratiën en het advies van den Directeur der Middelen en Domeinen, van 1 Mei 1849, n°. 1160, aangeboden bij het rapport van de generale directie van financiën, van 16 Mei 1849 n°. 89;

Den Raad van Indië gehoord;

Is goedgevonden en verstaan:

Eerstelyk: Te verklaren, dat het bepaalde bij art. 1 van het Besluit van 20 December 1838 n°. 14, kan worden toegepast op vuurwapenen, door passagiers uit Nederland alhier aangebragt wordende, welke blyken dragen van reeds te ziju gebruikt, en mitsdien niet beschouwd kunnen worden, als handels-artikel, maar als bagage te worden ingevoerd.

Ten tweede: Enz.;
Afschrift, enz.

Accordeert met het register der besluiten van den Minister van Staat, Gouverneur Generaal van Nederlandsch Indië.
De Algemeene Secretaris,
G. VISSCHER.

(N°. 29.) REGLEMENT VOOR DE KORPSSEN PRADJOERITS OP JAVA.

Besluit van den Minister van Staat, Gouverneur Generaal van Nederlandsch Indië, van 17 Junij 1849 n°. 8.

Nader gelezen de missive van president en leden van het hoog militair gerechtshof van Nederlandsch Indië, van 17 Maart 1848 n°. 11, metgaders van den griffier bij hetzelfde van 2 Maart 1849 lett. N, reeds gedeeltelyk verhandeld bij de besluiten van 3 April 1849 nos. 28 en 29 (Staatsblad nos. 17 en 18);

Gezien het bericht van den waarnemenden inspecteur der schutterijen, Djajiang-Sekars en Pradjoerits, van 30 Mei 1849 n°. 416;

Is goedgevonden en verstaan:

Alsnog in het Staatsblad van Nederlandsch Indië te doen opnemen:

1. Het besluit van den Gouverneur Generaal van Nederlandsch Indië, van 25 Augustus 1843 n°. 13, luidende:

Gelezen de missive van den inspecteur de schutterijen, Djajiang-Sekars en Pradjoerits, van 31 Maart 1849 n°. 219;

Gezien de consideratiën en advies van het militair departement, van 15 Mei 1843 n°. 1;

Nog gelezen de missive van den inspecteur voornoemd, van 20 Mei 1843 n°. 312;

Voorts gezien de consideratiën en het advies van den Directeur Generaal van financiën, van 26 Junij 1843 n°. 1;

Voorts nog gelezen de nota van den inspecteur der schutterijen, Djajiang-Sekars en Pradjoerits, gediend naar aanleiding van den brief van den algemeenen secretaris, van den 17den dezer;

Den Raad van Indië gehoord;

Is goedgevonden en verstaan:

Eerstelyk: enz.
Ten tweede: enz.

Ten derde: Te arresteren het Reglement voor de korpsen Pradjoerits op Java, zoo als hetzelfde aan dit besluit is geannexeerd, met in achtneming van het volgende:

a. Dat wanneer een sergeant van het leger, ingevolge artikel 4 van hetzelfde, als kommandant van een detachement wordt genomen in plaats van eenen luitenant, uit gebrek aan geschikte subjecten voor laatstgenoemde betrekking, bij, even als de instructeurs, voor soldijen enz. zal genieten f 383 'sjaars of f 32 's maanden;

ende echter bij de daartoe strekkende voordragt aan het gouvernement, moeten worden in acht genomen, dat de sommen op den staat der residentie, voor luitenant, kommandanten en instructeurs uitgetrokken, in derzelver totaal niet worden overschreden;

b. Dat de gegaeerde onder-officieren, die, ingevolge artikel 17 van het Reglement als instructeurs of als kommandanten worden gebezigd, naar gelang hunner verdiensten, eene toelag zullen genieten, welke echter nimmer de gemelde som van f 384 1/2 jaars, zal te boven gaan; zullende zij zelf in hunne kleeding moeten voorzien; en

c. Dat zoodanige officieren der Pradjoeirts, die thans behoorlijk naar het vorig model gekleed zijn, die kleeding kunnen afdragen, en eerst daarna gebouwen zijn, die, voorgeschreven bij artikel 8, zich aan te schaffen.

Afschrift, enz.

REGLEMENT voor de korpsen Pradjoeirts op het eiland Java.

Art. 1. De detachementen Pradjoeirts worden opgericht en steeds voltallig gehouden door de regenten, onder het toezigt van den resident, aan wien het oppergezag over dezelve, in zijne residentie, is opgedragen. Daarbij zullen geene andere worden aangenomen, dan jonge sterke manschappen, geschiktheid hebbende voor den militair stand.

2. De officieren bij de Pradjoeirts worden zoo veel doenlijk gekozen uit de naast-bestaanden der regenten of andere Indische ambtenaren van aanzien, of ook uit dezuike, die, in vroegere oorlogen, als officier bij de Barissas hebben gediend, bij welke keuze voornamelijk zal moeten worden gelet, op de geschiktheid van zoodanige personen voor een kommando.

Voorts kunnen tot dien rang worden verheven onder-officieren, welke door goed gedrag, ijver en bekwaamheid uitnooten.

3. De officieren worden benoemd en kunnen ook alleen worden ontslagen door den Gouverneur Generaal. De voordragt tot benoeming of ontslag geschiedt door den resident, met overleg van den regent, en wordt, door tusschenkomst van den inspecteur der Schutterijen, Djajang-Sekars en Pradjoeirts, aan den Gouverneur Generaal aangeboden. Jaarlijks zal door genoemde inspecteur een verslag worden ingediend, omtrent ieder der officieren, ten einde door den Gouverneur Generaal kan worden geoordeeld, in hoever zij geacht kunnen worden de geschiktheid te bezitten, om in die betrekking te blijven.

4. Indien in een regentschap, waarvan het detachement door eenen officier moet worden gekommandeerd, zich geen geschikt sujet daarvoor mogt bevinden, zal op de daartoe strekkende voordragt van den resident, een sergant der infanterie van het leger als kommandant van dat detachement worden gedisgineerd.

5. De aanneeming der Pradjoeirts geschiedt door vrijwillige werving, voor een tijdvak van niet minder dan vier jaren; zij worden aangenomen voor de plaatselijke dienst der residentie, doch onder voorwaarde, dat het Gouvernement in tijd van nood, ook elders op Java, over hen kan beschikken, in die voege evenwel, dat de Pradjoeirts van een regentschap niet anders dan gezamenlijk, en met hunne eigen officieren bij andere korpsen zullen worden ingelijfd. De regenten worden persoonlijk verantwoordelijk gesteld, dat geene Pradjoeirts uit dien dienst worden ontslagen, voor dat hun tijd van dienst is geëxpireerd, tenzij om wettige redenen, op speciale autorisatie van den resident.

6. Wanneer Pradjoeirts tot het geleiden van transporten, buiten hunne residentieën gebezigd worden, zullen op hen van toepassing zijn, de bepalingen voorkomende bij het algemeen Reglement voor de militaire administratie, voor zoo veel betreft de marcherende troepen, en zal hun derhalve eene schadeloosstelling voor verpleging worden te goed gedaan, volgens tarief n°. 16, gevoegd bij gemeld Reglement.

7. De kleeding van deze korpsen is dezelfde, als het klein equipement van Indische militairen bij het leger. De vernieuwing wordt uitgegeven twee malen jaars, als in de maand April.

Voor eenen Infanterist:

Een blauw linnen mouwvest, een wit linnen pantalon, een halsdas en 1 en een twaalfde dozijn buisjesknoopen.

Voor eenen Kavallerist:

Een blauw linnen mouwvest, een wit dito rijbroek, een halsdas, 1 en een twaalfde dozijn buisjesknoopen, een paar laarzen en een dito sporen.

Bovendien voor eenen sergant of wachtmeester 11/32 el goud galon en voor eenen korporaal 22/32 el geel kemelsaar galon.

In de maand September.

Voor eenen Infanterist:

Een blauw linnen mouwvest, Een dito dito pantalon;

Voor eenen Kavallerist:

Een blauw linnen mouwvest, Een dito dito rijbroek, Een paar laarzen.

Voorts om de twee jaren in de maand April, voor ieder der onder-officieren en manschappen van de infanterie en kavallerie, een halsdas-gesp; en om de achttien maanden voor ieder derzelve een lakensche kwartiermuts.

In tijden van oorlog wordt de wit linnen pantalon door eene blauw linnen vervangen.

Bij de verstrekking dier goederen zal het volgende tarief in acht worden genomen.

Voor de Infanterie:

Table with 2 columns: Item description and Price. Items include: Een blauw linnen mouwvest (f 1.70), Een dito dito pantalon (1.86), Een witte dito dito (1.32), Een lakensche kwartiermuts (1.50), Een halsdas (0.60), Een halsdas-gesp (0.12), 1 en een twaalfde dozijn buisjesknoopen (0.26).

Voor de Kavallerie:

Table with 2 columns: Item description and Price. Items include: Een blauw linnen mouwvest (f 1.70), Een dito dito rijbroek (2.30), Een witte dito dito (2.30), Een lakensche kwartiermuts (1.50), Een halsdas (0.60), Een halsdas-gesp (0.12), Een paar laarzen (2.50), 1 en een twaalfde dozijn buisjesknoopen (0.26).

11/32 el goud galon voor eenen sergant 0.71
22/32 el geel kemelsaars galon voor eenen korporaal 1.53

8. De kleeding der officieren zal bestaan uit:

Een donker blauwen lakenschen rok, van het model der officieren van het leger, met donkerblauwe voering; de opslagen en spiegels van dezelfde stoffage, doch met gele besjes; de kraag schuins opengesneden, mede van dezelfde stoffage en gele besjes, met de knopen als de infanterie van het leger; een chacoit van zwart verlat leder van het model bij het leger, met oranje kokarde en koperen knoop en lis; een gele pompon met koperen kroon en W.

Een witte engelsch lederen of katoenen pantalon; wordende door de officieren blaauw lakensche of linnen pantaloons gedragen, wanneer aan de manschappen het dragen van pantaloons dier kleur is bevolen;

Een zwart fluweelen halsdas, halve laarzen onder de pantalon; voorts degen, dragon, epauletten en oranje zijden sjeep, als voor hunne rangen bij de infanterie van het leger is voorgeschreven.

9. Alles wat benodigd zal zijn tot de wapening en het ledergoed der Pradjoeirts, bestaande

Voor de Infanterie:

Een geweer met bajonet, een geweerriem, een patroontasch met riem, een sabel- of bajonet-koppel, het benodigde aantal schroevendraaiers, aftrekkers en oliëfleschjes,

en infanterie sabel voor de onder-officieren, korporaals en tamboers, en een trom met toebehooren voor de tamboers.

Voor de Kavallerie:

en sabel en een lans, zal door het militair departement worden verstrekt, zonder dat derzelver gewaarde met dat departement zal worden geregulariseerd. De lans echter zal plaatselijk worden aangemaakt.

10. De tractementen der officieren en de soldijen der onder-officieren en manschappen worden vastgesteld als volgt:

Table with 2 columns: Rank/Position and Salary. Items include: Voor eenen 1sten Luitenant (f 30), 2den (25), eenen Sergeant (7), Korporaal (5), Tamboer (4), Pradjoeirt (29), eenen Wachtmeester (29), Brugader (5), Pradjoeirt (5).

11. In gewone tijden worden de dagen en uren der exercitiën, alsmede de dienste bij de detachementen Pradjoeirts, door de regenten, onder toezigt van den resident, naar plaatselijke omstandigheden, en in evenredigheid van derzelver getal, geregeld. De regenten zijn in het bijzonder verantwoordelijk, dat geene der onder-officieren of manschappen aan het bijwonen der exercitiën of het verrigten van paradijnsdienst als anderszins worden onttrokken; zullende de officieren, indien zij niet zelf onderwijzen, steeds bij de exercitiën tegenwoordig zijn en zorg dragen dat de verschillende diensten naar behooren worden verrigt.

12. De detachementen zullen in het vuur met losse patronen, en in het schieten naar den schijf met scherpe patronen worden geoefend, tot welk einde de manschappen in de maand Januarij zullen worden ontvangen, berekend per man,

Voor eenen Infanterist:

15 scherpe geweer patronen, 35 losse dito, 2 en een tweede vuursteenen.

13. Omtrent al hetgeen de exercitiën en andere dienstverrigtingen betreft, zullen zooveel mogelijk opgevolgd worden, de bij het leger in gebruik zijnde Reglementen en voorschriften.

14. Bij lichte overtredingen worden de straffen door den regent, naar plaatselijke gebruiken, bepaald.

In gevallen van meer gewigt wordt hierin door den resident beslist. De officieren en onder-officieren oefenen in het opleggen van straffen slechts het gezag uit, hun door den regent, onder zijne verantwoordelijkheid opgedragen.

15. Diegene, welke zich aan enig misdrijf schuldig maakt, waarvan de burgerlijke regter behoort kennis te nemen, wordt uit de dienst ontslagen en aan den regter overgegeven. In tijden van oorlog of onlusten, of zoodra de korpsen Pradjoeirts worden verklaard te zijn op den voet van oorlog, zullen alle feiten, uitsluitend de militaire dienst betreffende, naar de militaire Wetten worden beoordeeld en gestraft, hetzij de schuldige al dan niet bij eenig korps van het staande leger is ingedeeld.

De manschappen worden derhalve, vooral onder zoodanige omstandigheden, met de krijgsartikelen bekend gemaakt.

16. Wanneer onder-officieren of manschappen, zich, zonder permissie, verder dan drie palen van de hoofdplaats van het regentschap, waartoe hun detachement behoort, verwijderen, zullen zij disciplinair worden gestraft, de onder-officieren of korporaals met degradatie, de manschappen met veertien dagen polieklamer, die zich voor de tweede maal hieraan schuldig maken, met veertien dagen geest, om den anderen dag op water en rijst; en voor de derde maal zal daarvan aan den Gouverneur Generaal verslag worden gedaan, op wiens beslissing zij buiten Java of Madura zullen kunnen worden verbannen, of zoodanige andere straf zullen ondergaan, als, naar omstandigheden, noodig zal worden geoordeeld.

17. Het benodigd aantal onder-officieren der infanterie, ten einde als instructeurs bij de Pradjoeirts te dienen, wordt door het militair departement, op daartoe gedane aanvrage, gedisgineerd. Deze instructeurs geven onderwijzen in de soldijens- en pelotonsschool en trachten de officieren, onder-officieren en manschappen, zooveel doenlijk te onderrichten in de invendige en garnizoens dienst.

In geval van onverschilligheid van de zijde der officieren, onder-officieren of manschappen, brengen de instructeurs hunne klagen in bij den regent en des te ziele bij den resident, die daarin alsdan voorziet.

Aan de instructeurs wordt de meeste zachtmoedigheid aanbevolen, zullende zij in disciplineaire zaken, geen ander gezag uitoefenen, dan hun door den regent, of de goedkeuring van den resident, wordt toevertrouwd.

Die onder-officieren, welke tevens als kommandanten van detachementen worden benoemd, oefenen hetzelfde gezag uit als de officieren die zij vervangen, en verrigten tevens bij dezelve de functien van instructeurs.

Voor de betrekkingen van onder-officieren-kommandanten of instructeurs, kunnen ook gegaeerde onder-officieren worden genomen, die daartoe nog de noodige geschiktheid bezitten, ter beoordeeling van den inspecteur der Schutterijen, Djajang-Sekars en Pradjoeirts.

18. Voor ieder detachement zal eene bamboezen of houten kazerno worden opgericht, voorzien van eene doorgaande vaste bris, een geweerrek, een rak voor de ledergoed en een voor de trom, tevens voor ieder man een kasje tot berging zijner kleedingstukken.

In deze kazernen zullen voortdurend zijn opgeslagen, alle voorwerpen van wapening en ledergoed welke aan het detachement zijn verstrekt, en voorts de van het Gouvernement ontvangen kleedingstukken, welke niet in dadelijk gebruik zijn.

In dezelve zal tevens het geheel of een gedeelte van het detachement logeren, met gelang zulks door den resident, met overleg van den regent noodig zal worden geoordeeld, met dien verstande echter, dat in het laatste geval steeds een genoegzaam aantal manschappen zich in dezelve bevinden, om over de goederen, in de kazerno opgeslagen, een wakend oog te houden.

19. Het wordt aan de residenten vrijgelaten, om de wijze van uittelling der soldijen zoo mede van uitdeeling der vires, naar plaatselijke omstandigheden, en het eenvoudigst te regelen, en de distribucielagen der vires te bepalen.

De geldelijke administratie wordt alsmede door de residenten geregeld, en de gedane uitgaven bij de kasrekeningen verantwoord.

Gearresteerd bij het besluit van den Gouverneur Generaal van Nederlandsch Indië, van 25 Augustus 1843, n°. 13. Nij bekend.

De Adjunct-Secretaris van het Gouvernement, F. C. ROSE.

11. Het besluit van den Minister van Staat, Gouverneur Generaal van Nederlandsch Indië, van 23 Mei 1846 n°. 17, luidende:

Gelezen de missive van den inspecteur der schutterijen, Djajang-Sekars en Pradjoeirts, van 28 Januarij jl. n°. 72;

Gezien de consideratie en het advies van het militair departement, gedagteekend 12 Maart jl. n°. 6;

Nog gezien den naderen brief van den inspecteur voornoemd, van den 11den dzer n°. 396;

Den Raad van Indië gehoord; Is goedgevonden en verstaan: Eerstelijk: enz. Ten tweede: enz. Ten derde: enz. Ten vierde: enz. Ten vijfde: enz.

Ten zesde: Met ampliatie van artikel 7 van het Reglement voor de Pradjoeirts, gearresteerd bij Besluit van 25 Augustus 1843 n°. 13, te bepalen, dat jaarlijks in de maand April, tot het schoonmaken van het ledergoed, zullen worden verstrekt

(twee borstels aan) de detachementen beneden de 25 man en vier aan die, welke de sterkte overschrijden.
Afschrift, enz.

III. Het Besluit van den Minister van Staat, Gouverneur-Generaal van Nederlandsch Indië, van 26 April 1847 n.º. 4, luidende:

Gelezen de missive van den Inspecteur der schutterijen, Djajiang-Sekars en Pradjoeiris, van 3 Maart jl. n.º. 151;
Gezien de consideratiën en het advies van het militair departement, van 24 Maart jl. n.º. 1;

Nog gezien den brief van genoemden inspecteur, van 29 Maart jl. n.º. 217;
Den Raad van Indië gehoord;
Is goedgevonden en verstaan:
Eerstelijk: Enz.;
Ten tweede:

Met amendement van artikel 19 van het Reglement voor de Pradjoeiris, gearresteerd bij besluit van 25 Augustus 1843 n.º. 13, te bepalen, dat het kattie rijst en het een tiende kattie zout, voortaan aan hen in natura zal worden verstrekt, in stede van in geld, zoo als dit in eenige residentien gedaan wordt.
Afschrift, enz.

IV. Het Besluit van den Minister van Staat, Gouverneur-Generaal van Nederlandsch Indië, van 7 Maart 1849 n.º. 8, luidende:

Gelezen de missives:
a. Van het militair departement, van 9 Mei 1845 en 14 September 1848 n.º. 1 en 8;
b. Van den waarnemenden inspecteur der schutterijen, Djajiang-Sekars en Pradjoeiris, van 10 December 1848 en 23 Januarij 1849 n.º. 719 en 66;
Gezien de consideratiën en adviezen:

a. Van de generale directie van financiën, van 4 Augustus 1848 n.º. 253;
b. Van het militair departement, van 26 Februarij 1849 n.º. 1;
Den Raad van Indië gehoord;
Is goedgevonden en verstaan:
Eerstelijk:

Te bepalen, dat voor artikel 9 van het Reglement voor de Pradjoeiris op Java, gearresteerd bij Besluit van 25 Augustus 1843 n.º. 13, voortaan zal moeten worden gelezen het volgende:

Artikel 9.

a. In overeenstemming met hetgeen voor de wapening van het leger is voorgescreven bij tarief n.º. 22 van het algemeen Reglement van administratie der landmacht, zullen de Pradjoeiris zijn gewapend als volgt:

De onder-officieren en korporaals der infanterie:

- Met een geweer,
- » eenen sabel,
- » eenen bajonetschede,
- » eenen buikriem,
- » » geweerriem,
- » » koppel met broek,
- » eenen patroontasch,
- » eenen bandelier,
- » eenen lederen sabelschede en
- » een slaghoedtaschje;

De Pradjoeiris fuseliers:

Als de onder-officieren, doch eenen koppel in stede van eenen sabel, sabelschede en koppel met broek;

De tamboers:

- Met eenen sabel,
- » » koppel,
- » een lederen sabelschede,
- » » trom compleet met een paar stokken,
- » » trom draagriem,
- » » knielap,
- » » slagband met stokkenplaat;

De wachmeesters, brigadiers en pradjoeiris kavalleristen:

- Met eenen sabel, en
- » eenen lans;

b. Deze voorwerpen zullen ten koste van het militair departement, uit de magazijnen van oorlog worden verstrekt, met uitzondering van de lans, welke plaatselijk wordt aangeschaft.

c. Bij de hiervoren genoemde voorwerpen van wapenen of ledergoed, wordt nog afzonderlijk aangevraagd en verstrekt voor elken vuur geweer dragenden man:

- Een aftrekker,
- Een olieschijje,
- Een ruimsnaad met ketting en knop,
- Een slothorstel en
- Een geweerstop;

Voor elken onder-officier of korporaal, met slaggeweer gewapend:

- Eenen schroefleutel;
- Voor de overige manschappen, elk
- Een schroevendraajer;
- Voor elken onder-officier met slaggeweer gewapend:
- Een blikken doosje met vijf reserve slaghoedjes;
- Voor elk detachement:
- Een veerhaak en een tuimelaar sloot-drijver;

d. Deze voorwerpen worden, even als die in § a genoemd, voor de eerstemaal uit de oorlogs magazijnen verstrekt, doch daarna afzonderlijk als remountstukken aangevraagd, verstrekt en verantwoord, ten laste van de toegestane in demniteit voor wapen-reparatie.

Ten tweede: Al verder te bepalen, dat zoo lang de Pradjoeiris niet van slagruur-wapens zijn voorzien, te hunnen behoeve, niet zullen verstrekt worden de buikriem, het slaghoed-taschje, de schroefleutel en het blikken doosje met reserve slaghoedjes; zullende in stede daarvan elk vuurgeweerdragend man voorzien van eenen gewonen schroevendraajer.

Extract, enz.

Accordeert met het register der besluiten van den Minister van Staat, Gouverneur-Generaal van Nederlandsch Indië,
De Algemeene Secretaris,
C. VISSCHER.

(N.º. 30.) REGLEMENT VOOR DE DETACHEMENTEN DJAJIANG-SEKARS OP JAVA.

Besluit van den Minister van Staat, Gouverneur-Generaal van Nederlandsch Indië, van 17 Junij 1849, n.º. 9.

Nader gelezen de missives van president en leden van het Hoog Militair Geregts-hof van Nederlandsch-Indië, van 17 Maart 1848 n.º. 11, mitgeaders van den grif-hof bij hetzelve van 2 Maart 1849 litt. N., reeds gedeeltelijk verhandeld bij de Beller van 3 April 1849 n.º. 28 en 29 (Staatsblad n.º. 17 en 18);

Gezien het bericht van den waarnemenden inspecteur der schutterijen, Djajiang-Sekars en Pradjoeiris, van 30 Mei 1849 n.º. 417;
Is goedgevonden en verstaan:

Alsnog in het Staatsblad van Nederlandsch Indië te doen opnemen:

1. Het Besluit van den vice-president, waarnemenden Gouverneur-Generaal van Nederlandsch Indië, van 29 Januarij 1845 n.º. 1, luidende:

Gelezen:
a. De missive van den inspecteur der schutterijen, Djajiang-Sekars en Pradjoeiris, van 30 April jl. n.º. 272;

- b. De consideratiën en het advies van het militair departement, van 4 Junij jl. n.º. 6;
- c. De brieven van den inspecteur voornoemd, van 24 Julij jl. n.º. 414 en 8 October jl. n.º. 534;

Gezien:

- a. Den naderen brief van den inspecteur, van 30 October jl. n.º. 609;
 - b. De missive der algemeene rekenkamer, van 17 December jl. n.º. 3696/66.
- Is goedgevonden en verstaan:
Eerstelijk: Te arresteren het aan dit Besluit gehecht Reglement voor de detachementen Djajiang-Sekars op Java.

Zullende deze bepalingen zooveel mogelijk worden beschouwd als in werking sedert 1º dezer en overigens uiterlijk met 1º April aanstaande in werking moeten zijn gebracht.

Ten tweede: Enz.
Afschrift, enz.

REGLEMENT voor de detachementen Djajiang-Sekars op Java.

I.

Algemeene Bepalingen.

Art. 1. De Djajiang-Sekars zijn bestemd om het civiel gezag te helpen in de bewaring der rust, wachten en escortes te doen, en voorts de hand te leenen bij alles, wat het civiel beheer der residentien betreft. Zij staan onder de bevelen van de respectieve Residenten.

2. In tijden van oorlog of onlusten zullen zij, hetzij op zich zelf, hetzij vereenigd met het leger, militaire diensten presteren, terwijl zij in dat geval, zoowel binnen als buiten de residentie, door het Gouvernement, ter beschikking van het Militair Departement worden gesteld; zullende zij alsdan met betrekking tot hunne soldij, indemniteiten, kleeding, verpleging enz., geheel op denzelfden voet worden behandeld als de kavallerie van het leger.

3. Bij de detachementen zullen worden aangenomen *Bengalische, Amboinesche en Boeginesche* manschappen, die het leger op eene eervolle wijze hebben verlaten, dan wel, niet gediend hebbende, certificaten van goed gedrag van de eerste civiele autoriteit, waar zij gewoond hebben, kunnen produceren, of, voor zoo veel de laatsgenoemden betreft, ten gevolge van door het Gouvernement genomen bepalingen, te *Macassar* worden aangenomen.

Almede kunnen bij dezelve worden aangenomen: afstammelingen van *Europeanen* en zonen van goede, welbekende *Inlanders*, die van een goed zedelijk gedrag zijn en de vereischte geschiktheid voor de dienst bezitten.

4. Aan hen zal bij de aanname, behalve de eerste uitrusting, worden toegestaan, de hand- en aanbrenngelden, en bij reëngagement, de handgelden en verhoogde soldij, even als dezelve zijn toegeleid aan de manschappen van dezelfde natien bij het leger, zijnde:

Voor eenen Europeaan of afstammeling, bij een engagement voor zes jaren	f 60 : 00
Idem voor eenen Amboinees of Bengalees	- 40 : 00
Idem voor eenen Inlander	- 30 : 00
Idem voor eenen Boegineschen rekrut	- 60 : 00 zilver
En 10 pct. voor aanbrenngeld.	

Voor eenen Amboinees die vroeger niet heeft gediend, aan aanbrenngeld. - 10 : 00
Idem die vroeger gediend heeft - 20 : 00

Bij reëngagement:

Voor eenen Europeaan of afstammeling, voor twee jaren	f 18 : 00
Idem voor vier jaren	- 36 : 00
Idem voor zes jaren	- 54 : 00
Idem voor eenen Amboinees, voor vier jaren	- 20 : 00
Idem voor eenen Bengalees, voor vier jaren	- 3 : 00
Idem voor eenen Inlander en daarmede gelijkstaande natie, voor vier jaren	- 4 : 00

Almede de verhoogde soldij voor eenen Europeaan of afstammeling - 00 : 06 ct. ds.
Voor eenen Amboinees en Bengalees - 00 : 03 » »
Idem voor eenen Inlander en daarmede gelijkstaande - 00 : 02 » »

De *Amboinezen* en *Inlanders* zullen, na expiratie van hun eerste verband, worden toegelaten tot een engagement voor levenslang, onder het genot van het hiervoren vastgestelde handgeld voor vier jaren en van de verhoogde soldij, zullende een zoodanig reëngagement alleenlijk vermogen te worden aangegaan, na het einde van het eerste verband.

5. Zij zullen dezelfde aanspraak hebben op pensioen, gagement en onderstand, als de manschappen hunner natien, bij het leger dienende.

6. De onder-officieren en manschappen, bij de Djajiang-Sekars dienende, zullen even als de manschappen hunner natien bij het leger, na twaalf of vier en twintig jaren onafgebroken trouwe dienst, aanspraak hebben op de daarvoor ingestelde bronzen of zilveren medaille, met de daaraan verbonden gratificatie.

7. Amboinesche en Inlandsche Djajiang-Sekars, die voor de dienst afgekeurd zijn, wegens den aard hunner gebreken, maar om hunne weinige dienstjaren, geen aanspraak op eenen doorlopenden ondstand kunnen maken, worden gepaspoorterd, onder het genot van eene maand soldij; zullende de Amboinesche, Bengalische en Inlandsche Djajiang-Sekars, wier diensttijd geëxpireerd is, en die naar hun geboorteland worden teruggezonden, in afwachting dat daartoe gelegenheid bestaat, in subsistentie worden opgenomen bij het detachement te *Samarang* of *Soerabaja*, onder genot de *vivres*, halve soldij en gewone vernieuwing van klein equipment.

8. Bij ieder detachement zal gevoegd worden een Europeesch opperwachmeester, die, wanneer daarbij geen officier geplaatst is, behalve met het voeren der administratie, ook belast zal zijn met het kommando van hetzelfde. Deze opperwachmeesters zullen zooveel doenlijk worden gekozen, uit gegaeerde of gepaspoorterde militairen, en door den inspecteur of door de respectieve residenten, in overeenstemming met dezelve, worden aangenomen.

Indien zij echter tot het regiment Oost-Indische kavallerie behooren, zullen zij bij hetzelfde nogtans dezelfde voorregten behouden, als de onder-officieren van het leger, doch door het civiel departement even als de Djajiang-Sekars betaald, gekleed en gevoed, en bij genoemd regiment voor memorie gevoerd worden.

Om bijzondere redenen kan het kommandement van een detachement Djajiang-Sekars, aan eenen officier worden opgedragen, of kunnen de daarbij dienende onder-officieren tot den rang van officier worden bevorderd.

Daartoe zullen bij voorkeur in aanmerking worden gebracht, officieren van het wapen der kavallerie, die uitthoofde van gevorderde jaren, of om andere redenen, minder geschikt zijn, om bij het staande leger te dienen, doch nog niet keupsionneerd wenschen te worden, of onder-officieren, bij het wapen der kavallerie gediend hebbende.

De benoeming van zoodanig officier zal steeds worden beschouwd als eene gunst; terwijl de benoemde geen regt zal hebben, om in het avancement van het leger te deelen.

9. Omtrent alle aangelegenheden, de Djajiang-Sekars betreffende, zullen de residenten in acht nemen, het bepaalde bij art. 2, 3, 4 en 5 van de instructie voor den inspecteur der Schutterijen, Djajiang-Sekars en Pradjoeiris, gearresteerd bij Besluit van 19 September 1842, n.º. 3.

10. De inspecteur zal jaarlijks, vóór de maand Mei, een sterktestaat der Djajiang-Sekars aan het militair departement inzenden.

II.

Tractementen, Soldijen en Indemniteiten.

11. De thans bij de detachementen aanwezige of later bij dezelve te plaatsen officieren, zullen gelijk staan in tractementen, indemniteiten van fourage en huis-huur, met officieren van hunnen rang, bij de kavallerie van het leger dienende.

12. De militairen van het leger, die tot officieren bij de Djajiang-Sekars worden aangesteld, zijn contribuanten aan het verhoogd militair pensioenfonds, en alle officieren zijn contribuanten aan het civiel weduwen- en weezenfonds, en zijn misdieden onderworpen aan de reeds genomen of nog te nemen bepalingen, betreffende

deze beide fondsen, alsmede met opzigt tot het aangaan van een huwelijk, aan die vervat in het Staatsblad van 1837 n°. 16.

- 13. De soldijen der onder-officieren en manschappen worden vastgesteld als volgt:
 - Voor Europeanen, afstammelingen daarvan, Amboinezen en Bengalezen:
 - Opperwachtmeester f 1 : 30 daags.
 - Wachtmeester 1 : 00 »
 - Brigadier 0 : 50 »
 - Trompetter 0 : 66 en een half daags.
 - Djajang-Sekar 0 : 41 en een half »
 - Voor Inlanders en Boeginezen:
 - Wachtmeester 0 : 50 daags.
 - Brigadier 0 : 40 »
 - Trompetter 0 : 40 »
 - Djajang-Sekar 0 : 31 »

14. Aan de onder-officieren en manschappen zullen geene vivres in natura worden verstrekt, doch, in stede daarvan, worden te goed gedaan, eene indemniteit, voor eenen European en daarmede in soldij gelijkstaande natie, van f 0 : 48 en een halve ct. daags, en voor eenen Inlander van f 0 : 06 cts. daags. — Zij zullen niet verplicht zijn onderling messie te maken, en aan iedere wacht zullen drie kannen olie 's maands worden verstrekt.

15. Aan de onder-officier en manschappen, die vóór 1° Januarij 1837 zich bij de detachementen hebben bevonden, en zonder interruptie, doorgedient hebben, zal worden uitbetaald de indemniteit voor arak ad f 0 : 02 en een halve ct. daags voor eenen European, en f 0 : 01 ct. daags voor eenen Inlander.

16. Aan de Djajang-Sekars zal geene verpleging bij de ingezetene worden te goed gedaan; wanneer zij in de residentie buiten hunne gewone standplaatsen, nachtvrij blijft houden, zullende zij alsdan alleen op vrij logies aanspraak kunnen maken, zonder meer.

17. Buiten de residentie wordende gezonden, zullen op hen worden toegepast, de bepalingen voor macherende troepen van het leger, zoo op den voet van vrede als op dien van oorlog, en zullen zij in het genot treden van de vergoeding van vivres, vermeld bij de tarieven 16 en 20 van het Reglement van administratie.

18. Officieren, onder-officieren en manschappen, welke in de hospitalen verpleegd worden, zullen volgens het Reglement van administratie worden behandeld.

19. De transportmiddelen worden genoten overeenkomstig art. 181, 182, 183 en 184 van het algemeen Reglement van administratie.

III.

Paarden en Fourage.

20. De paarden zullen van Gouvernementswege worden aangekocht, door de zorg van den resident, na door middel van den inspecteur der Schutterijen, enz. autorisatie daartoe te hebben verkregen, en worden gekeurd door eene daartoe te benoemen commissie.

In zoodanige plaatsen, waar zich de kavallerie van het leger bevindt, zal deze commissie, zooveel doenlijk, bestaan uit twee officieren derzelve, geassisteerd door eenen paardenarts of als zoodanig fungerenden onder-officier.

In de overige plaatsen zal de commissie door den resident worden benoemd.

21. Bij het aankopen van paarden, zullen processen-verbaal worden gedresseerd, met vermelding van den inkoopsprijs, welke verbalen aan den inspecteur voornoemd zullen worden gezonden ter visering.

22. Voor de aankoop van een paard, zal de prijs nimmer die van f 100 zilver mogen te boven gaan, zullende bij den aankoop in acht worden genomen, hetgeen in de eerste afdeling van het 8ste hoofdstuk van het algemeen Reglement van administratie is voorgeschreven.

23. Ieder paard zal gemerkt zijn op den linkerbil, met de letters D. S., en tevens met het contróle-nummer op den linker voorhoef.

24. Telkens wanneer een paard sterft, zal daarvan proces-verbaal worden opgemaakt, volgens model n°. 34 van het algemeen Reglement van administratie, en wanneer paarden voor den vijand gedood of vermits worden, volgens model n°. 35 van genoemd Reglement; zullende deze processen-verbaal aan den inspecteur worden toegezonden.

25. Wanneer het dadelijk doodden van een paard noodig wordt geoordeeld, zal daartoe een voorstel door den kommandant van het detachement aan den resident worden gedaan, en zal, na het afmaken van hetzelfde, aan den inspecteur worden ingezonden een proces-verbaal volgens model n°. 32 van het Reglement van administratie.

26. Ingeval een paard op marsch sterft, zal de kommandant van het detachement, dan wel de Djajang-Sekar zelf, zoo bij alleen is, daarvan ten spoedigste kennis geven aan de naastbij zijnde plaatselijke autoriteit, ten einde daarvan, overeenkomstig art. 247 van het algemeen Reglement van administratie, eene verklaring te erlangen tot het opmaken van een proces-verbaal.

27. Bijzinden paarden voor de actieve dienst ongeschikt worden geoordeeld, zullen zij worden onderzocht door eene commissie, in art. 20 vermeld, die van de bevinding proces-verbaal opmaakt volgens model n°. 31 van het Reglement van administratie, hetwelk door den resident wordt ingezonden aan den inspecteur, die alsdan zal beslissen, of dezelve ten voordeele van den lande kunnen worden verkocht.

28. Voor de verpleging der zieke paarden zal worden te goed gedaan f 0.30 cts. 's maands voor ieder paard.

29. De fourage voor de paarden zal, door bemoeijenis van den resident, van 's landswege, bij aanbesteding worden verstrekt; zullende de rations bestaan uit 2 ponden padie en 65 ponden gras.

30. Het gras zal dagelijks en de padie om de tien dagen worden verstrekt.

IV.

Kleeding, Wapening en Harnachement.

31. De kleeding, wapening en het harnachement zal worden verstrekt uit de magazijnen van het leger, door de zorg van onder-intendanten der militaire administratie of de onder-directeuren der artillerie van de voormalige groote militaire afdelingen, in welke de detachementen gestationeerd zijn, en op aanvragen, welke vooral, door tusschenkomst van den resident, aan den inspecteur ter flattering worden gezonden.

De geldswaarde der verstreking van kleeding en het harnachement zal met het civiel departement worden geregulariseerd.

32. De kleeding der officieren en manschappen zal geheel gelijk zijn aan die der kavallerie van het leger, met dat onderscheid slechts, dat hetgeen bij het regiment O. I. kavallerie van goud of geel kleur is, bij de Djajang-Sekars zal zijn van zilver of wit.

33. Het harnachement zal zijn van het Hongaarsch model, bij het leger in gebruik, met waltrappen, voorzien van roode, en voor de officieren van wit kemelegaren uijtmustering.

- 34. De groote kleeding der onder-officieren en manschappen zal bestaan uit:
 - Eenen lakenschen of circassischen rok, waarvan de draagtijd bepaald is op 4 jaren
 - » manteljas van inlandsch gekleperd katoen, molta genaamd, 4 »
 - » waltrap van laken, 6 »
 - » schacot met toebehooren, 4 »
 - » ledereen kleeding-lasch, 4 »

Voor de onder-officieren en brigadiers een stel chevron-galon voor den rok 4 »

35. De verstreking der kleine equipementstukken, van het harnachement en der poetsgereedschappen, zal op de volgende wijze geschieden;

JAARLIJKS:

- 2 blauwe vesten met mouwen,
- 1 stel knopen voor het vest,
- 2 paren ijschoenen,
- 2 paren inlandsche schoenen,
- 1 paar ijzeren sporen met schroeven,
- 2 witte rijbroeken,
- 1 blauwe rijbroek,
- 1 lakensche halsdas,
- 1 ruimsaald,

- 1 haarkam,
- 1 roskam,
- 1 rosborstel,
- 1 mauekam,
- 1 stalhalster,
- 1 watertrens,
- 1 vlag voor de lans,
- 1 schaar voor iedere vijf paarden,
- Een stel chevron-galon voor de vesten met mouwen der onder-officieren en brigadiers,

De Europeanen, Amboinezen en Bengalezen bovendien:

- 3 hemden,
- 2 onderbroeken, en
- 2 paren zokken;

Om de achttien maanden:

- 1 lakensche kwartiermuts,
- 1 kleerborstel, en
- 1 schoenborstel;

Om de twee jaren:

- 1 halsdas-gesp, en
- 1 sabelkwaast;

Om de drie jaren:

- 1 mondzak,
- 1 dekencingel, en
- 1 overcingel met kruisriem;

Om de vier jaren:

- 1 trompet met snoer;

Om de zes jaren:

- Een hoofdstel, en
- Een zadel, Hongaarsch model, met toebehooren;

Om de acht jaren:

- Eene lans;

Om de negen jaren:

- Een sabelkoppel;

Om de twaalf jaren:

- Een patroontasch met handelier;

Om de twintig jaren:

- Een pistool, en een sabel met schede;
- In tijd van oorlog zullen halsbanden voor ieder paard, en in tijd van vrede een voor vier paarden worden verstrekt, om de drie jaren:

36. Aan ieder detachement zal behalve het hier bovengemelde, worden verstrekt:

Om de twee jaren:

- 1 cavesson met longe;

Om de zes jaren:

- 1 brandijzer, en
- 2 veerbaken.

37. De reparatiën aan wapening zullen berekend worden volgens tarieven n°. 1, 25, 29, 30, 31 en 32 van het algemeen Reglement van administratie.

38. Voor alle reparatiën aan wapenen zal worden te goed gedaan 1 cent per minuut en per dag, en voor de reparatiën aan het harnachement, waaronder begrepen is het successievelijk aanschaffen en onderhouden van gedraaide touwen, van karboensnijden, instede van halsterkettingen, alsmede de lamp-olie in de stallen en het uitsnijden der hoeven, 5 cents per paard en per dag.

Genoemde zes centen zullen als maximum behooren te worden beschouwd, zullende de kommandanten der detachementen, maandelijks eene verantwoording behooren te doen, op de betalingsrol, voorgeschreven bij artikel 53 van dit Reglement.

39. De manitien tot oefening, enz., zullen worden verstrekt, ingevolge het Reglement op de distributiën en verantwoording derzelve, en jaarlijks, in de maand Januarij, worden ontvangen voor ieder present dienstdoend pistooldragend man:

- 7 en een tweede scherpe pistoolpatronen
- 25 losse pistoolpatronen
- 2 vuursteenen.

V.

Kazerneering en Stalling.

40. De detachementen Djajang-Sekars zullen geëquipeerd en hunne paarden gestald worden voor rekening van het gouvernement, zullende aan hen geene legmaties, kussens, kazerne- of kookgereedschappen worden verstrekt.

41. De stalgereedschappen zullen worden te goed gedaan, overeenkomstig tarief n°. 37 van het algemeen Reglement van administratie.

42. De koelieeloonen zullen worden te goed gedaan, overeenkomstig tarief n°. 14 van het algemeen Reglement van administratie, zullende ten opzichte van de Bengalezen, gelijkelijk worden behandeld als bij voormeld tarief voor de Europeanen en Amboinezen is bepaald.

VI.

Politie en Krijgstucht.

43. Het Reglement op de inwendige dienst voor de kavallerie van het leger, zal door de Djajang-Sekars in alles wat de staldienst, het uiterlijk voorkomen der paarden en dagelijkse werkzaamheden betreft, gevolgd worden.

44. De Djajang-Sekars zijn onderworpen aan het Crimineel Wetboek en het Reglement van krijgstucht en discipline, vastgesteld voor het krijgsvolk te lande; zullende ook op hen van toepassing zijn de bepalingen, vastgesteld bij Resluit van 28 Januarij 1842, n°. 1, betreffende het zich verwijderen in tijd van vrede van de standplaats van het detachement.

45. De disciplineaire straffen zullen opgelegd worden door de kommandanten der detachementen, op autorisatie van den resident, of wel regtstreeks door laatstgenoemden, en ingevolge het hierboven vermeld Reglement.

46. Wanneer een onder-officier of Djajang-Sekar zich schuldig maakt aan feiten, waarvoor hij, krachtens de Wet, voor den regter moet worden gesteld, zullen daarvan behoorlijke informatiën worden genomen, zooveel mogelijk, volgens de regelen bij het leger in gebruik. De verbalen van deze informatiën zullen worden gezonden aan den inspecteur, die daarop den auditeur militair zal hooren, of de beschuldigde voor eenen krijgstraad moet teregt staan, dan wel of eene disciplineaire straf voldoende is.

47. De Europeesche onder-officieren, welke tot het regiment O. I. kavallerie behooren en bij de Djajang-Sekars gedetacheerd zijn, zullen, indien zij zich misdragen, naar hun korps worden teruggezonden.

VII.

Instructie.

48. Ieder detachement Djajang-Sekars zal worden onderwezen in de vijf eerste lessen van de school der ruiters te voet en te paard, en in de pelotonsschool.

De manschappen zullen mede geoefend worden in de behandeling van de sabel, de pistool en lans, volgens de bij de kavallerie van het leger bestaande of nader te maken voorschriften; ook zullen zij zooveel mogelijk onderwezen worden in de wederpligten van den soldaat, overeenkomstig de bij het leger bestaande Reglementen en Wetten; en en ander, ten einde zij, op zich zelfs, of vereenigd met andere korpsen, geregeld kunnen ageren.

VIII.

Administratie.

49. De administratie bij de verschillende detachementen wordt gevoerd door kommandanten, onder het toezigt van den resident.

50. Voor elk detachement zal te goed worden gedaan eene indemniteit van schar, behoeften, bepaald bij tarief n°. 45 van het algemeen Reglement van administratie, bedragende voor ieder derzelve f 18.00 's jaars.

51. Behalve de indemniteit voor schrijfbehoefden, zal jaarlijks aan ieder detachement, uit het kleeding-magazijn, worden verstrekt, een aantal gedrukte stukken, vormeld bij tarief n°. 34 van het algemeen Reglement van administratie.

Eerstelijk: To verklaren, dat het bepaalde bij besluit van 14 November 1841 n°. 2 (Staatsblad n°. 41), ten opzichte van de vermindering der toegestane procent's voor de kultures, voor de nieuwelings in eenige Residentie of afdeling benoemd wordende Europeesche ambtenaren, niet van toepassing is, op zoodanige assistenten, opzieners en mindere beambten bij de kultures, die geen bepaald aandeel in de kultuur-procenten genieten; maar uit zekere, ter beschikking van de eerste plaatselijke autoriteiten, gestelde sommen, overeenkomstig de bestaande bepalingen, naar verdiensten, worden beloofd.

Ten tweede: Enz.
Afschrift, enz.
Accordeert met het register der besluiten van den Minister van Staat, Gouverneur-Generaal van Nederlandsch Indië.
De Algemeene Secretaris,
C. VISSCHER.

(N°. 32.) **NOPENS HET VERLEENEN VAN PENSIOENEN AAN AMBOINESCHE EN INLANDSCHE MILITAIRES VAN HET INDISCH LEGER.**

Besluit van den Minister van Staat, Gouverneur-Generaal van Nederlandsch Indië, van 24 Junij 1849, n°. 5.
Gelet:

- A. Op art. 3 der Resolutie van 14 Januarij 1832 n°. 3 (Staatsblad n°. 57), houdende bepalingen:
- 1°. Dat de Amboinesen en Inlanders en daarmede gelijkstaande natien, na expiratie van hun eerste verband, zullen worden toegelaten tot een engagement voor levenslang, onder genot van het vastgesteld handgeld voor 3 jaren, en der verhoogde soldij; zullende dit engagement alleenlijk vermogen te worden aangegaan na het einde van het eerste verband;
 - 2°. Dat aan manschappen, welke zich levenslang zullen hebben geengageerd, bij het bekomen van lichamsgebreken, waardoor zij voor de dienst ongeschikt worden, of, des verkiezende na verloop van twintig achtereenvolgende jaren trouwe dienst, zal worden toegelegd een jaarlijks gagement; als:
Aan eenen sergeant f 90: — 'sjaars,
" " korporaal " 70: — "
" " soldaat " 54: — "
 - 3°. Dat aan Inlanders en Amboinezen, die zich niet voor levenslang hebben geengageerd, na vijf en twintig jaren achtereenvolgende trouwe dienst, dan wel wegens bekomene wonden voor den vijand, die hen voor de verdere dienst onbekwaam maken, gagement zal worden toegekend; als:
Aan eenen sergeant f 72: — 'sjaars,
" " korporaal " 60: — "
" " soldaat " 48: — "
 - 4°. Dat aan alle aldus gegageerde manschappen, van wege den lande, vrij transport zal worden verleend naar de plaats, waar zij het aan hen toegestaan gagement wenschen te verteren;
 - 5°. Dat, ten einde geene der Amboinezen en Inlanders, destijds in de armee dienende, van bovenstaande bepaling uit te sluiten, dezelve zullen worden beschouwd te dienen in hun eerste verband.

- B. Op de Resolutie van 6 Junij 1832 n°. 9, houdende bepaling:
- 1°. Dat Amboinesche en Inlandsche militairen, die door de verschillende commissiën van onderzoek en afkeuring van militairen, bevonden zullen worden, zoodanige gebreken en infirmitäten in dienst en buiten hunne schuld verkregen te hebben, dat zij daardoor ten eenemale worden verhindert te blijven dienen, en zonder tusschenkomst van het Gouvernement, in hun onderhoud te voorzien, eenen onderstand zullen genieten, berekend naar het getal hunner dienstjaren, en waarvan het maximum zal wezen:
Voor eenen sergeant
" " korporaal
" " soldaat
f 54 'sjaars of de helft van het Europeisch soldatengagement;
 - 2°. Dat het minimum van dien onderstand zal wezen:
Voor eenen sergeant
" " korporaal
" " soldaat
f 36 'sjaars;
 - 3°. Dat het aan blinden toegelegd gedeelte onderstand, steeds met de helft van het bedrag daarvan zal worden vermeerderd;
 - 4°. Dat de aldus ondersteunde Amboinesche en Inlandsche militairen, voor rekening van den lande, overtogt zullen erlangen naar de plaatsen, alwaar zij hunnen onderstand wenschen te verteren;
 - 5°. Dat de Amboinesche en Inlandsche militairen, die, ofschoon voor de dienst afgekeurd, wegens den aard hunner gebreken en hunne weinige dienstjaren, geene aanspraak op eenen doorgaanden onderstand kunnen maken, met paspoort, onder toeleging van ééne maand soldij, naar hunne haardsteden zullen worden teruggezonden, voor rekening van den lande.

C. Op 's Konings Besluit van 20 December 1846 n°. 34 (verhandeld bij het Indische Besluit van 15 Junij 1847 n°. 24), welks dispositief luidt als volgt:
Art. 1. Voortaan zullen aan de bij ons leger in Indië dienende Amboinesche en andere Inlandsche officieren, voor eenen volbragte vijf en twintigjarige getrouwe dienst, en in alle gevallen, waarin, volgens de nu bestaande, of nader in te voeren algemeene bepalingen, vol pensioen verdiend is of zal worden, de volgende pensioenen worden toegelegd als:
Aan eenen kapitein f 800: — 'sjaars,
" " 1sten luitenant " 400: — "
" " 2den " " 350: — "

2. Op de voorschreven pensioenen zullen almede toepasselijk zijn alle nu bestaande of nader in te voeren algemeene bepalingen, waaruit, bij eenen minderen diensttijd dan 25 jaren, een evenredige vermindering van het volle pensioen volgt:
Nog gelet op de besluiten:
a. Van 26 Januarij 1849 n°. 2 (Staatsblad n°. 8), bij hetwelk is bekend gemaakt het Koninklijk Besluit van 1 November 1848 n°. 84, en het bij hetzelfde behorende Reglement op de pensioenen en gagementen voor de Europeesche militairen, behoorende tot de landmagt in de Nederlandsche overzeesche bezittingen, en voor hunne weduwen of weesen;
b. Van 26 Maart 1849 n°. 3 (Staatsblad n°. 15), bij hetwelk dit Reglement is van toepassing verklaard op de Afrikaansche militairen van het Indische leger;
Gelezen de missives:

- 1°. Van het Militair Departement, van 14 Maart en 10 April 1849 n°. 1 en 2, de eerste gedeeltelijk behandeld bij Besluit van 26 Maart 1849 n°. 3;
 - 2°. Van den Luitenant-Generaal, Kommandant van het Indische leger, van 4 Junij 1849 n°. 2;
- Den Raad van Nederlandsch Indië gehoord;
Is goedgevonden en verstaan:
Te bepalen:
1°. Dat voortaan aan Amboinesche en Inlandsche militairen van het Indische leger, voor vijf en twintig effectieve jaren dienst, zullen worden toegelegd de volgende pensioenen en gagementen; te weten:
Aan eenen kapitein f 800: — 'sjaars,
" " 1sten luitenant " 400: — "
" " 2den " " 350: — "
" " sergeant " 90: — "
" " korporaal " 72: — " en
" " soldaat " 54: — "
- 2°. Dat voorts op hen van toepassing zullen zijn, artikel 4 en 5 van het Koninklijk Besluit van 1° November 1848 n°. 84 (Indisch Staatsblad 1849 n°. 8), betreffende het genot van eenen onderstand voor ééns;

3°. Dat hunne aanspraak op pensioen of gagement zich zal regelen naar dezelfde grondslagen, als die der Europeanen, en dus getoetst zal worden aan artikel 2, 3, 4, 5, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 21, 22, 23, 25, 27 en 28 van het Reglement op de pensioenen en gagementen voor de Europeesche militairen, behoorende tot de landmagt in de Nederlandsche overzeesche bezittingen, en voor hunne weduwen of weesen; — onder dien verstand evenwel, dat het gedeeltelijk pensioen of gagement steeds wordt berekend in vijf en twintigste deelen van het vol bedrag;

4°. Dat derhalve buiten werking gesteld worden §§ 1, 2, 3 en 5 van artikel 3 van de Resolutie van 14 Januarij 1832 n°. 3, alsmede de Resolutie van 6 Junij 1832 n°. 9; zoo dat van artikel 3 der eerstgemelde Resolutie van kracht blijft de bepaling:
"Dat aan alle gegageerde Amboinesche en Inlandsche manschappen, van wege den lande, vrij transport zal worden verleend naar de plaats, waar zij het hun toegestaan gagement wenschen te verteren."
Afschrift, enz.

Accordeert met het register der besluiten van den Minister van Staat, Gouverneur-Generaal van Nederlandsch Indië.
De Algemeene Secretaris,
C. VISSCHER.

(N°. 33.) **BEPALING DAT DE CONTRIBUTIE, BEDOELD BIJ ART. 8 § c, VAN HET REGLEMENT VOOR HET MILITAIR WEDUWEN- EN WEEZENFONDS, NIET VERSCHULDIGD IS OVER GELDEN, WELKE VERLEEND WORDEN, OM GELEDEN VERLIEZEN TE GEMOETTE KOMEN OF GEDANE UITGAVEN TE DEKKEN OF TERUG TE BETALEN.**

Besluit van den Minister van Staat, Gouverneur-Generaal van Nederlandsch Indië, van 28 Junij 1849, n°. 3.
Gelezen, enz.;

Gelet op het Besluit van 25 Junij 1838 n°. 23 (Staatsblad n°. 23); Den Raad van Nederlandsch Indië gehoord;
Is goedgevonden en verstaan:
Eerstelijk: Enz.;
Te verklaren, dat de contributie, bedoeld bij artikel 8 § c van het Reglement voor het militair weduwen- en weezenfonds, gearresteerd bij Besluit van 5 October 1841 n°. 1 (Staatsblad n°. 33), niet is verschuldigd van gelden, welke verleend worden, om geleden verliezen te moeten te komen of gedane uitgaven te dekken of terug te betalen.
Ten derde: Enz.
Afschrift, enz.

Accordeert met het register der besluiten van den Minister van Staat, Gouverneur-Generaal van Nederlandsch Indië.
De Algemeene Secretaris,
C. VISSCHER.

(N°. 34.) **UITREIKING VAN REISPASSEN VOOR HET EILAND MADURA.**

PUBLICATIE.
VAN WEGE EN IN NAAM DES KONINGS.

De Minister van Staat, Gouverneur-Generaal van Nederlandsch Indië;
Den Raad van Nederlandsch Indië gehoord;
Allen die deze zullen zien of hooren lezen, Salut! doet te weten:
Dat hij
Heeft goedgevonden en verstaan:
Eerstelijk: Alsnog te doen alkindigen de verordeningen, vervat in het navolgend Besluit van den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch Indië.
Buitenzorg, 16 Januarij 1849.

Gelezen, enz.;

- Den Raad van Nederlandsch Indië gehoord;
Overwegende, enz.;
- Zoo is goedgevonden en verstaan:
- 1°. In het algemeen te bepalen, dat, zonder uitdrukkelijke magtiging van den Gouverneur-Generaal, aan niemand passen voor het eiland Madura mogen worden afgegeven, dan aan personen, met der woon te Bankallang, Sumanap en Pakmakassang gevestigd. Civile en militaire ambtenaren, uit den aard hunner betrekking of op hoog bevel reizende, zijn hiervan uitgezonderd.
 - 2°. Aan den resident van Soerabaja te kennen te geven, dat de hem, bij geheim Besluit van 24 Julij 1834 La. G. n°. 1, verleende magtiging tot het uitreiken van passen naar Madura aan bekende en vertrouwde ingezetenen van Soerabaja, zich zal mogen uitstreken tot alle ter goeder naam bekende personen, die in Nederlandsch Indië als vaste ingezetenen zijn toegelaten, wanneer de vorsten van Madura, even den wensch daartoe hebben te kennen gegeven, of de zekerheid bestaat, dat hun zulks niet onaangenaam zal zijn.
 - 3°. Aan de residenten van Passaroran en Bezoekie respectievelijk, onder mededeeling van het vorstenaandeel, te kennen te geven, dat zij zich, in de daarbij bedoelde gevallen, ter erlanging der vereischte vergunning tot het bezoeken van het eiland Madura, voor de belanghebbende personen, zullen moeten wenden tot den resident van Soerabaja; blyvende het hun evenwel onverlet om, zonder voorkennis van den resident van Soerabaja, passen voor Madura af te geven aan vertrouwde en bekende ingezetenen hunner residentie, Nederlanders van geboorte zijnde, of derzelver afstammelingen, wanneer derzelver bloedverwanten of nabestaanden op het eiland Madura gevestigd zijn.

Afschrift, enz.
Ten tweede: Te bepalen, dat degenen die, in strijd met deze verordeningen, zonder van den gevorderden pas voorzien te zijn, zich naar het eiland Madura begeven, zullen verbeuren een boete van f 25 (vijf en twintig gulden) tot f 100 (een honderd gulden).
Overminderd de bevoegdheid van den resident of eerste plaatselijke autoriteit, voortvloeiende uit het 3de lid der Publicatie van 10 Augustus 1827 (Staatsblad n°. 79), om zoodanige personen te noodzaken, om dadelijk weder terug te keeren naar de plaats, van waar dezelve gekomen zijn.
En opdat niemand hiervan onwetendheid voorwende, zal deze alom worden gepubliceerd, waar zulks te doen gebruikelijk is, en voorts geplaatst worden in de Javasche Courant en in het Staatsblad van Nederlandsch Indië.
Gelast en beveelt, dat alle hoogere en lagere kollegiën, ambtenaren, justiciëren en officieren, ieder voor zoo veel hem aangaat, aan de stipte nakoming dezer de hand zullen houden, zonder eenige oogluiking of aanzien des persoons.
Gegeven te Batavia, 9 Julij 1849.

ROCHUSSEN.
Ter ordonnantie van den Minister van Staat, Gouverneur-Generaal van Nederlandsch Indië.
De Algemeene Secretaris,
C. VISSCHER.

(N°. 35.) **WIJZIGING VAN DE 3de ALINEA VAN ART. 12 DER BEPALINGEN OP HET BEHEER VAN 'S LANDS GELDMIDDELEN, OMBRENT DE INDIENING DOOR DE ALGEMEENE REKENKAMER DER AANTOOFING VAN DEN STAND DER FONDSSEN VAN DE BEGROOTING VAN ALGEMEENE SOMMEN.**

Besluit van den Minister van Staat, Gouverneur-Generaal van Nederlandsch Indië, van 1 Augustus 1849, n°. 3.
Gelet op art. 12 der bepalingen op het beheer van 's lands geldmiddelen, gear-

reesteed bij Resolutie van 29 December 1831, n°. 23 (Staatsblad n°. 71), van hetwelk de derde alinea luidt, als volgt:

»Driemaandelijks wordt bij de algemeene rekenkamer, het register der begrotingen van algemeene sommen afgesloten en van den stand daarvan aan het gou-vernement kennis gegeven.»

Gelezen de missive van de algemeene rekenkamer, van 13 April 1849, n°. 1161/93, aanbiedende eene aantooning van den stand der fondsen bij de begroting van 1848, in het algemeen uitgetrokken onder ultimo Maart 1849.

Gezien de consideratiën en het advies van den Directeur-Generaal van Financiën, van 14 Junij 1849 n°. 4648, te kennen gevende, dat deze aantooning voor hem van geen nut is, daar uit dezelve geene juiste kennis van den stand der begrooting in het algemeen, kan geput worden en evenmin noodig is bij het opmaken of het ontwerpen van de begrooting, aangezien dezelve geene overzigt kan geven, in hoe ver, bij de speciale begrootingen, te veel of te weinig fondsen zijn geraamd, tot welk einde de staten L. D en E, voorgeschreven bij art. 17 van het Besluit van 21 Januarij 1848 n°. 12, trouws voldoende te achten zijn, terwijl met de affectatie-staten, voorgeschreven bij de Resolutie van 6 Januarij 1833 n°. 1 (Staatsblad n°. 1), volstaan kan worden ter beoordeeling of fondsen beschikbaar zijn, tot het doen van eenige uitgaaf en bovendien bij de algemeene rekenkamer, telkens wanneer zulks vereischt wordt, inlichtingen kunnen worden verkregen, omtrent den stand van een of ander fonds.

Den Raad van Nederlandsch Indië gehoord;

Is goedgevonden en verstaan:

Met wijziging van de derde alinea van art. 12 der bepalingen op het beheer van 's lands geldmiddelen, gearresteerd bij Resolutie van 29 December 1831, n°. 23 (Staatsblad n°. 71), te bepalen: dat alleen onder den laatsten Junij van elk jaar, door de algemeene rekenkamer zal behooren te worden ingediend eene aantooning van den stand der fondsen van de begrooting van algemeene sommen van het afge-lopen dienstjaar.

Afschrift, enz.

Accordeert met het register der besluiten van den Minister van Staat, Gouverneur Generaal van Nederlandsch Indië.
De Algemeene Secretaris,
C. VISSCHER.

(N°. 36.) DIRECTEUREN, COMMIËZEN, MAGAZIJN-, HOSPITAAL- EN MENAGEMEESTERS, BIJ ALLE MILITAIRE ZIEKENGESTICHTEN, VRIJGESTELD VAN PERSOONLIJKE SCHUTTERLIJKE DIENST.

Besluit van den Minister van Staat, Gouverneur Generaal van Nederlandsch Indië, van 1 Augustus 1849, n°. 6.

Gelezen, enz.

Is goedgevonden en verstaan:

Te bepalen:

a. Met wijziging der bestaande Reglementen op de schutterijen, dat de directeuren, commiëzen, magazijn-, hospital- en menagemeesters bij alle militaire ziekengestichten, zullen zijn vrijgesteld van de persoonlijke schutterlijke dienst, doch dat zij aan de schutterlijke kas zullen contrihueren.

b. Enz.

Afschrift, enz.

Accordeert met het register der besluiten van den Minister van Staat, Gouverneur Generaal van Nederlandsch Indië.
De Algemeene Secretaris,
C. VISSCHER.

(N°. 37.) OPHEFFING VAN DE 3de KOMPAGNIE DER SAMARANGSCHE SCHUTTERIJ.

Besluit van den Minister van Staat, Gouverneur Generaal van Nederlandsch Indië, van 9 Augustus 1849, n°. 2.

Gelezen de missive van den inspecteur der schutterijen, Djajang-Sekars en Pradjoerist, van 26 Julij 1849, n°. 557.

Den Raad van Nederlandsch Indië gehoord;

Is goedgevonden en verstaan:

Krachts artikel 14 van het Reglement voor de schutterijen op Java, gearresteerd bij Besluit van 9 Junij 1838 n°. 38 (Staatsblad n°. 22), het Besluit van 22 Maart 1846 n°. 6 (Staatsblad n°. 9), zoodanig te wijzigen:

a. Dat de 3de kompagnie van het bataillon schutterij te Samarang, ten gevolge der onvoldoende sterkte aan schutterplichtige Europeanen of daarmede gelijkstaande personen, zal worden opgeheven;

b. Dat de bij die kompagnie dienende onder-officieren en manschappen, bij de 1ste en 2de kompagnie zullen worden ingedeeld;

c. Dat de kapitein-kommandant van de opgehevene kompagnie, de thans bestaande vacature van kapitein zal aanvullen;

d. Dat de 1ste en 2de luitenants van de opgehevene kompagnie, voorloopig bij de 1ste en 2de kompagnie dienst zullen verrigten; en

e. Dat mitsdien het bataillon Samarangsche schutterij tot op de formatie van vier kompagnien zal worden teruggebragt.

Afschrift, enz.

Accordeert met het register der besluiten van den Minister van Staat, Gouverneur Generaal van Nederlandsch Indië.
De Algemeene Secretaris,
C. VISSCHER.

(N°. 38.) WIJZIGING VAN DE EERSTE ALINEA VAN ART. 48 VAN HET REGLEMENT VOOR DE DETACHEMENTEN DJAJANGSEKARS, NOPENS DE LESSEN VAN ONDERWIJS.

Besluit van den Minister van Staat, Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië, van 17 Augustus 1849, n°. 3.

Gelezen, enz.

Is goedgevonden en verstaan:

Te bepalen, dat voortaan zal worden gelezen, in plaats van de eerste alinea van artikel 48 van het Reglement voor de detachementen Djajang-Sekars (gearresteerd bij Besluit van 29 Januarij 1845, n°. 1, en opgenomen in het Staatsblad van Nederlandsch Indië van 1849, onder n°. 30, krachtens het Besluit van 17 Junij 1849, n°. 9), het volgende:

»Ieder detachement Djajang-Sekars zal worden onderwezen in de vier lessen van de school des ruiters te voet, in het provisioneel Reglement, op de exercitiën en manoeuvres der cavallerie voorgeschreven, terwijl voor de instructie te paard, het voorkomende in het 1ste deel van het onderdrijf in de rijkunst bij de Nederlandsche troepen te paard, zal gevolgd worden.»

Afschrift, enz.

Accordeert met het register der besluiten van den Minister van Staat, Gouverneur Generaal van Nederlandsch Indië.
De Algemeene Secretaris,
C. VISSCHER.

(N°. 39.) BANJOEWANGIE, VERKLAARD TOT EENE OP ZICH ZELVE STAANDE AFDEELING.

Besluit van den Minister van Staat, Gouverneur Generaal van Nederlandsch Indië, van 25 Augustus 1849, La. D2.

Gelezen, enz.:

Den Raad van Nederlandsch Indië gehoord;

Is goedgevonden en verstaan:

Eerstelijk: Enz.

Ten negentienden: Te bepalen, dat de tot de Residentie Bezoekie, behoorende afdeling Banjoewangie, zal zijn eene op zich zelve staande afdeling, onder het bestuur van eenen assistent-resident, die tevens zal zijn gecommitteerd voor de zaken van Balie en Lombok.

Ten twintigsten: Enz.

Afschrift, enz.

Accordeert met het register der besluiten van den Minister van Staat, Gouverneur Generaal van Nederlandsch Indië.
De Algemeene Secretaris,
C. VISSCHER.

(N°. 40.) VERDEELING VAN HET EILAND BORNEO IN TWEE AFDEELINGEN, ONDER DE BENAMING VAN WESTER-AFDEELING EN ZUID- EN OOSTER-AFDEELING.

Besluit van den Minister van Staat, Gouverneur Generaal van Nederlandsch Indië, van 27 Augustus 1849, n°. 8.

Gelezen, Enz.

Is goedgevonden en verstaan:

Eerstelijk: Te bepalen, dat de betrekking van Gouverneur van Borneo en onderhoorigheden onvervuld zal blijven, tot tijd en wille de gesteldheid van land en volk, eene centrale vestiging van dieu ambtenaar op het eiland Borneo, mogelijk en noodig zal doen zijn.

Ten tweede: Te bepalen, dat het Nederlandsch gebied op het eiland Borneo, zal zijn verdeeld in twee groote afdeelingen, onder de benaming van wester-afdeeling en zuid- en ooster-afdeeling;

Zullende bestaan:

A. De wester-afdeeling uit:

Sambas,

Mampava,

Pontianak,

Koeboe,

Simpang,

Sekadana,

Matam,

Landak,

Tajan,

Meliou,

Sangouw,

Sekadoue,

Blitang,

Sintang,

en het geheel stroomgebied van de beide takken der Kapoec tot aan derzelver waterscheidingen.

B. De zuid-ooster-afdeeling uit:

Kollawaringin,

Pemboeang,

Sampil,

Mendau,

de groote en kleine Dajak-rivier,

Tanah Laut,

Tanah Boemboe,

de Doesson Illier en Oeloe,

de rijken van

Passir,

Koetie,

Berou,

mitsgaders het rijk van Banjermassin, tot aan de waterscheiding met het stroomgebied van de Kapoec en tot aan Soengei atas op de noordoostkust, met inbegrip van het geheel stroomgebied van Berou.

Ten derde: Enz.

Afschrift: Enz.

Accordeert met het register der besluiten van den Minister van Staat, Gouverneur Generaal Nederlandsch Indië.
De Algemeene Secretaris,
C. VISSCHER.

(N°. 41.) OMTRENT DE VOORZIENING IN DE TIJDELIJKE WAARNEMING VAN OPENVALLENDE REGTERLIJKE BETREKKINGEN OP DE BEZITTINGEN BUITEN JAVA EN MADURA.

PUBLICATIE.

VAN WEGE EN IN NAAM DES KONINGS.

De Minister van Staat, Gouverneur Generaal van Nederlandsch Indië;

Den Raad van Nederlandsch Indië gehoord;

Allen, die deze zullen zien of hooren lezen, Salut! doet te weten:

Dat hij, naar aanleiding van art. 13 van het Reglement op de regterlijke organisatie en het beleid der justitie in Nederlandsch Indië, heeft goedgevonden en verstaan:

Aan de ambtenaren, op de Bezittingen buiten Java en Madura, met het hoogst burgerlijk gezag bekleed, op te dragen, om te voorzien in de tijdelijke waarneming van openvallende regterlijke betrekkingen, met last, om van zoodanige voorziening, onverwijld kennis te geven aan den Gouverneur Generaal, aan wien de benoeming zelve blijft voorbehouden.

Eu opdat niemand onwetendheid voorwende, zal deze alom worden gepubliceerd en geaffigeerd, waar zulks te doen gebruikelijk is, en voorts geplaatst worden in de Javache Courant en in het Staatsblad van Nederlandsch Indië.
Gegeven te Batavia, 2 September 1849.

ROCHUSSEN.

Ter ordonnantie van den Minister van Staat, Gouverneur Generaal van Nederlandsch Indië.
De Algemeene Secretaris,
C. VISSCHER.

(N°. 42.) BEPALINGEN VOOR DEN AFSTAND VAN HET REGT TOE DEN VERKOOP VAN AMFIOEN IN HET KLEIN OP JAVA EN MADURA, OVER HET JAAR 1850.

PUBLICATIE.

VAN WEGE EN IN NAAM DES KONINGS.

De Minister van Staat, Gouverneur Generaal van Nederlandsch Indië;

Den Raad van Nederlandsch Indië gehoord;

Allen, die deze zullen zien of hooren lezen, Salut! doet te weten:

Nademaal bij Besluit van heden n°. 1, zijn gearresteerd de Bepalingen voor den afstand van het regt tot den verkoop van amfioen in het klein op JAVA EN MADURA, over het jaar 1850.

Zoo wordt deswege bij deze openlijke aankondiging gedaan, en aan een iegelijk kennis gegeven:

Eerstelijk: Dat die Bepalingen zijn van den volgende inhoud;

Art. 1. De pacht wordt afgeestaan op den voet van het Reglement voor de amfioen.

de verschillende residentien bestaande, bij de heffingen op den thans bestaanden, bij die tarieven vastgesteld voet, zullen kunnen geschieden.

Ten Tweede: Dat bij de opreving van dit middel in de residentien Samarang, Kadoo, Bagelen, Kederie en Bezoekie, zoodaende in de afdelingen Patjitan, boven- dende, als eenne bijzondere voorwaarde, zal worden bedongen, de gehoudens der pachters, tot oprigting, vernieuwing of herstelling van bazaarlooden, een en ander ten genoegen van de betrokkene plaatselijke besturen, en overeenkomstig de voor de verpachting bekend te maken bestekken en plannen, als:

- a. Voor den pachter van het perceel Poerwodadie (Samarang), de vernieuwing der steenenloods op den bazaar te Poerwodadie, binnen de drie eerste maanden van den pacht-termijn;
- b. Voor den pachter der bazars in de residentie Kadoo, de vervanging, binnen den loop van den pacht-termijn, van de bamboezen ribben van eene der looden op den bazaar te Magelan, door djattie-houten ribben;
- c. Voor den pachter in de residentie Bagelen, de oprigting, binnen den loop van den pacht-termijn, der nog ontbrekende loods op den bazaar te Petanahan en de herstelling der reeds op dien bazaar staande loods;
- d. Voor den pachter der bazars in de afdeling Patjitan, de oprigting, binnen den loop van den pacht-termijn, van eene loods op elk der bazars te Semanten en te Wiro;
- e. Voor den pachter der bazars van Ngrowo (residentie Kederie) de oprigting, binnen den loop van den pacht-termijn, van vier loods, respectievelijk op de bazars Kalambret en Wagie;
- f. Voor den pachter der bazars in de residentie Bezoekie, de oprigting, binnen de eerste zes maanden van den pacht-termijn, van eene loods op den bazaar ter hoofdplaats.

Zellende deze werken wanneer dezelve, niet binnen de gestelde termijnen mogten zijn voltooid, van wege het gouvernement, voor rekening van de betrokkene pachters en hunne borgens, worden uitgevoerd.

En opdat niemand deswege onwetendheid voorwende, zal deze, zoodaende in de Nederlandische als in de Inlandsche en Chinese talen, worden gepubliceerd en geaffigeerd waar zulks te doen gebruikelijk is, en voorts geplaatst worden in de Javaische courant en in het Staatsblad van Nederlandsch Indië.

Gelast en beveeld, dat alle hogere en lagere collegiën, ambtenaren, officieren en justiciëren, ieder voor zoo veel hem aangaat, aan de stipte nakoming dezer de hand zullen houden, zonder eenige onguilking of aanzien des persoons.

Gegeven te Buitenzorg, 11 September 1849.

ROCHUSSEN.

Ter ordonnantie van den Minister van Staat, Gouverneur Generaal van Nederlandsch Indië. De Algemeene Secretaris, C. VISSCHER.

Bijlage La. A.

VOORWAARDEN van het Reglement en Tarif, voor de onderscheidene Bazars, gelegen in de stad en voorsteden van de Baljuwate Batavia, alsmede in de afdelingen Buitenzorg en Krawang, gearresteerd bij Besluit van den Commissaris Generaal over Nederlandsch Indië, dd. 17 November 1829, n°. 1 (Staatsblad n°. 411).

Art. 1. De bepalingen en voorschriften, voor zoo veel aangaat het houden van bazars, thans bestaande en hoofdzakelijk die, voorkomende bij de Resolutie der Indische Regering van 8 December 1801 worden bij deze ingetrokken en gesteld buiten effect.

2. Eeven en behalve de Gouvernements bazars te Weltevreden, (Passar Baroe) Buitenzorg en Krawang, en den nieuw op te rigten bazaar op het plein van het voormalig Gouvernementshuis op Molenvliet, Passer Kantoor Baroe, worden de volgende particuliere bazars of landmarkten bij deze voor wettig verklaard, als:

In de Stad en Voorsteden.

De bazaar, buiten de Diestpoort, passer Pientoekeijel.

Om de Oost.

- De bazaar Tjilingting. De bazaar Bakassie.
- » Poeloe-gadong. » Tjelsingie.
- » Pondek-gedee.

Om de Zuid.

- De bazaar Weltevreden. De bazaar Tjampea.
- » Tanabang. » Sading-oost of Leuwiliang.
- » Meester Cornelis. » Doerian Baroe of Pondek-terrong.
- » Tanjong-oost. » Bollang.
- » Tanjong-west. » Tjikado.
- » Tjilingties. » Parang-panjang of Krekel.
- » Tjibinong.
- » Pondek-laboe (Simplicitas).

Om de West.

- De bazaar Parang-corret. De bazaar Grending (nu passer Baroe).
- » Assam. » Mauk.
- » Tangerang. » Tjantiga.

3. Geene andere bazars als de bovengemelde, zullen voor wettig gehouden, noch geduld worden, en zullen alle bazars welke zonder uitdrukkelijke toestemming der Regering op particuliere laaden of elders mogten worden opgericht, niet alleen dadelijk en zonder vorm van proces door de plaatselijke autoriteit geamoveerd en vernietigd worden, maar de eigenaren of houders van dezelve tevens verbeuren een geldboete van f1000 tot 5000 gulden, naar gelang van omstandigheden, voor elke zoodanige ongepermitterde bazaar; welke boete zal verdeeld worden, zoo als is bepaald bij art. 32.

4. De bazars zullen moeten gehouden worden ter plaatse, waar dezelve thans gevestigd zijn; wondende het aan de eigenaren ten strengste verboden, om dezelve zonder vooraf verkregen toestemming van de regering, te verleggen of te verplaatsen, ook niet van naam te veranderen of uit te breiden, noch te vergrooten, alles onder verbeurte eener boete van f25 tot f100; zullende de tegenwoordige uitgebreidheid of jurisdictie der bazars, voor rekening van de eigenaren door den gezwoeren landmeter opgemeten en opgenomen worden en, met overleg van de respectieve eigenaren, de plaatselijke autoriteit en den rooimeester eens voor altijd bepaald, en van iederen bazaar een duidelijke kaart geformeerd worden, welke kaart bij het plaatselijke bestuur zal berusten; zullende de limieten, in zoodanige rigtingen of uitgangen, als de eigenaren met het plaatselijk bestuur zullen overeenkomen, door plaatsing van eenen rooden paal, moeten worden kenbaar gemaakt.

5. De markt-dagen voor de onderscheidene bij art. 2 vermelde bazars worden bepaald als volgt: zullende op verbeurte eener boete van f1000, op geene andere of meerdere dagen markt of bazaar mogen gehouden worden.

- Voor de gouvernements bazaar te Weltevreden, op Maandag en Vrijdag.
- Idem op Molenvliet, op Dingsdag.
- Idem te Buitenzorg, alle dagen.
- Voor de gouvernements bazaar te Krawang, op Maandag en Donderdag.
- Idem te Kadawoeng, op Vrijdag.
- Idem te Tjasseem, op Maandag en Donderdag.
- Idem te Pemanoeakan, op Dingsdag en Vrijdag.
- Idem te Soebang, op Woensdag en Zaterdag.
- Idem te Tanjong-boera, op Woensdag en Zaterdag.
- De particuliere bazaar buiten de Diestpoort, alle dagen der week.
- Idem te Tjilingting, op Dingsdag.
- Idem te Poeloe-gadong, op Vrijdag.
- Idem te Pondek-gedee, op Maandag.
- Idem te Bakassie, op Zaterdag.
- Idem te Tjilingties, op Dingsdag.
- Idem te Weltevreden, op Zondag en Dingsdag.
- Idem te Meester-Cornelis, op Donderdag.
- Idem te Tanjong-oost, op Woensdag.
- Idem te Tanjong-west, op Zondag.
- Idem te Tjilingties, op Vrijdag.

- Idem te Tjibinong, op Zaterdag.
- Idem te Tanabang, op Woensdag en Zaterdag.
- Idem te Pondek-laboe, (Simplicitas), op Vrijdag.
- Voor de particuliere bazaar te Tjampea, op Zondag.
- Idem te Sading-oost of Leuwiliang, op Donderdag.
- Idem te Doerian-baroe of Pondek-terrong, op Woensdag.
- Idem te Bollang, op Zaterdag.
- Voor de particuliere bazaar te Tjikadoo, op Donderdag.
- Idem te Parang-panjang of Krekel, op Vrijdag.
- Idem te Parang-corret, op Zondag.
- Idem te Assam, op Donderdag.
- Idem te Tangerang, op Dingsdag.
- Idem te Grending (Passer-haroe), op Zaterdag.
- Idem te Mauk, op Woensdag.
- Idem te Tjantiga, op Zondag.

Onder dien verstande nogtans dat, overeenkomstig oud gebruik, de markt- of passertijd, reeds op den avond vóór den markt-dag eenen aanvang mag nemen.

6. De bazaar- of markthouders zullen zich, ten aanzien der te heffen markt-gelden, moeten gedragen naar het volgende Tarif, en Mitsdien mogen heffen van alle goederen, waren en vee, welke op dien markt-dag ter markt worden gebragt, onverschillig of die al dan niet op dien dag aldaar verkocht worden:

Voor eene pedattie, prauw pappang of prauw djoekoek, geladen met aard- of boomvruchten.	20 cents.
Met dien verstande, dat wanneer dezelfde goederen, uit zoodanige prauw weder pikelangsgewijze op den bazaar ten verkoop worden gesteld, daarvan alsdan de gewone gerechtigheid zal moeten betaald worden.	
2 Voor een pikelan lijnwaden	12 »
3 Idem idem, van een dozijn groote hoenders	4 »
4 Idem idem, kleine idem	3 »
5 Idem idem, eenden of wild	4 »
6 Idem idem, van 100 eijeren	4 »
7 Idem idem, per dozijn bottels olie	6 »
8 Idem idem, aeren suiker	3 »
9 Idem idem, versche visch	6 »
10 Idem idem, drooge visch	5 »
11 Idem idem, varkens vleesch	10 »
12 Idem idem, brandhout	1 »
13 Idem alle pikelans voor de inpakking, als trate-, jattie- en waroe-bladen	1 »
14 Idem een groote pikelan rampa	8 »
15 Idem een kleine pikelan idem	4 »
16 Voor alle pikelans of dragten van rijst, dedak, mandwerken, kwee-kwee, aard- en boomvruchten, sirie, enz. in deze niet genoemd	3 »
17 Idem een bok, geit of schaaip, bij het op de markt komde	10 »
En bij verkoop	50 »

Werdende door een pikelan verstaan de vracht, die door één man gedragen wordt, dan wel het geen door één man op den bazaar wordt gebragt.

7. Van goederen, waren, levensmiddelen, vee als anderzins, welke buiten de bepaalde markt-dagen over of langs den bazaar worden vervoerd of gedragen, zal door of van wege den eigenaar van den bazaar, geene heffing heugensam mogen plaats hebben; alsmede niet van hetgeen in kampongs en in waroengs, buiten de limieten van den bazaar gelegen, verkocht wordt.

8. Het zal aan niemand veroorloofd zijn, om op den markt-dag, buiten den bazaar, ter afstand van een paal, gerekend van den omtrek of de limieten van den bazaar, zijne goederen, waren of dragten uit te stallen of te verkoopen, dan wel daar passer te houden, zullende degenen, die zich daaraan schuldig mogten maken, eene boete kunnen worden opgelegd van f3 tot f25, naar gelang der omstandigheden.

En potia of pachter, welke zich, ondanks deze bepaling, mogt veroorloven, heffingen te doen van goederen of waren, welke op den markt-dag buiten den omtrek van zijnen bazaar uitgesteld of verkocht zijn geworden, zal gestraft worden met eene boete van f25 tot f100, naar gelang der omstandigheden; de plaatselijke autoriteiten zullen zoo wel voor de handhaving der regten van den bazaarhouder in deze hebben te waken, als tegen alle verkeerde handelwijzen van de zijde der bazaarhouders.

9. Aan de heffingen, bij artikel 6 vermeld, zijn alleen onderhevig alle personen, welke op den markt-dag hunne goederen onder loods of afmaken ten verkoop brengen; voor alle goederen welke op den bazaar in vaste winkels worden uitgesteld, zal de bazaarhouder daarentegen, voor zoo veel betreft de particuliere bazars, zoodanige heffing of grondhuur mogen vorderen, als hij met den bewoner of huurder zal kunnen overeenkomen; voor de Gouvernements bazars wordt deze huur bepaald als volgt:

Voor huur van iederen voet grond, gerekend in de breedte der opstellen langs den weg, indien de huurder daarvoor eigen rekening een huisje of plak wil opbouwen, 's maands vijftien cents; en voor huur van een pedak of huisje, den grond daaronder gerekend, 's maands 40 cents voor iederen voet, welke de opstal in de breedte beslaat.

Onder deze huur zal alsdan begrepen zijn de gerechtigheid of belasting op alle goederen, die de huurders van huizen of erven op de bazars in hunne huizen of winkels te koop stellen. Indien echter de huurders diere huizen of pedakken hunne goederen of waren buiten hunne winkels op andere plaatsen van den bazaar ten verkoop nistallen, zal de bazaarhouder daarvoor afzonderlijk mogen heffen, op den voet als hierboven bij art. 6 is bepaald.

10. De eigenaar, pachter of houder der bazars zullen zich, ten aanzien der heffingen, waartoe zij gerechtigd zijn, stiptelijk naar vorrenstaande bepalingen behooren te gedragen, en voor elke overtreding ten dezen aanzien, verbeuren eene boete van f10 tot f100, door de plaatselijke autoriteit naar exigentie van zaken te bepalen.

Het blijft nogtans aan hen overgelaten, om, wanneer zij zulks met hun belang kunnen overeenbrengen, de heffingen bij art. 6 uitgeschreven, naar goedvinden te verminderen en aldus de bazaar-gangers met minder, doch in geen geval, met meerder te belasten.

11. De belasting-schuldigen, welke zich opzettelijk onttrekken aan de voldoening der verschuldigde bazaar-gerechtigheid, zullen verbeuren eene boete van één tot vijf en twintig gulden; zullende des noods, tot verhaal der boete, de door den overtreder op de markt gebragte goederen en waren executabel kunnen verklaard worden, nadat de behoorlijke waardeering derzelve door de plaatselijke autoriteit, met overleg van den eigenaar, zal zijn geschied.

12. De bazaarhouders zullen niet vermogen iemand te dwingen, om zijne ter markt gebragte goederen aan hem of hunne medestanders te verkoopen, en tevens niemand mogen beletten zijne goederen, vee als anderzins op den bazaar uit te stallen en te koop aan te bieden, wel te verstaan, wanneer de belasting daarvoor wordt voldaan; zullende de bazaarhouder voor alle verkeerde en willekeurige handelingen, kwellingen en vexatiën, waaraan hij of zijne medestanders zich ten dezen opzichte moet schuldig maken, worden gestraft met eene boete van f100 tot f1000 gulden, door den regter naar bevind- van zaken te bepalen.

13. De bazaarhouders zullen verplicht zijn, op elken bazaar, op een houten bord, het Tarif te schilderen van de belasting, welke zij vermogen te heffen, en wel ten de Hollandsche, Maleische en Chinese, en voor zoo veel noodig in de Sundasche talen; zoodanig geplaatst, dat hetzelfde door den gemeenen man kan worden gelezen; zullende een gelijk bord verbeurte eener geldboete van honderd tot vijf honderd gulden, ter discretie van den regter, voor elk verzuim.

14. De eigenaren van de bazars, dan wel dertelver pachters of bazaarhouders, zullen zich ten aanzien van het opbouwen, vertimmeren of afbreken van huizen of loods op de bazars, stiptelijk hebben te gedragen naar de voorschriften en bepalingen der pollicie of van den rooimeester, op verbeurte eener geldboete van f3 tot honderd gulden voor elke overtreding.

15. Zij zullen de door de bazars loopende wegen niet mogen belemmeren, of op eene andere wijze bederven of afsluiten, en tevens verplicht zijn om, bij de verhuur van perceelen gronds, de voorschriften te volgen, die hun door den Roonmeester of van wege de politie zullen gegeven worden; zullende al hetgeen zonder voorafgaande kennisgeving aan den officier der politie, en daartoe erlangd verlof, is gemaakt of opgebouwd, voor hunne rekening worden afgebroken en hersteld, zoo als het had behooren te worden gemaakt en opgerigt, onverminderd de boete bij art. 14 bepaald.

16. Even zoo zullen de huurders of houders der bazars zorg hebben te dragen, dat zoo wel op als buiten de marktdagen, de groote wegen, welke over hunne bazars loopen, niet belemmerd, en veel minder de communicatiën gestremd worden door het plaatsen van warongs, kraamlijzen of het doen staan of zitten van uitventers op de bedoelde wegen, maar de zoodanigen van daar moeten verwijderen, des noods tot dat einde de hulp der politie inroepende. En worden de potias of huurders van bazars voor de nakoming der bovenstaande bepaling verantwoordelijk gesteld, met verbeurtte eener boete van f 25 à f 100, naar gelang der omstandigheden op te leggen, voor iederen keer, dat op dezelve inbreuk zal worden gemaakt.

17. De huurders of houders der bazars zullen ook nog verplicht zijn, al de wegen, zoo wel groote als andere, welke over hunne bazars loopen, ten genoegen van de plaatselijke autoriteit, in eenen behoorlijken rijdbaren en begaanbaren staat te onderhouden, aan het op dezelve vallende regenwater, behoorlijke afleiding te geven, en alle vuiligheid daarvan te weren, alles op verbeurtte eener boete van f 25 tot f 100, naar gelang der omstandigheden. En zullen de bewoners der bazars tot opgemaakt einde aan den huurder of houder de behulpzame hand moeten bieden, en bij onwil of nalatigheid op klage van laatsgemelde, aan hen, eene boete van f 3 tot f 25 kunnen oplegd worden.

18. Voor zoo veel aangaat de particuliere bazars: Buiten de Diestpoort, te Weltevreden, Tana-abang, Meester Cornelis, Tangerang, Grinding, (passar Baroe); en de Gouvernements bazars te Weltevreden, (passar Baroe); Kautoor Baroe, (op Molenvliet) en Bultenzorg, wordt bepaald dat alle gebouwen, loodsen of opstallen, welke op deze bazars worden opgerigt, zullen moeten zijn gedekt met pannen, op verbeurtte eener boete van f 25 tot f 100, buiten en behalve de demolitie van de gebouwen, loodsen of opstallen, welke in contraventie met het hierboven bepaalde zijn opgetrokken of daar gesteld geworden, na de uitvaardiging dezer Wet.

19. De pachters van de amfloen, het slagten van vee en varkens, de pandjeshuizen, van de wajangs, de arak, en van de pho en thopo tafels (deze laatste voor zoo veel aangaat de bazars, waar deze spelen volgens de pacht-conditiën, indien dit middel verpacht wordt, zijn toegelaten,) zullen op elken bazaar zonder onderscheid hunne kongsties en verkoop- of speelplaatsen mogen houden, mits aan den eigenaar of pachter van den bazaar de gewone grondhuur of huishuur betalen, even gelijk zulks bepaald is bij art. 9; zullende nogtans op elken bazaar niet meer dan een madat-kit, eene arakstijerij en een pandjeshuis mogen aanwezig zijn, op verbeurtte eener boete van f 25 tot f 100, te incurreren door den pachter van leder dezer middelen.

20. Geene der overige pachters van 'slands middelen, zullen voor zoo veel zulks niet speciaal bij de pachtvoorwaarden is bepaald, het regt hebben, om op de bazars eenige heffingen te doen, op verbeurtte eener boete van f 25 tot f 100.

21. De pachters van de amfloen, het slagten van varkens, van rundvee, en der wajangs, zullen nogtans verplicht zijn, voor het regt bij art. 19 bedoeld, aan den eigenaar of pachter van de bazars aan particulieren toebehoorende, uit te keeren twee derde gedeelten van de zuivere winst welke ieder middel in het bijzonder aan hen komt op te leveren, ten ware zij niet den eigenaar of pachter van den bazaar daaromtrent, bij wijze van uitkoop of anderszins, mogten overeenkomen, met uitdrukkelijke bepaling, dat, bijaldien zoodanige overeenkomst niet mogt kunnen worden getroffen, de eigenaar, huurder of pachter van den bazaar het regt zal hebben, om van zijnen kant die pachters, in de opbrengst hunner pacht te surreilleren, zonder nagaan in dat geval hen hinderlijk te mogen zijn, en neg veel minder te belletten, om amfloen op den bazaar te verkoopen, wajang te laten spelen of vee te slagten enz., sub poene eener boete van f 25 tot f 500, naar gelang van omstandigheden.

Aan de pachters van Gouvernements bazars zullen deze twee derde gedeelten van de winsten niet behoeven uitgekeerd te worden.

22. Het zal in geen geval aan de pachters van den verkoop van amfloen in het klein, en der pandjeshuizen vrijstaan, om op eigene autoriteit hunne verkoop- of beleeningplaatsen te verlaten, dan wel den bazaar geheel en al van eene madat-kit of een pandjeshuis te doen verstoken zijn, en zulks onder verbeurtte eener boete van f 25 tot f 100.

23. De eigenaars, pachters of houders der bazars zullen verplicht zijn, de bazars steeds ten hunne kosten rein en zindelijk te houden, op verbeurtte eener boete van f 25, telkenreize te betalen. Ten aanzien van het, buiten de marktdagen, op de bazars los en zonder geleiders rondlopend vee, zullen dezelfde bepalingen gelden, als voor alle groote of 's heeren wegen dienaangaande zijn vastgesteld.

24. De afwarteringen, slooten, rioelen of golen, voor en langs de huizen, op den bazaar loopende, zullen door de bewoners der respectieve huizen en, bij ontstentenis van dertelze, door den bazaarhouder worden schoon en open gehouden, op verbeurtte eener geldboete van vijf gulden, door den bewoner van zoodanig huis, (rondom hetwelk de waterleidingen en slooten onbruikbaar zullen bevonden worden), te voldoen, en nog tien gulden boete daarenboven door den pachter of bazaarhouder, wegens destijds nalatigheid in deze, te betalen.

25. De eigenaars der particuliere bazars zijn gehouden, om telkens, bij den verhuur of de verpachting hunner bazars, aan het Plaatselijke bestuur of aan den officier van politie opgave te doen van den naam van den huurder of pachter en die van deszelfs bedienende, welke met de heffing der bazaar-geregtigheden belast worden, op verbeurtte eener boete van f 50 tot f 100, voor elk verzuim.

Hetzelfde zal moeten worden in acht genomen door den potia of primitieven huurder, in geval deze een gedeelte, dan wel het geheel der pacht weder aan andere of onder-pachters afstaat of verhuurt, en zulks sub poene eener gelijke boete, door den primitieven huurder te incurreren.

26. Het oprigten van loodsen, het aanzien hebbende van eenen bazaar, is verpoden op verbeurtte eener boete van f 100, door den landeigenaar te voldoen, en vernietiging daarenboven van de opstallen, met verdere bepaling, dat in de onderscheidene warongs, met toestemming van het Plaatselijke bestuur, thans op particuliere landen gevestigd of nader op te rigten, alleenlijk zullen mogen worden verkocht, lijnwaden, levensmiddelen, ververschingen enz., doch dat bij deze niet zullen mogen opgerigt of gehouden worden topbanen, amfloenkitten, dobbel- en rongselspelen, en dergelijken.

27. De bij het voorgaande artikel bedoelde gewone warongs, zullen, in den verloop, op particuliere landen en elders, niet mogen worden opgerigt, zonder dat daartoe vooraf van den officier van politie verlof zal zijn verkregen, op verbeurtte eener boete van f 25 tot f 100.

28. Zoogenaamde bijeenkomsten tot het drijven van handel, hetzij op particuliere landen, hetzij op 's heeren wegen, of in kampongs, zullen niet geduld worden. De hoofden of wijkmeesters der kampongs, in dewelke of in welke nabijheid zulke onwettige bijeenkomsten zullen plaats gevonden hebben, zullen, bij ontdekking, eene boete incurreren van f 25 tot f 100.

29. De ambtenaren der politie zullen verplicht zijn, om ten minste tweemaal 's jaars, voor zoo veel nodig, geassisteerd door dertzevier Inlandsche en Chinese ondergeschikte officieren, op elken, bij deze voor wettig verklaarde bazaar, en wel op eenen bazaar, onderzoek te doen, of en in hoe verre de voorschriften, bij dit Reglement gegeven, waaronder voornamelijk het Tarief bij art. 6 vermeld, door den bazaarhouder worden achtervolgd; de ingeslopen misbruiken zullen dadelijk door hen moeten worden hersteld, en ten aanzien van de zoodanige, door wien de bepalingen, bij het Reglement voorkomende, niet zijn opgevolgd of daarvan is afgeweken, gehandeld worden als naar beviad van zaken, en naar luid van dit Reglement, zal noodig en bestaansbaar worden gecooreeld.

30. De vorstende bepalingen zijn van toepassing op de onderscheidene Gouvernements bazars, gelegen in de baljuwage Balavia en in de afdeling Bultenzorg en Krauwang, voor zoo ver dezelve bij de speciale pachtvoorwaarden niet door anderen zullen worden vervangen of gealtereerd.

31. In geval van onvermogen of onwilligheid tot betaling der opgelegde boete, zal dezelve veranderd worden in gevangenisstraf; wordende f 50 gelijk gesteld met eens halve maand detentie.

32. De bij dit Reglement bepaalde boeten zullen, voor zoo veel de particuliere bazars aangaat, genoten worden, voor één derde, door den aanbrenger of aanhafter, het tweede één derde gedeelte door den officier, die tot de calange procedeerde, en het overige één derde door de centrale commissie van weldadigheid; zullende ten opzichte der Gouvernements bazars, gevolgd worden, de bestaende bepalingen ten aanzien van de verdelcing der boeten, wegens fraude en overtredingen in pacht-zaken.

33. Van alle particuliere bazars, welke bij art. 2 voor wettig zijn verklaard, zal overeenkomstig de Publicatie der voormalige Indische Regering, de dato 4 Februarij 1800, jaarlijks worden geheven 5 pCt. van hetwelk dezelve aan de eigenaren komt op te brengen, met uitzondering nogtans van den bazaar Grinding, van welken, naar luid van gemelde Publicatie, slechts de helft of 2 en een half pCt. zal worden gevorderd; zullende de eigenaren verplicht zijn, om vóór ultimo October van elk jaar aan het plaatselijke bestuur in te zenden eene opgave, onder presentatie van eede, van de inkomsten of huurpenningen, die zij van hunne respectieve bazars, voor het alsdan loopend jaar, zullen komen te genieten, welke opgave, nadat daarvan een geheel zal zijn geformeerd, vóór 15 November door het plaatselijk bestuur aan den directeur van 's Lands middelen en domeinen zal moeten worden ingezonden, ten einde door deze, tot de inning der belasting voor ultimo December, het noodige kan worden verrigt.

De bovenstaande voorwaarden zijn thans nog in werking, behoudens de volgende in dezelve gemaakte veranderingen:

10. Bij § b der Publicatie van 20 September 1840 (Staatsblad n°. 18), ten gevolge van hetwelk, het tweede gedeelte van art. 6 der voorwaarden, moet worden gelezen in volgender voege:

- » Voor eene pedattie, prauw papan of prauw djoekoen, geladen met
- » aard- of boomvruchten, 20 cents, terwijl de marktgeretigheid, op de la-
- » ding van zoodanige prauwen, welke niet onder de evegemelde soorten
- » kunnen worden gerangschikt, zal worden berekend naar het aantal pe-
- » dattie-vruchten, dat dezelve inhouden, ter beoordeeling en beslissing van
- » het plaatselijk bestuur, in geval van verschil.

20. Bij § d art. 6 der Publicatie van 28 October 1837 (Staatsblad n°. 53), bij welke van bazaar-geregtigheid zijn vrijgesteld *bokken, schapen, geiten en herten.*

37. Bij Besluit dd. 10 Maart 1848 n°. 14 (Staatsblad n°. 14), houdende bepaling dat van zout, uit 's gouvernements pakhuizen verkocht zijnde, geene heffingen mogen geschieden, en

40. Bij § a art. 1 der Publicatie van 9 November 1835 (Staatsblad n°. 49), betrekkelijk de uitkeeringen aan de eigenaren of potias der particuliere bazars door de pachters van de amfloen, het slagten van varkens, het slagten van rundvee en der wajangs, bedoeld bij art. 21 van het Reglement; zijnde het daarbij aangewezen Tarief voor die uitkeeringen, vastgesteld bij art. 1 der Resolutie van 30 October 1834 n°. 2, van den volgenden inhoud.

TABEL, aanwijzende de indenniteiten waarop de eigenaren der respectieve particuliere bazars kunnen geacht worden jaarlijks aanspraak te hebben voor de 2/3 gedeelten der zuivere winsten van eenige pacht-middelen, die aan hen bij de thans vigerende pacht-conditiën zijn toegekend.

NAMEN DER BAZAARS.	INDEMNITEIT JAARLIJKS OP DE			Wajanga pacht.
	Amfloen pacht.	Het slagten van varkens.	Het slagten van rundvee.	
Buiten de Diestpoort	f 400	f -	f -	voor leder et-
Tjilintjing	400	48	10	maal spelen
Poeloe Gadong	150	12	10	van wajang
Pondok Gedée	60	10	10	pangs. - f 30
Bekassie	120	100	10	wajang
Weltevreden, (oude bazaar)	3000	3720	1200	keeliet . - 10
Tanaabang	1200	840	130	
Meester Cornelis	900	720	600	
Tanjong-Oost	120	40	10	
West	120	20	10	
Simplicitas, (Pondok Laboe)	120	10	10	
Assam	120	30	20	
Tangerang	480	720	600	
Grinding en Warong Tjoeroek	400	720	10	
Mayuk	120	120	10	
Tjanjuga	120	20	10	
Tjilingsie	60	10	10	
Tjilangies	60	10	10	
Tjibinoug	60	10	10	
Tjampea	60	10	10	
Sading-Oost	60	10	10	
Doerzan habrooe of Pondok Terong	90	8	8	
Koeripang, (vroeger Bollang)	60	10	10	
Tjikandoe	60	10	10	
Parang Panjang	60	10	10	
Parang Corret	60	10	10	

Behoort bij de publicatie van den Minister van Staat, Gouverneur Generaal van Nederlandsch Indië, van 11 September 1849.

Mij bekend:
De Algemeene Secretaris,
C. VISSCHER.

Bijlage letter B.
VOORWAARDEN voor de pacht van de Bazars en Warongs (markten en kramen) op Java, met uitzondering van de Residentie Balavia en de afdelingen Bultenzorg en Krauwang, gearresteerd bij Besluit van den Minister van Staat, Gouverneur Generaal van Nederlandsch Indië, van 10 October 1846 n°. 1.

Art. 1. De bestaende en geoorloofde bazars en warongs in elke der residentien of afdelingen op Java, zijn beschreven op daarvan door de respectieve autoriteiten opgemaakte lijsten, waarvan een exemplaar gedeponeerd blijft bij den Directeur der middelen en domeinen.

Die bazars en warongs zullen zoo veel noodig in perceelen worden gesplitst, verpacht en gehouden.

Aan iederen pachter zal bij het ingaan van den pachtijd door of van wege het plaatselijk bestuur worden afgegeven een authentiek afschrift of uittreksel van gemelde lijsten, ieder voor zoo veel hem aangaat, alsmede een exemplaar van deze voorwaarden, met de noodige overzetting in de Inlandsche talen.

2. Alle bazars en warongs, bij deze lijsten niet beschreven of zonder voorafgaande autorisatie van het gouvernement verplaatst, zijn onwettig en zullen worden vernietigd door de plaatselijke autoriteit, terwijl de houders daarvan zullen gestraft worden met eene geldboete van vijf honderd gulden of minder, naar gelang van omstandigheden.

3. Voor zoo veel er volgens plaatselijke gewoonten vaste marktdagen of verkoop-dagen voor de onderscheidene bazars of warongs bestaan, zal daarin door deze geene verandering worden gebragt, en worden integendeel die dagen bij deze als bepaald vastgesteld.

Er zullen alzo geene bazars of warongs op andere of meerdere dagen gehouden mogen worden, op verbeurtte eener geldboete, bij het 2de art. bepaald.

De vaste markt- of verkoopdagen zullen behooren te zijn omschreven bij de lijsten in art. 1 vermeld.

4. Van alle goederen, waren en vee, welke ter markt worden gebragt of in warongs uitgestald of wel langs de wegen en rivieren, in overleg met de pachters en met toestemming van de plaatselijke autoriteiten, op bepaalde plaatsen te koop aangeboden worden, zullen, voor zoo verre die artikelen niet van eenige heffing

zijn vrijgesteld, de pachters mogen heffen als maximum, de gerechtigheid, vermeld bij de thans in werking zijnde tarieven, voor iedere residentie of afdeeling afzonderlijk, met in aink neming van het deswege bepaalde bij art. 8 van het algemeen pachtreglement (Staatsblad 1838 n°. 37.) zoo als hetzelfde is gealtereerd bij Gouvernements Publicatie van 16 October 1846, van welke tarieven steeds een behoorlijk exemplaar onder de berusting van den Directeur der middelen en domeinen zal blijven.

Aan iederen pachter zal van wege het plaatselijk bestuur, bij het ingaan van den pachtlijst, worden uitgereikt een afschrift of uittreksel van bedoelde tarieven, ieder voor zoo veel zijne pacht aangaat.

5. Van de heffing van gerechtigheid zullen bepaald zijn uitgesloten:

a. Goederen en vee, welke naar elders bestemd zijn en blijkbaar zonder doel tot daadlijken verkoop vervoerd worden en de marktplaatsen passeren moeten, mits de vervoerders zich aldaar ook niet ophouden.

b. Bokken, geiten, schapen en berten.

c. Rijst en padie, daar, waar de vrijstelling thans reeds bestaat.

De pachter zal van deze artikelen geene de minste heffing mogen doen, op verbeurte der boete, vastgesteld bij art. 6.

6. De pachters zullen zich ten aanzien der heffingen, waartoe zij gerechtigd zijn, stiptelijk naar de bepalingen, voorkomende bij de tarieven, bedoeld bij art. 4, moeten gedragen, en in geen geval meer mogen heffen, hetzij in geld of goederen, en onder welke benaming ook, dan bij die tarieven is voorgeschreven.

Voor elke overtreding van deze bepaling zullen de pachters verbeuren eene boete van één honderd gulden of minder, door de plaatselijke autoriteit, naar gelang van omstandigheden, te bepalen.

Eene gelijke boete zal door de pachters worden verbeurd, wanneer zij eenige heffingen doen buiten de limieten, bedoeld in het volgende artikel, daaronder echter niet begrepen de heffingen van de zoodanigen, aan wie door den pachter voor vast is afgestaan, zich langs de wegen of rivieren ten verkoop van een en ander neder te zetten.

7. De limieten van elke bazaar worden door de plaatselijke autoriteiten in iedere afdeeling bepaald en bekend gemaakt.

Het zal ook, met uitzondering van de bij het slot van art. 6 bedoelde personen, aan niemand veroorloofd zijn, om op den markt, buiten die limieten, eenige goederen, waren of dragten uit te stallen of te verkoopen, dan wel daar passer te houden; zullende degenen, die zich daaraan schuldig mochten maken, eene boete kunnen worden opgelegd van vijf en twintig gulden; of minder, naar gelang der omstandigheden.

Van deze bepaling zijn echter uitgesloten, voor zoo veel betreft de steden van Samarang en Sorabaja met dertzelver voorsteden, de aldaar bestaande koellings of personen welke hunne goederen ten verkoop rondragen, mits overigens voldoende aan de deswege gemaakte bepalingen. — Ook zijn hiervan uitgesloten (zoo als volgens deze conditie van zelve spreekt, en alléén ter meerdere duidelijkheid aangevoerd wordt) de voortbrengelen van den grond, welke door de landbouwer in hunne derras of woonhuizen, buiten de limieten van de bazars gelegen, verkocht worden.

8. Het is aan de pachters bepaald verboden, om eenige heffingen te doen bij het passeren van overvaarten, bij aankomst uit zee of bij aanbregt der goederen aan de respectieve tolkantoren, onder voorwendsel, dat zoodanige goederen loch op de bazars moeten ten verkoop gebracht worden, en het eenvoudiger is, die heffingen te doen bij invoer in de residentie, ten einde hun niets kan ontgaan.

Degenen, die zich daaraan schuldig maken, zullen verbeuren de boete, bij art. 6 bepaald.

9. De belastingsschuldigen, welke zich opzettelijk onttrekken aan de voldoening der verschuldigde bazaar-gerechtigheid, zullen verbeuren eene boete, bij art. 7 bepaald.

De door den overtreder op de markt gebrachte of ter koop-aangebode goederen kunnen, tot verhaal dier boete, des noods executabel worden verklaard, nadat de behoorlijke waardering derzelve door de plaatselijke autoriteit, met overleg van den eigenaar, zal zijn geschied.

10. De pachters zullen niet vermogen iemand te dwingen om hunne ter markt gebrachte goederen aan hen of hunne medestanders te verkoopen, en tevens niemand mogen beletten zijne goederen, vee, als anderszins, op den bazaar uit te stallen en te koop aan te bieden, dan wel rond te dragen of te vervoeren; zullende de pachters voor alle verkeerde en willekeurige handelingen, kwellingen of vexatiën, waaraan zij of hunne medestanders zich ten dezen opzigt mochten schuldig maken, worden gestraft met eene boete van één honderd gulden of minder, naar bevynd van zaken, door den regter te bepalen.

11. De pachters zijn verplicht de plaatsen, waar bazars en warongs worden gehouden, gestadig schoon en zuiver te doen houden van vuilnis en van stilstaand water; te zorgen dat de kramen niet op de wegen worden uitgezet, noch de passagie belemmeren, maar binnen de daartoe door de politie aangewezen limieten blijven, en in eene geregelde orde geplaatst worden; alsmede dat geen vee op de bazars loost, alies op verbeurte eener boete van vijf en twintig gulden of minder, naar gelang der omstandigheden, voor elke overtreding.

12. De pachters der bazars zullen ook nog verplicht zijn al de wegen, zoowel groote als andere, welke over hunne bazars loopen, ten genoegen van de plaatselijke autoriteiten, in eene behoorlijk rijbare en begaanbare staat te doen onderhouden, aan het op dezelve vallende regenwater behoorlijke afleiding te geven, en alle vuiligheid daarvan te weren, alies op verbeurte eener boete, als in het voorgaande artikel bepaald; en zullen de bewoners der bazars (waar die bestaan) tot opgemedt einde aan den pachter de behulpzame hand moeten bieden en bij onwil of nalatigheid, op klage van laatstgemelden, aan hen eene boete, niet te bovengaande tien gulden, kunnen opgelegd worden.

Voor zoodanige bazars, alwaar geene huizen of bewoners zijn, zal de pachter hierin door de politie worden te gemoet gekomen, naarvolgens het plaatselijk gebruik in ieder landschap.

13. In zoodanige districten, alwaar bazars zijn opgericht, zullen door Inlanders of Chinezen geene paarden, koeijen, of buffels mogen worden verkocht, anders dan op een dier openbare en gewettigde bazars, en wel speciaal op de vastgestelde markt, waar die bepaald zijn, dan wel op openbare veilingen, en zulks op verbeurte eener boete van honderd gulden of minder, naar gelang der omstandigheden, door den regter te bepalen; onverminderd de straffen op veedieverij vastgesteld. In districten, alwaar geene bazars, of wel de bestaande bazars te ver van elkander gelegen zijn, hetgeen door het hoofd des bestuurs in elk landschap, ieder in het zijne, afzonderlijk zal worden bepaald, zullen geene paarden, koeijen of buffels mogen worden verkocht buiten de bazars, anders dan in tegenwoordigheid van de dassa- of kampungs-hoofden, dan wel van twee getulgen, en zulks op de boete en straffen hierboven bepaald.

14. Ten aanzien der tarieven, welke artikelsgewijze zijn ingerigt, wordt bepaald, dat wanneer er koopwaren of de passers of warongs worden gebragt, welke niet op de tarieven bekend staan, dan wel in eene meerdere of mindere hoeveelheid, dan daarbij vermeld is, de pachters in zoodanige gevallen van die goederen naar eene billijke evenredigheid met andere goederen, van nagehoeg gelijken aard, of met de bij het tarief bepaalde achtende door de vorderende des pachters, zal het geschil moede worden onderworpen aan de eerste aanwezige plaatselijke autoriteit, die daarin daadlijk zal beslissen, onder nadere goedkeuring van het hoofd des bestuurs in elk landschap.

15. Van het zout, aan de noorderstranden aangemaakt en uit Gouvernements pakhuizen verkocht zijnde, zal nergens en onder welk voorwendsel ook, eenige heffing mogen geschieden. Het is mitsdien bepaaldelijk verboden om van de zout-verkoopers eenige betaling te vorderen voor zijne plaatsen op de bazars of binnen dertzelver limieten, dan wel voor het schoonhouden der markten of onder eenige andere benaming, een en ander op verbeurte der boete, bij art. 6 vastgesteld; zullende van de zijde der plaatselijke autoriteiten nauwkeurig worden toegezien, dat het aan een ieder vrij en overleefte zij om het bedoelde zout op de bazars en binnen dertzelver limieten verkooftbaar te stellen; terwyl op de pachters, die dezen verkoop belemmeren, ten strengste zal worden toegepast, de straf, bij art. 10 bepaald. Om van de betaling aan den pachter te doen blyken, zal een ieder die langs de

rivieren en wegen goederen ten verkoop ronddraagt of vervoert, tegen de bepaalde gerechtigheid, volgens tarief, een verlofbriefje van den pachter bekomen, welk briefje de verkoopers steeds bij zich zullen moeten dragen, ten einde hetzelfde, des gevorderd wordende, te kunnen vertoonen, op verbeurte eener boete van drie gulden voor elk verzuim, onverminderd hunne verplichting, om alsmog een verlofbriefje van den pachter te nemen, zullende des noods de goederen ter aanzuivering der boete kunnen worden aangehouden, zoo als hierboven bij art. 9 is bepaald.

Deze verlof- of dagbrieven worden geacht voor den geheelen dag te zijn verleend, en zal het mitsdien zoodanige personen, die eene licentie voor eenen dag hebben ontvangen, geoorloofd zijn, zooveel der hun ten verkoop toegestane goederen gedurende dien dag van de hand te zetten, als zij zullen begeeren, zonder verplicht te zijn om voor iedere nieuwe vracht een nieuw verlofbriefje te nemen. Bijaldien de pachter bevonden wordt iemand te noodzaken eene tweede licentie voor dienzelfden dag te koop, zal hij de boete verbeuren, zoo als bij art. 6 is bepaald.

17. Het zal den belastingsschuldigen en den pachter vrijstaan, om in stede van de dagelijkse betaling, in evenredigheid voor de geheele maand in éens, onderling overeen te komen, wegens de te betalen gerechtigheid, zullende in zoodanig geval door den pachter een bewijs daarvan aan de belastingsschuldigen moeten worden verleend, welke gehouden zullen zijn, hetzelfde steeds te kunnen vertoonen, op verbeurte eener boete, niet te bovengaande tien gulden voor elk verzuim.

18. Het is aan alle autoriteiten, zonder onderscheid, en voorts speciaal aan de controleurs der landelijke inkomsten en cultures, benevens aan al de verschuldigde inlandsche hoofden opgedragen, om de handelingen der pachters gade te slaan en te surveilleren, zullende deze surveillance zich hoofdzakelijk moeten bepalen over de heffing der pachters, opdat deze in geen enkel opzigt meer vorderen, dan hun is toegestaan bij de bij art. 4 bedoelde tarieven, en opdat alzoo de bevolking geheel worde gevrijwaard van eenige drukkende belasting of vexatie van de zijde der pachters.

19. De districts-hoofden, ieder voor zooveel hun ressort betreft, zullen verantwoordelijk gehouden worden voor alle schade en nadeelen, den gemeenen man toegebracht door onwettige of willekeurige heffingen der pachters, indien ontdekt wordt, dat deze in hunne afdeeling zich aan zoodanige heffingen hebben schuldig gemaakt, en dat zij daarvan onkundig gebleven zijn of daarvan bij ontdekking niet daadlijk en in geschrifte mededeeling hebben gedaan aan de respectieve heffingen.

20. De pachters zijn voorts gehouden zich voor het overige stiptelijk te gedragen naar het algemeen Reglement op de verpachting en administratie van 'slands middelen, Staatsblad 1838 n°. 37, voor zoo verre hetzelfde op deze pacht van toepassing is. Behoort bij de publicatie van den Minister van Staat.

Gouverneur Generaal van Nederlandsch Indië, van 11 September 1849.

Mij bekend,
De Algemeene Secretaris,
C. VISSCHER.

(N°. 45.) OP DE DETACHEMENTEN DJAJANG-SEKARS OP JAVA EN DE LIJFWACHTEN DRAGONERS AAN DE HOVEN VAN SOERAKARTA EN DJOKJOKARTA. TOEPASSLIJK VERKLAARD HET REGLEMENT OP DE PENSIOENEN EN GAGEMENTEN VOOR DE EUROPESCHE MILITAIRES, ENZ.

Besluit van den Minister van Staat, Gouverneur Generaal van Nederlandsch Indië, van 12 September 1849, n°. 2.

Gelezen de missive van den inspecteur der Schutterijen, Djajang-Sekars en Pradjoeist, van 17 Augustus 1849, n°. 646.

Gezien de conclusien en het advies van het militair departement, van 31 Augustus 1849, n°. 10.

Is goedgevonden en verstaan:

Het Reglement op de pensioenen en gagementen voor Europese militairen, behoorende tot de landmacht in de Nederlandsche overzeesche bezittingen, en voor hunne weduwen en wezen, gearresteerd bij Koninklijk Besluit van 1 November 1848 n°. 84, van hetwelk aantekening gehouden is bij dezerzijds Besluit van 26 Januarij 1849 n°. 2 (Staatsblad n°. 8);

Het Besluit van 24 Junij 1849 n°. 5 (Staatsblad n°. 32), bij hetwelk nieuwlings, met gedeeltelijke toepassing van het Koninklijk Besluit van 1 November 1848 n°. 84, regelingen zijn gemaakt, ten aanzien van de pensioenen en gagementen van Ambunesche en inlandsche militairen van het Indisch leger;

Toepasselijk te verklaren op de detachementen Djajang-Sekars op Java, en de lijfwachten dragoners aan de hoven van Soerakarta en Djokjokarta.

Afschrift, enz.;

Accordeert met het register der besluiten van den Minister van Staat, Gouverneur Generaal van Nederlandsch Indië,
De Algemeene Secretaris,
C. VISSCHER.

(N°. 46.) BEPALING, DAT DE OMGAANDE REGTERS EN GRIFFIERS BIJ DE REGTBANKEN VAN OMGANG, NIET GEHOUDE ZIJN, OM BIJ DE TERECHTZITTINGEN HUN COSTUUM TE DRAGEN.

Besluit van den Minister van Staat, Gouverneur Generaal van Nederlandsch Indië, van 14 September 1849, n°. 8.

Gelezen, enz.

Den Raad van Nederlandsch Indië gehoord;

Is goedgevonden en verstaan:

Met wijziging van artikel 1 van de bepalingen, betreffende het kostuum der regterlijke ambtenaren en dat der advocaten, procureurs en deurwaarders, gearresteerd bij besluit van 11 Februarij 1848 n°. 5 (Staatsblad n°. 8), te bepalen, dat de omgaande regters en griffiers bij de regtbanken van omgang, niet gehouden zijn, bij de terechtzittingen het bij dat artikel voorgeschrevene kostuum te dragen, doch des verkiezende, zich mogen bedienen van de gewone zwarte kleding.

Afschrift, enz.

Accordeert met het register der besluiten van den Minister van Staat, Gouverneur Generaal van Nederlandsch Indië,
De Algemeene Secretaris,
C. VISSCHER.

(N°. 47.) REGTEN OP DEN INVOER VAN GEBRUIKTE VUURWAPENS DOOR PASSAGIERS VAN ELKERS ALS NEDERLAND AAN GEBRAGT.

Besluit van den Minister van Staat, Gouverneur Generaal van Nederlandsch Indië, van 16 September 1849, n°. 9.

Gelet op de Besluiten:

a. Van 20 December 1838 n°. 14, bij art. 1 van hetwelk, met referie tot a 12 van het Reglement op het heffen der inkomende en uitgaande regten Java en Madura, gearresteerd bij Publicatie van 28 Augustus 1818 n°. 5 (Staatsblad n°. 58), is bepaald, dat niet aan de betaling van inkomende regten zullen onderworpen zijn goederen, welke door de invoerders reeds in Nederland gebruikt zijn en met in Nederland te huis behoorende schepen hier te lande, voor huiselijk gebruik, worden ingevoerd;

Met verdere bepaling, dat van dergelijke goederen, welke met andere wapen worden ingevoerd, en welke door de invoerders reeds in vreemde landen gebruikt zijn, zes procent zal worden geheven;

Zullende in beide gevallen, door het departement der inkomende en uitgaande regten worden afgestaan op schriftelijke door de belanghebbende onder presentatie van eede, af te geven verklaringen, onverminderd het

der beambten, om, in geval van twijfel, te verifiëren, of de goederen al dan niet vroeger gebruikt zijn.

b. Van 2 Junij 1849 n°. 2 (Staatsblad n°. 28) bij art. 1 van hetwelk is verklaard, dat het bepaalde bij art. 1 van het Besluit van 26 December 1838 n°. 15, kan worden toegepast op vuurwapenen, door passagiers uit Nederland alhier aangebragt wordende, welke blijken dragen van reeds te zijn gebruikt, enmitsdien niet beschouwd kunnen worden als handels-artikel, maar als bagage te worden ingevoerd;

Gelezen de missives van den directeur der middelen en domeinen, van 26 Junij en 4 Augustus 1849 n°. 1663 en 2042;

Gezien de consideratiën en het advies van de generale directie van Financiën, gedateerd 11 Augustus 1849 n°. 173;

Den Raad van Nederlandsch Indië gehoord;

Is goedgevonden en verstaan:

Ten overvloede, in verband met het Besluit van 2 Junij 1849 n°. 2 (Staatsblad n°. 28) te verklaren, dat van vuurwapenen, door passagiers van elders als Nederland hier te lande aangebragt wordende, welke blijken dragen van reeds te zijn gebruikt, enmitsdien niet beschouwd kunnen worden als handels-artikel, maar als bagage te worden ingevoerd, geen hooger inkomend recht dan zes percent zal worden geheven.

Afschrift, enz.

Accordeert met het register der besluiten van den Minister van Staat, Gouverneur Generaal van Nederlandsch Indië.

De Algemeene Secretaris,
C. VISSCHER.

(N°. 48.) **BEPALING TEN AANZIEN VAN DEN DUUR VAN KRIJWAGENSTRAF.**

Besluit van den Minister van Staat, Gouverneur Generaal van Nederlandsch Indië, van 15 September 1849, n°. 22.

Gelezen, enz.

Den Raad van Nederlandsch Indië gehoord;

Is goedgevonden en verstaan:

Eerstelijk: Eén.

Ten tweede: Te bepalen, dat alsnog in de Javasche Courant en in het Staatsblad van Nederlandsch Indië zal worden opgenomen, de Resolutie van den Gouverneur Generaal van Nederlandsch Indië in Raad, van 19 Februarij 1822 n°. 2, luidende als volgt:

»BATAVIA, 19 Februarij 1822. (N°. 2).

» Gelezen, enz.

» In aanmerking genomen zijnde, enz.

» Is goedgevonden en verstaan:

» Te bepalen, dat, in alle de gevallen, in welke bij het Criminele Wetboek voor het krijgsvolk te lande, de straf van den kruiwagen op misdaden gesteld is voor den tijd van vijftien jaren, die straf, hier te lande, zal worden verminderd op ten hoogste voor den tijd van tien jaren.

» Zullende, enz.

» Extract dezes, enz."

Afschrift, enz.

Accordeert met het register der besluiten van den Minister van Staat, Gouverneur Generaal van Nederlandsch Indië.

De Algemeene Secretaris,
C. VISSCHER.

(N°. 49.) **VEROORDEELDEN TOT DWANG-ARBEID, BESTEMD OM TER ZUID- EN OOSTKUST VAN HORNVO WERKZAAM TE ZIJN, KUNNEN ZICH VAN HUNNE VROUWEN EN KINDEREN DOEN VERGEZELLEN.**

Besluit van den Minister van Staat, Gouverneur Generaal van Nederlandsch Indië, van 15 September 1849, n°. 3.

Gelet op:

a. Het Besluit van 3 Junij 1818 n°. 34 (Staatsblad n°. 33), krachtens hetwelk aan alle misdadigers, tot bannissement gecondemneerd en naar Banda gevoerd wordende, is vergund, om zich door hunne vrouwen en kinderen te doen vergezellen;

b. De Resolutie van 29 Januarij 1831 n°. 16 (Staatsblad n°. 10), bij welke eene gelijke vergunning als de bovenbedoelde algemeen toepasselijk is verklaard, voor zoo veel aangaat veroordeelden tot bannissement buiten den kettling in Nederlandsch Indië.

Gelezen de missive van den resident ter Zuid- en Oostkust van Borneo, van 8 Augustus 1849 n°. 852, bij welke onder anderen het denkbeeld geopperd is, om tot verbetering van het lot der op het mijn-établissement werkzame bannelingen en tot opwekking van hunne ter neder gedrukte geestgesteldheid, welke nadelig op hun fysiek terugwerkt, aan de derwaarts bestemd wordende veroordeelden te vergunnen zich van hunne vrouwen en kinderen te doen vergezellen;

Den Raad van Nederlandsch Indië gehoord;

Is goedgevonden en verstaan:

Aan alle veroordeelden tot dwang-arbeid in of buiten den kettling, die worden bestemd, om in de residentie Zuid- en Oostkust van Borneo (Banjermassin) hunne straf te ondergaan, ten einde aldaar bij de steenkoolmijnen werkzaam te worden gesteld, toe te staan, zich door hunne vrouwen en kinderen derwaarts te doen vergezellen, enmitsdien alle autoriteiten, wie zulks aangaat, aan te schrijven, gelijk geschiedt bij deze, om hiertoe, zoo veel mogelijk, echter zonder enige dwang-middelen, mede te werken, en om aan de zoodanige vrouwen als de veroordeelden wenschen te vergezellen, daartoe voor rekening van den lande de middelen te verschaffen.

Afschrift, enz.

Accordeert met het register der besluiten van den Minister van Staat, Gouverneur Generaal van Nederlandsch Indië.

De Algemeene Secretaris,
C. VISSCHER.

(N°. 50.) **AAN DEN VICE-PRESIDENT VAN DEN RAAD VAN NEDERLANDSCH INDIE, JHR. J. C. REIJNST, GEDURENDE DE REIS VAN DEN MINISTER VAN STAAT, GOVERNEUR GENEERAAL NAAR BANJERMASSIN, MAKASSER EN MADURA, OPGEDRAGEN HET DAGELIJKSCH BEHEER VAN ZAKEN.**

PUBLICATIE.

VAN WEGE EN IN NAAM DES KONINGS.

De Minister van Staat, Gouverneur Generaal van Nederlandsch Indië;

Den Raad van Nederlandsch Indië gehoord;

Allen, die deze zullen zien of hooren lezen, Salut! doet te weten:

Dat hij, gebruik makende van de tot dit einde verleende Koninklijke magtiging, en het nuttig achtende, zich te begeven naar Banjermassin, Makassar en Madura, besloten heeft, zich, voor eenen korten tijd, van Java en de hoofdzetel van het Gouvernement te verwijderen;

En vermits Hij, alsnu, die voorgenomene reis aanvaardende, het dagelijksch beheren van zaken, gedurende zijne afwezigheid, opgedragen heeft aan den Vice-President van den Raad van Nederlandsch Indië, Jhr. J. C. REIJNST.

Zoo is het, dat Hij, bij deze Publicatie, van die opdracht kennis geeft, met bijzondere last aan alle collegiën en ambtenaren, aan alle officieren van de land- en

zeemagt, en aan alle ingezetenen, om, gedurende zijne afwezigheid, den Vice-President van den Raad van Nederlandsch Indië, Jhr. J. C. REIJNST, in de alzoop hem verstrekte magt en qualificatie te erkennen, te eerbiedigen en te gehoorzamen, en zijne bevelen na te komen en te doen nakomen, even en op dezelfde wijze, als of die door hemzelven waren uitgevaardigd.

En opdat niemand deswege onwetendheid voorwende, zal deze Publicatie alom worden afgekondigd, waar zulks behoort en gebruikelijk is, en worden opgenomen in de Javasche Courant en in het Staatsblad van Nederlandsch Indië.

Gegeven te Batavia, 17 September 1849.

ROCHUSSEN.

Ter ordonnantie van den Minister van Staat,

Gouverneur Generaal.

De Algemeene Secretaris,
C. VISSCHER.

(N°. 51.) **VOORZITTERSCHAP EN ZAMENSTELLING VAN HET BESTUUR OVER DE PROTESTANTSCH KERKEN IN NEDERLANDSCH INDIE.**

Besluit van den Minister van Staat, Gouverneur Generaal van Nederlandsch Indië, van 23 September 1849, n°. 1.

Gelet op het Besluit van 19 Februarij 1849 La. I, en op den bij hetzelfde vastgestelden brief, bij welchen, onder anderen, aan den Minister van Koloniën in overweging gegeven is, om, enz.

Gelezen de missive van den Minister van Koloniën, van 13 Julij 1849 n°. 1471, houdende toezending van een afschrift van 's Konings Besluit van 2 Julij 1849 n°. 59, betreffende het voorzitterschap van het bestuur over de Protestantsche Kerken, bij uitbrekkel, luidende aldus: (2 Julij 1849, n°. 59.)

WIJ WILLEM III, BIJ DE GRATIE GODS, KONING DER NEDERLANDEN, PRINS VAN ORANJE-NASSAU, GROOT-HERTOG VAN LUXENBURG, ENZ., ENZ., ENZ.

Op de voordragt van Onzen Minister van Koloniën en voor de zaken der Hervormde Eeredienst, enz., van 9/15 Junij 1849 La. A n°. 1 en 8.

Gezien den daarbij overgelegden brief van onzen Gouverneur Generaal van Nederlandsch Indië, d. d. 19 Februarij 1849 n°. 3, La. I. geheim.

Gezien de Koninklijke Besluiten van 11 December 1835 n°. 88 en 23 October 1840 n°. 57, als ook het nader rapport van den Minister van Koloniën, d. d. 23 Junij La. A n°. 2.

Hebben besloten en besluiten:

Art. 1. Onze Gouverneur Generaal van Nederlandsch Indië wordt gemagtigd, om, enz.

2. Artikel 7 van het Reglement op het bestuur der Protestantsche Kerk in Nederlandsch Indië, goedgekeurd bij Koninklijk Besluit, d. d. 28 October 1840 n°. 57, wordt, met wijziging tevens in zoo ver van artikel 7 van het Koninklijk Besluit, d. d. 11 December 1835 n°. 88, bij deze ingetrokken, en daarvoor in de plaats gesteld een artikel van den navolgenden inhoud:

Dit collegie zal bestaan uit een Lid van den Raad van Indië, of uit een ander aanzienlijk en invloed hebbend Lid der Protestantsche gemeente te Batavia, als President; voorts uit de predikanten van Batavia, waaraan één als Vice-President en één als Secretaris zal fungeren, en uit drie notabile leden van de Protestantsche Kerk in de hoofdstad.

Onze Minister van Koloniën is belast met de uitvoering dezes, waarvan extract, voor zooveel artikel 2 betreft, zal worden gezonden aan Onzen Minister voor de zaken der Hervormde Eeredienst, enz., tot informatie.

Het Loq; 2 Julij 1849.

(W.G.) WILLEM.

De Minister van Koloniën,

(W.G.) E. B. VAN DEN BOSCH.

De Minister voor de zaken der Hervormde Eeredienst, enz.

(W.G.) J. VAN HAEMSTRA.

Accordeert met het origineel.

De f.d. Secretaris Generaal bij het Ministerie van Koloniën,

(W.G.) VAN SWIETEN.

Voor eensluidend Afschrift:

De f.d. Secretaris Generaal,

(W.G.) VAN SWIETEN.

Zoo is goedgevonden en verstaan:

Van de ontvangst van dezen brief van den Minister van Koloniën te houden deze aantekening, met bepaling, dat het Koninklijk Besluit van 2 Julij 1849 n°. 59, voor zoo veel noodig, zal worden opgenomen in het Staatsblad van Nederlandsch Indië en in Javasche courant.

Afschrift, enz.

Accordeert met het register der besluiten van den Minister van Staat, Gouverneur Generaal van Nederlandsch Indië.

De Algemeene Secretaris,
C. VISSCHER.

(N°. 52.) **VERPACHTING VAN 'S LANDS MIDDELEN OP JAVA EN MADURA OPER HET JAAR 1850.**

PUBLICATIE.

VAN WEGE EN IN NAAM DES KONINGS.

De Vice-President van den Raad van Nederlandsch Indië; Namens den Minister van Staat, Gouverneur Generaal van Nederlandsch Indië; Den Raad van Nederlandsch Indië gehoord;

Allen, die deze zullen zien of hooren lezen, Salut! doet te weten:

Nademaal, ten vervolge op de Publicatie van 3 September 1849, ten aanzien van de Bepalingen voor den afstand van het recht ten verkoop van ambfien in het klein op Java en Madura, over het jaar 1850, en op de Publicatie van 11 September 1849, ten aanzien van de wijze, op welke het middel der bazaars en warrons over het jaar 1850 op JAVA zal worden verpacht, bij Besluit van beden n°. 1, is beslist ten aanzien van de verpachting der overige middelen op JAVA en MADURA over het jaar 1850. Zoo wordt deswege aan een legelijk kennis gegeven:

Ten Eerste: Dat de overige lands middelen op Java en Madura, over het jaar 1850, behoudens de wijzigingen, te vermelden bij artikel twee hieronder, zullen worden verpacht op dezelfde voorwaarden, als voor het loopende jaar in werking zijn, en wel:

- De pacht van het slagten van rundvee en buffels, op de wijze, omschreven bij de aan deze Publicatie gehechte bijlage La. A.
- De pacht van het slagten van varkens en den verkoop van varkensvleesch, op de wijze, omschreven bij de aan deze Publicatie gehechte bijlage La. B.
- De pacht der paradieshuizen, op de wijze, omschreven bij de aan deze Publicatie gehechte bijlage La. C.
- De pacht van den Javaschen en Chineschen tabak in de Residentiën BANTAM en BATAVIA en de afdelingen BUITENZORG en KRAWANG, op de wijze, omschreven bij de aan deze Publicatie gehechte bijlage La. D.
- De pacht der oevervaarten en tobruggen, op de wijze, omschreven bij de aan deze Publicatie gehechte bijlage La. E.
- De pacht van de houtbosschen te PONTANG en ANJER, in de Residentie BANTAM, zoodne op het ter woordkust dier Residentie gelegen eiland TOENDA, op de wijze, omschreven bij de aan deze Publicatie gehechte bijlage La. F.
- De pacht der kusten en wildernissen van het westelijk gedeelte der Residentie BANTAM en de daaronder behoorende eilanden, op de wijze, omschreven bij de aan deze Publicatie gehechte bijlage La. G.
- De pacht van de KRAWANGSCHE bosschen, welks aan het Gouvernement toe-

- behooren, op de wijze, omschreven bij de aan deze Publicatie gehechte bijlage La. H.
 - i. De pacht der vogelnest-klippen, op de wijze, omschreven bij de aan deze Publicatie gehechte bijlage La. I.
 - k. De pacht der Pho- en Topho- of Chinesche dobbelspelen voor BATAVIA, SAMARANG en SOERABAJA, op de wijze, omschreven bij de aan deze Publicatie gehechte bijlage La. K.
 - l. De pacht van het spelen van waijang in de Residentie BATAVIA, op de wijze, omschreven bij de aan deze Publicatie gehechte bijlage La. L.
 - m. De pacht van het hoofdgeld der Chinezzen in de Residentie BATAVIA, op de wijze, omschreven bij de aan deze Publicatie gehechte bijlage La. M.
 - n. De pacht van het hoofdgeld der Chinezzen te SAMARANG, op de wijze, omschreven bij de aan deze Publicatie gehechte bijlage La. N.
 - o. De pacht van het hoofdgeld der Chinezzen op het Eiland MADURA (ook SUMANAP en PANAKASSAN) op de wijze, omschreven bij de aan deze Publicatie gehechte bijlage La. O.
 - p. De pacht van het regt, om van de veech, welke in de Residentie BATAVIA wordt ingevoerd of verkocht, eene belasting te heffen, op de wijze, omschreven bij de aan deze Publicatie gehechte bijlage La. P.
 - q. De pacht der visscherijen in de Residentie BANTAM, op de wijze, omschreven bij de aan deze Publicatie gehechte bijlage La. Q.
 - r. De pacht der visscherijen in de costatuarts van BATAVIA gelegene Residentiën, naar dit middel bestaat, op de wijze, omschreven bij de aan deze Publicatie gehechte bijlage La. R.
 - s. De pacht van den verkoop van arak, rum en tjoë in het klein, op JAVA en MADURA, op de wijze, omschreven bij de aan deze Publicatie gehechte bijlage La. S.
 - t. De pacht van de belasting op de neringen, beroepen, handteeringen en bedrijven onder de Inlandsche, Chinesche en andere gelijkstandige natien, woonachtig in het district der stad en voorsteden van Batavia, op de wijze, omschreven bij de aan deze Publicatie gehechte bijlage La. T.
 - u. De pacht van de duizend eilanden, op de wijze, omschreven bij de aan deze Publicatie gehechte bijlage La. U.
 - v. De pacht van den bazaar LOEAR BATANG, alsmede van de daaraan grenzende lootsen, gelegen aan de westkust van de haven van Batavia, op de wijze, omschreven bij de aan deze Publicatie gehechte bijlage La. V.
- Ten tweede: dat de wijzigingen voor het jaar 1850, gebragt in de voorwaarden van sommige dezer pacht, zijn de volgende:
- a. Dat van de pacht der kusten en widderrissen van het westelijk gedeelte der residentie Bantam en de daaronder behoorende eilanden, zullen zijn uitgesloten de districten Anjer en Tjingering, en dat alzoo art. 1 der voorwaarden van die pacht, omschreven bij de aan deze Publicatie gehechte bijlage La. G, zal moeten worden gelezen als volgt:

„Het gebied van deze pacht bestaat uit de kusten, ter breedte van eenen halven paal landwaarts, van af het westelijk gedeelte der residentie Bantam, loopende van af de rivier Panumbang tot aan den westhoek van Java (Java Head), en van daar zuidelijk en oostelijk langs de districten Tjebitong, Parang Koedjang en Tjeldjankahan tot aan de grenzen der residentie Preanger Regentschappen.”
 - b. Dat onder de bij art. 5 der voorwaarden van de pacht der Pho- en Topho- of Chinesche dobbelspelen, voor Batavia, Samarang en Soerabaja, omschreven bij de aan deze Publicatie gehechte bijlage La. K., toegelatene Chinesche spelen, zal begrepen zijn het spel Djap Djikie.
 - c. Dat de pachters der Pho- en Topho- of Chinesche dobbelspelen voor Batavia, Samarang en Soerabaja en hunne onderpachters, bij de dobbelkitten geene andere bedienden in dienst mogen hebben als Chinezzen, op verbeurte eener boete van f 100 (een honderd gulden) voor iederen bediende van anderlandvaard, die bij de toptafels of andere spelen wordt aangehouden.
 - d. Dat de pachter der Pho- en Topho- of Chinesche dobbelspelen te Batavia, het regt zal hebben, bij elke zijner twee kongsijs of dobbelplaatsen, eene waijang te doen spelen, zonder betaling van de belasting, vastgesteld bij art. 2 der voorwaarden van de pacht van het spelen van waijangs in de residentie Batavia, omschreven bij de aan deze Publicatie gehechte bijlage La. L.

Ten derde: dat de verpachting van de bij art. een dezer Publicatie genoemde middelen, en van het middel der bazaars en warongs op Java, ten overstaan van de betrokkene eerste plaatselijke autoriteiten zal geschieden in volgender voege:

- a. Voor de residentie Bantam, te Serang, behoudens het bepaalde bij § b hieronder.

Voor de residentie Batavia	} te Batavia.
» » afdeling Buitenzorg	
» » » Kravang	
» » residentie Cheribon te Cheribon.	
» » » Tagal » Tagal.	
» » » Pekalongan te Pekalongan.	
» » » Samarang	
» » » Kadoe	
» » » Bagelen	
» » » Bawjocmaas	
» » » Soerakarta	} te Samarang.
» » » Djokdjokarta	
» » » Madioen	
» » » sdeeling Patjitan	
» » residentie Japara te Pattie.	}
» » » Rembang » Rembang.	
» » » Soerabaja » Soerabaja.	
» » » Kediri » Kediri.	
» » » Pasoeroean » Pasoeroean.	
» » » Bezakie » te Pasoeroean.	

- b. Dat de pacht der bazaars en warongs en koellings, met de bij dezelve behoorende visscherijen in de residentie Bantam, in een perceel zal worden opgeveeld te Batavia, behoudende het gouvernement zich evenwel voor, om die pachten nader in perceel te doen hervellen te Serang, wanneer bij de eerste veiling voor dezelve geen genoegzaam bod mogt worden verkregen; zullende de bieders, bij de opening te Batavia, desmettemin gedurende eene maand aan hun bod gebonden blijven, tot dat beslist zal zijn, omtrent de definitieve toewijding.
 - c. Dat de dag der opening op de onderscheidene plaatsen door den directeur der middelen en domeinen vastgesteld en bekend gemaakt zal worden.
 - d. Dat de opening, met afwijking van het bepaalde bij art. 4 van het Reglement op de verpachting en de administratie van 's lands middelen, gearresteerd bij Besluit van 13 October 1838 n°. 1 (Staatsblad n°. 37), alleen bij opgelag zal kunnen geschieden, bijaldien de eerste plaatselijke autoriteiten zulks in het belang van den lande geraden oordeelen en er overigens geen gebrek aan mededinging bestaat.
 - e. Dat de verpachting van het regt tot den verkoop van amfoen in het klein op Java en Madura, en van het middel der bazaars en warongs op Java, de opening der overige landsmiddelen zal vooraf gaan.
- Ten vierde: dat op de verpachting over het jaar 1850 van 's lands middelen in het algemeen, van toepassing zijn, de bepalingen van het algemeen Reglement op de verpachting en de administratie van 's lands middelen, gearresteerd bij Besluit van 13 October 1838 n°. 1 (Staatsblad n°. 37), zoo als hetzelfde bij latere verordening is gewijzigd en behoudens de veranderingen, door de nieuwe wetgeving in die bepalingen gemaakt of te maken, — met uitzondering evenwel van art. 10 van dat algemeen Reglement; zullende de boeten, wegens niet tijdsge betaling der pacht-penningen voor de onderscheidene landsmiddelen en dus ook voor het middel der bazaars en warongs op Java, in overeenstemming met het bepaalde in art. 9 der bij Publicatie van 3 September 1847 bekend gemaakte bepalingen voor den afstand van het regt tot den verkoop van amfoen in het klein op Java en Madura, over het jaar 1850 bedragen:

Bijaldien de betaling eene halve maand of minder achterlijk blijft, een ten honderd boven eene halve maand, tot en met eene volle maand, . . . twee » » » drie » » »

boven anderhalve maand, tot en met twee volle maanden. . . vier ten honderd boven twee volle maanden. . . vijf » » »

En opdat niemand deswege onwetendheid voorwende zal deze, zowel in de Nederduitsche als in de Inlandsche en Chinesche talen worden gepubliceerd en geaffigeerd, waar zulks te doen gebruikelijk is, en worden opgenomen in het Staatsblad van Nederlandsch Indië en in de Javasche courant.

Gelast en beveelt voorts, dat alle hooge en lage collectiën en ambtenaren, justicieren en officieren, ieder voor zoo veel hem aangaat, aan de stipte nakoming dezer de hand zullen houden, zonder eenige ooglooking of aanzien des persoons.

Gegeven te Batavia, 1 October 1849.

J. C. REIJNST.
Ter ordonnantie van den Vice-Président van den Raad van Nederlandsch Indië.
De algemeene Secretaris,
C. VISSCHER.

Bijlage Litt. A.

VOORWAARDEN voor de pacht van het slagten van rundvee en buffels.

- Art. 1. De pachter zal het regt hebben om van al het rundvee, in de residentie of afdeling geslagt, of naar de reede geslagt wordende, om aldaar geslagt, dan wel uitgevoerd te worden, te heffen de volgende belasting:
 - Voor ieder rundbeest, hetzij koe, of of buffel, een gulden vijftig-centen.
 - Voor ieder kalf (onvolwassen) een gulden.
- 2. Iemand die bevonden wordt eenig in den hoofde dezee genoemd vee te hebben geslagt, zonder dat daarvoor de geregtigheid aan den pachter is voldaan, hietwelk door eene van den pachter te ontvangen licentie zal moeten blijken, zal verbeuren eene boete, niet te bovengaannde vijf en twintig gulden voor elk beest.
- Eene gelijke boete zal verbeurd worden door de zoodanigen, die eene licentie geven, in deze bedoeld, zonder bekomene licentie van den pachter, naar de reede vervoeren, zullende het departement der inkomende en uitgaande regten zoodanig vee aan den boom niet mogen laten doorgaan, ingeval de licentie van den pachter niet kan worden voortoord.
- 3. Niemand wie hij ook zij, zal van de betaling dezer belasting zijn uitgezonderd, en misdien ook niet de landeigenaren, bijzondere personen en leveranciers van het gouvernement; ook de inlanders welke gezonde buffels slagten voor eigen gebruik, bij gelegenheid van godsdienstige en andere plegtigheden, worden verstaan in deze geregtigheid onderworpen te zijn.
- 4. Voor buffels echter, welke moeten geslagt worden, om dat dezelve verminkt zijn geworden, zal de eigenaar kunnen volstaan met aan den pachter het vel van het geslagte beest te geven, zonder meer; in zoodanig geval nogtans zullen de eigenaars dit moeten bewijzen, ten genoeye van den pachter.
- 5. De pachter zal gehouden zijn eenen gemagtigde te hebben in ieder district van de residentie, en op plaatsen, door het plaatselijk bestuur te bepalen, op dat de ingezetenen niet worden verplicht, zich van hunne woningen ver te verwijderen, ten einde eene licentie te verkrijgen, en aan den pachter de verschuldigde geregtigheid te betalen, op verbeurte eener boete, de som van vijftig gulden niet te bovengaannde.
- 6. De pachter of zijne gemagtigden zullen geen verlof mogen verleenen tot het slagten van eenig, in den hoofde dezee genoemd vee, wanneer aan hen niet genoegzaam zal zijn gebleken, dat hetzelfde een wettig eigendom van dengenen is, die de licentie tot slagten vraagt, tot staving waarvan deze aan den pachter zal behooren te vertoon een bewijs van den wijkmeester, de hoofden van den kampong of dessa, dan wel van twee getuigen. Ingeval van eenig gegrond vermoeden, dat zoodanig vee ontvreemd is, zullen zij daarvan onverwijld aan de eerst aanwezende civiele autoriteit kennis geven; zij zullen mede geene verlof mogen verleenen tot het slagten van koeijen en van wijfjes buffels, die nog jongen kunnen voortbrengen, ook niet van wijfjes kalveren, alsmede niet van witte buffels, hetzij mannelijks of wijfjes, die nog tot den arbeid gebruikt kunnen worden, evenmin tot het slagten van karbouw madjer of zoodanige buffels, die alhoewel jong, echter voor de voortteeling niet geschikt zijn, tenzij vooraf een schriftelijk bewijs van het politie-hoofd, tot staving dat dit laatste werkelijk zoo zij, te hebben gevraagd en erlangd.
- Tegen de bepalingen in dit artikel handelende, zal de pachter telken reize verbeuren eene boete, niet te bovengaannde honderd gulden.
- De pachter is voorts ten aanzien van inkoop en verkoopen van buffels of koebeesten, even als alle anderen, aan de bepalingen onderworpen, dienaangaande vastgesteld bij Besluit van 21 November 1829, n°. 11 (Staatsblad 1830 n°. 22).
- 7. De pachter en de leveranciers van vleesch, zullen op geene andere plaatsen hun vee mogen slagten dan op die, welke daartoe met voorkennis en goedkeuring van het plaatselijk bestuur zijn bestemd, op verbeurte eener boete niet te bovengaannde vijf en twintig gulden voor elk beest, dat elders mogt zijn geslagt.
- 8. De vleesch-verkooopers zullen niet hun vleesch niet onder den blooten hemel mogen staan, maar zullen daarmede onder het dak moeten blijven, op verbeurte van het vleesch.
- 9. Niemand zal eenig geslagte beesten of gedeelten van dien met vet mogen bekleeden, maar zullen dezelve moeten gelaten worden in hunnen natuurlijke staat; men zal ook geen ziek vee vermogen te slagten, veel minder vleesch verkoopen van vee hetwelk gestorven is, op verbeurte eener boete niet te bovengaannde honderd gulden, door den slagter of verkooper, en van eene gelijke boete, door den pachter te betalen, indien hij daarvan kennis heeft gedragen en zulks niet belet, of daarvan geene aangifte heeft gedaan.
- 10. Niemand mag eenig geslagt vee, hetwelk naar de reede getonden is geworden, weder aan de wal brengen, op verbeurte eener geldboete niet te bovengaannde vijf en twintig gulden.
- Al het zoodanig teruggebragt vleesch zal dadelijk in zee moeten geworpen worden.
- 11. Eindeeljk zal de pachter zich moeten gedragen naar de algemeene pachtvoorwaarden, voor zoo verre dezelve of de onderwerpelijke pacht toepasselijk zijn.
- Vastgesteld bij Resolutie van den Gouverneur Generaal in Rade, dd. 23 September 1836, n°. 42.
- De bovenstaande voorwaarden zijn thans nog in werking behoudens de volgende in dezelve gemaakte verandering.
- Bij § b, der Publicatie van 29 September 1841 (Staatsblad n°. 32), houdende amptiële van art. 6, met de navolgende bepaling:
 - » Ter betere bereiking van het hier voorgeschrevene wordt bij deze bepaald, dat » op verbeurte eener boete drie honderd gulden niet te bovengaannde, door den » pachter geene licentie tot het slagten van eenig hoornvee zal mogen worden ver- » leend, alvorens door den wijkmeester kampongs of districtshoofd het te slagten » beest van een door de plaatselijke autoriteit vast te stellen merk zal zijn gebragt, » ten bewijze van keuring.”
- 13. De pachter zal verplicht zijn van alle geslagt wordende Buffels en Rundvee, een register te houden, waarin hij zal moeten aanteekenen:
 - a) De datum waarop de licentie tot slagten is verleend.
 - b) De naam van den persoon en eigenaar, die de licentie heeft aangevraagd, en
 - c) De namen van den wijkmeester of getuigen, die het wettig eigendom hebben geconstateerd.
- Dit register zal dagelijks bijgehouden, en aan de officieren van politie ten alle tijden, wanneer zij zulks mogen verlangen, ter inzage moeten gegeven worden; zullende de pachter, wanneer het ontdekt mogt worden dat hij zoodanig register of niet behoort, of in het geheel niet gehouden heeft, of wel dat hij eene verleende licentie voor het slagten van eenig in den hoofde dezee genoemd vee, niet behoort, mogt hebben geregistreerd, verbeuren eene boete, niet te bovengaannde honderd gulden.
- 14. Aan den pachter wordt het uitsluitend regt tot het verkoopen van buffel-vleesch toegekend, onder gehoudenis aan het geen in het volgende artikel voorkomt, en een ieder, die zonder daartoe door den pachter gemagtigd te zijn, buffel-vleesch verkoopt, zal misdien verbeuren eene boete, niet te bovengaannde vijftig gulden voor elke overtreding.

15. De pachter is gehouden voor de behoefte, en tot gerief der Ingezetenen, buffelvleesch in het klein te verkoopen op de volgende plaatsen:

Bij het *Chinesche hospitaal*.
De gang *Kantijel of Molenvliet*.
Tanabang.

Passer Baroe } te Weltevreden.
Passer Lama }

En voorts op de onderscheidene bazaars in de ommelanden, en zal de pachter zijden gehouden zijn te zorgen, dat op ieder der bovengemelde plaatsen genoegzaam in de behoefte van buffelvleesch, ter verkoop in het klein voorziet; wanneer de pachter in gebreke blijft, en niet genoegzaam in de behoefte der ingezetenen voorziet, zal hij telken reize verbeuren eene geldboete, niet te bovengaannde vijf *gulden*.

16. De buffels die geslagt worden, zullen alvorens door den keurmeester moeten gekeurd en gemerkt, en drie dagen op de *Jagalang* ten toon gesteld worden; zij zullen voor en al eer zij geslagt worden, een contra merk ontvangen, een en ander op verbeurte eener boete, de som van vijf *gulden* niet te bovengaannde, voor elk geslagt ongekeurd beest; voor het keuren dezer buffels, zal zoo door den pachter, als door particulieren, aan den keurmeester moeten betaald worden *twintig cents* voor ieder buffel.

17. De pachter en vleesch-verkoopers zullen het rund- en buffelvleesch niet hooger mogen verkoopen, dan voor die prijzen, welke alle maanden door het plaatselijk bestuur zullen worden bepaald, en aan de gemeente bekend gemaakt; zij zullen het vleesch voorts niet bij het stuk, maar bij het gewigt moeten verkoopen, op verbeurte in beide gevallen, eener boete gelijkstandig aan de dubbelde waarde van het zoo verkochte vleesch.

18. Zoo wel de pachter, als andere personen welke op de bij art. 13 bedoelde plaatsen het vleesch slagten, zijn gehouden hunne banken en stallen, voor en al eer zij de slagterij verlaten, te zuiveren en schoon te maken, op verbeurte eener geldboete, niet te bovengaannde vijf *en twintig gulden*.

Gearresteerd bij Resolutie van den Gouverneur-Generaal in Rade, dd. 15 November 1831 n°. 4.

Bovenstaande additionele artikelen zijn thans nog in werking, doch is bij art. 2 van het Besluit dd. 26 November 1843 n°. 13, voor *Batavia* ook van toepassing verklaard het vastgestelde bij § 6 der Publicatie van 29 September 1841 (Staatsblad n°. 32), omtrent het voorafkeuren van ter slagting bestemde beesten.

Behoort bij de Publicatie van den Vice-Præsident van den Raad van *Nederlandsch Indië*, namens den Minister van Staat, Gouverneur-Generaal van *Nederlandsch Indië*, van 1 October 1849.

Mij bekend,
De Algemeene Secretaris,
C. VISSCHER.

Bijlage Litt. B.

VOORWAARDEN voor de Pacht van het Slagen van Varkens en den Verkoop van Varkensvleesch.

Art. 1. Aan den pachter wordt het uitsluitend recht toegekend tot het slagten van varkens en den verkoop van varkensvleesch, in de geheele residentie, de reede daaronder begrepen.

2. Iemand echter voor eigen gebruik, of bij gelegenheid van festiviteiten of godsdienstige en andere plegtigheden, varkens willende slagten, zal de pachter dit niet mogen weigeren, mits alvorens dit geschiedt, van hem zij aangevraagd en verkregen eene licentie, waarvoor degene die slag, aan den pachter zal moeten betalen: twee gulden voor een groot varken, en " " klein dito, levend minder wogende dan een kwart pikol.

Voor elk varken hetwelk levend naar hoord van de vaartuigen en schepen op de reede wordt vervoerd, om aldaar geslagt te worden, dan wel om te dienen voor gebruik op de reis, of om naar elders te worden gebracht, zal de pachter mogen heffen één gulden, en daarvoor eene licentie moeten verleenen; zullende het departement der inkomende en uitgaande regten, geene varkens aan den boom mogen laten doorgaan, welke niet van des pachters licentie zijn voorzien.

3. Iemand die bevonden wordt een varken te hebben geslagt of naar de reede te hebben willen vervoeren, zonder licentie van den pachter gemagtigd te zijn, zal behalven het varken of het vleesch, verbeuren eene boete, niet te bovengaannde een *honderd gulden* in het eerste geval, voor ieder varken dat geslacht of uitgevoerd is, en op het laatste geval telkens wanneer hij op den verkoop van varkensvleesch wordt betrapt.

4. Het staat den pachter vrij om het recht van verkoop van varkensvleesch op zoodanige plaatsen en voorwaarden als hij zal overeenkomen, aan anderen af te staan. De varkens zullen echter op geene andere dan op de daartoe bepaalde plaatsen mogen geslagt worden (welke plaatsen door den resident tijdens de verpachting zullen worden bekend gemaakt, en bij het proces-verbaal aangegevend), en zulks op verbeurte van het vleesch, en eene boete, vijf *gulden* niet te bovengaannde. Particulieren die voor eigen gebruik slagten, zijn onder deze bepaling niet begrepen.

De pachter zal verplicht zijn om ten gerieve der bevolking varkensvleesch te verkoopen op de plaatsen daartoe door den resident aan te wijzen; zullende telkens wanneer mogt bevonden worden dat niet genoegzaam in de behoefte van varkensvleesch, en op de bepaalde plaatsen, is voorzien, de pachter verbeuren eene boete, niet te bovengaannde, een *honderd gulden*.

5. De pachter, of de zoodanigen die door hem tot den verkoop van varkensvleesch zijn gemagtigd, of het recht daartoe van hem hebben gekocht, zullen het vleesch niet hooger mogen verkoopen dan tegen den prijs welke iedere maand door het plaatselijk bestuur zal worden bepaald en aan de gemeente bekend gemaakt, en zulks op verbeurte eener boete, een *honderd gulden* niet te bovengaannde.

6. Niemand, wie hij ook zij, zal van de betaling der belasting op het slagten van varkens, hiervooren vermeld, uitgezonderd zijn, en mitsdien ook niet de landeigenaren, bijzondere personen en leveranciers van het Gouvernement.

7. Op dat de ingezetenen niet verplicht worden, zich ver van hunne woonplaatsen te verwijderen, zal de pachter in elk distrikt, ten genoegen van het plaatselijk bestuur, eenen gemagtigden moeten hebben, ten einde de licentie te verleenen en de pacht-gerechtigheid te ontvangen, onder verbeurte eener boete, niet te bovengaannde vijf *en twintig gulden*.

8. De varkens welke door of van wege den pachter voor de consumtie in de stad en voorsteden der drie hoofdplaatsen zijn bestemd, zullen allen moeten geslagt worden in de slagterijen vermeld bij art. 4, alwaar zij des avonds vóór de slagting moeten gebracht worden; zullende met het slagten der varkens begonnen worden des morgens ten vier ure, en worden voort gegaan tot dat al de varkens, die des avonds te voren aan de slagterij gebracht zijn, zullen zijn geslagt. Iemand, of schoon anderszins door den pachter gemagtigd tot het slagten van varkens en verkoopen van varkensvleesch, buiten gemelden tijd, zonder voorkennis van den pachter, in de slagterij slaggende, zal behalve de betaling der gerechtigheid, verbeuren eene geldboete niet te boven gaande vijf *en twintig gulden*.

9. Ieder slagter zal verplicht zijn, zijne bank en stal in de slagterij, voor en al eer hij van daar vertrekt, te zuiveren en schoon te maken, op verbeurte eener boete, niet te boven gaande vijf *en twintig gulden*, (dit en het voorgaande artikel zijn alleen toepasselijk op de pachten van *Batavia*, *Samarang* en *Sourabaja*).

10. Niemand zal enig geslagt varken, of gedeelte van dien, met wel mogen bekleeden, maar zullen dezelve moeten gelaten worden in hunne natuurlijke staat; geene ander vleesch dan dat van jonge, gezonden wel doorvoede varkens, zal door den pachter of zijne bedienden verkocht, en dus ook nog veel minder zieke varkens geslagt of het vleesch van varkens welke gestorven zijn, verkocht mogen worden, op verbeurte eener boete, niet te bovengaannde een *honderd gulden*, door den slagter of verkooper, en eene gelijke boete door den pachter te betalen, ingeval hij hiervan kennis gedragen, en zulks niet belet, of daarvan geene aangifte gedaan heeft, of te wel indien hij pachter, het niet goed bevonden varken of vleesch, aan den verkooper zoodanig ter koop heeft afgegeven, in welk laatste geval van den slagter of verkooper geene boete zal gevorderd worden.

11. Niemand zal vermogen enig varkensvleesch dat naar de reede is gezonden, aan wal terug te brengen, op verbeurte eener boete, niet te bovengaannde vijf en

twintig *gulden*; zullende voorts het zoodanig terug gebracht vleesch, in zee moeten worden geworpen.

12. Aan de belasting zullen niet onderhevig zijn, varkens welke op de jagt of in het wild geschoten worden, tenzij die geheel of gedeeltelijk ter verkoop worden aangehouden, in welk geval de pachter zal kunnen heffen de gerechtigheid, bepaald bij art. 2.

13. Het militair departement zal zooveel doenlijk waken, dat deze pachtvoorwaarden door de militairen van het garnizoen niet worden overtreden, en zal hetzelfde verplicht zijn om den pachter in zijn recht te handhaven, en tot dat einde zoo dikwerf hij pachter zich daartoe zal aanmelden, hem de vrije toegang in de kaserne te verleenen.

14. Eindelijk zal de pachter zich moeten gedragen naar de algemeene pachtvoorwaarden, voor zoo verre dezelve op de onderwerpelijke pacht toepasselijk zijn. Gearresteerd bij Resolutie van den Gouverneur-Generaal in rade, dd. 18 October 1831, n°. 4.

Additionalle Artikelen voor deze pacht, te *Batavia*.

15. De varkens-mesterijen zullen moeten gehouden worden ter plaatse waar dezelve thans bestaan, voor zooveel door het plaatselijk bestuur daarin geene verandering wordt gemaakt, op verbeurte der varkens welke op andere niet toegestane plaatsen worden gemest; blyvende de bepaling der plaatsen geheel aan hetzelve overgelaten.

16. De pachter zal jaarlijks aan de gezamenlijke varkensslagters, behoorende tot de kongsie aan de groote slagterij, eene som van twee *honderd en veertig gulden* schenken, zooveel tot het onderhouden van de kongsie, als tot goedmaking der gewone feesten, welke daarin gegeven worden.

17. De pachter zal verplicht zijn de zogenaamde *Langanas* of *slijters* van varkensvleesch in het klein, welke thans aanwezig zijn, in hunne regten te laten, of in zijnen eigen dienst te nemen, en voorts te zorgen dat deze *Langanas* in genoegzaam getal ten gerieve der Europeesche ingezetenen, het vleesch des morgens ter verkoop aan de huizen op Molenvliet, Rijkswijk, Weltevreden en het Koningsplein rond brengen, een en ander op verbeurte der boete bepaald bij het tweede gedeelte van art. 4.

Gearresteerd bij Resolutie van den Gouverneur-Generaal in rade, dd. 25 October 1831, n°. 4.

Behoort bij de Publicatie van den Vice-Præsident van den Raad van *Nederlandsch Indië*, namens den Minister van Staat, Gouverneur-Generaal van *Nederlandsch Indië* van 1 October 1849.

Mij bekend:
De Algemeene Secretaris,
C. VISSCHER.

Bijlage Litt. C.

VOORWAARDEN voor de Pacht der Pandjeshuizen.

Art. 1. Het recht om pandjeshuizen te mogen houden, en aldaar gelden op pand te beleenen, wordt in pacht afgestaan voor den tijd van ingaannde met den eersten Januarij 18 en eindigende met den laatsten December 18, beide deze dagen hieronder begrepen.

2. Het zal dien ten gevolge aan den pachter der pandjeshuizen en zijne onderpachters of zaakgelastigden alleen en met uitsluiting van alle andere personen vrijstaan, om goederen in pand aan te nemen, en gelden daarop voor te schieten, onder uitdrukkelijke voorwaarden nochtans, dat het daarop beleende geld niet meer bedrage dan de som van een *honderd gulden*, voorts dat geene beleening geschiede dan in de geoorloofde pandjeshuizen, en binnen den bepaalden tijd, zijnde van des ochtends zes, tot des avonds zeven uren. Alles op verbeurte eener geldboete, niet te bovengaannde een *honderd gulden*, voor elke overtreding.

3. Aan den pachter zal tot dat einde worden toegestaan pandjeshuizen op te rigten, op zoodanige plaatsen als hem door het plaatselijk bestuur, op zijn verzoek zullen worden aangewezen. Ingeval een grooter getal mogt worden vereischt, zal de pachter hietoe aan dat bestuur verzoek doen, hetwelk daarvoor naar goevrindigen beslissen zal. Indien de pachter een pandjeshuis mogt oprigten zonder voorafgaande toestemming van het bestuur, zal hij verbeuren eene boete, niet te bovengaannde vijf *honderd gulden*.

4. De bovengemelde geoorloofde pandjeshuizen zullen genummerd en kenbaar gemaakt worden, door eene plank of uithangbord, hangende op eene zigtbare wijze boven de deur, waarop met groote letters, in de Nederduitsche, Indische en Chinesche talen zal te lezen staan *pandjeshuis*. De kosten hierdoor veroorzaakt, zullen door den pachter gedragen worden, en hij zal eene boete, niet te bovengaannde vijf *en twintig gulden*, verbeuren voor elk verzuim van deze bepalingen.

5. Geene beleeningen zullen mogen geschieden, op goederen, ingebracht wordende door beschonkenen menschen, lijfgenegen, of personen die den oordroom van 15 jaren nog niet bereikt hebben, op verbeurte van de aan hen voorgeschotene gelden, en eene geldboete, niet te bovengaannde vijf *gulden*, voor iedere overtreding.

6. De pachter zal den volgenden interest mogen berekenen:

Van en pand beleend voor gulden.	Voor eene week.		Voor eene maand.		Voor drie maanden.		Voor zes maanden.		Voor negen maanden.		Voor twaalf maanden.		Om terug gegeven te worden blyven.
	gn.	cts.	gn.	cts.	gn.	cts.	gn.	cts.	gn.	cts.	gn.	cts.	
1	1 h.	0	6 h.	0	20	0	0	0	0	0	0	0	
2	3 h.	0	13 h.	0	40	0	0	0	0	0	0	0	
3	5 h.	0	20	0	60	0	0	0	0	0	0	0	
4	6 h.	0	25 h.	0	80	0	0	0	0	0	0	0	
5	8 h.	0	33 h.	1	100	0	0	0	0	0	0	0	
6	10	0	40	1	120	0	0	0	0	0	0	0	
7	11 h.	0	46 h.	1	140	0	0	0	0	0	0	0	
8	13 h.	0	53 h.	1	160	0	0	0	0	0	0	0	
9	15 h.	0	60	1	180	0	0	0	0	0	0	0	
10	16 h.	0	66 h.	2	200	0	0	0	0	0	0	0	
11	18	0	74 h.	2	230	0	0	0	0	0	0	0	
12	20	0	80	2	260	0	0	0	0	0	0	0	
13	22	0	88	2	300	0	0	0	0	0	0	0	
14	24	0	96	2	340	0	0	0	0	0	0	0	
15	26	0	104	2	380	0	0	0	0	0	0	0	
16	28	0	112	2	420	0	0	0	0	0	0	0	
17	30	0	120	2	460	0	0	0	0	0	0	0	
18	32	0	128	2	500	0	0	0	0	0	0	0	
19	34	0	136	2	540	0	0	0	0	0	0	0	
20	36	0	144	2	580	0	0	0	0	0	0	0	
21	38	0	152	2	620	0	0	0	0	0	0	0	
22	40	0	160	2	660	0	0	0	0	0	0	0	
23	42	0	168	2	700	0	0	0	0	0	0	0	
24	44	0	176	2	740	0	0	0	0	0	0	0	
25	46	0	184	2	780	0	0	0	0	0	0	0	
26	48	0	192	2	820	0	0	0	0	0	0	0	
27	50	0	200	2	860	0	0	0	0	0	0	0	
28	52	0	208	2	900	0	0	0	0	0	0	0	
29	54	0	216	2	940	0	0	0	0	0	0	0	
30	56	0	224	2	980	0	0	0	0	0	0	0	
31	58	0	232	2	1020	0	0	0	0	0	0	0	
32	60	0	240	2	1060	0	0	0	0	0	0	0	
33	62	0	248	2	1100	0	0	0	0	0	0	0	
34	64	0	256	2	1140	0	0	0	0	0	0	0	
35	66	0	264	2	1180	0	0	0	0	0	0	0	
36	68	0	272	2	1220	0	0	0	0	0	0	0	
37	70	0	280	2	1260	0	0	0	0	0	0	0	
38	72	0	288	2	1300	0	0	0	0	0	0	0	
39	74	0	296	2	1340	0	0	0	0	0	0	0	
40	76	0	304	2	1380	0	0	0	0	0	0	0	

NB. De h. in deze tabel beteekend een half.

Van een pand beledend voor guld.	Voor een week.		Voor een maand.		Voor drie maanden.		Voor zes maanden.		Voor negen maanden.		Voor twaalf maanden.		Om teruggeven te worden binnen.
	gn.	cts.	gn.	cts.	gn.	cts.	gn.	cts.	gn.	cts.	gn.	cts.	
41	41	41	41	41	41	41	41	41	41	41	41	41	
42	42	42	42	42	42	42	42	42	42	42	42	42	
43	43	43	43	43	43	43	43	43	43	43	43	43	
44	44	44	44	44	44	44	44	44	44	44	44	44	
45	45	45	45	45	45	45	45	45	45	45	45	45	
46	46	46	46	46	46	46	46	46	46	46	46	46	
47	47	47	47	47	47	47	47	47	47	47	47	47	
48	48	48	48	48	48	48	48	48	48	48	48	48	
49	49	49	49	49	49	49	49	49	49	49	49	49	
50	50	50	50	50	50	50	50	50	50	50	50	50	
51	51	51	51	51	51	51	51	51	51	51	51	51	
52	52	52	52	52	52	52	52	52	52	52	52	52	
53	53	53	53	53	53	53	53	53	53	53	53	53	
54	54	54	54	54	54	54	54	54	54	54	54	54	
55	55	55	55	55	55	55	55	55	55	55	55	55	
56	56	56	56	56	56	56	56	56	56	56	56	56	
57	57	57	57	57	57	57	57	57	57	57	57	57	
58	58	58	58	58	58	58	58	58	58	58	58	58	
59	59	59	59	59	59	59	59	59	59	59	59	59	
60	60	60	60	60	60	60	60	60	60	60	60	60	
61	61	61	61	61	61	61	61	61	61	61	61	61	
62	62	62	62	62	62	62	62	62	62	62	62	62	
63	63	63	63	63	63	63	63	63	63	63	63	63	
64	64	64	64	64	64	64	64	64	64	64	64	64	
65	65	65	65	65	65	65	65	65	65	65	65	65	
66	66	66	66	66	66	66	66	66	66	66	66	66	
67	67	67	67	67	67	67	67	67	67	67	67	67	
68	68	68	68	68	68	68	68	68	68	68	68	68	
69	69	69	69	69	69	69	69	69	69	69	69	69	
70	70	70	70	70	70	70	70	70	70	70	70	70	
71	71	71	71	71	71	71	71	71	71	71	71	71	
72	72	72	72	72	72	72	72	72	72	72	72	72	
73	73	73	73	73	73	73	73	73	73	73	73	73	
74	74	74	74	74	74	74	74	74	74	74	74	74	
75	75	75	75	75	75	75	75	75	75	75	75	75	
76	76	76	76	76	76	76	76	76	76	76	76	76	
77	77	77	77	77	77	77	77	77	77	77	77	77	
78	78	78	78	78	78	78	78	78	78	78	78	78	
79	79	79	79	79	79	79	79	79	79	79	79	79	
80	80	80	80	80	80	80	80	80	80	80	80	80	
81	81	81	81	81	81	81	81	81	81	81	81	81	
82	82	82	82	82	82	82	82	82	82	82	82	82	
83	83	83	83	83	83	83	83	83	83	83	83	83	
84	84	84	84	84	84	84	84	84	84	84	84	84	
85	85	85	85	85	85	85	85	85	85	85	85	85	
86	86	86	86	86	86	86	86	86	86	86	86	86	
87	87	87	87	87	87	87	87	87	87	87	87	87	
88	88	88	88	88	88	88	88	88	88	88	88	88	
89	89	89	89	89	89	89	89	89	89	89	89	89	
90	90	90	90	90	90	90	90	90	90	90	90	90	
91	91	91	91	91	91	91	91	91	91	91	91	91	
92	92	92	92	92	92	92	92	92	92	92	92	92	
93	93	93	93	93	93	93	93	93	93	93	93	93	
94	94	94	94	94	94	94	94	94	94	94	94	94	
95	95	95	95	95	95	95	95	95	95	95	95	95	
96	96	96	96	96	96	96	96	96	96	96	96	96	
97	97	97	97	97	97	97	97	97	97	97	97	97	
98	98	98	98	98	98	98	98	98	98	98	98	98	
99	99	99	99	99	99	99	99	99	99	99	99	99	
100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	

lende in de termen van het voorgaande artikel) geheel en al verloren gaan, zal de pachter verplicht zijn tot vergoeding der daardoor aan de belanghebbenden toegebrachte schade, na aftrek evenwel der beleende som en van den verloopenden interest.

16. De pachter en zijne onderpachters zullen, zoodra de goederen, dan wel de personen door wien dezelfde worden ingebracht, hen slechts in het minst veracht voorkomen, en er vermoeden bestaat, die goederen niet op eene regmatige wijze in het bezit van den inbrenger zijn gekomen, verplicht zijn de politie hiervan kennis te geven, en den verdachten persoon benevens de goederen aan dezelve over te geven.

In alle gevallen zullen de pachters of onderpachters verplicht zijn, om de werkelijk als gestolen erkende goederen, welke zij zonder bijken van kwade trouw in pand hebben genomen, op de eerste aanvraag der politie, zonder terugbetaling der geleende som en der daarop verloopende interesten, af te geven, ten einde door dezelve aan de regtmatare eigenaars te worden teruggegeven.

Indien het echter mocht blijken, dat de pachter of onderpachter hierin ter kwade trouw of als kennelijke heeters der gestolene, en bij hen verpande goederen hebben gehandeld, zullen zij deswege op de gewone wijze voor den crimineelen regter te recht worden gesteld.

17. Geen amfioen, noch sterke dranken, zullen in de pandjeshuizen mogen gebruikt, noch eenig dubbelspel in derzevier onmiddellijke nabijheid uitgeoefend worden. Dit laatste zonder toestemming van het plaatselijk gezag, op verbeurte eener geldboete, niet te bovengaannde een duizend guldin voor iedere overtreding, en zal zoo wel de pachter als deszelfs onderpachters of pandhouders verplicht zijn de goede orde te bewaren, en te zorgen dat aldaar geen ongeregeldeheden plaatsvinden.

Bijaldien desniettemin de rust door iemand gestoord wordt, zal de pachter of deszelfs ondergeschikten gehouden zijn, hiervan dadelijk kennis te geven aan den ambtenaar met de politie belast, op verbeurte eener geldboete als boven.

18. De pachter zal moeten zorgen dat er steeds genoegzame gelden in de pandjeshuizen voorhanden zijn tot het doen der beleeningen. Iemand onregtmatig afgevoerd, dan wel niet dadelijk geholpen wordende, zal de pachter verbeurte eene geldboete, niet te bovengaannde een honderd guldin, telken reize.

19. De pachter verantwoordelijk zijnde, voor alle bij hem verpande goederen, zoo lang de bij het tarief bepaalde beleenings-termijn niet is verloopend, zal niet alleen, gelijk alle overige pachters van 'slands middelen, moeten borg stellen voor de behoorlijke betaling van zijn pachtstelsel en voor de geldboeten waarin hij of de zijnen zoude kunnen vervallen, maar is hij nog bovendien gehouden twee goede borgten te stellen, ten genoegen van den Resident, onder wien de pacht behoort, tot alle bedrage, door dezen naar billijkheid te bepalen, voor alle schaden en verliezen welke aan de pandgoederen zoude kunnen geleden worden, hetzij door diefstal, brand of andere oorzaken; tot deze borgstelling zullen evenwel de gewone borgten van den pachter kunnen worden toegeteld, zoo de Resident hen daartoe voldoende acht.

20. Het zal niemand geoorloofd zijn eenige beleeningen van geld op pand te doen beneden of tot de som van een honderd guldin, hetzij met, dan wel zonder berekening van interesten, of onder welke andere benaming het ook zijn moge, aangerien de pachter alleen het uitsluitend regt daartoe heeft. Iemand derhalven bevoeden wordende in overtreding hiervan, eene zoodanige beleening op pand gedaan te hebben, zal niet alleen gehouden zijn tot de teruggave van het pand, maar ook al het regt tot terugvordering van de geleende som verliezende, en daarenboven telken reize verbeuren eene boete, vijfmaal het beoep der geleende som bedragende.

21. Uiterlijk twee dagen na het eindigen der pacht, zal de afgetreden pachter verplicht zijn aan het plaatselijk bestuur eene nauwkeurige door hem onderteekende opgave te doen, van alle onuitgeleide panden, met bekendstelling der daarop geleende gelden en verschene interesten, en zulks op verbeurte van eene boete niet te boven gaande vijf honderd guldin.

Deze lijst zal met des pachters-boeken vergeleken, en vervolgens door den Resident geoordeeld zijnde, aan den nieuwen pachter worden medegedeeld, ten einde zulks verkiezende, deze pandgoederen voor die prijzen te kunnen overnemen, als waarvoor zij op die lijst zijn bekend gesteld.

Voch ingeval de tijdelijke pachter zich wegens de overname dezer goederen met den afgetreden pachter niet verstaan kan zal de Resident de plaats moeten aanwijzen en bekend stellen, alwaar deze panden ter verdere uitlossing zullen overgebracht, bewaard en verkrijgbaar gesteld worden.

Met deze panden zal vervolgens, in dien zij niet ter behoorlijke tijd worden uitgelost, gehandeld worden, zoo als bij art. 13 dezer pachtvoorwaarden reeds is vastgesteld.

22. Voor het overige zal de pachter zich moeten gedragen naar het algemeen reglement op de verpachting en administratie van 'slands middelen voor zoo verf hetzelfde op deze pacht van toepassing is.

Gearresteerd bij Resolutie van den Gouverneur Generaal in Rade, dd. 13 October 1831, n°. 5.

Bovenstaande voorwaarden zijn nog in werking, behoudens de volgende in deszelve gemaakte veranderingen:

Bij art. 5 der Publicatie van 28 October 1837 (Staatsblad n°. 53), waarbij art. 13 is veranderd als volgt:

De pachter is verplicht om van de onuitgeleide en vervallen pandgoederen, en ommeekent van den vastgestelden beleenings-termijn, aan het plaatselijk bestuur eene opgave in te dienen, en wel te Batavia, Samarang en Soerabaja, uiterlijk op ultimo Junij en December van elk jaar, voor de alsdan verloopende laatste zes maanden, en in de overige residentien, daar onder gerekend Buitenzorg, Kraton, Patjitan, Grisse, Madura en Sumanap, uiterlijk op ultimo April, Augustus en December van elk jaar, voor de alsdan verloopende vier laatste maanden op verbeurte eener boete van f 100 (honderd guldin) voor elk verzuim, zoodnigge onuitgeleide en vervallen pandgoederen zullen, na voorafgaande bekendmaking en onder toezigt eener door den Resident te benoemen commissie in het openbaar worden verkocht; zullende echter het meerder bedrag dan het beleende, hetwelk deze goederen bij verkoop mogten halen, na korting der verkoopkosten en interesten, aan den eigenaar of deszelfs regtverkrigenden worden uitkeerd. Bij onstentienis daarvan, zullen de onafgehaalde gelden, na verloop van een jaar verzuim vallen aan het fonds van boedelmeesteren te Batavia.

Bij § 6 van art. 4 van het Besluit dd. 1 November 1845, n°. 1a, waarbij is bepaald dat onder de bij art. 16 der conditien bedoelde voorwerpen, welke niet in beleening mogen aangenomen, maar door den pachter, met aanwijzing tevens, van den inbrenger, aan de politie overgegeven moeten worden, voortaan ook moeten worden verstaan, groote en kleine militaire equipment-stukken herkenbaar aan de daarop geplaatste nummers.

Behoort bij Publicatie van den Vice-President van den Raad van Nederlandch Indië, namens den Minister van Staat, Gouverneur-Generaal van Nederlandch Indië, van 1 October 1849.

Mij bekend: De Algemeene Secretaris. C. VISSCHER.

Bijlage Litt. D.

VOORWAARDEN van de pacht van den Javaschen en Chineschen Tabak, in de residentien Bantam en Batavia en de afdelingen Buitenzorg en Krawang.

Art. 1. De pachter zal het regt hebben om de navolgende belasting te heffen van alle Javaschen en Chineschen tabak, welke, hetzij over land, over zee, of door de langs de rivieren binnen de residentien Bantam en Batavia en de afdelingen Buitenzorg en Krawang wordt ingevoerd, dan wel in een dier landschappen geacht veerd wordt, voor zoo veel derzelve niet in het entrepôt te Batavia of te Arj, mogt worden opgeslagen, namelijk:

a. Voor iedere kotie (40 krandsjans) eerste soort tabak, bekend onder den naam van Tambako elangship, waarvan ieder krandsjang zal moeten wegen 28 kattes, de som van f 45.

b. Voor iedere kotie (40 krandsjans) tweede soort van tabak, bekend onder den naam van Tambako toemboek, waarvan ieder krandsjang zal moeten wegen kattes, eene som van f 30; zullende, wanneer een krandsjang minder dan

NB. De h. in deze tabel beteekend een half.

Van een pand belevend voor guiden.	Voor eene week.		Voor eene maand.		Voor drie maanden.		Voor zes maanden.		Voor negen maanden.		Voor twaalf maanden.		Om teruggeeven te worden buiten:
	gn.	cts.	gn.	cts.	gn.	cts.	gn.	cts.	gn.	cts.	gn.	cts.	
41	10	39	10	39	10	39	10	39	10	39	10	39	
42	10	39	10	39	10	39	10	39	10	39	10	39	
43	10	39	10	39	10	39	10	39	10	39	10	39	
44	10	39	10	39	10	39	10	39	10	39	10	39	
45	10	39	10	39	10	39	10	39	10	39	10	39	
46	10	39	10	39	10	39	10	39	10	39	10	39	
47	10	39	10	39	10	39	10	39	10	39	10	39	
48	10	39	10	39	10	39	10	39	10	39	10	39	
49	10	39	10	39	10	39	10	39	10	39	10	39	
50	10	39	10	39	10	39	10	39	10	39	10	39	
51	10	39	10	39	10	39	10	39	10	39	10	39	
52	10	39	10	39	10	39	10	39	10	39	10	39	
53	10	39	10	39	10	39	10	39	10	39	10	39	
54	10	39	10	39	10	39	10	39	10	39	10	39	
55	10	39	10	39	10	39	10	39	10	39	10	39	
56	10	39	10	39	10	39	10	39	10	39	10	39	
57	10	39	10	39	10	39	10	39	10	39	10	39	
58	10	39	10	39	10	39	10	39	10	39	10	39	
59	10	39	10	39	10	39	10	39	10	39	10	39	
60	10	39	10	39	10	39	10	39	10	39	10	39	
61	10	39	10	39	10	39	10	39	10	39	10	39	
62	10	39	10	39	10	39	10	39	10	39	10	39	
63	10	39	10	39	10	39	10	39	10	39	10	39	
64	10	39	10	39	10	39	10	39	10	39	10	39	
65	10	39	10	39	10	39	10	39	10	39	10	39	
66	10	39	10	39	10	39	10	39	10	39	10	39	
67	10	39	10	39	10	39	10	39	10	39	10	39	
68	10	39	10	39	10	39	10	39	10	39	10	39	
69	10	39	10	39	10	39	10	39	10	39	10	39	
70	10	39	10	39	10	39	10	39	10	39	10	39	
71	10	39	10	39	10	39	10	39	10	39	10	39	
72	10	39	10	39	10	39	10	39	10	39	10	39	
73	10	39	10	39	10	39	10	39	10	39	10	39	
74	10	39	10	39	10	39	10	39	10	39	10	39	
75	10	39	10	39	10	39	10	39	10	39	10	39	
76	10	39	10	39	10	39	10	39	10	39	10	39	
77	10	39	10	39	10	39	10	39	10	39	10	39	
78	10	39	10	39	10	39	10	39	10	39	10	39	
79	10	39	10	39	10	39	10	39	10	39	10	39	
80	10	39	10	39	10	39	10	39	10	39	10	39	
81	10	39	10	39	10	39	10	39	10	39	10	39	
82	10	39	10	39	10	39	10	39	10	39	10	39	
83	10	39	10	39	10	39	10	39	10	39	10	39	
84	10	39	10	39	10	39	10	39	10	39	10	39	
85	10	39	10	39	10	39	10	39	10	39	10	39	
86	10	39	10	39	10	39	10	39	10	39	10	39	
87	10	39	10	39	10	39	10	39	10	39	10	39	
88	10	39	10	39	10	39	10	39	10	39	10	39	
89	10	39	10	39	10	39	10	39	10	39	10	39	
90	10	39	10	39	10	39	10	39	10	39	10	39	
91	10	39	10	39	10	39	10	39	10	39	10	39	
92	10	39	10	39	10	39	10	39	10	39	10	39	
93	10	39	10	39	10	39	10	39	10	39	10	39	
94	10	39	10	39	10	39	10	39	10	39	10	39	
95	10	39	10	39	10	39	10	39	10	39	10	39	
96	10	39	10	39	10	39	10	39	10	39	10	39	
97	10	39	10	39	10	39	10	39	10	39	10	39	
98	10	39	10	39	10	39	10	39	10	39	10	39	
99	10	39	10	39	10	39	10	39	10	39	10	39	
100	10	39	10	39	10	39	10	39	10	39	10	39	

Dit Tarief zal in de Nederduitsche, Inlandsche en Chinese talen, op een houten bord geschilderd, en op eene zichtbare plaats in elk der toegestane pandjeshuizen opgehangen worden; bij ontstentenis van dien, zal de pachter telkens verbeuren eene geldboete niet te bovengaannde vijf honderd gulden.

7. De pachter en zijne onderpachters zijn gehouden, de hun-ter pand aangeboden goederen voor niet minder dan eene week, en voor niet langer dan een jaar, maar daar tusschen, voor welken belevings-termijn ook, behoudens het bepaalde bij het Tarief, aan te nemen, en op verlanen van den belanghebbende ter lossing, die ook dadelijk terug te geven, met bijbetekening van zoo veel dagen interest als juist op den dag lossing verlopen zijn, zonder iets meer te mogen rekenen, of de pandenbrengers te dwingen, hunne panden voor een bepaalden termijn tegeven kunnen zijn te belevens; een en ander op verbeure eener boete niet te bovengaannde vijf honderd gulden, en van den verlopen interest.

8. Boven en behalven den verschenen interest, zal de pachter niets vermogen te eischen, of te ontgaan, hetzij als bergloof, of onder welke andere benaming ook, op verbeure eener geldboete, niet te bovengaannde een honderd gulden voor iedere overtredding, en teruggave van het te veel genote.

9. De pachters of onderpachters, zullen voor ieder pandjeshuis afzonderlijk, een nauwkeurige boek houden, waarbij moeten worden ingeschreven, al de panden, welke aldaar zullen belevend worden, met bekendstelling van den dag wanneer deze belevens gesloten zijn, het nummer, den aard en de hoeveelheden der goederen, alsmede den termijn van belevens, en het bedrag daarop voorgescho en.

Deze boeken zullen volgens een bepaald model gehouden, en door den tijdelijken pachter, ten minste acht dagen vóór het aanvanden zijner pacht, aan het plaatselijk bestuur, ter teekening worden aangeboden, op verbeure eener geldboete niet te bovengaannde vijf honderd gulden, voor elke overtredding.

10. Bij elke belevens zal door den pachter worden afgegeven een briefje, voorzien van zijne handteekening, daarbij bekend stellende de bij art. 9 gemelde bijzonderheden, welk briefje of bewijs bij het weder uitlossen van het pand aan hem zal worden teruggegeven. Voor het niet uitbreken van dit bewijs aan den belevens, zal de pachter verbeuren eene boete niet te bovengaannde vijf en twintig gulden telken reize.

11. Bijaldien zulk een briefje verloren raakt, zullen desniettemin de verpande goederen, tegen betaling van het daarop belevend kapitaal, met de daarop verschenen interesten kunnen uitgelost worden, mits de belanghebbende vooraf voor den Resident den eigendom daarvan bewijzen.

12. Geene belevens zal voor eenen langeren tijd worden toegestaan, dan van drie, zes, negen of twaalf maanden, naar de hoegrootheid der belevens som, zoo als bij het tarief vermeld staat; zullende de pachter voor iedere overtredding van deze bepaling, eene boete verbeuren, niet te bovengaannde een honderd gulden.

13. De verpande goederen binnen den alzo vastgestelden belevens-termijn niet uitgelost zijnde, zullen na voorsafgaande bekendmaking, en onder toezigt van eene commissie, door den Resident te benoemen, in het openbaar worden verkocht. Zullende echter het meerder bedrag dan het belevende, hetwelk deze goederen bij verkoop mogten halen, na korting der verkoopkosten en interesten, aan den eigenaar of deszelfs regterkrigenden, worden uitgetrekt. Bij ontstentenis daarvan zullen de onafschafte gelden, na verloop van één jaar, vervallen aan het fonds van boedelmeesters te Batavia.

14. De pachter of zijne onderpachters, zullen geene der verpande goederen vóór den bepaalden tijd van aflossing mogten verkoopen, of op eenigerhande wijze vermitsen, op verbeure eener geldboete van vijf honderd gulden niet te bovengaannde, met verbeurd verklaring der belevens som, mitgeders bijklijke vergoeding der schade of het verlies daardoor aan den belanghebbende toegebragt. Buiten en behalve de hieruit nog voortvloeiende criminele actie, indien mogt blijken dat de pachter of zijne onderpachters ter kwader trouw of opzettelijk hadden gehandeld.

15. Bijaldien door verzuim, achteloosheid, gebruik aan toezigt, enz., de verpande goederen in waarde mogten verminderen, dan wel uit hoofde van brand, diefstal of andere noodlottige gebeurtenissen, buiten schuld van den pachter (en dus niet val-

lende in de termen van het voorgaande artikel) geheel en al verloren gaan, zal de pachter verplicht zijn tot vergoeding der daardoor aan de belanghebbenden toegebragt schade, na aftrek evenwel der belevens som en van den verlopen interest.

16. De pachter en zijne onderpachters zullen, zoodra de goederen, dan wel de personen door wien dezelve worden ingebracht, hen slechts in het minst verdacht voorkomen, en er vermoeden bestaat, die goederen niet op eene regtmatische wijze in het bezit van den inbrenger zijn gekomen, verplicht zijn de politie hiervan kennis te geven, en den verdachten persoon benevens de goederen aan dezelve over te geven. In alle gevallen zullen de pachters of onderpachters verplicht zijn, om de werkelijk als gestolen erkende goederen, welke zij zonder blijken van kwade trouw in pand hebben genomen, op de eerste aanvrage der politie, zonder terugbetaling der geleende som en der daarop verlopen interesten, af te geven, ten einde door dezelve aan de regtmatische eigenaars te worden teruggegeven.

Indien het echter mogt blijken, dat de pachter of onderpachter hierin ter kwade trouw of als kennelijke belevens der gestolene, en bij hen verpande goederen hebben gehandeld, zullen zij deswege op de gewone wijze voor den crimineel regter te regt worden gesteld.

17. Geene amdioen, noch sterke dranken, zullen in de pandjeshuizen mogen gebruikt, noch eene dubbelspel in derzever onmiddellijke nabijheid uitgeoefend worden, dit laatste zoudt toestemming van het plaatselijk gezag, op verbeure eener geldboete; niet te bovengaannde een duizend gulden voor iedere overtredding, en zal zoo wel de pachter als deszelfs onderpachters of pandhouders verplicht zijn de goede orde te bewaren, en te zorgen dat aldaar geene ongeregeldeheden plaatsvinden.

Bijaldien desniettemin de rust door iemand gestoord wordt, zal de pachter of deszelfs ondergeschikten gehouden zijn, hiervan dadelijk kennis te geven aan den ambtenaar met de politie belast, op verbeure eener geldboete als boven.

18. De pachter zal moeten zorgen dat er steeds genoegzame gelden in de pandjeshuizen voorhanden zijn tot het doen der belevens. Iemand onregtmatig afgeveend, dan wel niet dadelijk geholpen wordende, zal de pachter verbeuren eene geldboete, niet te bovengaannde een honderd gulden, telken reize.

19. De pachter verantwoordelijk zijnde, voor alle bij hem verpande goederen, zoo lang de hij het tarief bepaalde belevens-termijn niet is verlopen, zal niet alleen, gelijk alle overige pachters van 'slands middelen, moeten borg stellen voor de behoorlijke betaling van zijnen pachtchat en voor de geldboeten waarin hij of de zijnen zoude kunnen vervallen, maar is hij nog bovendien gehouden twee gouds borgen te stellen, ten genoegen van den Resident, onder wien de pacht behoort, tot een bedrag, door dezen naar billijkheid te bepalen, voor alle schaden en verliezen welke aan de pandgoederen zoude kunnen geleden worden, hetzij door diefstal, brand of andere oorzaken; tot deze borgstelling zullen evenwel de gewone borgen van den pachter kunnen worden toegelaten, zoo de Resident hen daartoe voldoende acht.

20. Het zal niemand geoorloofd zijn eenige belevens van geld op pand te doen beneden of tot de som van een honderd gulden, hetzij met, dan wel zonder berekening van interesten, of onder welke andere benaming het ook zijn moge, aangezien de pachter alleen het uitsluitend regt daartoe heeft. Iemand derhalven berovend wordende in overtredding hiervan, eene zoodanige belevens op pand gedaan te hebben, zal niet alleen gehouden zijn tot de teruggave van het pand, maar ook al het regt tot terugvordering van de geleende som verliezende, en daarenboven telken reize verbeuren eene boete, vijfmaal het belevend der geleende som bedragende.

21. Uiterlijk twee dagen na het eindigen der pacht, zal de afgetreden pachter verplicht zijn aan het plaatselijk bestuur een nauwkeurige boek hem onderdekte opgave te doen, van alle onuitgeloste panden, met bekendstelling der daarop geleende gelden en verschenen interesten, en zulks op verbeure van eene boete niet te boven gaande vijf honderd gulden.

Deze lijst zal met des pachters-boeken vergeleken, en vervolgens door den Resident goedgekeurd zijnde, aan den nieuwen pachter worden medegegeef, ten einde zulks verkiezende, deze pandgoederen voor die prijzen te kunnen overnemen, als waarvoor zij op die lijst zijn bekend gesteld.

Doch ingeval de tijdelijke pachter zich wegens de overname dezer goederen met den afgetreden pachter niet verstaan kan zal de Resident de plaats moeten aanwijzen en bekend stellen, alwaar deze panden ter verdere uitlossing zullen overgebragt bewaard en verkrijgbaar gesteld worden.

Met deze panden zal vervolgens, in dien zij niet ter behoorlijke tijd worden uitgelost, gehandeld worden, zoo als bij art. 13 dezer pachtvoorwaarden reeds is vastgesteld.

22. Voor het overige zal de pachter zich moeten gedragen naar het algemeen reglement op de verpachting en administratie van 'slands middelen voor zoo verff hetzelve op deze pacht van toepassing is.

Gaarresteed bij Resolutie van den Gouverneur Generaal in Rade, dd. 18 October 1841, n° 6.

Bovenaande voorwaarden zijn nog in werking, behoudens de volgende in dezelve gemaakte veranderingen:

Bij art. 5 der Publicatie van 28 October 1837 (Staatsblad n° 53), waarbij art. 13 is veranderd als volgt:

» De pachter is verplicht om van de onuitgeloste en vervallen pandgoederen, na ommeekomst van den vastgestelden belevens termijn, aan het plaatselijk-bestuur eene opgave in te dien, en wel te Batavia, Samarang en Soerabaja, uiterlijk op ultimo Junij en December van elk jaar, voor de alsdan verlopen laatste zes maanden, en in de overige residentien, daar onder gerekend Buitenzorg, Krawang, Patjien, Grissie, Madura en Samapan, verlopen vier laatste maanden, op verbeure eener boete van 100 honderd gulden voor elk verzuim, zoodanige onuitgeloste en vervallen pandgoederen zullen, na voorsafgaande bekendmaking en onder toezigt eener boete van den Resident te benoemen commissie in het openbaar worden verkocht; zullende echter het meerder bedrag dan het belevende, hetwelk deze goederen bij verkoop mogten halen, na korting der verkoopkosten en interesten, aan den eigenaar of deszelfs regterkrigenden worden uitgetrekt. Bij ontstentenis daarvan, zullen de onafschafte gelden, na verloop van een jaar verfallen aan het fonds van boedelmeesters te Batavia.

Bij § 6 van art. 1 van het Besluit dd. 4 November 1845, n° 12, waarbij is bepaald dat onder de bij art. 10 der conditien bedoelde voorwerpen, welke niet in belevens mogen aangekomen, maar door den pachter, met aanwijzing tevens, van den inbrenger, groote en kleine militaire equipment-stukken herkenbaar aan de daarop geplaatste nummers.

Behoort bij Publicatie van den Vice-President van den Raad van Nederlandisch Indië, namens den Minister van Staat, Gouverneur-Generaal van Nederlandisch Indië, van 1 October 1849.

Mij bekendt:
De Algemeene Secretaris.
C. VISSCHER.

Bijlage Litt. D.

VOORWAARDEN voor de pacht van den Javaschen en Chineschen Tabak, in de residentien Bantam en Batavia en de afdelingen Buitenzorg en Krawang.

Art. 1. De pachter zal het regt hebben om de navolgende belasting te heffen van alle Javaschen en Chineschen tabak, welke, hetzij over land, over zee, of door de langs de rivieren binnen de residentien Bantam en Batavia en de afdelingen Buitenzorg en Krawang wordt ingevoerd, dan wel in een dier landschappen geconserveerd wordt, voor zoo veel derzelve niet in het entrepôt te Batavia of te Anger mogt worden opgeslagen, namelijk:

- a. Voor iedere kodie (40 krandsjans) eerste soort tabak, bekend onder den naam van Tambako sianghij, waarvan ieder krandsjang zal moeten wegen 28 kattes, de som van f 46.
- b. Voor iedere kodie (40 krandsjans) tweede soort van tabak, bekend onder den naam van Tambako toemboek, waarvan ieder krandsjang zal moeten wegen 1 kattie, eene som van f 30; zullende, wanneer een krandsjang minder dan

NB. De h. in deze tabel beteekend een half.

De pachters en hunne borgen zijn verantwoordelijk voor alle schade en verliezen, welke uit den slechten staat der vrenten voortvloeijen, onverminderd de betaling eener geldboete als boven.

9. Om de pachters der toibruggen, sluizen en overvaarten, des te beter van hun recht te verzekeren, zal het aan niemand, onder welk voorwendsel ook, vrijstaan om personen, niet onmiddellijk tot zijn gezin behoorende, of goederen van vreemde delingen, binnen de afstand van een paal van een wettig opperigt veer, met zijne schuit of vlet over te zetten, noch tot vervoer van personen en goederen, zijne vaartuigen of vloten te leenen of te verhuren, alsmede zijne draag- en trekbeesten achter de vaartuigen van het veer vast te binden, en alzoo de rivier te laten overzwemen, tenzij de pachter zulks uitdrukkelijk toestaa, op verbeurte eener geldboete van drie gulden ten voordeele van den pachter.

Het is evenwel aan de Inlanders toegestaan, om van hunne eigen vloten of vaartuigen tot den overvaart gebruik te maken, voor zich zelven, hun gezin en hunne goederen, mits den pachter vooraf daarvan kennis gevende, alsmede om de rivieren over te zwemen of door te waden, zonder aan den pachter eenige belasting te betalen, en zal hij zulks vorderende, eene boete verbeuren, niet te bovengaan een honderd gulden.

10. De pachters zullen het recht hebben om den zoodanigen die zich aan de betaling der toigeretigheid onttrekt, of weigerachtig blijft, dezelve te voldoen na dat aan hem het Tarief der tollin zal zijn verdoord, den doorgang te beletten, en des noods den persoon, het ruijtu, de prauw, het veer of de goederen aan te houden, waarna hij dadelijk daarvan kennis zal geven aan de plaatselijke autoriteit en zal door dezen, eene boete den overtreder worden opgelegd, van niet meer dan twintig gulden, ten behoeve van den pachter.

11. Het recht van den pachters bepaalt zich enkel en alleen tot de overvaarten of bruggen welke door hen gepacht zijn, en tot de heffing der belasting bij het bovenstaande Tarief uitgedrukt, van degene welke daarvan gebruik maken; zij zullen hetzelfde niet mogen overschrijden, noch iets anders, hoe ook genaamd, hetzij in geld of goederen mogen vorderen, alles op verbeurte van de straf bepaald bij art. 28 der algemeene voorwaarden voor de verpachting van 's lands middelen.

12. De pachters zullen zich voor het overige stiptelijk moeten gedragen naar de algemeene pachtvoorwaarden, voor zoo veel dezelve op deze pacht toepasselijk zijn. Vastgesteld bij Resolutie van den Gouverneur Generaal in rade, d.d. 31 October 1832, n°. 33.

De bovenstaande voorwaarden zijn nog in werking, behoudens de volgende in dezelve gemaakte verandering.

Bij Besluit van 21 November 1843 n°. 1, waarbij art. 1 voor de pacht in de afdeeling *Buitenzorg* is gewijzigd dat door voetgangers, dienende tot het vervoeren van karren en boerenwagens met goederen beladen, per hoofd zal betaald worden 10 cents bij het passeren der toibrug te *Kedong Badak*.

Behoort bij de Publicatie van den Vice-President van den Raad van Nederlandsch Indië, namens den Minister van Staat, Gouverneur Generaal van Nederlandsch Indië, van 1 October 1849.

Mij bekend: De Algemeene Secretaris, C. VISSCHER.

Bijlage Litt. F.

VOORWAARDEN der pacht van de Houtbosschen te Ponthang en Anjer in de Residentie Bantam, zooda op het ter noordkust dier Residentie gelegen eiland Toenda.

Art. 1. De pachter zal het recht hebben, zoo veel hout in de Residentie Bantam, *Tambanings-gewijze* of anderszins ten verkoop af te zenden, als hij zal goedvinden, mits echter de kap van het hout, hetwelk hij doen zal, niet strekke tot bederf of uitroeiing der bosschen, weshalve hem striktelijk verboden is, het omhakken van bosschen, anders dan die, welke geheel volwasschen zijn, op verbeurte eener boete van f 100, tot f 2000 gulden voor ieder boom, ter beoordeeling van den regter.

2. De pachter zal insgelijks het recht hebben brandhout dat binnen Bantam gekapt is, te vervoeren naar *Batavia* of elders; met uitzondering van andere te mogen kappen, in de wilde bosschen van het eiland *Toenda van Ponthang*, en die van *Pamanglan, Tondjon, Kepoh, Kasoeban, Lamongan, Trale, Pangoran, Kagas, Poeloele, Tjilija, Salmonger en Bantaboean*, om de west van Bantam.

3. Het is den pachter verboden meer hout in voorraad te kappen en op te slaan, als hij zal kunnen berekenen, voor het debiet noodig te wezen, terwijl hij verplicht zal zijn, om bij den afloop van zijnen pachtlijd en verwisseling van pachter, al het hout, hetwelk op dat tijdstip reeds moet zijn gekapt en opgeslagen, tegen billijke vergoeding der onkosten van den kap enz., aan den nieuwen pachter te laten, met uitzondering echter van eene hoeveelheden van vijftig vadem brandhout waarvan het recht van verkoop hem zal blijven toegekend.

4. Alle personen, welke zonder daartoe verlof gekomen te hebben, zich veroorlooven hout te kappen in zoodanige bosschen, als welke uitsluitend aan den pachter zijn afgestaan, zullen verbeuren eene boete van vijf en twintig gulden of zoo veel minder als den regter zal méenen te behooren, telken reize naar gelang der omstandigheden.

5. De pachter is overigens gehouden zich te gedragen naar de algemeene voorwaarden voor de verpachting van 's lands middelen; voor zoo veel dezelve op deze pacht toepasselijk zijn.

Gearestreerd bij Resolutie van den Gouverneur Generaal in rade, d.d. 12 November 1831 n°. 16, en gemaakd bij Besluit d.d. 5 November 1843 n°. 1 en Besluit van 17 October 1844 n°. 2.

Behoort bij de Publicatie van den Vice-President van den Raad van Nederlandsch Indië, namens den Minister van Staat, Gouverneur Generaal van Nederlandsch Indië, van 1 October 1849.

Mij bekend: De Algemeene Secretaris, C. VISSCHER.

Bijlage Litt. G.

VOORWAARDEN van den pacht der kusten en wildernissen van het westelijk gedeelte der Residentie Bantam, en de daaronder behoorende eilanden.

Art. 1. Het gebied van deze pacht bestaat uit de kusten van het westelijk gedeelte der Residentie Bantam, loopende van af de Anjersche rivier westelijk langs de districten *Anjer, Tjeringsien en Pasieimbang*, tot aan de westhoek van *Java* (*Java head*), en van daar zuidelijk en oostelijk langs de districten *Tjebiliong, Paranghoedjang* en *Tjelangkahan* tot aan de grenzen der Residentie *Praeanger Regenschappen*; en wilders uit alle eilanden der kusten gelegen, — van welke die, welke onder de *woeg*, (*Poeloe Sangian*) gelegen in *Straat Sunda*, *Duars in de weg*, (*Poeloe Sangian*) gelegen in *Straat Sunda*, *Leucengang* en *Popoleh* gelegen in de *Peperbaai*, *Badoet, Pamanoekan, Soemoer Andlem* en *Kapoling* gelegen in de *Welkomabaai*, *Mangier, Omang, Oekar, Brendang*, de *Meeuwen Eilanden*, (*Patjong en Pamangan*) gelegen in de *Meeuwenbaai*, *Prinen-Eiland* (*Poeloe Panaitan*) buiten *Straat Sunda* gelegen over *Java's Westkust*.

Klapper Eilanden (*Poeloe Dilite* en *Trevens Eilanden*), (*Poeloe Poeljang* of *Tjendjil*) gelegen onder de zuidkust der Residentie Bantam.

2. Aan den pachter wordt in het bijzonder opgedragen de opsporing en verzameling van alle voortbrengselen der natuur, welke worden verkregen in of nabij bosschen, wildernissen, rotsen, klippen en banken, en welke niet door aanplant, teelt, kunstbewerking of menschen-arbeid worden voortgebracht en om die voortbrengselen alzoo te brengen in den handel of in verbruik.

De pachter zal te dezen aanzien geen uitsluitend recht hebben, doch verplicht wezen een ieder ongehinderd toe te laten tot de opsporing en verzameling dier voortbrengselen; onder bedreiging van den pachter van de toepassing der boete bij art. 7 hierna vastgesteld.

Van de pacht zijn uitsluitend de vogelnesjes; zooda de visscherijen; ten aanzien van welke bijzondere rechten zijn toegekend aan andere pachters en aan welke rechten de pachter is onderworpen.

3. Om den pachter evenwel in zijne ondernemingen te ondersteunen en aan te moedigen, en hem te gemeet te komen in de kosten van aanvaarding dezer pacht, wordt aan hem het uitsluitend voorrecht toegekend; om van de bij art. 4 hierna vermelde voortbrengselen eene geregtigheid te heffen, ten bedrage van het een vijfde gedeelte van dezelve, behoudens de vrijstellingen van die geregtigheid vastgesteld bij artikel 6.

De belastingsschuldigen zullen echter niet behoeven toetestaan, dat de pachter dat een vijfde gedeelte der voortbrengselen uitbreke, doch zal de aflevering van dat een vijfde voetstoots zonder keus, geschieden door hen belastingsschuldigen.

Het zal aan de belastingsschuldigen echter vrijstaan, den pachter eene betaling in geld aan te bieden en voor het bedrag van dezelve onderling overeen te komen.

Onder bedreiging van de boete bepaald bij art. 7, wordt daarentegen aan den pachter verboden eene betaling der geregtigheid in geld te vorderen, of af te persen, door belemmeringen aan de belastingsschuldigen te veroorzaken.

4. De voortbrengselen van welke de pachter bevoegd is de geregtigheid van het een vijfde te heffen zijn:

Alle *timmerhout, brandhout, de boomstam* bekend onder de namen *soga, tim-gie en kalia*, het *ebenhout* (*kajoe scarangang*); *was, triepang, agar-agar, si-poet, karet*; de *ando-ando* of zoodanaamde *Siamsche munt*, en andere schelpsoorten en de *kraal* of *kalksteen*.

5. De geregtigheid uitmakende het een vijfde gedeelte der voortbrengselen of deszels geldswaarde, zal door den pachter kunnen worden gevorderd, of ter plaatse waar die voortbrengselen verzameld zijn en van waar dezelven over zee zullen worden vervoerd, of wel ter plaatse binnen het pachtgebied alwaar die voortbrengselen aan de kusten, havens, rivieren of kreken worden aangevoerd.

De pachter zal voor iedere plaats gevonden hebbende voldoening der geregtigheid, indien de belastingsschuldigen zulks begeren, een bewijs afleveren, en zich stiptelijk onthouden van twee of meer malen vorderen van de geregtigheid van dezelfde voortbrengselen; onder bedreiging almede van de bij art. 7 vastgestelde boete.

6. Ten einde de bezwaren weg te nemen welke voortheen hebben bestaan, ten aanzien van dat gedeelte der bevolking welke gewoon is, in de nabijheid ihrer woonplaatsen, de bij art. 4 hiervoor vermelde voortbrengselen voor eigen gebruik te verzamelen, wordt vastgesteld dat de geregtigheid bepaald bij art. 3 hiervoor, niet zal verschuldigd zijn van de zoodanige voortbrengselen, welke van de plaatsen waar dezelve worden verzameld, worden vervoerd naar de woningen der ingezetenen, hetzij te land, hetzij in kleine vaartuigen, welke met niet meer dan twee personen bemand zijn.

Wijders wordt ter wegneming van allen twijfel welke daaromtrent zoude kunnen ontstaan, bij deze verklaard, dat de invoer van die voortbrengselen over zee van eene haven naar eene andere, waar een kantoor der inkomende en uitgaande rechten gevestigd is, alsmede niet aan de geregtigheid onderworpen is, mits dat die voortbrengselen op de ladinglijst vermeld zijn, omdat moet worden verondersteld dat voor den uitvoer der geregtigheid reeds voldaan is.

Terwijl almede van de geregtigheid vrijgesteld is: alle *timmerhout, brandhout* en *koraalsteen*, welke verzameld en vervoerd wordt, voorzien van een certificaat, afgegeven door het plaatselijk bestuur, dat die artikelen zullen worden aangevoerd ten behoeve van 's Gouvernements werken, of die werken welke door de bevolking als heerdiensten worden daargesteld of onderhouden, en alzoo strekken ten algemeenen nutte.

7. Indien de pachter zich schuldig maakt aan onwettige heffingen, aan bemoeielijking, belemmering of kwelling der ingezetenen die bij deze pacht betrokken zijn zal hij worden gestraft met eene boete van f 20 tot f 500, ter beoordeeling van den regter.

8. De belastingsschuldigen die zich moedwillig onttrekken aan de voldoening der geregtigheid, wanneer dezelve regtmatig door den pachter gevorderd is, zullen naar bevind van zaken worden gestraft, met eene boete van f 10, tot f 200, ter beoordeeling van den regter.

9. Ingeval daartegen door het plaatselijk bestuur geene bedenkingen zullen worden bevonden te bestaan, zal hetzelfde aan den pachter kunnen toestaan, op zoodanige plaatsen, waar hij pachter zulks voor zijne ondernemingen wenschelijk acht, etablissementen op te rigten, doch zal door hem een hoofd over hetzelfde aan het plaatselijk bestuur worden voorgesteld, aan wien, indien het bestuur de voorgestelde persoon aannemelijk acht, de handhaving van orde en politie zal worden opgedragen.

10. Het algemeen reglement op de verpachting en administratie van 's lands middelen, en de in hetzelfde reeds gemaakte of nader te maken verordeningen, zijn op deze pacht ten volle toepasselijk.

Gearestreerd bij het Besluit van 12 October 1847 n°. 2.

Behoort bij de Publicatie van den Vice-president van den Raad van Nederlandsch Indië, namens den Minister van Staat, Gouverneur Generaal van Nederlandsch Indië, van 1 October 1849.

Mij bekend: De Algemeene Secretaris, C. VISSCHER.

Bijlage Litt. H.

VOORWAARDEN voor de pacht van de *Krawangsele* Bosschen welke aan het Gouvernement toebehooren.

Art. 1. 's Gouvernements hout- en kreupelbosschen in de residentie *Krawang*, zullen in twee afzonderlijke percelen verpacht worden, het eerste beginnende van *Mandang Assam* alwaar de groote tamarinde boom staat en wel aan de oever van de rivier *Tjitarum*, vervolgens de rivier afwaarts tot aan de rivier *Boengien*, en zoo voorts mede deze rivier afwaarts tot aan de uitmonding van *Moëra Boengien* aan zeestrand, van *Moëra Boengien* oostwaarts langs zeestrand tot kampong *Tjamar*, aan de aldaar zijnde groote *Tjamar* boom, — van de *Tjamar* boom oostwaarts door de oude weg een rechte linie zuidwaarts tot weder aan de groote tamarinde boom van *Mandang Assam*, het tweede aan de oostkant kalle *Tjilamajita* tot aan de zuidelijke scheiding *Kalie Tjikajoe* of tot aan de paal *tangan tangan*, en voorts loopende tot aan de westerlijke kant van kalle *Tjimoerityoel* en *Kalie Tjikab*, dezo loopende verder tot aan de rivier *Tjitarum*, toe en afwaarts tot aan de scheiding van *Mandang Assam*, en deze weder loopende tot aan de oostelijke scheiding van *Tjamar* aan zeestrand, dan wel in eens voor den tijd van drie achtereenvolgende jaren, ingaande met den eersten Januarij 1834 en eindigende met den laatste December 1836, beide deze dagen hieronder begrepen, zullende deze percelen ieder op zich zelve en daarna te zamen worden opgeveeld.

2. De pachter heeft het recht om in zijn pachtgebied alle soorten van hout met uitzondering alleen van *jattichout*, waarvan het Gouvernement de beschikking aan zich behoudt, *bamboes, rotting, rangas*, enz. te kappen, tot houtskolen te verbranden, te verkoopen en te vervoeren, als mede de inzaam van *nipa* en *poeloe* te laten doen en in zoodanige hoeveelheden als hij zal goedvinden, onder voorwaarden nogtans, dat door den houtkap de bosschen niet geschonden veel minder uitgerooid worden.

3. De pachter is verplicht om aan de Inlandsche bevolking het kappen van *brandhout, bamboes, bindrotting* en *atap* tot eigen gebruik vrij en ongehinderd toe te staan, zonder betaling, op zoodanige plaatsen als bij de verpachting zullen worden bekend gemaakt, op verbeurte eener geldboete van vijftig gulden voor elk beletsel van de zijde des pachters.

Hiervan zijn echter uitgezonderd de benoedigde materialen tot maken van seros omtrent welken hieronder nadere bepalingen zijn gemaakt.

Intusschen zal al het hout dat zonder verlof of op verkeerde plaatsen wederrigtelijk en tot andere doeleinde door de ingezetenen gekapt, verkocht, vervoerd dan wel tot houtskolen verbrand wordt, bij de aanhaling verbeurd verklaard en de overtreder nog bovendien tot eene geldboete van het drie voudige der waarde van het aangehaalde veroordeeld worden; zullende deze boete in geen geval minder mogen bedragen dan drie gulden.

4. Buiten en behalven het *jattichout*, waarvan het Gouvernement den aankap alleen aan zich reserveert, zal hetzelfde ook nog kunnen doen aankappen:

De materialen van tijd tot tijd benoedigd voor kleine reparatiën aan de civiele gebouwen in de residentie, zonder dat deswege iets door den pachter zal kunnen

worden gevorderd, zoodanige aankap zal echter niet mogen geschieden dan op vertoon van een schriftelijk bewijs van de plaatselijke autoriteit met de bekendstelling van den aard en hoeveelheid der te kappene materialen.

Het Gouvernement behoudt zich tevens voor om over zoo vele en zoodanige gronden en bosschen te beschikken als hetzelve aan de cultures of aan andere einden dienstbaar maken zal, zonder dat den pachter het recht wordt toegestaan om daaromtrent eenige geld heffing of vordering te doen.

5. De pachter is gerechtigd om van alle voortbrengselen welke in de *Krajangsche* bosschen binnen de limieten zijner pacht gekapt of verzameld worden, en bestemd zijn om naar elders te worden uitgevoerd, daaronder ook gerekend houtskolen, geene uitgezonderd, een vijfde gedeelte of wel de daaraan gelijkgestelde waarde in geld, naar verkiesing der belastingsschuldigen als gerechtigd te heffen, zullende de pachter geene andere heffingen, hoe ook genaamd, vermogen te bewerkseligen maar gehouden zijn, zich stiptelijk te gedragen naar dit voorschrift en de bij het algemeen Reglement gemaakte bepalingen, onder verklaring ten overvloede, dat het tarief volgens hetwelk de gerechtigd thans nog wordt opgebracht, ten gevolge van deze alteratie als, vervallen moet worden beschouwd, en met bepaling, dat de materialen benoodigd voor het maken van zoogenaamde seroos voor zoo verre zij in de bedoelde bosschen worden aangekapt of bijeen verzameld aan de voorzegde gerechtigdheid niet onderhevig zijn, en misdieu voortaan behooren te worden aangemerkt als vallende in de categorie van het bepaalde bij het 4de artikel.

6. De pachter zal gehouden zijn een gemagtigde te hebben in ieder district der Residentie dat tot zijn pachgebied behoort, opdat de ingezetenen niet worden verplicht zich ver van huone woningen te verwijderen tot het bekomen van licentie tot het kappen der verlangde materialen, zullende de pachter verplicht zijn die te verleenen zoo wel voor den in art. 3 als in dit artikel bedoelde aankap van materialen.

7. De pachter zal stiptelijk zorgen:

- a. Dat het kappen van hout worde begonnen op zoodanige plaatsen alwaar de zwaarste en meeste bosschen, rotting en bamboezen zijn.
- b. Dat de bosschen en bamboezen schuins, en wel twee en een halve voet boven den grond gekapt en de goede stammen behoorlijk met aarde bedekt worden, en dat al de stammen, die niet meer kunnen uitschieten, worden uitgerooid en de ledige vakken op redelijken afstand met jong plantsoen, pitten of zaad worden aangevuld.
- c. Dat na elke houtkapping de daardoor opengevallen vakken van heesters, ruigten en onbruikbaar hout gezuiverd en gebrand worden, mits tevens zorgende dat door deze branding geen nuttig hout of bamboes beschadigd worden.
- d. Dat het branden van houtskolen op zoodanige plaatsen geschiede waardoor alle ongelukken of schade kan worden voorkomen, en dat de gemaakte gaten door den pachter of zijne ondergeschikten telken wederom dicht gemaakt worden, zullende de pachters moeten zorgen, dat deze voorschriften ook worden opgevolgd door hen aan wien hij den aankap van hout, bamboes, rotting, het branden van houtskolen zal hebben toegestaan, blijvende dezelve daar alleen voor verantwoordelijk.
- e. Dat de ingezetenen van *Krajang* door den pachter niet verhinderd worden om tuinen, gegas of tipar-velden in de bosschen aan te leggen, veel minder over gronden te beschikken, welke tot dat einde reeds zijn ontgonnen, even zoo min als zich het recht toe te matigen over des ingezetens eigendommen gelegen in de bosschen, hetzij nipa-tuinen of anderen.
- f. Dat geen houtstapels onder welke benaming ook zonder uitdrukkelijk verlof van het plaatselijk bestuur worden aangelegd.
- g. Dat geene takken van gekapte bosschen, hetzij door den pachter, of diens ondergeschikten of wel anderen in de rivier of slooten worden geworpen, ten einde de behoorlijke vaart te belemmeren, en zal het den pachter ook niet geoorloofd zijn, om in de nabijheid der zoutpannen van *Pakkies*, slooten te doen graven, alles op verbeurte eener geldboete niet minder dan f 10 en niet hooger dan f 100, naar gelang van omstandigheden, onverminderd de vergoeding der schade en onkosten hierdoor veroorzaakt.
8. Bij het einde der pacht zal de pachter verplicht zijn om zijnen voorraad van hout tegen billijke vergoeding der onkosten aan zijnen opvolger over te doen, met uitzondering alleen van vijftig vademmen brandhout, welke de afgetreden pachter naar goedvinden zal mogen verkoopen binnen de eerstvolgende drie maanden na het eindigen zijner pacht, mits zoowel het plaatselijke bestuur als den tijdelijken pachter van de overgehoudene hoeveelheid en de plaats waar dezelve opgestapeld is, onverwijld kennis gevende.

Alles op straffe van verbeurdverklaring van den verzwegen voorraad van hout.

9. De pachters zullen zich voor het overige stiptelijk moeten gedragen naar de algemene voorwaarden voor de verpachting van 'slands middelen, voor zoo veel dezelve op deze pacht toepasselijk zijn.

Vastgesteld bij Resolutie der Hooge Regering, dd. 14 October 1833 n°. 3, en gealtereerd bij Resolutie dd. 25 September 1836 n°. 44, en bij Besluit van 17 October 1844 n°. 2.

Behoort bij de Publicatie van den Vice-President van den Raad van *Nederlandsch Indië* namens den Minister van Staat Gouverneur Generaal van *Nederlandsch Indië*; van 1 October 1849.

Mij bekend:
De Algemeene Secretaris,
C. VISSCHER.

Bijlage Litt. J.

VOORWAARDEN voor de Pacht der Vogelneestklippen.

Art. 1. De pachter heeft het uitsluitend regt om al de vogelneestklippen in de residentie (welke hem door den resident tijdens de verpachting zullen worden bekend gemaakt), in de maanden Februarij, Junij en October te plukken, dan wel niet meerder dan drie malen in elk pachtjaar.

Hiergegen handelende, zal de pachter verbeuren eene boete, niet te bovengaannde *den honderd vijftig gulden*, telken reize.

2. Tot het doen plukken der nesten, zoo wel als tot de bewaking der klippen, zal het den pachter vrijstaan om met de bewoners der naast bij gelegene drossas, minnelijke overeenkomsten aan te gaan, onder nadere goedkeuring van den resident.

3. De pachter zal moeten zorgen dat de klippen niet geheel van vogelneesten beroofd worden, maar bij het einde des pacht termijns aan zijnen opvolger in dien-relfden goeden staat worden overgegeven, als hij zo van zijnen voorganger ontvangen heeft: zullende alle nadeelen, door den aftredenden pachter of zijne ondergeschikten aan de klippen veroorzaakt, op hem en zijne borgen verhaald worden.

4. De pachter is voor het overige verbonden zich stiptelijk te gedragen naar de algemene pachtvoorwaarden, voor zoo verre dezelve op deze pacht toepasselijk zijn.

Goedgekeurd bij Resolutie van de Hooge Regering dd. 31 October 1839 n°. 31.

Behoort bij de Publicatie van den Vice-President van den Raad van *Nederlandsch Indië*, namens den Minister van Staat, Gouverneur Generaal van *Nederlandsch Indië*, van 1 October 1849.

Mij bekend:
De Algemeene Secretaris,
C. VISSCHER.

Bijlage Litt. K.

VOORWAARDEN voor de Pacht der Pho- en Topho- of Chineseche dobbelspelen, voor *Batavia, Samarang en Soerabaja*.

Art. 1. De pachter heeft het uitsluitend regt om op de plaatsen, vermeld op de hieraan gehechte lijst, voor ieder der bovengemelde hoofdplaatsen, doch nergens anders, de spelen, hieronder bij art. 5 vermeld, te laten spelen.

2. De topbanen in de steden en voorsteden, zullen moeten gehouden worden voor de aan de straten en wegen, openlijk en geheel en al toegankelijk, zonder dat voor de deuren of vensters der gebouwen eenige gordijnen, maten of iets anders gehangen, geslagen of gezet, veel minder door houten deuren, blinden of eenige andere sluit-

(ingen gesloten worden, waardoor zoude kunnen belet worden het spelen van buitenshuis te zien, op verbeurte eener geldboete, niet te bovengaannde *vijf honderd gulden*, door den pachter telkens te betalen.

3. Op iederen bazaar zal slechts éene plaats voor het houden van topafels bestaan, en wel in eene van alle kanten opene loods, vóór of naast de kongsie van elken bazaar; zullende de pachter daarvoor aan den potia of bazaarhouder maandelijks moeten uitbetalen, eene som van *vijftig gulden*, en bovendien voor het behoorlijk onderhoud van die loods moeten zorg dragen.

4. De potia of bazaarhouder, zal den pachter in het houden der topban niet hinderlijk mogen zijn, veel minder hem zulks beletten, op verbeurte eener geldboete, niet te bovengaannde *vijf honderd gulden*.

5. Aan deze topafels zullen de volgende, van ouds gebruikelijke Chineseche spelen worden toegelaten, als:

- a. Het spel met kleine dobbelsteenen, op zes kanten bespikkeld van 1 tot 6.
- b. Het spel wangito, gespeeld wordende met zes steenen.
- c. Top, tjouwkouw, lamjinking met drie steenen.
- d. Het spel topho (tauwkouw) met één steen.
- e. Met een toletje mede op zes kanten bespikkeld van 1 tot 6, draaijende op een schotelje.
- f. Het spel pouhough, met 75 en 60 kaarten.
- g. Kaihouw en samtiok, met 60 kaarten.
- h. Paj a ping, met 84 kaarten.
- i. Pakfjo, met een koperen pitje; pakfjo, met drie pitjes; mertoa, met 120 pitjes.
- j. Pongho-paj en samkiok-paj, met kaarten.
- l. 15, 21 en 31, met Nederlandsche speelkaarten.

6. Geene andere spelen dan de hierboven gemelden, zullen op de topafels worden toegelaten, ook zal men niet geene dobbelsteenen, die slechts aan vier zijden bespikkeld zijn, mogen spelen, alles op verbeurte eener geldboete niet te bovengaannde *den duizend gulden*; wordende het desnietem in aan het plaatselijk bestuur overgelaten, om bij bijzondere gelegenheden, en ook voor een langer of korter tijdvak, dan bij art. 7 is bepaald, zoodanige andere, onder de in deze geoorloofde, niet begrepen spelen, toe te staan, als hetzelve geraden zal oordeelen.

7. De topbanen zullen, onder welk voorwendsel ook, niet eerder mogen geopend worden, dan des ochtendens ten zes ure, en niet langer mogen openblijven dan tot des avonds twaalf ure, op verbeurte eener geldboete niet te bovengaannde *vijf honderd gulden*, voor elke overtreding.

Het plaatselijk bestuur zal nogtans de bevoegdheid hebben, om op verzoek van den pachter, in bijzondere omstandigheden en bij bijzondere gelegenheden, den tijd tot spelen te verlengen.

8. Bijaldien de pachter belang heeft, om bij bijzondere gelegenheden, zoo wel bij dag als bij nacht, op andere plaatsen dan bij art. 1, en met andere spelen dan bij art. 5 bedoeld zijn, te laten spelen, zal hij zulks aan het plaatselijk bestuur moeten verzoeken, hetwelk de bevoegdheid heeft, om zijn verzoek toe te staan, dan wel te weigeren.

9. De pachter heeft het regt, om, na bekomen vergunning der plaatselijke autoriteit, aan ter goeder naam en faam staande particuliere Chineseche personen, verlof te geven tot het spelen in hunne huizen of woningen; zullende laatstgemelden zich daaromtrent met den pachter moeten verstaan, en deze zulks niet willende toelaten, dan wel voor de vergunning te veel geld eischende, zal hierin door het plaatselijk bestuur, naar gelang der zaak en der omstandigheden, worden beslist, en de pachter gehouden zijn zich daaraan te onderwerpen. De pachter zoodanige particuliere spelen toelaten, zonder verkregen consent der plaatselijke autoriteit, zal eene boete niet te bovengaannde *den duizend gulden*, verbeuren.

10. Alle topbanen, pho- en topho of andere kaart en dobbelspelen, dan die welke plaatsen of door andere personen gehouden of gespeeld wordende, van de welke volgens de bovenstaande artikelen geadmiteerd of toegelaten zijn, of te wel zonder daarop speciale vergunning van de plaatselijke autoriteit en van den pachter hebben erlangd, zullen worden verklaard onwettig te zijn, en bij aldien de clandestine topafels gehouden worden door of van wege, of te wel met voorkennis van den pachter, zal hij verbeuren eene geldboete van *duizend gulden* voor elke overtreding; terwijl ook alle andere personen die spelen laten, of topafels houden, zonder daar-terwijl ingevolge de bovenstaande artikelen gerechtigd te zijn, eene boete, niet te bovengaannde *den duizend gulden* zullen incurreren; zullende bovendien allen die aan het spel hebben deelgenomen, eene boete, niet te bovengaannde *twee honderd gulden*, worden opgelegd.

Onder de bij dit artikel bedoelde verboden spelen, zijn almede begrepen, het gewone kaartspel, hetzij met Chineseche of Nederlandsche kaarten, en alle andere spelen, waarbij om geld, of hoedanige wijze dan ook, of waar het ook zij, gespeeld wordt.

11. De pachter zal moeten zorgdragen, dat in de dobbel-kitten alleen Chineseche manspersonen, den vollen ouderdom van ten minste zestien jaren bereikt hebbende, worden toegelaten; zoo dat buiten hen, niemand van welken stand of natie hij ook worden moge (zelfs niet eens Chineseche vrouwen of dochters, met toestemming hunner echtgenooten of ouders), aan de pho- en topho of andere gespeeld wordende spelen mogen deelnemen, alles op verbeurte eener boete, niet te bovengaannde *den duizend gulden* door den pachter te voldoen, voor iederen persoon, die tegen den geest en den duidelijken letter van dit artikel zal hebben gehandeld, mitsgaders onder terugbetaling van het door hen verloren geld. Inlanders en daarmede gelijkstaande personen bevonden wordende te spelen, zullen verbeuren eene geldboete niet te bovengaannde *twee honderd gulden*, terwyl de lijfeigenen die daaraan schuldig worden bevonden, gevoeliglijk zullen gecorrigeerd worden. Ingeval echter niet voldoende gebleken is, dat zoodanige Inlanders, enz., aan eenig spel hebben deelgenomen, maar nogtans binnen den omtrek der topban zijn gevonden, zullen dezelve worden gestraft met eene boete, *vijf en twintig gulden* niet te bovengaannde, of wel met gevangenis voor niet langer dan veertien dagen, en zulks naar gelang der omstandigheden, en zal in dat geval de pachter voor ieder dertelven eene boete verbeuren, niet te bovengaannde *den honderd gulden*.

12. Om het spelen door lijfeigenen, Inlanders, en andere daarmede gelijkstaande personen, met zoo veel te meerder kracht te kunnen beletten en tegen te gaan, zullen de officieren en dienaren der justitie en politie, de Inlanders en slaven, die in de topbanen gevonden worden, hetzij daar al of niet spelende, niet alleen op eigen gezag uit dezelve kunnen halen, of doen halen, maar de dienaren der justitie en politie zullen in dat geval, zelfs ten allen tijde gehouden zijn aan het verzoek daartoe van de lijfeigenen, lijftrouwen en andere daarbij belanghebbende personen, onverwijld te voldoen, zoodat het noodig zijn zal alvorens tot dat einde van den officier van justitie of van de plaatselijke autoriteit verlof te hebben gevraagd en bekomen.

13. Bij elke topbaan zal van wege het plaatselijk bestuur, een of meerdere politie-dienaren, naar gelang der omstandigheden geplaatst worden, ten einde aldaar rust en goede orde te handhaven; zullende de pachter gehouden zijn om aan derzelven, gedurende een etmaal, *een gulden* te betalen, en hem daarenboven te voeden.

14. In de topbanen in de steden en voorsteden, zal op zon- en feestdagen, gedurende de Christelijke Godsdienstoefening niet mogen gedobeld worden, op verbeurte eener geldboete, niet te bovengaannde *vijf honderd gulden*, voor elke overtreding.

15. In de topbanen zal ook niet anders, dan tegen gereed geld gespeeld, en gevolgelijk geene goederen, koopbrieven, eigendom-bewijzen van lijfeigenen, acceptatiën, bons, enz., onder welk voorwendsel ook, noch in bewaring, noch in leening, noch als pand der minne aangenomen veel minder verdobbeld mogen worden, alles op verbeurte eener geldboete, niet te bovengaannde *vijf honderd gulden*, onverminderd nog om luden de beletting of de in pandgeving van enig voorwerp voor minder dan *den honderd gulden* is geschied, te verbeuren de boete bij artikel 20 van de pachtvoorwaarden der pandhuizen bepaald.

16. De pachter zal met de meeste nauwgezetheid moeten waken en doen waken, dat in deze dobbelkitten volstrekt geene amfioen geschoven, noch enige sterke dranken, onder welke benaming of voorwendsel ook, geschonken of gedronken worden. Ook zullen geene beschonkene personen in gemeide dobbelkitten toegelaten worden; alles op verbeurte eener geldboete niet te bovengaannde *vijf honderd gulden* voor iedere overtreding.

17. De ambtenaren der justitie en politie, de districts-kommandanten, kapiteins en effectieve luitenants der Chinezen, de respectieve wijkmeesters, de mandours der landerijen, kampongs- en dessas-hoofden, zijn gehouden om te waken dat in, op, of bij hunne districten, wijken, landerijen, kampongs of dessas geene onwettige dobbelkittien of spelen om geld, van welken aard, toegelaten worden.

Wanneer echter onwettige topbanen, of vereenigingen van personen tot het spelen om geld in eenige wijk, kampong of dessas bestaan mogten, zullen de wijkmeesters of hoofden verplicht zijn daarvan dadelijk kennis te geven aan de naastbij zijnde civiele autoriteit; zulks verzuimende zullen zij vervallen in eene boete niet te beregende een duizend gulden, voor elke onwettige topbaan, speelfeld, of vereeniging van spelers, die bevonden zal worden met hunne toelating, voorkennis of mede wetten, te zijn opgerigt, te worden opgehouden, of tot spelen bijeen gekomen te zijn.

18. Doch bijaldien het komt te blyken, dat een der hier bovengemelde personen zelfs in de winsten dier toptafels of vereeniging van spelers deelt, of gedeelt heeft, zal elk hunner hiervan overtuigd wordende, verbeuren eene geldboete niet te beregende een duizend gulden, en bijaldien het Europeanen of gelijkstandige personen zijn, welke in 's Gouvernements dienst staan, dan wel districts-kommandanten, kapiteins of effectieve luitenants der Chinezen, nog daarenboven worden ontzet van hunne posten. De Inlandsche wijkmeesters, mandours der landerijen, kampongs en dessas-hoofden zullen nog buiten de betaling der gemelde boete worden ontzet van hunne bedieningen.

19. Elk bewoner of hoofd, en bij ontstentenis van bewoners, elk eigenaar die zijn huis, schuur, tuin, stal of erf, wilens of wetens afstaat om daarin eene onwettige topbaan of onwettige vereeniging van spelers om geld te houden, (hetzij hij daarvoor al dan niet belooning of huur heeft ontvangen), zal voor de eerste maal, dat hij in overtreding beronden wordt, verbeuren eene boete niet te beregende vijf honderd gulden.

Doch bijaldien hij bij eene tweede keer zich aan dezelfde overtreding schuldig maakt, zal hij vervallen in de dubbele boete, en voor de derde en volgende overtredingen, zoo het Europeanen of gelijkstandige personen zijn, met bannissement uit de eilanden Java en Madura voor den tijd van ten minsten een, en ten hoogste tien jaren, en zoo het Inlanders, Chinezen, Mooren, Arabieren of Onchristenen van anderen Indische volken zijn, worden gestraft met kettlingarbeid, voor den tijd van ten minste drie maanden, en ten hoogste drie jaren, door den regter te bepalen, onverminderd de dubbele geldboete door ieder der veroordeelde personen afzonderlijk te voldoen.

20. De ambtenaren der politie, zoo wel als in het bijzonder de pachter, zullen behoorlijk moeten zorgdragen dat in de topbanen niet geen valsche steenen of kaarten, dan wel op eene andere wijze, hetzij door list of bedrog, of hoedang zulks ook zoude mogen of kunnen zijn, valsch gespeeld worde, op straffe dat de pachter telkens zal verbeuren eene boete niet te beregende drie duizend gulden, onverminderd de criminele vervolging, wegens het plegen van falsiteit, tegen dengenen te institueren welke de toptafel houdt, en buiten weten van den pachter met de valsche steenen of kaarten heeft doen spelen; en bijaldien de houder der toptafel daarentegen kan aantoonen, dat dit valsch spelen op last of met voorkennis van den pachter zelven is geschied, zal de zoo evengenomde criminele acte tegen den pachter geïnstituëerd worden; een en ander met terugbetaling der aldus ontsiolene gelden.

Bijaldien de houder van een toptafel onwillig is, om de door een of meerder spelers wettiglijk gewonnen gelden dadelijk te betalen, zal hij verbeuren eene boete, de som van duizend gulden niet overschrijdende, en tevens worden veroordeeld tot betaling der verloren gelden tot zoodanig bedrage als blyken zal den speler toetekomen; zowel deze boete, als de aan den speler toekomende gelden zullen bij onvermogen of onwil van den houder der tafel op den pachter worden verhaald.

21. Die opzettelijk eenig beletsel of stoornis, rumoer of anderzins, gedurende het spel veroorzaakt of toebrengt, zal telkens gestraft worden met eene boete niet te beregende vijf honderd gulden.

22. Alle schulden en vorderingen (van welken aard die ook zijn mogen) voortgesproken door het geven van krediet bij, of gedurende het spel, al ware het ook dat deswege eene notariële schuldbekentenis gepasseerd mogt zijn, en de gelden door andere personen, bij het spel niet eens geïnteresseerd, waren voorgeschoten, zullen als onwettig aangemerkt, en daarop geen regt mogen worden gedaan.

23. Tot de aangifte van gepleegde overtredingen en frauden, dan wel wegens verzuimde aanvraag, ter bekoming van vergunning om ook op andere plaatsen en tijden dan de vastgestelde te laten spelen, wordt elk een iegelijk, wie hij ook zijn moge, mits deze speciaal gekwalificeerd en geautoriseerd.

Desniettemin, worden tot de aangifte, en het nauwkeurig letten op de overtredingen dezer pacht-voorwaarden, in het bijzonder uitgenoodigd en gelast, de Procureur Generaal, de Residenten en Assistent-Residenten van Batavia, Samarang en Soerabaja, alsmede alle officieren der justitie en derzelver supposieten, de Hoofden der Inlandsche en Chinese natiën, en eindelijk alle dienaren der justitie en politie, wijkmeesters, mandours, kampongs- en dessas-hoofden, ieder voor zoo veel hem zulks aangaat.

24. De pachter zal zich overigens moeten gedragen naar de algemeene pacht-voorwaarden, voor zoo verre daaraan bij deze geene andere wijziging gegeven is.

LIJST der plaatsen alwaar de toptafels door de pachters mogen worden gehouden, Stad Batavia.

- 1 Bazaar Borong.
2 Diloear Pientoe Pageman, (buiten de voormalige Utrechtsche poort).
3 Aukée.
4 Patoekan.
5 Bazaar Pisang.
6 Djambatan Batoe, (Voorrel).
7 Tongkaugua.
8 Petak Baroe.
9 Bazaar Lama, (in de Chinese Kamp).
10 Klinting, (digt bij de Patokoekan).
11 Djalakim.
12 Passar Pientoe Kitjel, (Bazaar buiten de Diestpoort).
13 Kongsie Bazaar.

Ommelanden van Batavia.

Op alle geprivilegeerde particuliere Bazaars, met uitzondering der Bazaars Weltevreden en Tansabag.

Samarang.

In het Chinese Kamp.

Soerabaja.

- District Kotto, (Chinese Kamp).
Kampong Pabean.
Kampong Passer Gede.
Dessa Sepanjang.
Sidokari.
Djapan, en
Wiro Sobo.

In de Afdeling Grisee.

In het Chinese Kamp te Grisee.
In de Hoofd-negerij Sidajo.

In de Afdeling Madura.

In de Hoofd-negerij Bankajang, en te Sampang.

In de Afdeling Sumanap.

In het Chinese Kamp te Sumanap, en te Pamakassan.

Gearrestceerd bij Resolutie van den Gouverneur Generaal in rade, dd. 18 October 1831 n°. 4.

Behoort bij de Publicatie van den Vice-President van den Raad van Nederlandisch Indië, namens den Minister van Staat, Gouverneur Generaal van Nederlandisch Indië, van 1 October 1849.

Mij bekend: De Algemeene Secretaris, C. VISSCHER.

Bijlage Litt. L.

VOORWAARDEN der Pacht van het Spelen van Waijang in de Residentie Batavia.

Art. 1. Geene waijangs zullen mogen vertoofd of gespeeld worden, zoo min binnen de stad en voorsteden als in de ommelanden van Batavia, dan alvorens hiertoe verlof te hebben bekoemen van het plaatselijk bestuur; en zulks op verbeurte eener boete van een honderd gulden, voor elke zonder licentie spelende waijang.

2. Het zal aan een ieder vrijstaan om waijang te laten spelen, mits de onderstaande belasting aan den pachter betalende, als: voor ieder etmaal dat binnen of buiten 's huis, erf of tuin, de waijang vertoofd wordt:

- » vrouwen of zoogenaamde waijangs meiden, tachtig gulden . . . f 80.
» manspersonen, zestig gulden. 60.
» poppen, zijnde de waijang kajioe titie of marionetten, dertig gulden. - 30.
» Chinese schimmen of waijang koeliet, twintig gulden. 20.

Deze belasting zal in evenredigheid worden vermindert, wanneer voor minder dan een etmaal wordt gespeeld, met dien verstande, dat zulks voor niet minder dan een vierde etmaal zal mogen plaats hebben.

3. Van deze belasting is vrijgesteld de inlandsche waijang koeliet, welke bij godsdienstige en andere plegtigheden of festiviteiten, door inlanders in hunne kampongs vertoofd worden. Wanneer deze inlandsche waijang koeliet echter wordt gespeeld ten huize van Chinezen, of op de bazaars en andere plaatsen, alwaar geene inlandsche godsdienstige en andere inlandsche plegtigheden of festiviteiten plaats vinden, zal de pachter van dit spel mede mogen heffen eene belasting van twintig gulden voor ieder etmaal of wel minder, naar evenredigheid van den tijd dat wordt gespeeld, zoo als hierboven voor de andere vereenigingen is bepaald.

4. Die zonder betaling der bovenstaande belasting, waijang of een der bovengemelde spelen vertoofd of laat vertoonden, hetzij door waijangs meiden, manspersonen, marionetten, chinese schimmen of waijang koeliet, zal telkens verbeuren eene boete van vijftig tot drie honderd gulden.

5. Op zon- en feestdagen zullen geene waijangs mogen vertoofd worden, dan na zonsoudergang, op verbeurte eener geldboete van tachtig gulden, voor elke overtreding, door dengenen te betalen, die de waijang vertoonden laat.

6. Van de waijangs, welke op de particuliere geprivilegeerde bazaars vertoofd worden, zal de pachter aan de eigenaren of potias van die bazaars uitkeeren zoodanige sommen als voor elken particulieren bazaar tot dat einde zijn vastgesteld bij Resolutie der Hooge Regering van 30 October 1834 n°. 2, ten ware hij met gemelde eigenaren of potias daaromtrent, bij wijze van uitkoop, mogt zijn overeengekomen. Zullende de eigenaren of huuders der bazaars, den pachter in geen geval hinderlijk mogen zijn, of keletten om waijang op de bazaar te laten spelen.

7. De pachter zal zich voorts moeten gedragen naar de algemeene pacht-voorwaarden, voor zoo veel dezelve op de onderverpelijkte pacht toepasselijk zijn. Vastgesteld bij Resolutie van 30 October 1834 n°. 3.

Behoort bij de Publicatie van den Vice-President van den Raad van Nederlandisch Indië, namens den Minister van Staat, Gouverneur Generaal van Nederlandisch Indië, van 1 October 1849.

Mij bekend: De Algemeene Secretaris, C. VISSCHER.

Bijlage Litt. M.

VOORWAARDEN voor de Pacht van het Hoofdgeld der Chinezen, in de Residentie Batavia.

Art. 1. De pacht van de belasting, bekend onder den naam van » Hoofdgeld der Chinezen" zal zich uitstrekken over de geheele Residentie Batavia.

Alle Chinese manspersonen en derzelver mannelijke afstammelingen, zijn aan deze belasting onderworpen, behoudens de uitzonderingen hier onder voorkomende.

2. De limieten tot welke de pachter zich zal behooren te bepalen bij het doen der heffingen, in het district der stad en voorsteden, worden, overeenkomsten de Resolutie der Regering van 28 December 1834 n°. 25 bij deze vastgesteld als volgt:

Van ten costen den oever van Tanjong Priok, aan het zeestrand, de westelijke scheiding van Tanjong Priok tot aan de zoute rivier Antjol, langs deze westwaarts tot aan de rivier Tjengoe, deze rivier zuidwaarts en langs den ouden loop van de rivier Sonthar tot kajoes poelie, van daar de gegraven Sonthar noordwestelijk tot op de plaats alwaar de slokkan zich in dezelve stort, dit kanaal tot boven Weltevreden op de hoogte van de 4de merkpaal aan den grooten postweg, voorts westelijk de weg van Weltevreden tusschen kampong Datie en Pajambong naar Tansabag, van daar in eene rechte lijn over het land Daalstigt tot aan de ketting, voorts langs de zuider-ringsloot tot aan de derdelver monding aan het zeestrand.

3. In het district der stad en voorsteden, zullen alle aldaar woonachtige Chinese manspersonen, maandelijks, en wel voor den vijftienden van iedere maand, aan den pachter, voor hoofdgeld moeten betalen vijf en twintig centen, met uitzondering van de aldaar woonachtige Chinese werklieden of zoogenaamde koelies, in dienst van pottenbakkers, steenbakkers, kalkbranders, tuiniers, arakbranders enz. Zullende deze kunnen volstaan met de betaling van een gulden drie en dertig en een halve cent 's jaars, te voldoen voor den laatsten dag der maand April, een en ander tegen afgave van een behoorlijk hoofdbriefje.

4. In de districten der ommelanden van Batavia, of buiten de limieten bepaald bij art. 2, zullen alle aldaar woonachtige Chinese manspersonen, aan den pachter, voor den laatsten dag der maand April alsmede tegen overgifte van een behoorlijk hoofdbriefje, moeten voldoen een gulden voor het geheele jaar.

5. Ieder Chinees zal verplicht zijn deze belasting te voldoen, ter plaats alwaar hij wonende is, doch zal, verzuimende of reizende, en het hoofdgeld over de loopende maand betaald hebbende, hetgeen door vertooning van zijn hoofdbriefje zal moeten blyken, niet op nieuw over hetzelfde tijdvak aan de belasting onderworpen zijn.

Zoodanige Chinezen echter, welke in de ommelanden woonachtig zijn, en zich in de stad of voorsteden langer dan een maand achtereenvolgende komen ophouden of huisvesten, zullen verplicht zijn om bij den pachter, voor elke maand die zij aldaar vertooven, een hoofdgeld te nemen, tegen betaling van vijf en twintig centen 's maands, zoo als bij art. 3 voor andere aldaar woonachtige Chinezen is bepaald.

6. Elk Chinese manspersoon, niet begrepen in de uitzonderingen hier onder volgende, is verplicht zijn hoofdbriefje gedurig bij zich te dragen, ten einde doer hem ten allen tijden te kunnen worden vertoond aan den pachter of onderpachters, of aan diegene, welke door hem tot zoodanig onderzoek gemagtigd zijn.

7. Degene welke in overtreding van het bepaalde bij de vier laatste voorgaande artikelen worden bevonden, zullen verbeuren eene boete niet te beregende tien gulden, en zulks ten behoeve van den pachter, welke daarvan aan de politiebedienden, welke hem in het ontdekken der overtredders zijn behulpzaam geweest, zal moeten uitkeeren twee gulden, of een vijfde gedeelte van de opgelegde boete, wanneer dezelve minder dan tien gulden bedraagt.

8. Van het hoofdgeld zullen vrij zijn, al degenen die den ouderdom van zestig jaren bereikt hebben, of door ziekte of ander gebrek in hunnen of schoon minderen ouderdom niet in staat zijn om hun onderhoud te kunnen winnen; zullende de pachter verplicht wezen, om het hoofdbriefje aan de zoodanige kosteloos uit te reiken.

9. Ook zullen van het voorschreven hoofdgeld bevrijd wezen, allen die den ouderdom van veertien jaren nog niet bereikt hebben, mits die niet bekwaam geoordeeld worden om hunnen kost te kunnen winnen, en desgelijks de Chinese officieren, boedelmeesters, wijkmeesters, en de zulken die als hoofden de wacht waarnemen, aan welke de hoofdbriefjes mede voor niet moeten worden afgegeven.

10. Het wordt bij deze aan een ieder, welke Chinese werklieden of koelies in zijn dienst heeft, verboden derzelver hoofdbriefje in bewaring te nemen, al 's het ook dat de belasting door eerstgemelde, en niet door de in dienst zijnde Chinezen is voldaan geworden; zullende de degene die hierin tegenstrijdig handelt, verbeuren eene boete, niet te beregende vijf en twintig gulden, voor elk alzoo aangehouden of willekeurig in bewaring genomen hoofdbriefje.

11. Een Chinees die zich tegen de onderzoekingen van den pachter of van zijne

dienaren feitelijk mogt verzetten, zal verbeuren eene boete van niet hooger dan vijf en twintig gulden, dan wel gestraft worden naar bevind van zaken.

12. De pachter zal behoorlijk moeten waken, dat door zijne bedieningen aan de Chinese bevolking geen overlast zal worden gedaan, veel minder toestaan, dat door hen enig onderzoek in huizen of besloten plaatsen worde bewerkstelligd; op verbeurte eener boete niet te hovengaan *een honderd gulden*, welke boete, behalve door des pachters bedieningen, ook nog door den pachter zelven zal moeten worden voldaan, indien het komt te blijken dat hij van zoodanige handelwijze kennis gedragen, of daartoe bevelen gegeven heeft.

13. Indien de dienaren van den pachter zich mogten schuldig maken aan eenige kwade handelingen bij het doen van onderzoek, hetzij door het behendig verwisselen of wegmaken der hoofdbriefjes, ten einde alzoo onregtvaardig de gestelde boete af te dwingen of anderszins, zullen dezelve dienaren crimineel worden vervolgd, mitsgaders de pachter, zoo dikwerf hij van dit gedrag kennis heeft gedragen en zulks mogt verwezen hebben, verbeuren eene boete niet te bovengaan *drie honderd gulden*.

14. Indien het ontdekt wordt dat een Chinees een hoofdbriefje van een ander geleend heeft, met inzicht om de belasting te onduiken, zal hij verbeuren eene boete niet te bovengaan *vijsftig gulden*, zullende zoodanige boete tevens worden verbeurd door degenen die zijn hoofdbriefje in leen heeft gegeven.

15. Deze pacht zal alleen gegund worden aan Chinezen.

16. De pachter zal zich verder moeten gedragen naar de algemeene pacht-voorwaarden, voor zoo veel dezelve op deze pacht toepasselijk zijn.

Gearesteerd bij Resolutie van den Gouverneur Generaal in rade, dd. 25 September 1836 n°. 43.

Behoort bij de Publicatie van den Vice-President van den Raad van Nederlandsch Indië, namens den Minister van Staat, Gouverneur Generaal van Nederlandsch Indië, van 1 October 1849.

Mij bekend:
De Algemeene Secretaris,
C. VISSCHER.

Bijlage Litt. N.

VOORWAARDEN waarop zal verpacht worden het hoofdgeld der Chinezen te Samarang.

Art. 1. Er zal slechts één pachter van het hoofdgeld der Chinezen in de residentie Samarang zijn, en het wordt aan hem alleen toegestaan, die belasting te heffen van zoodanige Chinezen, welke binnen de grenzen der stad Samarang en voorsteden woonachtig zijn, welke laatste bepaald worden als volgt: om de zuid *Paterongan*, om de oost het oostelijk gedeelte van *Torbaja*, en om de west *Bodjong*.

Verschuilen die omtrent de bepaalde grenzen mogten ontstaan, zullen door den resident beslist worden.

2. De pachter zal mogen heffen van ieder Chinees 50 cents koper 's maands, en van oude Chinezen die 60 jaren hebben bereikt, 25 cents 's maands.

3. Van de belasting zullen vrijgesteld zijn de Chinezen boven de 70 jaren en beneden de 15 jaren oud.

Ook zullen van het hoofdgeld bevrijd zijn de Chinese officieren, boedel- en wijkmeesters aan de welke doorlopende hoofdbriefjes kosteloos zullen worden afgegeven.

Geen hoofdgeld zal ook mogen geheven worden van zoodanige Chinezen, die uit hoofde van ziekte of gebreken buiten staat zijn voor hun eigen onderhoud te kunnen zorgen, zoodanige Chinezen zullen van een briefje, geteekend door den resident en den kapitein der Chinezen, dan wel van een kosteloos bewijs van den pachter, moeten voorzien zijn.

Ieder Chinees zal zijn verplicht deze belasting te voldoen, of wel in termen van vrijstelling vallende, zich van een bewijs te voorzien vóór den 10den van elke maand, op verbeurte van f 6 boete.

Bij verhuizing of vertrek naar elders zal de belasting voor de loopende maand steeds verschuldigd zijn en zonder bewijs van voldoening geen reispas worden afgegeven.

4. De pachter zal verplicht zijn een bewijs van betaling af te geven aan alle de Chinezen, welke hune belasting voldaan hebben en welk bewijs door den pachter zal moeten ondertekend worden, met bijvoeging van een klaar en leesbaar Tjap, alsmede de naam en woonplaats van den houder, ten einde diegene, die niet kan lezen, niet worde misleid.

5. Ieder Chinees zal verplicht zijn bij zich te dragen het bewijs of kwitantie door den pachter aan hem gegeven, zullende hij bij verzuim daarvan ieder keer in eene boete van zes gulden gecondemneerd worden.

6. Ingeval iemand zich mogt schuldig maken in het vervalschen of namaken van de bewijzen, en dezelve in naam van den pachter uitdeelen, zal dez gecondemneerd worden tot eene boete van twee honderd gulden.

7. Indien het ontdekt wordt dat een Chinees een hoofdbriefje van een ander geleend heeft, met inzicht om de belasting te onduiken, zal hij verbeuren eene boete van f 25 zullende zoodanige boete tevens worden verbeurd door degenen die zijn hoofdbriefje in leen heeft gegeven.

8. Zoodanige Chinezen welke in andere residentien te huis behooren, dan wel woonachtig zijn, en in de onderscheidene afdelingen of districten tot deze residentie behorende, zullen, wanneer zij te Samarang komen, verplicht wezen, ingeval zij in de stad en voorsteden langer dan eene maand vertoeven, het bepaald hoofdgeld te betalen voor elke maand die zij aldaar verblijven.

Tot waarborg van de nakoming van het bovenstaande, zal ieder Chinees bij aankomst te Samarang verplicht wezen zijne pas bij het Chinees bestuur te verwisselen tegen een bewijs, dat hij is een vreemdeling, met vermelding van den dag van aankomst, zullende een zoodanig bewijs aan hem kosteloos moeten worden uitgereikt.

Dat bewijs is elk vreemde Chinees verplicht gedurende zijn verblijf te Samarang bij zich te dragen, ten einde zich te dekken tegen alle vervolgingen van den pachter of zijne opassers, welke laatste verplicht zullen zijn die bewijzen te eerbiedigen; zullende ieder Chinees, die in de bovenstaande categorie mogt vallen, alsmede verplicht wezen dat bewijs telken maand te doen vernieuwen, ten einde zoo doende het Chinees bestuur in de gelegenheid te stellen om de zulken welke langer dan eene maand zich in de jurisdictie van de pacht heeft opgehouden, te noodzaken zich van een hoofdbriefje te voorzien, een en ander sub poene eener boete van f 10, door den belanghebbende telke reizt hij verzuim te verbeuren.

9. Bij het arriveeren van vaartuigen, komende van plaatsen buiten Java, aan hoord hebbende Chinezen, zal de pachter het recht hebben om te heffen 50 centen van ieder opzarend in de maand, en bij vertrek van deze plaats binnen dien tijd zal de belasting voor de geheele maand geheven worden wanneer hun verblijf tien dagen te boven gaat.

10. De pachter zal niet vermogen te heffen eenig hoofdgeld onder welke andere benaming ook van personen, die naar luid dezer voorwaarden daaraan zijn vrijgesteld, sub poene eene boete van f 200, telken reizt te verbeuren.

Zullende de pachter en zijne opassers het recht hebben, om ieder Chinees (de Chinese officieren en hoofden welke hiervooren zijn vrijgesteld, daarvan uitgezonderd), op straat binnen zijn pacht district aan te houden, ten einde te onderzoeken of hij aan de voorwaarden heeft voldaan.

Indien het mogt komen te blijken dat een Chinees in gebreken is gebleven zich van een hoofdbriefje te voorzien, zal de pachter hem overleveren aan het Chineesch bestuur, ten einde den overtreders te brengen voor zijnen competente regter.

De pachter of zijne opassers zullen, zich echter op verbeurte eene boete van f 100: — telke reizt door de eerstgenoemde te betalen, onthouden van de aangehouden personen te slaan, te mishandelen of te beleedigen.

De pachter zal behoorlijk moeten waken dat door zijne bedieningen aan de Chinese bevolking geen overlast worde aangedaan, veel minder toestaan dat door hen enig onderzoek in huizen of besloten plaatsen worde bewerkstelligd, noch dit zelfs mogen doen, op verbeurte eener boete van f 100, telke reizt door den pachter te betalen.

De pachter zal echter het recht hebben, om ingeval het aan hem mogt komen te blijken, dat er eenige Chinezen zijn, die zich hebben onttrokken aan de betaling bij de voorwaarden gemaakt, eene lijst van die personen, voorzien van zijnen Tjap,

aan het Chinees bestuur in te dienen, welke laatste alsdan verplicht zal wezen de zaak te onderzoeken en schuldigen te doen vervolgen; — zullende meer gemeld bestuur alsmede verplicht wezen om den pachter in alles wat billijk is bij te staan.

11. Een Chinees die zich tegen de onderzoeking van den pachter of van zijne dienaren feitelijk mogt verzetten, zal verbeuren eene boete van niet hooger dan f 25 dan wel gestraft worden naar bevinding van zaken.

12. Deze pacht zal alleen gegund worden aan Chinezen.

13. De pachter van het hoofdgeld der Chinezen, zal even gelijk alle andere pachters zich moeten gedragen naar den inhoud van de pacht-voorwaarden.

Gearesteerd bij Resolutie van den Gouverneur Generaal van Nederlandsch Indië in rade, van 25 September 1836, n°. 43.

Behoort bij de Publicatie van den Vice-President van den Raad van Nederlandsch Indië, namens den Minister van Staat, Gouverneur Generaal van Nederlandsch Indië, van 1 October 1849.

Mij bekend:
De Algemeene Secretaris,
C. VISSCHER.

Bijlage Litt. O.

VOORWAARDEN voor de pacht van het hoofdgeld der Chinezen op het eiland Madura (ook Sumanap en Pamakassan.)

Art. 1. De pachter zal het hoofdgeld mogen heffen van alle Chinezen woonachtig op Madura en de ouderhoorige eilanden, behoudens de uitzonderingen in deze voorwaarden voorkomende, en zulks op den voet zoo als hetzelfde thans geheven wordt a f 6 (zes gulden) per hoofd in het jaar.

2. Van het hoofdgeld zullen vrij zijn, alle degenen die den ouderdom van zestig jaren bereikt hebben, of door ziekte of ander gebrek in hunnen ofschoon minderen ouderdom niet in staat zijn, om hun onderhoud te kunnen winnen; zullende de pachter verplicht wezen om het hoofdbriefje aan de zoodanige gratis uit te reiken.

3. Ook zullen van het voorschreven hoofdgeld bevrijd wezen allen die den ouderdom van veertien jaren nog niet bereikt hebben, mits die niet bekwaam gecordeerd worden om hunnen kost te kunnen winnen, en desgelijks de Chinese officieren, aan welke de hoofdbriefjes mede voor niet moeten worden afgegeven.

4. De pachter alleen en niemand anders, wie hij ook zij, zal het recht hebben om, behoudens de uitzonderingen bij art. 2 en 3 vermeld, een Chinees van het betalen van het hoofdgeld te ontslaan, hetzij uit hoofde van onvermogen, dan wel om eenige andere redenen.

5. Ieder Chinees zal verplicht zijn, deze belasting te voldoen ter plaatse alwaar hij wonende is, doch zal, verhuizende of reizende en het hoofdgeld over de loopende maand betaald hebbende, hetgeen door vertooning van zijn hoofdbriefje zal moeten blijken, niet op nieuw over hetzelfde tijdvak aan de belasting onderworpen zijn.

6. Een iegelijk die een hoofdbriefje van den pachter ontvangen heeft, zal verplicht zijn hetzelfde gedurig bij zich te dragen, ten einde door hem ten allen tijde te kunnen worden vertoond aan degenen die de pachter tot het doen van onderzoek magtigen zal, en zulks op verbeurte eener boete, niet te bovengaan *tien gulden*, ten voordeele van den pachter.

7. Indien de dienaars van den pachter zich mogten schuldig maken aan eene vexatie bij het doen der recherche, hetzij door het behendig verwisselen of wegmaken der hoofdbriefjes, ten einde alzoo onregtvaardig de gestelde boete af te dwingen, zullen dezelve dienaren, crimineel worden vervolgd, mitsgaders de pachter zoo dikwijls hij van dit bedrog kennis heeft gedragen en zulks mogt verwezen hebben, verbeuren eene boete niet te bovengaan *een honderd gulden*.

8. Indien het ontdekt wordt dat een Chinees het briefje van eenen anderen geleend heeft, met intentie om de pachter te frauderen, zal hij verbeuren, eene boete niet te bovengaan *tien gulden*; zullende zoodanige boete tevens worden verbeurd, door degenen welke zijn hoofdbriefje in leen heeft afgegeven.

9. Deze pacht zal alleen gegund worden aan Chinezen; zij zal afzonderlijk afgeveild worden voor de afdeling Madura, en voor de afdeling Sumanap en Pamakassan; de pachtachat voor iedere afdeling zal ter hoofplaats van die afdeling moeten betaald worden.

10. De pachter zal zich verder moeten gedragen naar de algemeene pacht-voorwaarden, voor zooveel dezelve op deze pacht toepasselijk zijn.

Gearesteerd bij Resolutie van den Gouverneur Generaal in rade, dd. 18 October 1831 n°. 5.

Behoort bij de Publicatie van den Vice-President van den Raad van Nederlandsch Indië, namens den Minister van Staat, Gouverneur Generaal van Nederlandsch Indië, van 1 October 1849.

Mij bekend:
De Algemeene Secretaris,
C. VISSCHER.

Bijlage Litt. P.

VOORWAARDEN, waarop het recht is afgestaan, om van de visch, welke in de Residentie Batavia wordt ingevoerd of verkocht, eene belasting te heffen.

Art. 1. De pachter zal mogen heffen de nader te melden gerechtigheid van alle zeevisch zonder onderscheid, hetzij versche, (heel of gesneden) gedroogde, gezoute, gepekde, trasië of bladjang, of wat benaming men daaraan ook zoude kunnen geven, en dus ook van alle soorten van garnalen, mits aangebragt wordende van plaatsen gelegen op Java en Madura, waaronder begrepen de, behorende tot de jurisdictie der residentie Batavia, en voorts van alle visch, welke gevangen wordt in de rawas en vischvijvers met zoutwater.

2. Van deze pacht zijn uitgesloten:

a. Alle visch en vischbereidingen in art. 1 genoemd, regtstreeks komende van den overval, dan wel van elders dan van Java en Madura, onverschillig of daarvan al of niet inkomende regten worden geheven;

b. De triepang, agar agar en voorts de vischtijmen en haalvinnen, van waar ook ingevoerd wordende;

c. Alle met den heugel in de rawas en vischvijvers met zoutwater, gevangen visch.

3. Zetsche zeevisch, en de visch die gevangen wordt in de rawas en vischvijvers met zoutwater, daaronder ook begrepen de zoogenaamde *ikan gaboes*, *ikan belok*, *ikan tabakan* en *ikan led*, zal door de invoerders of aanbregers, op verbeurte eener geldeboete, vijf en twintig gulden niet te bovengaan, benevens confiscatie van de visch, alleen mogen aangebragt worden, op de markt te Batavia, dan wel aan de jambatan kaporan bij de Antioische vaart buiten de voormaghe Utrechtsche poort, op den weg naar de Fluit en te Tjeintjing, en op zoodnige andere plaatsen, als daartoe door de plaatselijke autoriteit zullen worden bestemd, welke telken reizt te kennis van de bevolking zullen worden gebragt; en alwaar de pachter in dat geval, gemagtigd en pachtshuizen zal moeten hebben, op verbeurte eener boete voor elke overtreding, vijf en twintig gulden niet te bovengaan.

4. Op al de bij art. 3 bedoelde plaatsen, met uitzondering alleen van de markt te Batavia, zal de pachter verplicht zijn voor de aan hem gedaan wordende betalingen licentien af te geven, op verbeurte eener boete, vijf en twintig gulden niet te bovengaan, voor elke overtreding.

5. De pachter zal van al de, bij de voorgaande artikelen bedoelde aangebragte versche visch, mogen heffen eene belasting van twintig cents op ieder gulden, waarvoor de visch op de vischmarkt zal worden verkocht, dan wel een vijfde gedeelte van de visch in natura, alsmede van alle andere versche visch, welke niet op de markt verkocht, maar op eene der andere, bij art. 3 bedoelde plaatsen aangebragt wordt. Van de te Tjeintjing aangebragt wordende visch, zal de pachter echter niet direct bij de landingsplaats de belasting mogen heffen, maar bij den vervoer van den passer aldaar naar elders, op zoodanige plaatsen als hij zal goedvinden, mits op eene halve paal afstand van den passer; zullende door den resident de wegen worden aangewezen, langs welke alleen de visch van Tjeintjing door de opkoopers, naar Batavia, Weltevreden en Meester-Cornelis zal mogen worden vervoerd op poene van confiscatie.

6. Van alle soorten van over zee aangebragt wordende gedroogde, gezoute, ingelegde, geprepareerde of andere vischsoorten, garnalen of zeegewassen (mits niet versg zjnde) en die hierboven bij art. 2 van deze pacht niet zijn uitgesloten, zal de pachter mogen heffen eene belasting van zes ten honderd van de waarde, volgens den marktprijs ten tijde van den aanbreg; en zal de pachter, ingevalle hij met den aanbregger het over den marktprijs niet kan eens worden, zich moeten vergoegen met te nemen zes ten honderd in natura.

7. Degene welke zich in het distrikt der stad en voorsteden van *Batavia*, erneren met den verkoop van versche visch, langs 's heeren wegen en straten of op bepaalde plaatsen, onverschillig of zij daarbij andere waren verkoopen, en mitsdien reeds aan de pacht op de neringen en bedrijven betalen, zullen moeten voorzien zijn van een licentie-briefje van den pachter der vischmarkt, die daarvoor van hen zal kunnen vorderen, van de uitventers die langs 's heeren wegen rondloopen en hunne visch niet in vaste kraampjes uitstellen, zeven centen voor elken dag, en van degene die elders dan op de vischmarkt vaste warongs, vischbanken of halieballets houden, twee gulden 's maands; een en ander op verbeurte eener boete, niet te bovengaannde vijf en twintig gulden, mitsgaders confiscatie van de visch ten behoeve van den pachter.

De groenten-verkoopers, en anderen, die hunne waren onder de loods van de vischmarkt uitrenten, zullen behalve de gerechtigheid, aan den pachter der belasting op de neringen en bedrijven te voldoen, aan den pachter van de vischmarkt maandelijks twee gulden moeten betalen, op verbeurte eener boete, niet te bovengaannde vijf en twintig gulden.

Het is aan de vischverkoopers toegestaan om behalve op de vischmarkt, hunne banken ook nog op te zetten op *Paloearan*, *Melenciel*, den hazaar buiten de voormalige Diestpoort, en op zoodnig andere plaatsen en markten in het distrikt der stad en voorsteden, als het plaatselijk bestuur daarvoor zal toestaan; moedende het door den pachter te verlenen licentie briefje de plaats der zitting uitdrukken, en zullen degene, die zich op eenige andere plaats, dan de hierboven vermelde nederzetten, eene boete, vijf en twintig gulden niet te bovengaannde, verbeuren, mitsgaders confiscatie van de visch.

8. Degene die zich in het distrikt der stad en voorsteden van *Batavia*, erneren met het bereiden en verkoopen van gedroogde en gezoute visch, zoodanig dat zij geacht kunnen worden daarin hun voornaamste bestaan te vinden, zullen voor zoo veel zij vaste winkels, vischbanken, halie-ballet of bereidplaatsen hebben, bij den pachter van de vischmarkt moeten nemen eene maandelijksche licentie, tegen betaling van drie gulden; terwijl degene die ter verkoop rondloopen met gedroogde of gezouten visch, zullen moeten voorzien zijn van eene dagelijkse licentie, tegen betaling van zeven cents; een en ander onder dezelfde straffen als bij art. 7 bepaald zijn, en zullen de bij dit artikel bedoelde bereiders en verkoopers van gedroogde of gezoute visch, vrij zijn van de betaling der belasting op de neringen en bedrijven.

9. De bij art. 7 en 8 bedoelde verkoopers en bereiders van versche, gedroogde of gezoute visch, welke zich van eene maandelijksche licentie van den pachter moeten voorzien, zullen geacht worden, daardoor ook de bevoegdheid te hebben verkregen, om met hunne visch ter uitventing langs 's heeren wegen en straten rond te loopen, zonder dat zij daarvoor andere bepaalde gerechtigheid van zeven cents per dag behoeven te voldoen.

10. De pachter zal gehouden wezen om met overleg van het plaatselijk bestuur, zoo veel bijzondere pachthuisjes (kleine kongsijs) daar te stellen, als noodig zal bevonden worden om het publiek in het verkrijgen van dagelijkse en maandelijksche licentien te gerieven; zullende daarin steeds eene gemagtigde moeten aanwezig zijn van des morgens vijf, tot des aronds acht ure, en welke verplicht zal zijn de belanghebbenden, zonder eenige oponthoud, de licentien uit te reiken, en zulks een en ander op verbeurte telken reize eener boete, vijf en twintig gulden niet te bovengaannde.

11. Wijders zal onder deze pacht behooren de recognitie tot het schoonhouden van de vischmarkt, en zal mitsdien de pachter, van de op die markt zittende vischverkoopers en van de verkoopers van vruchten, groenten en andere benodigdheden, ten dien einde twee cents voor iederen dag mogen heffen, zonder meer, op verbeurte eener boete, vijf en twintig gulden niet overschrijdende.

12. Wanneer de invoer of verkoop van de versche visch niet op de markt te *Batavia*, maar op eenige der andere bij art. 3 bedoelde plaatsen geschiedt, zal de pachter dezelve door zijnen gemagtigden naar billijkheid moeten doen waarden, en zal hij gehouden zijn, bijaldien die waardering aan de aanbreggers te hoog voorkomt, de aangebragte visch voor de geschatte waarde, tegen eene dadelijke betaling over te nemen; allen die visch aanbreggen, op de wijze in dit artikel bedoeld, zullen gehouden zijn en der bij art. 3 vermelde pachthuisjes voorbij te gaan, om aldaar van den pachter eene licentie te nemen.

13. De pachter zal onder geen voorwensel of onder welke benaming ook, enige andere of meerdere belasting of betaling mogen eischen of aannemen, dan de in de voorgaande artikelen uitdrukkelijk vermelde, en zulks op straffe eener boete, vijf honderd gulden niet te bovengaannde, boven en behalve de tienvoudige teruggave van het ten onregte, of meerdere genotene, aan de personen, welke mogten zijn verkort.

De pachter zal dien ten gevolge ook niet meer mogen heffen de vroeger bestaan hebbende gerechtigheid van vijf gulden voor iedere bank, welke de vischverkoopers op de markt zittende, maandelijks aan den pachter moesten betalen, zullende zij voor dit regt niet het minste behoeven te voldoen.

Eindelijk mag hij geene beflingen hoegenaamd doen van gewone warong-houders en verkoopers op en langs de wegen, die bij onderscheidene andere waren, ook gedroogde of gezoute visch verkoopen, in hoeveelbeden welke niet geacht kunnen worden, derzelver voornaamste bestaan op te leveren of derzelver hoofdzakelijk bedrijf uit te maken, bijzondere alle zoodanige alleen onderbevig aan de belasting op de neringen en bedrijven.

14. Alle versche visch die door de visschers te mark te *Batavia* gebragt wordt, zal op de venditie bij den afslag worden verkocht, en zulks bij tien cents of dubbeltjes (*sawang*) en niet bij realen; zullende het niet worden toegelaten dat eenige onderhandse verkoop daarvan geschiedt, hetzij direct uit de prauwen, dan wel daar buiten, de pachter is gehouden op de nakoming van deze bepaling te waken, zullende hij, die zijne visch op eene andere wijze verkoopt, verbeuren eene boete niet te bovengaannde vijf en twintig gulden.

Bijaldien de pachter of zijne bedienden de visscher mogten noodzaken om visch buiten openbare veiling op de markt aan hen af te geven, of te verkoopen, zal de pachter verbeuren eene boete van vijf en twintig tot honderd gulden.

De pachter en afslager zullen ieder verplicht zijn, een boek van den afslag te houden, hetwelk ten alle tijden ter confrontatie zal moeten gereed liggen, zullende elk blad van deze boeken door het hoofd van het plaatselijk bestuur moeten zijn geaarmerkt; voor de overtreding van deze bepaling zal telkens eene boete, vijf honderd gulden niet te bovengaannde worden verbeurd.

15. De eigenaars of aanbreggers zullen terstond na den verkoop of afslag, door den pachter voor hunne visch worden betaald, zonder dat de pachter iets het minste voor de prompte betaling, noch voor genoten voorschot, noch voor verstrekte behoefte nog voor eenige schuld, hoe ook gesaamd, zal mogen afkorten. De betaling zal altijd plaats vinden in zoodanig gangbare munt als de pachter zal verkiesen, zonder dat immer eenige berekening van agio of courtaige moge plaats vinden; wordende hierbij nog ter verzekering van het regt der eigenaars of aanbreggers van de visch, bepaald, dat wanneer door deze, dadelijk na het ontvangen der betaling gedaan, eenig natelling wordt verzocht, de pachter alsdan verplicht zal zijn die niet te bovengaannde.

16. Bij den verkoop van visch, zal geen nieuw koopje worden afgeslagen, voor dat het laatst voorgaande van de bank zal zijn weggevoerd, en zulks op eene boete van visch, twee of meer personen te gelijk mijnen zal de afslager dien koop wederom op nieuw afsiaan, en ten minste voor een derde hooger instellen dan de eerste maal zijn geschied. Insgelijks zal, wanneer reeds bij den eersten of tweeden afslag de visch gemijnd wordt, het koopje op nieuw in voege voorschreven worden afgeslagen.

17. Visschers uit zee komende, zullen gehouden zijn direct naar de markt te

varen, zonder op andere plaatsen aan te leggen, of hunnen visch onder wef te verkoopen, op verbeurte telken reize, eener boete niet te bovengaannde vijf en twintig gulden, mitsgaders confiscatie van de visch, tenzij dezelve tot dit aanleggen elders door wind of weer genoodzaakt worden. Hiervan worden uitgezonderd de zoodanigen, welke hunne visch aanbreggen te *Jambatan*-kaporan of andere plaatsen, bedoeld bij art. 3.

Zoodra eene vischprauw aan de markt zal zijn gekomen, zal de pachter verplicht wezen de visch te doen afsiaan, tenzij de visscher zijn verlangen te kennen gaf, dit uit te stellen, uithoofde van het gering getal koopers.

En ten einde de visschers in staat te stellen, zoo spoedig mogelijk de vischmarkt te bereiken, zullen de beambten van het departement der inkomende en uitgaande regten, verplicht zijn, de visschers prauwen steeds bij voorkeur van alle andere, zoo spoedig mogelijk de hoom te laten passeren.

Daarenboven zullen de visschers het regt hebben, zonder tot het nemen van een consent-bijlet, door het departement der inkomende en uitgaande regten verplicht te kunnen worden, en mitsdien zonder daarvan voorzien te zijn, aan boord hunner vaartuigen mede te nemen, ten hoogste, een tweede kojang rijst, 5 zakken zout en 50 bossen hindrotting, en zoodanige andere kleine huishoudelijke benodigdheden als zij gewoon zijn mede te voeren voor hunne dagelijkse behoefte.

18. De pachter, de afslager, noch iemand van de hunnen, zullen visch mogen mijnen, op eene boete telken reize, de som van vijf en twintig gulden niet te bovengaannde.

19. De pachter zal verplicht zijn de visschers te beschermen, en te beletten dat dezelve heroofd worden; hij zal ook niet mogen toelaten dat met zijne kennis gestolen visch verkocht wordt; een en ander op verbeurte eener boete, vijf en twintig gulden niet te bovengaannde.

De pachter en de afslager zullen onder of voor het afsiaan van de visch, zich niet mogen bedienen van enige kunstgrepen of kwade praktijken, ten einde de visch voor eenen onbehoorlijken prijs te koop en te doen verkoopen, of met de juragans of opkoopers eenige overeenkomst te treffen, ten nadeele van de visschers of verkoopers; zulks alles onder verbeurte eener boete, een honderd gulden niet te bovengaannde.

De pachter, noch iemand der zijnen, zullen voorts hun eigen volk of bedienden mogen bezigen, tot het afbrengen van de visch, uit de vaartuigen naar de markt; zullende het aan de verkoopers vrijstaan, daartoe te gebruiken wie zij zullen goedvinden, en daarin door den pachter of zijne bedienden verhinderd wordende, zal de pachter verbeuren eene boete, vijf en twintig gulden niet te bovengaannde.

Voorts mag de pachter de visch-prauwen niet noodeloos ophouden, zullende hij ook in geene met visch beladene prauw mogen overstappen, of die onderzoeken, maar eenige verdenking omtrent onduidelijk der belasting hebbende, het vaartuig aanhoudende en daarvan aan de plaatselijke autoriteit terstond moeten kennis geven, ten einde door of van wege dezelve, het noodig onderzoek plaats vind, alles op verbeurte eener boete als boven.

20. De pachter zal gedurende zijne pacht gehouden en verplicht wezen, de vischmarkt in eenen alreins zuiveren en zindelijken staat te onderhouden, dagelijks dezelve te laten spoelen en veegen, en van alle onreinheid, of van hetgeen eenige stank kan veroorzaken, doen zuiveren, op verbeurte bij nalatigheid, eener boete, vijf en twintig gulden niet te bovengaannde, telken reize.

Nog zal hij op gelijke wijze de daaraan voorvallende gewone reparatien en onderhoud ten zijnen koste moeten laten doen, en hierin nalatig bevonden wordende, zullen alle reparatien dadelijk op verzoek van het plaatselijk bestuur, door toezienkomst van het departement van den waterstaat en 's lands gebouwen, geschiedende ten koste van den pachter, die ter voldoening derzelve, desnoods bij parate executie zal kunnen worden achtervolgd.

21. De pachter zal de visschers niet kunnen verplichten tot het houden van vaste langans, of gemagtigden op de markt; zulks doende zal hij verbeuren eene boete, niet te bovengaannde vijf en twintig gulden.

Ieder visscher, op welke plaats hij zijne visch ook moge aanbreggen, mag voor zijn eigen gebruik voor de waarde van een gulden aan visch aanhouden, zonder daarvan eenige gerechtigheid te betalen.

22. Om alle vexatien voor te komen, en op dat de visschers de wezenlijke waarde ontvangen, waarvoor hunne visch verkocht wordt, en eindelijk nog om hunne belangen bij de verkoopen waar te nemen zal een beëdigd inlandsch schrijver of afslager bij de vischmarkt van wege het plaatselijk bestuur zijn aangesteld en aan hetzelve verantwoordelijk wezen.

Deze zal van het Gouvernement eene vaste maandelijksche bezoldiging van f 50, vijftig gulden kopergeld ontvangen, zullende hij echter buiten deze bezoldiging, geene inkomsten hoegenaamd mogen genieten, noch vorderen, hetzij van den pachter, hetzij van de visschers, en mitsdien ook niet de belasting van een cent op ieder gulden, der verkocht wordende visch, vroeger door den afslager genoten; Zullende hij, ingevalle van het niet behoorlijk nakomen der aan hem opgedragen verplichtingen, eene boete niet te bovengaannde vijf en twintig gulden, telken reize verbeuren, en ingeval van misbruik van gezag of knevelarij, van zijn ambt ontzet, en zoewel als de pachter zelve, aan den criminelen regter worden overgegeven, om te dier zake te regt te staan.

De pachter zal voorts verplicht zijn, tot het in dienst houden van eenen klerk ter assistentie van den afslager, onder genot van eene maandelijksche bezoldiging van f 20 twintig gulden kopergeld door den pachter te bekostigen.

23. Degene die van elders komen om te visschen, en eenen tijd lang hier verblijven, zullen door den pachter jaarlijks worden voorzien met bamboezen, slaag-alang, en rottings, tot opbouw hunner hutten, zonder dat zij daarvoor eenige vergoeding, hetzij in geld, hetzij in visch, aan den pachter behoeven te geven, een zoo als zulks tot heden toe in gebruik is geweest, en zij de pachter telkens eene boete, vijf en twintig gulden niet te bovengaannde, verbeuren, wanneer hij bevonden mogt worden van die visschers voor bamboezen enz. enige betaling of schade-loosstelling te hebben geëischt of ontvangen.

De visschers zullen hunne hutten op geene andere plaatsen mogen oprcten, dan die welke hun daartoe van wege het plaatselijk bestuur zullen worden aangewezen;

24. Ten einde den pachter in staat te stellen het herwaarts komen der visschers aan te moedigen, wordt hem toegestaan, om in 's lands kas te *Batavia*, zoodanige som als hij zal goedvinden te storten, en hem daarvoor worden afgegeven wisselbrieven op de respectieve residentie-kassen, welke opzigt zullen moeten worden betaald, aan zoodanige personen of visschers, als door of van wege den pachter, aan de respectieve residenten zullen worden kenbaar gemaakt.

Voorts zullen de onderscheidene residenten verplicht zijn, den pachter behulpzaam te wezen in het aanmoedigen van het herwaarts komen van visschers, zonder dezelve evenwel daartoe te verplichten, en wanneer dezelve gedurende de reis herwaarts, door slecht weer als anderzins enige schade aan hunne prauwen mogten lijden, hen door het verlenen van voorschotten voor rekening van den pachter, en voor welker terugbetaling deze en diens borgen aansprakelijk blijven, in staat stellen de reis herwaarts te vervolgen.

25. Op aanvraag van den pachter, zal uit 's lands voorraad de noodige hoeveelheden zout, tot het zouten van visch, tegen den prijs van f 120, een honderd twintig gulden kopergeld de kojang, aan hem worden verstrekt, met dien verstande, dat gemelde hoeveelheden die van 96, zes en negentig kojangs 's jaars, niet zal mogen te bovengaan.

Deze aanvragen zullen telkens door de plaatselijke autoriteit worden goviserd. De pachter zal van dit zout geen ander gebruik mogen maken, dan tot het zouten van visch, en zulks op verbeurte telkens eener boete, de som van vijf honderd gulden niet te bovengaannde, hetzij dat hij zelf of wel de vischzouters, het zout ten een en ander einde, dan het inzouten van visch bezigen; wordende bij mitsdien voor de handelingen van de vischzouters aansprakelijk en verantwoordelijk gesteld.

De resident van *Batavia* zal waken en doen waken, dat het door den pachter der vischmarkt, op voormelde wijze verkregen zout, door hem of de vischzouters tot geen ander einde dan bepaaldelijk tot het zouten van visch worde geëerd, en dat hetzelve door den pachter tegen een hooger prijs dan f 120, een honderd twintig gulden kopergeld de kojang, aan de vischzouters worde afgestaan.

Het op deze wijze aan den pachter zout gedeponereerd worden, ten einde door dezen en brieven van den pachter der vischmarkt aan de onderscheidene vischzouters, naar

gelang hunner behoeften te worden afgegeven, wordende het overigens aan de zogenoemde juragans der vischmarkt verboden, van dit zout mede naar huis te nemen.

26. Met afwijking in zoo verre van het vroeger deswege bepaalde, wordt bij deze vastgesteld, dat de verbeurd verklaarde visch, altijd ten behoeve van den pachter zal komen.

27. De pachter zal zich eindelijk stiptelijk moeten gedragen naar de algemeene pachtvoorwaarden, terwijl aan hem vergund wordt zijne pachtpermissies over de maanden Februarij en Maart, te betalen in de vier laatste maanden van het pachtjaar.

Vastgesteld bij Resolutie van den Gouverneur Generaal in rade, dd. 30 October 1834 n°. 3, en geamplieerd bij Besluit dd. 25 September 1833 n°. 41 en 30 September 1839 n°. 6.

Deze voorwaarden zijn thans nog in werking, behoudens de volgende daarin gemaakte veranderingen bij § 3 art. 1 van het Besluit dd. 6 November 1843 n°. 1, waarbij art. 6 is geamplieerd met de volgende bepaling:

• Ter verzekering van de hierbij aan den pachter toegekende regten, wordt bepaald, dat de aanbrengrers der bedoelde vischsoorten verplicht zullen zijn daarvan aan den pachter aangifte te doen, sub poena van confiscatie van den visch, welke bevoinden wordt zonder voorafgaande aangifte en voldoening van gerechtigheid aan den pachter te zijn ingevoerd.

Bij § 2 der Publicatie van 12 October 1847 (Staatsblad n°. 50), waarbij is bepaald:

Dat bij de pacht van de vischmarkt te Batavia, geene heffing meer gedoogd zal worden van aan die markt grenzende loods in welke verschillende bedrijven worden uitgeoefend.

Behoort bij de Publicatie van den Vice-President van den Raad van Nederlandsch Indië, namens den Minister van Staat, Gouverneur Generaal van Nederlandsch Indië, van 1 October 1849.

Mij bekend:
De Algemeene Secretaris,
C. VISSCHER.

Bijlage Litt. Q.

VOORWAARDEN voor de Pacht der Vischerijen in de residentie Bantam.

Art. 1. Deze pacht zal zich uitstrekken over alle vischerijen welke in zee, langs de stranden of in stroomende rivieren geschieden met vaartuigen, vischstokken of seroos, netten, of op eenige andere wijze; doch zijn van deze pacht uitgesloten en vrijgesteld de vischvrijers (tambaks), meeren en moerassen (rawas), en andere stilstaande binnen-wateren, zullende de pachters van dezelve niets mogen heffen.

2. Onder deze pacht zijn ook begrepen alle soorten van gezoute, gedroogde, gepelde of ingelede visch, garnalen, trassie of blaating, mits aangebragt wordende van plaatsen, gelegen op Java en Madura, terwijl daaronder niet zijn begrepen, die visch of visch-bereidingen, regtstreeks komende van den overwal, dan wel van elders dan van Java en Madura, onverschillig of daarvan al dan niet inkomende regten worden geheven, zullende de pachter mitsdien daarvan geene belasting mogen heffen, evenmin als van de triepang, agar-agar, vischlijmen en haalvinnen, van waar ook aangebragt wordende, welke almede van deze pacht zijn uitgesloten.

3. De belasting op de seroos zal, in afwijking van het hieronder bepaalde bij art. 4, verblijven op den tegenwoordigen voet, en in dezer voege door den pachter alleen mogen geheven worden, van eene groote seroos van drie en een halve vadem diep, een bedrage van drie en een halve gulden of drie honderd vijftig centen, van seroos van twee en een halve vadem diep, twee en een kwart gulden of twee honderd vijf en twintig centen, en van seroos van twee vadem diep, niet meer dan een en een halve gulden of een honderd vijftig cents, alles voor iedere maand.

Van de gedroogde en gezoute visch en troebok of visch-kuiten, bedoeld bij art. 2, aangebragt van plaatsen, gelegen op Java en Madura, zal de pachter mogen heffen: eene belasting van zes ten honderd van de waarde, volgens den marktprijs ten tijde van den aanbreg; en zal de pachter, ingeval hij met den aanbregter het over den marktprijs niet aan eens worden, zich moeten vergenoegen met te nemen zes ten honderd in natura.

4. Met de uitzonderingen, hierboven gemeld, zal de pachter mogen heffen twintig ten honderd van alle gevangene of aangebragt wordende visch, en wel in geld of natura, naar verkiezing van den aanbregter of belastingsschuldige, en in het eerste geval, naar den marktprijs van den dag of den prijs, voor welken de visch werkelijk verkocht wordt, zoodat de pachter, de helling in natura doende, van de vijf visschen, een visch zal mogen nemen, of in geld, twintig cents van een gulden waarde.

De pachter zal voorts van alle eigenaren van visschers vaartuigen (maijangs), te huis behoorende in de residentie Bantam, naar de Lampongs ter vischvangst varende, en aldaar hunnen visch verkoopende, mogen heffen eene belasting van tien gulden in eens van elk vaartuig, bij terugkomst van hetzelfde.

5. Des pachters regt tot het heffen van een vijfde, zal door de visschers of eigenaren der vaartuigen, des verkiezende, bij overeenkomst met den pachter, kunnen worden afgekocht, om bij maandelijksche termijnen, dan wel voor drie maanden of ook voor het geheele jaar in eens voldaan te worden, in welk geval door den pachter een bewijs daarvan zal worden verleend aan den belastingsschuldige, welk bewijs zal strekken, tot verlobriefje of vergunning aan den belanghebbende, om gedurende den tijd, welken hij met den pachter is overeengekomen te mogen visschen, zonder betaling van het een vijfde.

6. Eigenaren van visschers-praauwen en visschers, welke in eene andere residentie te huis hooren, doch naar de residentie Bantam komen om te visschen, zullen mede aldaar aan de betaling der belasting aan den pachter onderworpen zijn.

7. Visschers, met visch uit zee of van het strand komende, zullen hunne vaartuigen niet mogen lossen of den visch verkoopen, alvorens zij de hoeveelheid visch, die zij hebben ingeladen of gevangen, aan den pachter aangegeven, en met den zelfden verrekend hebben, waartoe de pachter, zoo wel bij nacht als bij dag, de gelegenheid zal geven op daarvoor geschikte plaatsen, door den resident te bepalen; zullende de visch in geen geval aan het strand, of de monding van de rivier mogen worden verkocht, zonder toestemming van den pachter, alles onder verbeurte van visch en vaartuig, dan wel van den visch en eene boete van vijf en twintig gulden visch of minder, naar gelang van omstandigheden; zullende elke overtreding of ontdulking van des pachters regt, op gelijke wijze gestraft worden.

8. Het is den pachter verboden om over het al of niet in zee zenden der visschers-vaartuigen of de wijze, waarop dezelve zullen worden gebezigd, zoodmede over de visschers, hunne seroos, netten, of andere gereedschappen, te beschikken, dan wel op eenige wijze, hoe ook genaamd, zich daarmede te bemoeijen; blijvende dan wel op eenieder overgelaten om al dan niet ter vischvangst uit te gaan, en zal het aan eenieder overgelaten om al dan niet ter vischvangst uit te gaan, en zal de pachter de verlobriefjes, bij art. 5 bedoeld, niet bij uitsluiting of voorkeur mogen toestaan, maar integendeel dezelve moeten uitreiken aan een ieder, die mogen verlangen, tegen betaling der verschuldigde gerechtigheid, volgens onderlinge overeenkomst.

De pachter, hiertegen handelende, of eene hoogere belasting willende heffen dan hem bij art. 3 en 4 is toegestaan, zal verbeuren eene boete, niet te bovengaan een honderd gulden telken reize, door den regter, naar gelang der omstandigheden, te bepalen.

9. De limieten van deze pacht, en de verdeling derzelfde in percelen, zullen voor zooveel noodig, door den resident geregeld en bepaald, en tijdens de verpachting algemeen bekend gemaakt worden.

10. De pachters zijn voor het overige gehouden, zich te gedragen naar het algemeen Reglement op de verpachting en administratie van 's lands middelen, al zoo verre hetzelfde op deze pacht toepasselijk is.

Aldus vastgesteld bij Gouvernements Besluit van 8 October 1838 n°. 17. Behoort bij de Publicatie van den Vice-President van den Raad van Nederlandsch Indië, namens den Minister van Staat, Gouverneur Generaal van Nederlandsch Indië, van 1 October 1849.

Mij bekend:
De Algemeene Secretaris,
C. VISSCHER.

Bijlage Litt. R.

VOORWAARDEN voor de Pacht der Vischerijen in de oostcaarts van Balavia gelegene residentien, waar dit middel bestaat.

Art. 1. Deze pacht zal zich uitstrekken over alle vischerijen welke in zee, langs de stranden, of in stroomende rivieren geschieden met vaartuigen, vischstokken of seroos, netten of op eenige andere wijze; doch zijn van deze pacht uitgesloten en vrijgesteld de vischvrijers, (tambaks) meeren en moerassen (rawas), en andere stilstaande binnenwateren; zullende de pachters van dezelve niets mogen heffen. Ook is hiervan uitgesloten de visch welke door ingezetenen, geen visschers van beroep zijnde, gevangen wordt met een hengel of schepnet, alleen voor eigen consumtie.

2. Onder deze pacht zijn ook begrepen alle soorten van gezouten, gedroogde, gepelde of ingelede visch, garnalen, trassie of blaating; mits aangebragt wordende van plaatsen gelegen op Java en Madura, terwijl daaronder niet zijn begrepen die visch of vischbereidingen, regtstreeks komende van den overwal, dan wel van elders dan van Java en Madura, onverschillig of daarvan al dan niet inkomende regten worden geheven; zullende de pachter mitsdien daarvan geene belasting mogen heffen, evenmin als van de triepang, agar-agar, vischlijmen en haalvinnen, van waar ook aangebragt wordende, welke almede van deze pacht zijn uitgesloten.

3. Behoudens de uitzonderingen hierboven vermeld, zal de pachter mogen heffen tien ten honderd van alle aangebragt wordende visch, onverschillig of dezelve al dan niet dadelijk verkocht wordt, en wel in geld of natura, naar verkiezing van den aanbregter of belastingsschuldigen, en in het eerste geval naar den marktprijs van den dag, of den prijs waarvoor de visch verkocht wordt, zoo dat de pachter de helling in natura doende, van de tien visschen een visch zal mogen nemen, of in geld tien centen van een gulden waarde.

4. Des pachters regt tot het heffen van een tiende, zal door de visschers of eigenaren der vaartuigen, des verkiezende, bij overeenkomst met den pachter kunnen worden afgekocht, om bij maandelijksche termijnen, dan wel voor drie maanden, of ook voor het geheele jaar, in eens voldaan te worden; in welk geval door den pachter een bewijs daarvan zal worden verleend aan den belastingsschuldigen, welk bewijs zal strekken tot verlobriefje of vergunning aan den belanghebbenden, om gedurende den tijd, waarover hij met den pachter is overeengekomen te mogen visschen, zonder betaling van het een tiende.

5. Het is aan de eigenaren van visschers-praauwen ook geoorloofd in de wateren van eene andere residentie dan die hunner woonplaats, te gaan visschen; zullende de alzo gevangen visch alleen onderworpen zijn aan de betaling der belasting ter plaatse, waar zij den visch aanbrengrer.

6. Visschers, met visch uit zee of van het strand komende, zullen hunne vaartuigen niet mogen lossen, of den visch verkoopen, alvorens zij de hoeveelheid visch, die zij hebben ingeladen of gevangen, aan den pachter aangegeven, en met den zelfden verrekend hebben, waartoe de pachter zoo wel bij nacht als bij dag de gelegenheid zal geven, op daarvoor geschikte plaatsen, door den resident te bepalen; zullende de visch in geen geval aan het strand of de monding van de rivier mogen worden verkocht, zonder toestemming van den pachter, alles onder verbeurte van visch en vaartuig, dan wel van den visch, en eene boete van vijf en twintig gulden of minder, naar gelang van omstandigheden; zullende elke overtreding of ontdulking van des pachters regt, op gelijke wijze gestraft worden.

7. Het is den pachter verboden om over het al dan niet in zee zenden der visschers-vaartuigen, of de wijze waarop dezelve zullen worden gebezigd, zoo mede over de visschers, hunne seroos, netten of andere gereedschappen, te beschikken, dan wel op eenige wijze, hoe ook genaamd, zich daarmede te bemoeijen; blijvende het aan eenieder overgelaten, om al dan niet ter vischvangst uit te gaan; ook zal de pachter de verlobriefjes, bij art. 4 bedoeld, niet bij uitsluiting of voorkeur mogen toestaan, maar in tegendeel dezelve moeten uitreiken aan een ieder die zulks verlangt, tegen betaling der verschuldigde gerechtigheid, volgens onderlinge overeenkomst.

De pachter hiertegen handelende, of eene hoogere belasting willende heffen dan hem bij art. 3 is toegestaan, zal verbeuren eene boete, niet te bovengaan een honderd gulden telken reize, door den regter, naar gelang van omstandigheden te bepalen.

8. De limieten van iedere pacht, en de verdeling derzelfde in percelen (waar zulks noodig is), zullen door de residenten, ieder in den zijnen, geregeld en bepaald, en tijdens de verpachting algemeen bekend gemaakt worden.

9. De pachters zijn voor het overige gehouden, zich te gedragen naar de algemeene pacht-voorwaarden, al zoo verre dezelve op deze pacht toepasselijk zijn. Vastgesteld bij Resolutie van den Gouverneur Generaal in rade, dd. 25 September 1836 n°. 41, en gealtereerd bij Besluit dd. 20 September 1830 n°. 1.

Behoort bij de Publicatie van den Vice-President van den Raad van Nederlandsch Indië, namens den Minister van Staat, Gouverneur Generaal van Nederlandsch Indië, van 1 October 1849.

Mij bekend:
De Algemeene Secretaris,
C. VISSCHER.

Bijlage Litt. S.

VOORWAARDEN voor de pacht van den verkoop van Arak, Rum en Tjoë in het klein, op Java en Madura.

Art. 1. Het regt om arak, rum en tjoë, in het klein of in mindere hoeveelheden dan van eenen halven legger (of 194 kannen) te verkoopen, zal uitsluitend behooren aan den pachter; waaronder nogtans niet begrepen is, de verkoop van handrik en brom of eenige andere soortgelijke dranken, welke door de Javanen toebereid, en als sterke dranken geoorloofd worden. Tot meerdere opheldering van dit artikel wordt hierbij verklaard, dat de beusang van eenen halven legger of 194 kannen, alleen betrekking heeft op de hoeveelheid, en niet op de fustage of het vaatwerk, waarin de arak wordt vervoerd, behoudens nogtans het regt van den pachter, om te waken en te doen waken, dat de arak, rum of tjoë, aldus in kleiner vaatwerk dan van eenen halven legger of 194 kannen vervoerd wordende, naderhand niet weder in het klein, binnen het grondgebied zijner pacht worde ingevoerd en verkocht.

2. Mitsdien zal door niemand anders eenige verkoop van arak, rum of tjoë, in het klein mogen gedaan worden, sub poena van verbeuring der alzo verkochte dranken, en eene boete van niet minder dan een honderd, en niet te bovengaan een duizend gulden, ter beoordeeling van den regter.

3. Van de bepalingen bij de twee voorgaande artikelen vermeld, worden nogtans uitgesloten de militaire kantien-houders, die door het militair departement, met voorkennis van het plaatselijk bestuur, tot de uitoefening van dat bedrijf gerechtigd zijn; wordende aan genoemde kantien-houders toegestaan om arak, rum of tjoë, alleen aan militairen en aan niemand anders, in het klein te verkoopen, mits de arak, rum of tjoë, gekocht of afkomstig zij van den pachter der residentie, waarin zij gevestigd zijn.

Het is echter aan den pachter verboden, om aan de kantien-houders arak, rum of tjoë te verkoopen, dan alleen op vertoof van een schriftelijk bewijs, verleend door officieren commissarissen voor de groote kantienes, of door den militair commandant in de kleine garnisoenen, onder welke toezigt de kantien-houders respectievelijk staan.

Een pachter hier tegen handelende, zal verbeuren eene boete van minstens een honderd en niet te bovengaan een duizend gulden, ter beoordeeling van den regter, terwijl aan de kantien-houder, in geval van overtreding dezer bepaling, zoo wel als voor het verkoopen van arak, rum of tjoë, aan anderen dan aan militairen, of voor het bezit van deze dranken, wanneer zij niet van den pachter op een wettige wijze zijn ingekocht, door het militair departement eene correctionele straf zal worden opgelegd voor de eerste maal, zullende zij voor de tweede maal, worden ontzet uit hune betrekking.

Het militair departement zal zooveel mogelijk waken, dat de regten van den pachter worden gehandhaafd.

4. De pachter zal gehouden zijn om goede, deugtrame en onvervalschte arak, van de eerste, tweede of derde soort, welke de proef houdt, te verkoopen; en

andere handelende, telken reize worden gestraft, met een boete niet te bovengaan-
de vijfzig gulden, en verbeurte van zoodanigen arak, welke vervalscht is, en de
proef niet houdt.

5. Geen arak, rum of tjoë, in het klein, zal door den pachter of zijne bedienden
mogen worden verkocht, dan op de daartoe bepaalde plaatsen, door den resident,
tijdens de verpachting bekend te maken, en in het proces-verbaal aan te teekenen;
voor iedere overtreding van deze bepaling zal de pachter verbeuren eene boete,
niet te bovengaan- de vijf honderd gulden.

6. Het is den pachter en zijne ondergeschikten verboden om militairen, hetzij
Europesche of Inlandsche, in de taphuizen toe te laten, of aan dezelve eenigen
drank, hoe genaamd, te verkoopen, of verbeurte, hiertegen handelende, voor de
eerste maal, eener boete van niet minder dan vijfzig gulden, en niet te bovengaan-
de twee honderd gulden, en ingeval van herhaling, eener boete van niet minder dan
honderd gulden en hoogstens een duizend gulden, ter beoordeeling van den regter.

7. Om den pachter te beter van zijn recht te verzekeren, wordt het stoken van
arak, rum of tjoë, elders dan in geoorloofde branderijen, verboden, of verbeurte
eener geldboete niet te bovengaan- de vijf honderd gulden voor iedere aanhaling,
en tevens bepaald, dat op verbeurte eener gelijke boete, geen arak, rum of tjoë,
in welke hoeveelheid ook, uit de stokerijen, dan wel uit eenige andere plaatsen zal
mogen worden vervoerd, of van, dan wel naar boord van vaartuigen gebragt, dan
met voorkennis en op schriftelijk bewijs van den pachter; zullende deze bewijzen
inhouden, de hoeveelheid vervoerde arak enz., en de plaatsen van waar, en waar
heen de vervoer geschiedt.

8. De pachter zal voor hoeveelheden van eenen halven legger, of 194 kannen,
en daarboven, het verlieven van het gevorderde schriftelijk bewijs niet mogen we-
geren, noch zich voor het verlieven van hetzelfde iets doen betalen, op eene boete,
niet te bovengaan- de honderd gulden, in ieder dier gevallen telkens te verbeuren;
9. Ter meerdere verzekering van de regten van den pachter, wordt bepaald,
dat alle bezitters van arak, rum of tjoë, in meerdere hoeveelheid dan van eenen
halven legger of 194 kannen, voor den vijftienden Januarij van elk jaar, aan den
nieuw pachter, aangifte zullen moeten doen van de hoeveelheid arak, rum of
tjoë, welke onder hunne berusting is, en zulks op verbeurte eener boete niet te
bovengaan- de dertig gulden, voor elk verzwegen stuk; zullende het den nieuw an-
komenden pachter tevens vrijstaan, om de als dan aangegevene heele of halve leg-
gers arak, rum of tjoë, mede van zijn zegel te doen voorzien.

Het bepaalde bij dit artikel en bij artikel 7 dezer voorwaarden, is ook van toepassing
op de leveranciers van arak aan 's lands schepen en vaartuigen; konnende
de pachter of iemand zijnerwege, des verkiezende, tegenwoordig zijn bij het doen
van verstrekingen van arak, door genoemde leveranciers.

10. De pachter of iemand zijnerwege, mits daartoe door denzelfden behoorlijk ge-
commiteerd zijnde, zal steeds de bevoegdheid hebben, zich te vervoegen in de
woningren, huizen en pakhuizen, van de schepen en vaartuigen, dan wel op zooda-
nige andere plaatsen, aan wien ook toebehoorende, alwaar hij naar luid van het
door hem afgegeven en bij artikel 7 bedoeld bewijs, kennis draagt, dat zich hoe-
veelheden arak, rum of tjoë, van eenen halven legger of daarboven bevinden, en
aldaar te onderzoeken of de opgegevene, en op dit bewijs vermelde hoeveelheid,
werkelijk nog onaangetoerd, en mitsdien in haar geheel aanwezig is, alsmede of
het door of van wege den pachter, op ieder vaatwerk geplaatst zegel, nog gaaf en
ongeschonden is; zullende hijaldien moet worden bevonden dat de opgegevene hoe-
veelheid niet meer op de bestemde plaats aanwezig is, en de bezitter niet kan aan-
wijzen verwaars dezelve vervoerd, of aan wien die hoeveelheid verkocht is, dan
wel in geval de zegels van den pachter geschonden of vernietigd zijn, zonder dat
daarvan aan denzelfden is aangifte gedaan, de heritters of vervoerders verbeuren
eene boete, niet te bovengaan- de vijf honderd gulden, welke boete insgelijks zal
worden verbeurd door degenen, die zich tegen het voren bedoeld plaatselijk on-
derzoek mogt verzetten.

11. Alle arak, rum of tjoë in mindere hoeveelheden dan van eenen halven legger
of 194 kannen, welke niet van den pachter der residentie zal zijn ingekocht, en
voorts alle arak, rum of tjoë, welke, zonder het vereischte bewijs van genoemden
pachter, zal worden vervoerd, zal bij aanhaling worden verbeurd verklaard, en
den bezitter of vervoerder daarenboven worden opgelegd eene boete, gelijkstaande
met de waarde van de aangehaalde arak, rum of tjoë, mits in geen geval minder
zijnde dan vijfzig gulden, en wanneer de vervoer uit eene stokerij heeft plaats
gehad, dan vijf honderd gulden.

12. Bij de voorgaande artikelen is alleen bedoeld, rum of Java vervaardigd,
daaronder begrepen de arak, welke met bijvoeging van anijsaard of eenige andere
substantie, tot zoogenaamde likeur is bereid; onder deze pacht is echter ook be-
grepen alle andere rum, hetzij Westindische, hetzij Europesche, zullende deze
laatste soorten, buiten toestemming van den pachter, door kooplieden, winkeliers,
of bij openbare veiling, bij gene mindere kavelingen mogen worden verkocht dan
van twee dozijn flesschen; het is voorts aan niemand veroorloofd, om vreedme
likeur, van welke soort of benaming ook, buiten toestemming van den pachter
hetzij bij openbare veiling, hetzij in winkels of tokos, of hoedanig en door wien
ook, te verkoopen voor minder dan f 1 de flesch, van een halve kan of daarom-
treunt; alles onder verbeurte der boete, bepaald bij art. 2.

13. De pachter is voorts gehouden zich te gedragen naar de bepalingen, vervat
in het algemeen Reglement op de verpachting en administratie van 's lands midde-
len, voor zoo veel dezelve op deze pacht toepasselijk zijn.

Vastgesteld bij Resoluite van den Gouverneur Generaal in rade, dd. 25 Septem-
ber 1836 no. 49.

Deze voorwaarden zijn nog in werking, behoudens de volgende daarin gemaakte
veranderingen:

Bij Bestuit van 29 September 1837 no. 1, waarbij art. 11 in volgender voege is
veranderd:

» Alle arak, rum of tjoë in mindere hoeveelheid dan van een halve legger of 194
» kannen, welke niet van den pachter der residentie, over het loopende jaar, zal
» zijn ingekocht, en voorts alle arak, rum of tjoë, welke zonder het vereischte
» bewijs van genoemden pachter, zal worden vervoerd, zal bij aanhaling worden
» verbeurd verklaard en den bezitter of vervoerder daarenboven worden opgelegd,
» eene boete, gelijkstaande met de waarde van de aangehaalde arak, rum of tjoë,
» mits in geen geval minder zijnde dan vijfzig gulden, en wanneer de uitvoer uit
» eene stokerij, heeft plaats gehad, dan vijf honderd gulden.»

» Hierbij wordt echter verklaard, dat het verbod tegen het bezit van arak, rum
» of tjoë bij mindere hoeveelheden dan van een halve legger welke is ingekocht bij
» den pachter van het vorige jaar, eerst gerekend wordt in te gaan na den 15den
» Januarij.»

Bij Besluit dd. 13 April 1843 no. 2, waarbij is bepaald, dat voor elken niet bij
den pachter gekochten legger arak, welke voor scheep gebruik uitgeoeverd, en al-
zoo niet op het manifest der betrokken vaartuigen wordt bekend gesteld, aan den
pachter der plaats waar de uitvoer geschiedt, zal worden voldaan eene geregtigheid
van f 45, koper, en voor elken halven legger als voren van f 7.50 koper, waarvoor
de pachter een bewijs zal afgeven, zonder hetwelk de arak niet buiten de zooge-
naamden tolboom, zal mogen worden vervoerd, met bepaling voorts, dat zij die
bevonden worden in overtreding hiervan te handelen, zullen vervallen in eene geld-
boete, welke zal kunnen opklimmen tot vijf honderd gulden.

Behoort bij de Publicatie van den Vice-President van den Raad van Ne-
derlandsch Indië, namens den Minister van Staat, Gouverneur Generaal
van Nederlandsch Indië, van 1 October 1849.

Mij bekend:
De Algemeene Secretaris,
G. VIJSCHER.

Bijlage Litt. 7.

PACHTVOORWAARDEN van de belasting op de Neringren,
Beroepen, Hanteringren en Bedrijven onder de Inland-
sche, Chinesche en andere gelijkelandige natiën, woon-
achtig in het district der stad en voorsteden van Ba-
tavia.

Art. 1. Deze belasting zal zich uitstrekken over alle Inlanders, Chinezren en an-

dere daarmede gelijkstandige natiën, als Moren, Arabieren, Maleijers, enz. welke
enigen handel, beroep, bedrijf, handwerk of nering, binnen de limieten der stad
en voorsteden van Batavia uitoefenen, en welke vermeld staan in het hierbij ge-
voegde tarief van quotisatie, om het even of de hierboven bedoelde personen opene
winkels houden of niet, dezelve hunne waren in kramen dan wel langs de wegen
verkoopen, en of dezelve binnen voorgeschreven limieten al dan niet gedomicieerd
zijn, dan wel zich voor eenen korteren of langeren tijd alhier ter nedertzeten, om
hunne goederen of waren te verkoopen.

Onder de jurisdictie dezer pacht zal tevens behooren de reede van Batavia, voor
zoo veel namelijk aangaat personen, al die binnen de residentie Batavia woonachtig
zijn, en hunne goederen ter reede gaan verkoopen.

2. De limieten van het district der stad en voorsteden van Batavia, zijn bepaald
als volgt:

Ten oosten van den hoek van Tanjong-Priok, aan het zeestrand, de westelijke
scheiding van Tanjong-Priok tot aan de rivier Antjol, langs deze westwaarts tot
aan de rivier Teogoe, deze rivier zuidwaarts en langs den ouden loop van de rivier
Sonthar tot Kajioe-Poete; van daar de gegraven Sonthar, noordwestelijk tot op de
plaats, alwaar de slokkan zich in dezelve stort; dit kanaal vervolvende tot bove
Welleverden, op de hoogte van den Iden merkpaal, aan den grooten postweg,
voorts westelijk den weg van Welleverden, tusschen kampong Batië en Paganong
naar Tanabang, van daar in eene rechte lijn over het land Dantsig tot aan de keu-
ling; voorts langs de zuider-ringsloot tot aan de tolgbrug van Anke, en langs deze
rivier eindelijk noordwaarts tot aan derzelver monding aan het zeestrand.

3. Binnen de jurisdictie der onderscheidene bazaa's, zal de pachter geene ge-
regtigheid mogen heffen, uitgezonderd op den bazaar buiten de Diealpoet (Pleuse
Ketjel) en passar-Borong, gelijk hieronder nader zal voorkomen.

4. Geen Inlander, Chinezse of andere daarmede gelijkstandige natie, zal vermogen
enigen handel, beroep, bedrijf, handwerk of nering, bij art. 18 dezer Wet niet
vrijgesteld, uit te oefenen, of in deszelfs naam te doen uitoefenen, binnen het
district der stad en voorsteden, of op de reede van Batavia, tenzij voorzien van
eene dagelijkse of maandelijksche licentie van den pachter, welke zij bij die uit-
oefening steeds bij zich zullen moeten dragen en kunnen vertoonen, op verbeurte
eener boete niet te bovengaan- de vijfzig gulden, voor het niet voorzien zijn der
maandelijksche licentie, en van eene boete niet te bovengaan- de tien gulden voor
het verzuim, ten aanzien der dagelijkse licentie, naar gelang der omstandigheden
op te leggen.

Ter aanzuivering der boeten zullen de goederen, waren, gereedschappen, con-
tinu van de nalatigen kunnen aangehouden worden, en op taxatie van het plaatselijk
bestuur geheel of gedeeltelijk strekken tot voldoening van het verschuldigde.

5. Het verbeuren van boete voor verzuim van het niet aanschaffen der maande-
lijksche licentie, zal op vordering van den pachter niet anders kunnen plaats vinden,
dan voor de loopende maand, waarin de pachter zijn beklag doet, en zullen de
nalatige belastingsschuldigen mitsdien voor vroeger verzuimde maanden, noch de
belasting, noch de boete behoeven te betalen.

Voor zoo verre de dagelijkse licentie betreffen, wordt bij deze bepaald, dat de
pachter zijne aanklachte ter vervolging der nalatigen binnen de vier en twintig uren
(zoo- en feestdagen hieronder niet begrepen) dat het verzuim gepleegd is, zal
moeten voorbrengen, terwijl op verzuimen van vroegere dagen geen acht zal wor-
den geslagen.

6. Vrouwen zijn even gelijk de mannen tot het nemen van een licentie verpligt,
nogtans zullen de gehuwde vrouwen geene afzonderlijke licentie behoeven te nemen,
wegens het beroep of bedrijf, hetwelk zij gemeenschappelijk met hare mannen be-
nemen 's huis uitoefenen.

7. De licentie zal aan den persoon aan wien dezelve is verleend, beoogdheid
geven om gedurende den tijd, waarover dezelve is uitgegeven, den daarin vermel-
den handel, bedrijf, beroep of nering uit te oefenen.

8. Al de door den pachter te verleenen licentieën voor eenen dag, of zoogenoemde
dag-briefjes, zullen geldend zijn voor den geheelen dag, van het oogenblik af aan
dat de belastingsschuldige zich hetzelfde heeft aangeschaft, tot des morgens te vier
uren van den volgende dag; en zal het mitsdien zoodanige personen, die eene li-
centie voor eenen dag hebben ontvangen, vrijstaan zoo veel goederen, vruchten
en groenten te verkoopen, gedurende dien dag, als zij zullen begeren, en niet ver-
plicht wezen voor iedere nieuwe draagt of kraam, die zij gedurende dien dag lang-
s de wegen dragen, opslaan of openen, eene nieuwe licentie te nemen.

9. Bijaldien de pachter bevonden wordt tegen het voren bedoeld artikel te hande-
len, en iemand noodzaak eene tweede licentie voor dien zelfden dag te nemen, en
bij eene boete, niet te bovengaan- de f 100 naar gelang der omstandigheden, verbeuren.

10. Degene welke zal bevonden worden eenig bedrijf, beroep, nering of hand-
tering uit te oefenen, op eene voor den loopenden dag of maand niet meer gangbare
dan wel op eene onwettige wijze, en dus niet van den pachter verkregen licentie,
zal dezelfde boete verbeuren, als hierboven bij art. 4 bepaald is.

11. Ter meerdere duidelijkheid, en speciaal voor zoo veel betreft de personen,
die geen vast of bepaald dagelijksch beroep uitoefenen, wordt hierbij bepaald, dat
de boete wegens verzuim van het niet bezitten van de vereischte dagelijkse
maandelijksche licentie, ook dan zal zijn verbeurd, zoodra het slechts bewezen
wordt, dat een persoon wordt bevonden in de uitoefening te zijn van enig bedrijf,
beroop, nering enz., hetwelk volgens het onderstaand tarief aan de belasting onder-
worpen is, voor welk een kort tijdvak ook, en dat zoodanig beroep zal worden
aangemerkt te zijn, of te worden uitgeoefend, zoodra bij den persoon of enige
winkels, dan wel warongz gevonden worden, eenige waren, goederen, gereeds-
chappen of andere voorwerpen, die gewoonlijk de uitoefening van dat beroep aan-
duiden; zoo zal bij voorbeeld degene die een winkel of warong houdt, worden ge-
acht ook te verkoopen de goederen of waren, die daarin voorhanden zijn, alzo
het ook dat hij wilde beweren, gedurende eene geheele maand niets verkocht te
hebben; terwijl kalk-branders, arak-stookers, suiker-fabriekers en dergelijken
mede geacht zullen worden hun bedrijf uit te oefenen, zoo lang de gelabriceerd
voorwerpen niet geheel uit derzelver fabrieken of branderijen zullen zijn opgeruimd
of verkocht, al is het dat zij opgehouden hebben te werken.

Personen evenwel die bevonden worden langs 's heeren wegen of straten, goederen
of waren te dragen of met enig vaartuig te doen vervoeren, zullen op hunne ver-
zekering, dat zij dezelve niet op die wegen of straten zullen verkoopen, maar ma-
den eenen of anderen bazaar brengen, ten einde aldaar verkocht te worden, mits
onderhevig zijn, voor dat oogenblik aan deze belasting, en dus ook niet aan de
vorenstaande bepalinge.

Die hierin echter den pachter misleiden en evenwel hunne goederen langs 's heeren
wegen of straten verkoopen, zullen de boeten verbeuren vermeld bij art. 7, zullende
het den pachter ter verzekering zijner regten vrijstaan, de personen, die
voorgeven naar den bazaar te gaan, door iemand van zijnerwege te doen ver-
zellen.

12. Voor de beroepen of bedrijven in de onderstaande tabel vermeld, welke de
twee of meerdere deelen ten worden uitgeoefend, zal men volstaan kunnen met
het nemen van eenen enkelen licentie, mits zoodanig beroep of bedrijf op een
dezelive plaats, of in een e dezelive woning plaats hebbe; zullende in het ge-
te overgesteld geval, voor iedere plaats of huis, waar het bedrijf afzonderlijk wordt
uitgeoefend, ook eene afzonderlijke licentie moeten worden genomen; zoodanige
licentieën zullen moeten zijn gesteld, op den eigen naam van een der deelen-
niet op dien van de Compagnieschap of kongsi waartoe hij behoort, en zal
op verbeurte eener boete niet te bovengaan- de f 25.

Al de deelgenooten, alsmede de vrouwen, kinderen en bedienden van den licen-
tie-pligtigen, voor zoo veel zij afzonderlijk en op zich zelve het bedrijf uitoefenen,
en ter verkoop hunner waren omloopen, rondtreken, of die in winkels uitstallen,
zullen zich ieder voor hun hoofd, van eene licentie moeten voorzien.

13. Personen meer dan een beroep, bedrijf, nering of hantering in een en
zelfde huis, woning, winkel of warong uitoefenende, zullen kunnen volstaan met
zich slechts van eene enkele licentie te voorzien; mits die alsdan nemende,
zoodanig beroep of bedrijf als aan de betaling der hoogste geregtigheid onderhevig
is.

14. Alle belastingsschuldigen die eene maandelijksche licentie verlangen, en
aan den pachter eene maandelijksche geregtigheid, ingevolge dezer Wet betaald
zullen gehouden zijn die geregtigheid voor den 6den van iedere maand, bij
van vooruitbetaling te voldoen.

15. Om van de betaling aan den pachter te doen blijken, zal een ieder gehouden zijn de verkregene licentie in zijn fabriek, negotie- of winkelhuys, warong, enz. ten alle tijden bij de hand te hebben, zoo als die welke hunc waren uitventen, of hunc beroepen uitoefenen langs de wegen, het licentie briefje steeds bij zich zullen moeten dragen, ten einde hetzelfde aan den pachter of zijne bedienden, op aanvraag altijd te kunnen vertoonen; zullende degeenen, welke de beide voorschreven licentien niet dadelijk kunnen vertoonen, vervallen in de boete hierboven bij art. 4 uitgedrukt, en zich onverwijld van eene nieuwe licentie behooren te voorzien.

De pachter en zijne bedienden zullen zich voorts bij zoodanig onderzoek beschielden hebben te gedragen, geen langer ophouding dan noodig is, aan wie ook veroorzaken, en nog wel minder eenige vexatie of kwelling daarbij mogen uitoefenen, alles sub poene eener boete, niet te bovengaannde f 1,000, naar gelang der omstandigheden op te leggen.

De pachter zal verplicht zijn om een register te houden van al de door hem afgeevene licentie briefjes, welk register ten alle tijden ter confrontatie in gereedheid zal behooren te zijn; zullende elk blad van zoodanig register door het plaatselijk bestuur moeten geparaphereerd zijn.

16. De pachter zal gehouden wezen, des morgens ten 5 ure, een begin te maken met het uitreiken der licentie briefjes, zonder iemand daarna te laten wachten of hem noodeloos op te houden, maar integendeel daarvan, elk en een iegelijk, op de eerste aanvraag te helpen zonder eenig uitstel, op verbeurte eener boete niet te bovengaannde f 100 naar gelang der omstandigheden, door den pachter te verbeuren, indien hij bevonden wordt contrarie te handelen.

17. Om een ieder des te spoediger te kunnen helpen, zal de pachter gehouden zijn, om ten minste zes bijzondere pachthuisjes (kleine kongsijs), ten zijnen koste op de meest, met de uitgestrektheid van het district der stad en de massa der bevolking overeenkomende en geschikte plaatsen, na te houden, en in elk van dezelve eene onderpachter of bedienden, steeds op alle uren van den dag, namelijk van des morgens 5 tot des avonds 10 ure, te doen aanwezig zijn, op verbeurte eener boete niet te bovengaannde f 200.

De vestiging dezer pachthuisjes of kongsijs, zal door den pachter niet kunnen geschieden dan met voorkennis en goedkeuring van het plaatselijk bestuur.

In ieder dezer kongsijs zal te allen tijden, op eene zigtbare wijze ten toone hangen een exemplaar dezer Wet in de Nederduitsche, Maleische en Chinese talen.

18. Van de voldoening dezer belasting zijn vrijgesteld, de personen, welke hieronder genoemd worden, en buiten de beroepen, bij ieder derzelver namen bekend gesteld, geene andere beroepen, bedrijven, handel, neringen of hanteringen uitoefenen, te weten:

- a. Alle anhrachts- en handwerkslieden, die alleen bij daggeld werken en hunc waren of goederen niet te koop stellen, dit laatste doende, zijn zij aan deze belasting onderworpen.
- b. De arakbranders, de suikermolenaars en glasleveranciers.
- c. De verkopers van versche en gedroogde visch, alsmede van trassie en garnalen, hetzij dezelve met hunc waar op de vischmarkt of elders zitten, dan wel die ter koop langs 's heerens wegen uitventen, voor zoo veel zij in dat bedrijf hun voornaamste bestaan vinden, mits geene andere waren daarbij verkopen; overeenkomstig het bepaalde voor de pacht der vischmarkt.
- d. De verkopers of leveranciers van levendig ve, hetwelk vervoerd wordt ter reede naar de schepen, dan wel naar de vleeschal om geslagt te worden.
- e. Zij die zich ermeren met den handel in Javaschen tabak, mits geene andere waren daarbij ter verkoop hebbende; zullende zij in het tegenovergesteld geval, aan deze belasting onderworpen zijn, alsmede voor den tabak die zij verkoopen, aan den pachter van dat artikel, de verschuldigde gerechtigheid van f 2 's maands moeten voldoen.
- f. Geestelijken, tempel-bedienenden en onderwijzers in den godsdienst en in de scholen der natien, aan deze belasting onderworpen.
- g. Chinezen, Inlanders of daarmede gelijkstandige personen, welke zich in Gouvernements dienst bevinden, mits als zoodanig eene vaste bezoldiging van het Gouvernement genietende.
- h. Landbouwers, waaronder ook begrepen zijn de tuiniers en warmoesniers, wel te verstaan, voor zoo verre zij niet zelve de producten hunc land en tuinen uitventen of verkoopen.
- i. Schippers, juragans, schuiten- en prauwvoerders en andere te water of zeevarende lieden, en zulks alleen voor den vervoer van personen of goederen, en niet voor den handel, welke zij voor eigen rekening of gezamenlijk met anderen, met hunc prauwen of vaartuigen mogten drijven.
- k. Huisselijke dienst- of werkboden, gezellen, knechts, werkienden enz., in dienst van hunc baten of meesters hetzelfde beroep als zij uitoefenende, hetzij dezelve in de huizen, fabrieken, werkplaatsen of winkels hunc meesters arbeiden, of door dezen daar buiten, in hunc naam, uit werken gezonden worden.
- l. De alleen arbeidende of in de huizen van bijzondere personen uit werken gaande wollen en linnen maaiers.
- m. Al dezulke, welke eenigerlei waren, goederen of voorwerpen, alleenlijk voor eigen huishoudelijk gebruik, of ter bemesting hunc landerijen vervaardigen of toebereiden.
- n. Barbiërs.
- o. Doekoens.
- p. Rijstmolenaars, indien zij namelijk de rijst niet zelve verkoopen.
- q. Uitventers van jattie, traté, pisang en andere bladen, biezen en soortgelijke, voor inpakking of berging geschikt, mits daarbij geene andere goederen verkopen; als wanneer zij aan deze belasting zullen onderhevig zijn.
- r. De verkopers van ruid-, buffel-, geiten en schapevleesch.
- s. Visschers en serozetters.
- t. De wasschers en waschvrouwen.
- u. De grassnijders.
- v. Alle zoogenaamde koelies.
- w. Sinksees of Chinesche doctoren.
- x. Zeehandelaren, welke niet op het eiland Java, maar elders te huis behooren, en die goederen te Batavia, hetzij aan den wal of op de reede uit de eerste hand verkoopen en koopen.

Zeehandelaren, komende van plaatsen op het eiland Java gelegen, voor zoo verre zij hunc goederen of waren op de reede uit de eerste hand verkoopen. Indien zij deze goederen, binnen het district der stad, aan den wal van de hand zetten, zijn zij aan de belasting onderworpen.

Zoutverkopers, mits geene andere artikelen daarbij verkopen.

y. De pachter van 's Lands Middelen.

aa. Eigenaren van prauwen, tot het buiten of binnen prauwveer behoorende. De bij dit artikel toegestane vrijstellingen, zullen de vrijgestelden niet ontslaan van de verplichting tot het nemen van eene licentie van den pachter, wegens de door hen te gelijkertijd uitgeoefend wordende niet vrijgestelde beroepen.

19. Broodbakkersknechten, het brood hunc baten of meesters rondbrengende, en zulks niet voor eigen rekening verkopen, zijn niet onderworpen aan deze belasting.

Daarentegen zijn de uitventers of rondtragers van brood (langanans), die na het brood van den bakker gekocht te hebben, hetzelfde langs de straten en wegen of in winkels verkoopen, aan deze belasting onderhevig, en zullen de zoodanige verplicht zijn, zich van eene dagelijkse of maandelijksche licentie van den pachter a f 1,50 's maands, te voorzien.

20. Even zoo zullen alle personen welke eigenaren, houders of verhuurders zijn van inlandsche of chinesche spelen, als daar zijn:

- Gambelang,
- Toppeng - Dalang,
- Toppeng - Galak,
- Barongan - Kekkek,
- Barongan - Tiengie,
- Gambac,
- Waijang - Ong,

- Waijang - Koeliet,
- Angklong,
- Chinesche muziek of trompet,
- Waijang - Tjokok,
- Barong - Saij,

Chinesche waijangs, door mannen of vrouwen gespeeld wordende, enz., zullen verplicht wezen, om voor iederen dag dat dezelve mogten dienen, tegen betaling aan den pachter van tien centen, een licentie-briefje te nemen, zullende de voor die spelen, gemakkelijheden en muziek, vereischte licentien van de politie niet worden verleend, alvorens de licentie van den pachter zij vertoond.

De in deze bedoelde licentie dient voor een geheel spel, en niet voor ieder individu, die daaraan deel neemt of werkzaam is.

21. Personen aan welke blijkens het aangeeteekende in de kolom van dagelijkse licentien, in het onderstaand Tarief, vermeld is om zich van een dagelijksch verlofbriefje van den pachter te voorzien, zullen kunnen volstaan met iederen dag, op welken zij hun beroep uitoefenen, eene zoodanige licentie van den pachter te nemen, en zulks tegen de betaling van zoodanige gerechtigheid, als in het onderstaand Tarief in de kolom dagelijkse licentie staat uitgedrukt.

Voor alle beroepen of bedrijven, niet in de kolom aangehaald, zal de maandelijksche recognitie voor de te verkrijgen licentie in eens aan den pachter, en wel vóór of op den éden van iedero maand, gelijk bij art. 14 is bepaald, moeten worden voldaan.

22. Onder kooplieden en zeehandelaren worden verstaan, de zoodanige handelaars, die ten minste éen vaartuig of schip in eigendom in huur hebben, en daarmede handel over zee drijven, dan wel voor eigen rekening, goederen of waren over zee voeren of aubringen ter verkoop alhier of op andere plaatsen, of goederen uit de eerste hand van agenten of supercarga's koopen om dezelve aan winkeliers te verbeiteren, mits niet vallende in de uitzondering van § 2 bij art. 18.

Genoemde kooplieden en zeehandelaren, zullen ten aanzien der belasting waarin zij vallen, verdeeld zijn in de volgende vijf klassen:

1ste klasse.
Wanneer zij met hun schip of vaartuig telkens meer aanbrengen of vervoeren dan voor eene waarde van f 1,500.

2de klasse.
Wanneer de goederen die zij met hun schip of vaartuig telkens vervoeren of aanbrengen, eene waarde belooopen van f 1,000 tot f 1,500.

3de klasse.
Idem als de 2de klasse van f 750. tot f 1,000.

4de klasse.
Idem idem van f 500. tot f 750.

5de klasse.
Idem idem van f 500. en daar beneden.

Onder winkeliers, toko- en waronghouders, worden verstaan, de zoodanig objecten doende of koopmanschap drijvende personen, welke in een of meerdere objecten handel drijven, hunc goederen of waren ter verkoop in hunc winkels of warongs uitstellen, doch geen vaartuig of schip in huur of in eigendom hebben, waarmede zij handel over zee kunnen drijven, en ook geene goederen ter verkoop over zee verzenden.

Genoemde winkeliers, toko- en waronghouders zullen nogtans, ten aanzien van de belasting waarin zij vallen, verdeeld zijn in de volgende drie klassen (mits geenen handel over zee drijvende).

1ste klasse.
De zoodanige welke geen laken of andere wollen en zijden goederen, met of zonder andere objecten, verkoopen.

2de klasse.
De zoodanige welke geen laken of andere wollen en zijden goederen verkoopen, maar zich bepalen tot den verkoop van Europeesche dranken en eetwaren, en tot het uitventen van onderscheidene andere goederen daarboven, gelijk hiertoe ook behooren, uitdragers of verkopers van meubilaire goederen en huisraad.

3de klasse.
De zoodanige welke gekookte of ongekookte eet- en drinkwaren, kruiderijen, droogerijen (rompa-rompa) en allerlei kleine benodigdheden voor de huishouding en de keuken verkoopen, wordende daaronder tevens begrepen, verkopers van oude kleeders, oud roest, kramerij en diergelijken.

23. Door timmermans baten, metselaars hazen, schilders baten, enz., worden verstaan, de personen die dussand beroep of handwerk uitoefenen, en de vervaardiging van een werk aan, of op zich nemen.

Door timmermans knechts, schilders knechts, enz., worden daarentegen verstaan, zulke personen, welke geen zoodanig bedrijf of beroep voor zich zelve uitoefenen; maar slechts op dag- of weekgeld voor hunc baten, en niet voor eigen rekening werken, alle welke knechts, krachtens het bepaalde bij § 2 van art. 18 van de voldoening der belasting zijn vrijgesteld.

24. Brandhout verkopers, welke het hout zelf gaan kappen en hetzelfde met prauwen of vloten aanvoeren, zullen voor de eerste aldus beladen prauw voldoen f 2 's maands, voor de 2de, 3de en 4de prauw maandelijks f 1 ieder, en voor elke meerdere prauw dan het getal van vier, vijftig cents 's maands; doende deze bepaling slechts op het geval prauwen dat zij bezigen, zoo dat bij voorbeeld, hij die slechts éene prauw gebruikt, en daarmede gedurende eene maand onderscheidene aanvoeren bewerkstelligt, niet meer dan f 2 's maands behoef te voldoen.

25. Rijstverkopers, die met hunc eigen prauwen rijst van Bekassie of elders halen, zullen boven en behalve de licentie voor hunc winkels of warongs, verplicht zijn zich van maandelijksche verlofbriefjes voor hunc prauwen te voorzien, en wel voor de eerste prauw tegen betaling van drie gulden, voor de 2de, 3de en 4de prauw twee gulden ieder, en voor elke meerdere prauw een gulden in de maand.

26. In alle bedrijven of beroepen, welke, ofschoon door verscheidene personen uitgeoefend, waarvan de baten of deelhebbers niet bekend zijn, zullen de gezamenlijke uitoefenaars van zoodanig beroep of bedrijf, ten einde zich aan de belasting te onttrekken, niet kunnen voorwenden zij allen knechts, medgezellen of daglooneers zijn, en dus op grond van het bepaalde bij § 2 van art. 18 van de betaling dezer belasting uitgezonderd te zijn; maar zal, zoo lang zich van zoodanig eene vereeniging van personen, niemand als het hoofd van het huis of de winkel, als baas of meester heeft doen kennen, de verdere uitoefening van dat bedrijf of beroep, door de politie worden belet en de winkel of werkplaats gesloten worden, tot zoo lang iemand van zoodanig gemeenschap zich als het hoofd, den baas of meester zal hebben doen kennen, welke alsdan verplicht zal wezen, met bijbetaling der boete, bepaald bij art. 4, zich dadelijk van eene licentie te voorzien.

27. Die eenig beroep of bedrijf uitoefent, of eenige waren en goederen langs 's heerens wegen ter verkoop draagt, en voor de uitoefening van zoodanig beroep of bedrijf eene licentie van den pachter verkregen heeft, zal evenwel niet vermogen zoodanig beroep of bedrijf op twee onderscheidene plaatsen uit te oefenen, of te wel met twee of meer dragten of pikolans, door twee menschen gedragen wordende, te gelijk langs 's heerens wegen te loopen, op verbeurte der boete bij art. 4 dezer Wet bepaald; zijnde hiervan nogtans uitgesloten de zoodanigen, die hun bedrijf uitoefenen in woningen of winkels, welke naast elkander gelegen en te samen verbonden zijn of gemeenschap hebben; zoodeme zal op verbeurte eener gelijke boete, ieder tokohouder, winkelier, waronghouder of ander bedrijf uitoefenende persoon, wanneer hij ook buiten zijn huis, winkel of warong, langs de wegen of op de reede, goederen verkoopt of die laat verkoopen, verplicht zijn om boven en behalve zijne maandelijksche licentie, nog een dagbriefje bij den pachter te nemen, tegen betaling der daarvoor gestelde gerechtigheid.

28. De pachter is verplicht bij het uitreiken der licentien voor ieder der acht classificatiën van bedrijven of beroepen, volgens de lijst, te dezen annex, eene atonderlijke, figuurlijk of kennelijk geteekende licentie aan de bedrijvers of uitoefenaars van ieder beroep af te geven, op verbeurte der ondervolgende boete, naar omstandigheden op te leggen, indien bewezen wordt dat hij voor een zeker beroep eene licentie heeft uitgereikt, welke voor een ander bedrijf of beroep dienst was.

Van deze bepalende onderscheidene en kenbare licentien, zal de pachter een exemplaar moeten deponeren ten kantore van het plaatselijk bestuur, ten einde

steeds met de door hem uitgegeven wordende licentien te kunnen vergeleken worden. Zoodra de pachter het noodig acht, het kennelijk onderscheidings-teeken dezer licentien te veranderen, zal hem zulks vrijstaan, mits binnen de 24 uren, van de alzo door hem veranderde licentien, weder nieuwe exemplaren bij het plaatselijk bestuur deponerende.

De pachter omtrent een en ander in gebreke blijvende, zal eene boete niet toevogende f 100. verbeuren.

29. Ten einde den pachter te ontmoet te komen in de heffing der belasting van de zoogenamde biermaats of kleine handelaars ter reede, wordt bij deze bepaald, dat elk dezer personen gehouden zal zijn, bij het passeren van den boom zijne licentie voor de loopende maand, aan de bedienden der reeërbeche te vertoonen, en dit niet kennende doen, zal aan hem belet worden naar buiten te varen, en hij voorts aan de politie worden bekend gemaakt als een nalatig belasting-schuldige.

Genoemde biermaats zullen wijders verplicht zijn om, behalve de licentie van den pachter, tevens bij den controleur der inkomende en uitgaande regten, eene licentie te nemen, om op de reede handel te mogen drijven; zullende de pachter aan de zoodanigen, die daarvan niet voorzien zijn, geene licentie vermagten uit te reiken. De controleur zal de licentie gratis uitreiken, overeenkomstig het bepaalde bij Resolutie der Heering van 25 Februarij 1830 n°. 34.

30. De bazaar buiten de Dispoort (Pulo Ketjil), behoort onder deze pacht, maar de aldaar woonachtige of die bazaar bezoekende belasting-schuldigen, zullen kunnen volstaan met de voldoening van twee derde gedeelte der belasting, bij het algemeen tarief van qualisatie voor de onderscheidene beroepen uitgeschreven.

31. De pachter zal zich geene heffing hoegenaamd ook, mogen veroorloven op de bazaar *Loeah Batang*, en de naast bij gelegene oods, en zulks op straffe eener boete van honderd gulden voor elke overtreding.

32. Indien gedurende den pachtijd nog komen te blijken, dat een of ander bedrijf nog met billijkheid aan deze pacht behoort te worden onderworpen, zal het plaatselijk bestuur deswege met den pachter de noodige overeenkomst bespreken, en vervolgens dien aangaande aan het Gouvernement eene voordragt inzenden.

33. De pachter zal voorts gehouden en onderworpen zijn aan de algemeene pacht-voorwaarden, voor zoo ver dezelve op de onderwerpelijke pacht toepasselijk zijn.

34. Alle bedrijven welke bij dit tarief niet zijn opgenomen, kunnen door den Resident van *Batavia* worden gelijk gesteld, en belast met andere daarmede het meest overeenkomende neringen en bedrijven.

TARIEF voor de heffing der belasting van het Inlandsch Patent, in het Distrikt der stad en voorsteden van *Batavia*, met opgave van het bedrag der maandelijksche recognitiën, welke voor de uitoefening van ieder beroep, nering of bedrijf aan den pachter behooren betaald te worden.

Beroepen, Neringen, Bedrijven en Handelingen, aan de belasting onderworpen.	Bedrag der Recognitie.	
	Maandelijks.	Dagelijks.
ERSTE KLASSE.		
Zeehandelaars en kooplieden van de eerste klasse, (zie art. 22 der voorwaarden)	f 15.	
TWEDE KLASSE.		
Zeehandelaars van de tweede klasse, (zie art. 22 der voorwaarden)	- 12.	
DERDE KLASSE.		
Zeehandelaars van de derde klasse, (zie art. 22 der voorwaarden)	- 8.	
Brood-bakkers		
Makelaars of commissairns, die de groote handelaars, in koop en verkoopen ten dienste staan		
Wagen-verhuurders		
VIJFDE KLASSE.		
Zeehandelaars van de vierde klasse, (zie art. 22 der voorwaarden)	- 5.	
Winkeliers en lokhouders van de eerste klasse, (zie art. 22 der voorwaarden)		
Afbrekers, voor den tijd dat zij afbreken en zoo lang de materialen niet opgeruimd zijn		
VIJFDE KLASSE.		
Winkeliers en lokhouders van de tweede klasse, (zie art. 22 der voorwaarden)	- 3.	
ZESDE KLASSE.		
Zeehandelaars van de vijfde klasse, (zie art. 22 der voorwaarden)		
Apotbekers		
Bhkslagers-bazen		
Bultzak-, bedden- en kussenmakers-bazen		
Champangmakers-bazen		
Kroeghouders of logementhouders		
Lijnwaad-verkooers, langs 's heeren wegen die geen winkel houden		
Wagenmakers-bazen		
Doodkistenmakers-bazen		
Geldwisselaars		
Horlogie-winkeliers		
Winkeliers of waronghouders van de derde klasse, (zie art. 22 der voorwaarden)		
Kuipers-bazen		
Rieedermakers-bazen		
Kalkbranders-bazen		
Kastmakers-bazen		
Kaarsenmakers-bazen		
Mullen-winkeliers		
Schoenmakers-bazen		
Schilders-bazen		
Steenbakkers-bazen		
Steenhouwers-bazen		
Steenlijpers-bazen		
Spiegelmakers-bazen		
Schrijfwerkers-bazen		
Timmermans-bazen		
Tuigen- en zadelmakers-bazen		
Loodgieters-bazen		
Kaarten-verkooers		
Leerlooijers-bazen		
Melzelaars-bazen		
Scheepstimmermans-bazen		
Tuiggieters-bazen		
Yuurwerken-verkooers		
Paarden-verkooers, die met paarden langs 's heeren wegen te koop loopen		
Borduurders in goud- en zilverdraad		
Bloemen-verkooers		
Kloelongs		
Chocolaad-verkooers		
Verkooers van gekookte of ongekookte eetwaren langs 's heeren wegen		
Geveegde-verkooers		
Grind idem	- 3.	10 cts.
Gamelan idem		
Melk idem		
Porcelain idem		
Hotting en matten idem		
Suiker idem		
Vruchten idem		
ZEVENDE KLASSE.		
Biermaats of kleine handelaars op de reede		
Verwers van wollen en andere stoffen		
Brandhout-verkooers, (zie art. 21 der voorwaarden)	- 2.	6 cts.
Horologiemakers, mits werk onderhanden hebbende		

Beroepen, Neringen, Bedrijven en Handelingen, aan de belasting onderworpen.	Bedrag der Recognitie.	
	Maandelijks.	Dagelijks.
Potten-bakkers		
Geldtellers of kassiers		
Papier-werkers		
Slijpers en zettels van diamanten en andere fijne steenen, Kollij-waronghouders		
Grooten verkooers langs 's heeren wegen	f 2.	6 cts.
De goud- en zilversmids winkeliers		
IJzer-smids-bazen		
Kopersmids-bazen		
Olie-verkooers		
Juweliers en diamant winkeliers		
Chinesche vioolmakers en verkooers		
ACHTSTE KLASSE.		
Batiks-verkooers		
Ketelslagers-bazen		
Verkooers van inlandsche azijn		
Room-verkooers		
Boeboer idem		
Dedak idem		
Goud- en zilversmids-bazen		
Verkooers van gambier, sierie en pinang		
Gambang-verkooers		
Koek en gebak (kwee kwee) idem		
Houtskolen idem		
Bamboezen idem		
Laxa idem	- 1.50	5 cts.
Alap en kadjang idem		
Manden idem		
Tjintjaan idem		
Toek idem		
Rijst idem, mits geene andere goederen daarbij verkoopende		
Sloten- en sleutelmakers, welke op 's heeren wegen rondloopen		
Broodverkooers idem, (zie art. 19 der voorwaarden)		
Keljan, laboe, lauwtjam en lauwi verkooers		
Verhuurders van praauwen en paarden (behoudens de vrijstelling bij art. 18)		

Vastgesteld bij Resolutie van 31 October 1832 n°. 31, en geamplieerd bij Gouvernements Besluit dd. 7 Januarij 1841 n°. 1, en Besluit 12 October 1847 n°. 2 (Staatsblad n°. 50).

Behoort bij de Publicatie van den Vice-President van den Raad van Nederlandsch Indië, namens den Minister van Staat, Gouverneur Generaal van Nederlandsch Indië, van 1 October 1849.

Mij bekend:
De Algemeene Secretaris,
G. VISSCHER.

Bijlage Litt. U.

VOORWAARDEN voor de Pacht van de Duizend Eilanden.

Art. 1. Het regt van eigendom voor alle agar-agar, sipoet, trijangs, koraal of kalksteenen, visch, carret, en andere voortbrengselen der zee, welke tuschen, langs en in den omtrek der *Duizend Eilanden* gevischt en vergaderd worden, behoort bij uitsluiting aan den pachter.

2. Zoo mede wordt aan den pachter bij uitsluiting toegekend het regt van eigendom van alle agar-agar, sipoet, triepang, carret, koraal of kalksteenen en andere zeegewassen, welke gevischt en vergaderd worden op, langs en bij de koraal-klippen, banken en gronden, welke gelegen zijn, of in vervolg van tijd mogen ontdekt worden in de baai van *Batavia*, tuschen de vaste wal en de genoemde *Duizend Eilanden*; — zullende evenwel de vangst van visch in de baai van *Batavia*, even als altijd, vrij gelaten zijn aan een ieder, zonder dat het den pachter veroorloofd zal wezen, iemand hierin eenige hindernis toe te brengen, op verbeurte eener boete van honderd tot vijf honderd gulden.

3. Eindelijk nog heeft de pachter het regt van eigendom van al het hout, hetwelk op de *Duizend Eilanden*, (zijnde alle andere eilanden in de baai van *Batavia* hiervan uitgezonderd) groeit, en zal hij pachter daarvoor naar welgevallen kunnen beschikken, met dien verstande nochtan, dat indien hij voor het kappen van hetzelfde de hulp der eiland-bewoners verlangt te genieten, bij deze daarvoor eene behoorlijke betaling van eend geworden; gelijk het den pachter almede verboden is, de genoemde eiland-bewoners hindernis te doen, of hen pachter te beletten om het hout, hetwelk zij voor eigen gebruik, hetzij voor bouw van huizen of vaartuigen, hetzij voor brandstof wenschen te bezigen, te kappen; alles sub poene eener boete van honderd tot vijf honderd gulden, door den pachter te verbeuren, indien hij zich ten deze aan eenige overtreding mogt schuldig maken.

4. De pachter is gehouden en verplicht, op verbeurte van honderd tot vijf honderd gulden, benevens confiscatie van het aangehaalde, om alle agar-agar, sipoet, triepang, carret, koraal of kalksteenen en gedroogde visch, en andere voortbrengselen der zee, welke op voorschreven plaatsen gevangen, gevischt of vergaderd zijn; benevens het hout, gekapt op die eilanden, te *Batavia* alleen, en op geene andere plaatsen in te voeren, en aldaar te verkoopen.

5. Ofschoon aan den pachter behoort het regt van eigendom van alle voortbrengselen der zee, langs, bij en omstreken der *Duizend Eilanden*, zoo zal evenwel de pachter de bewoners van die eilanden niet hinderlijk mogen zijn, veel minder beletten, gemelde voortbrengselen der zee zelve te visschen en te vergaderen, maar zullen die bewoners in dat geval verplicht zijn, die voortbrengselen aan den pachter af te staan, tegen zoodanige prijzen, als zij deswege overeen zullen komen met den pachter.

Indien echter de pachter aan de bewoners der eilanden, naar hunne meening geenen voldoende of genoegzamen prijs voor de genoemde zee-voortbrengselen verkliest te betalen, zullen zij hunne klagen deswege bij het plaatselijk bestuur kunnen inbrengen, hetwelk alsdan eene commissie van twee deskundige en onpartijdige personen zal benoemen, om de marktwaarde dier voortbrengselen, waarover verschil mogt zijn, te taxeren, en zal alsdan door de autoriteit naar die maatstaf eene billijke prijs bepaald worden, welken de pachter verplicht zal zijn te betalen, en de eiland-bewoners zich daarmede te vrede zullen moeten stellen. Voorts is de pachter verplicht om de vaartuigen der eiland-bewoners welke de voortbrengselen der eilanden ahier aanvoeren, om aan hem te worden afgeleverd, binnen den tijd van drie maal vier en twintig uren te doen lossen, ten einde de eiland-bewoners hier niet langer te doen vertoeven, dan volstrekt noodig is, en zulks op eene boete van vijftig gulden voor iederen dag dat zoodanig vaartuig langer zal zijn aangehouden.

6. Evenwel zal het visschen van koraal of kalksteenen, welke op en nabij of tuschen de *Duizend Eilanden* of elders worden gevonden, door den pachter toegestaan en eenen zekeren overeen te komen prijs, zoo wel aan de genoemde eiland-bewoners, als aan anderen kunnen worden afgestaan, die echter als dan, even als de pachter te voren verplicht zullen zijn, die kalksteenen te *Batavia* en op geene andere plaats in te voeren of te verkoopen, sub poene eener boete van honderd tot vijf honderd gulden, en confiscatie van het alzo ter wederrechtelijk ingevoerde of verkochte; de pachter zal van dezen afstand mogen heffen voor eene praauw sampang van twee koljangs f 11, en voor eene praauw tenggang van tien koljangs f 9; zullende voorts kleinere praauwen deze gerechtigheid naar evenredigheid worden verminderd, en bepaling van den Resident. De pachter zal echter geene gerechtigheid mogen heffen van de koraalsteen welke voor Gouvernements rekening van gemelde eilanden worden afgehaald; ook is hij gehouden om de kalksteen tegen eenen billijken prijs aan de kalkbranders te verkoopen, zullende wanneer over den te hoogen prijs klachten mogten inkommen, worden gehandeld zoo als bij het slot van art. 5 is bepaald.

7. Indien eenige der voornoemde voortbrengselen der zee, afkomstig van de zee

melde plaatsen, alsmede het op de Duizend Eilanden gekapte hout, hetzij te Batavia of elders mogten worden ingevoerd, of op zee verkocht, zonder van den pachter gekocht te zijn, of zonder van denzelfden tot den invoer verlof te hebben bekomen, in welke beide gevallen, zulks door een bewijs of consent van den pachter zal moeten blijken, zal de invoerder of verkoper verbeuren een boete van honderd tot vijf honderd gulden, en daarenboven het al zoo wederrechtelijk ingevoerde of verkochte, worden geconfisqueerd.

8. Bij invoer te Batavia van gedroogde visch, afkomstig van de Duizend Eilanden, hetzij zulks door den pachter of met zijne voorkennis door andere geschiedt, zal aan den pachter der vischmarkt, de daarop gestelde geregtigheid moeten worden betaald.

9. Allen handel op de gemelde Duizend Eilanden, hetzij door den pachter, hetzij door de eiland bewoners, hetzij door anderen, is en blijft verboden, sub poena eener boete van vijf en twintig tot vijf honderd gulden, benevens confiscatie der achterhaalde goederen en waren; zijnde hiervan uitgezonderd de aanbreng op de eilanden van zoodanige levensbehoeften en objecten, als voor de huishouding der bewoners volstrekt noodzakelijk zijn.

10. Aan elk der hoofden van de Duizend Eilanden, zal eene maleische vertaling dezer pacht-voorwaarden door de plaatselijke autoriteit worden ter hand gesteld, met last aan die hoofden, om hunne onderhoorigen daarmede bekend te maken, en te waken, dat even zoo min de regten van den pachter verkort, als de belangen der eiland bewoners gekrenkt worden; zullende wanneer in het laatste geval bezwaren wordt, zij daartoe de behulpzame hand aan den pachter verleend hebben, dan wel dat zij van eenige malversatiën of overtredingen van den pachter kennis gedragen en die niet aangegeven hebben, deswege eene boete verbeuren van honderd tot duizend gulden, onverminderd de criminele vervolging ter zake van concussie of knevelarij.

11. De pachter zal zich voorts stiptelijk gedragen naar de algemeene pacht-voorwaarden, voor zoo verre die op deze speciale voorwaarden betrekking hebben. Vastgesteld bij Resolutie der Hooge Regering, dd. 30 October 1834, n. 3, en gealtereerd bij Resolutie van 12 October 1837, n. 4.

Deze voorwaarden zijn nog in werking, behoudens de in dezelve gemaakte verandering bij § b van het Besluit van 7 Januarij 1844, n. 1, bij welke met amendement van art. 3 der voorwaarden is bepaald, dat de pachter van dat middel verpligt en gehouden zal zijn, om al zoodanige groote boomen, welke op die eilanden staan en dienen kunnen tot zichtbare keuteekenen voor de schepen, niet om te kappen.

Behoort bij de Publicatie van den Vice-President van den Raad van Nederlandsch-Indië, namens den Minister van Staat, Gouverneur Generaal van Nederlandsch-Indië, van 1 October 1849.

Mij bekend: De Algemeene Secretaris, G. VISSCHER.

Bijlage Litt. F.

VOORWAARDEN voor de pacht van de bazaar Loear Batang, alsmede van de daaraan grensende loods, gelegen aan de westkust van de haven van Batavia.

Art. 1. De bazaar Loear Batang, wordt gehouden op het plein binnen den omtrek van den ringmuur derzelve, alsmede in de 58 steenen petakken, welke binnen dien muur zijn en met welke die bazaar is bebouwd. De bij dezelve staande loods met pannen gedekt, maakt een onafscheidelijk deel van deze pacht uit. Beide worden te zamen verpacht aan eenen en denzelfden persoon.

- 2. Op deze bazaar zal alle dagen mogen worden markt gehouden.
3. De heffingen van den pachter bepalen zich tot:
a. Eene zekere huur bij de maand in overeenkomst met de belanghebbenden voor het bewonen der 58 steenen petakken op de bazaar gelegen;
b. Eene huur van 25 duiten 's maands voor den grond, welke de vaste warongs beslaan in de loods, berekend over iederen voet grounds in de breedte der warongs;
c. Eene huur van 18 duiten 's maands voor den grond, welken beslaan de vaste warongs of vaste zitplaatsen op het plein van den bazaar en de in de loods voor zekeren tijd afgehuurd wordende zitplaatsen, voor zoo verre zij niet begrepen zijn bij § b, een en ander berekend over iederen voet grounds in de breedte der opstellen, en mits de pachter zelf zoodanige tijdelijke vaste warongs of zitplaatsen van bamboe oprigte;
d. Eene belasting naar gelang van de artikelen, welke in alle deze plaatsn zonder onderscheid verkocht worden, bestaande:

Table with 2 columns: Item description and Price. Items include 'I. Voor gekookte spijzen en dranken van...', 'II. galanteriën en kraemerijen van...', 'III. levens- en andere dagelijksche behoeften voor huishouding van...', 'IV. manufacturen, lijnwaden, wollen en katoenen goederen van...'.

te regelen bij minnelijke overeenkomst tusschen den pachter en de belastingsschuldigen, en met dien verstande, dat gene der opgemelde plaatsen, onder twee verschillende categoriën gerangschikt kunnen worden, doch dat van de regeling der geregtigheid van dezelve, in geval de te koop aangeboden goederen tot verschuldigde categoriën behooren, tot basis genomen moet worden, zoodanige soort goederen, voor welke het minimum cijfer dier geregtigheid het hoogste is, en onder bepaling al verder, dat indien de huurder of bewoner dezer plaatsen hunne goederen of waren buiten hunne winkels enz. op andere plaatsen van de bazaar of loods ter verkoop uitstellen, de bazaarhouder van dezelve afzonderlijk zal mogen heffen de belasting bij § e bepaald;

e. Eene belasting zoo als die hieronder wordt omschreven van alle goederen, waren en vee, welke ter markt worden aangebragt, onverschillig of die al dan niet verkocht worden, voor zoo verre dezelve niet onder het bovenstaande begrepen zijn:

Table with 2 columns: Item description and Price. Items include 'Ia. Voor eene pedatie, kar, gewone prauw papan of djoekong...', 'Ib. eene pedatie, kar, gewone prauw papan of djoekong...', 'II. Voor eene pikoelan lijnwaden...', 'III. van een dozijn groote hoenders...', 'IV. van een dozijn kleine hoenders...', 'V. van een dozijn eenden of wild.', 'VI. van 100 eijeren.', 'VII. van een dozijn flesschen olie.', 'VIII. arengsuiker.', 'IX. drooge visch.', 'X. versche visch.', 'XI. varkensvleesch.', 'XII. brandhout.', 'XIII. Voor alle pikoelans van artikelen tot inpakking, als: traté, djattie- en warochladeren enz.', 'XIV. eene grooten pikoelan rampah-rampah.', 'XV. eene kleinen pikoelan rampah-rampah.', 'XVI. alle pikoelans of dragten van rijst, dedak, mandwerken, kwee-kwee, aard- en boomvruchten, sirie enz. in deze niet genoemd.', 'XVII. eene geit of schaaap bij het op de markt komen.', 'XVIII. eene geit of schaaap bij verkoop.', 'XIX. eenen buffel, rund of paard bij het op de markt komen.', 'XX. eenen buffel, rund of paard bij verkoop.'

3. Door eenen pikoelan wordt verstaan de vracht, welke door eenen man gedragen wordt, dan wel heigden door eenen man op de bazaar wordt gebragt. 4. De pachter kan met alle personen en bewijs aan belanghebbenden afgevend; enkomsten aangaan, mits daarvan een bewijs aan belanghebbenden afgevend; zoodanige bewijzen moeten in allen gevallen worden afgegeven voor de betaling der huurpenningen en vaste maandelijksche geregtigheden. Omtrent kwestien nopens

de rangschikking en verhoogde heffing der geregtigheden hierboven omschreven, beslist de resident.

6. Van goederen, waren, levensmiddelen, vee als anderzins, welke niet ter markt worden gebragt, doch buiten den muur der bazaar of buiten de loods worden vervoerd of gedragen, zal door of van wege den pachter geene heffing hoegenaamd mogen plaats hebben.

7. De 58 steenen petakken op de bazaar Loear Batang aanwezig, zullen niet mogen worden beschut met bamboe, atap of kadjangmatten, terwijl de galerij voor die petakken geheel vrij en onbelemmerd zal moeten blijven, ten gerieve van de marktzoekers.

De huurders of bewoners dezer petakken, alsmede de huurders der vaste warongs in de loods, moeten zorgen voor de reparatie, en een behoorlijk onderhoud derzelve. De pachter houdt de bazars en de loods over het algemeen in eenen goeden staat, en zorgt voor vervul, gelijk hij ook in de kwade of regen mousson, het plein op de bazaar voor zoo veel noodig steeds met koraal en zand zal moeten aanvullen om het droog te houden. De pachter zal het regt hebben, om voor het schoonhouden der bazaar en loods te vorderen maandelijks 30 duiten van de bewoners der onder § a en b van art. 3 bedoelde petakken en vaste warongs.

8. In ieder van de 58 steenen petakken mag niet meer dan eene huishouding verblijven. Vreemdelingen of tot die huishouding niet behoorende personen, mogen aldaar niet vernachten of geherbergd en gehuisvest worden.

De pachter zal hierop stip dienen te letten. Op het bewijs door den pachter, naar aanleiding van art. 5 af te geven, behoort het getal personen van ieder huizegezin bekend te staan.

9. De belastingsschuldigen die zich opzettelijk onttrekken aan de voldoening der verschuldigde geregtigheden of belastingen, zullen telkens, naar gelang van omstandigheden, gestraft worden met de nader hieronder vast te stellen boete, voor het bedrag van welke des noods de door den overtreder op de markt gebragte of te koop aangeboden wordende goederen executabel zijn.

Daarentegen zal de pachter niemand mogen dwingen om zijne ter markt gebragte goederen aan hem te verkoopen, en tevens niemand mogen beletten zijne goederen, waren en vee als anderzins uit te stallen of te koop aan te bieden, wanneer de belasting is voldaan.

10. De pachter zal verpligt zijn op de bazaar, en in de loods een houten bord te plaatsen, op hetwelk duidelijk vermeld behoort te zijn, de belasting welke bij vermag te heffen, en wel in de Nederduitsche, Maleische en Chinese talen en voor zoo veel noodig ook in de Sundasche talen, zoodanig geplaatst, dat het voor een ieder zicht- en leesbaar is.

11. Op de bazaar zal, voor zoo veel betreft de 58 steenen petakken en al wat van steen is, niets mogen worden bijgehoevd of afgebroken, als met voorkennis en toestemming van den resident, op verbeurde der nader vast te stellen boete, onverminderd de kosten benodigd voor het weder terugbrengen van een en ander in den oorspronkelijke staat.

12. De pachter zal moeten zorg dragen dat de toegangen tot de bazaar en de loods, alsmede de doorgang tusschen en op dezelve niet belemmerd worden door het plaatsen van warongskraampjes of het doen staan of zeten van uitenversen, maar de zoodanigen van daar moeten verwijderen, des noods tot dat einde de hulp der politie inroepende.

Op gelijke wijze zal de pachter te zorgen hebben, dat de wegen langs de bazaar, ten genoege van de plaatselijke autoriteit, in eenen behoorlijken begaanbaren staat worden onderhouden, dat het regenwater afleiding bekomme, en alle vuilnis wordt geweerd.

De pachter wordt voor de nakoming dezer bepaling verantwoordelijk gesteld. 13. Het is ten strengste verboden om op de bazaar of in de loods te spelen en amloen te rooken.

14. De pachters van het slagten van vee en varkens, van de pandjeshuizen en van de arak, mogen op de bazaar hunne verkoopplaatsen houden, mits de gewone huur aan den pachter der bazaar betalende; zullende op de bazaar echter niet meer dan eene arakstrijterij en één pandjeshuis mogen aanwezig zijn.

15. Alle overtredingen van de bepalingen bij deze voorwaarden, hetzij door de belastingsschuldigen of door den pachter, en alle ontwijkingen of ontduikingen van de op hen volgens dezelve rustende verplichtingen, worden gestraft met eene geldboete van 5 tot 100 gulden, naar gelang van omstandigheden.

16. De pachter zal zich overigens hebben te gedragen naar het algemeen Reglement op de verpachting en administratie van 's lands middelen, gearresteerd bij Besluit van 13 October 1838 n. 1, Staatsblad n. 37, voor zoo verre hetzelfde op deze pacht van toepassing is.

Gearresteerd bij Besluit dd. 12 October 1847 n. 2. (Staatsblad n. 50) en geampliceerd bij § 1 der Publicatie van 13 October 1848 (Staatsblad n. 47), als volgt:

Dat onder de pacht van de bazaar Loear Batang, alsmede van de daaraan grensende loods, gelegen aan den westkant van de haven van Batavia, mede is begrepen de tweede loods, welke in aanbouw is op de plaats, waar zich de vroegere kongsie van den vischpachter bevondt, en dat alzoo daár, waar in de voor die pacht gearresteerde voorwaarden van eene loods gesproken wordt, het deswege bepaalde mede van toepassing is op deze tweede loods.

Behoort bij de Publicatie van den Vice-President van den Raad van Nederlandsch-Indië, namens den Minister van Staat, Gouverneur Generaal van Nederlandsch-Indië, van 1 October 1849.

Mij bekend: De Algemeene Secretaris, G. VISSCHER.

(N. 53.) VOORWAARDEN VOOR DE VERHUUR VAN PLAATSEN OP DE VISCH-BAZARS TE MAKASSAR.

PUBLICATIE.

VAN WEGE EN IN NAAM DES KONINGS.

De Minister van Staat, Gouverneur Generaal van Nederlandsch Indië. Den Raad van Nederlandsch Indië gehoord;

Allen die deze zullen zien of hooren lezen, Salut! doet te weten: Dat Hij op het, door den gouverneur van Celebes en onderhoorigheden, ten gerieve der ingezetenen van de hoofdplaats Makassar, en in het belang van de visschers aldaar, gedaene voorstel, heeft goedgevonden en verstaan:

De bij art. 6 § 1 van het Besluit van 22 September 1847 n. 2 vastgestelde voorwaarden voor de pacht van het regt tot den verhuur van plaatsen op de visch-bazars te Makassar, te vervangen door de volgende, welke met 1 Januarij 1850, aldaar in werking zullen moeten komen.

Art. 1. De verschillende bazars-loodsden, bijzonderlijk voor den verkoop van versche visch bestemd, worden telken jare, elk afzonderlijk dan wel in eens, verpacht, naarmate de plaatselijke autoriteit dit vóór of op het tijdstip der verpachting zal bepalen.

2. De pachter heeft het regt, om voor den verkoop van versche visch, garnalen, krabben en andere kreeftsoorten, de zitplaatsen, waarin deze loodsden zijn verdeeld, te verhuren bij de maand of bij den dag, voor den prijs van welke het hoogste bedrag, telken jare, vóór het houden der verpachting, door de plaatselijke autoriteit wordt bepaald; moettende door den pachter van dien prijs aan den huurder een schriftelijk bewijs worden gegeven.

3. De huurders van uitstellen of zitplaatsen, mogen die in geene onderdeeling splitsen, om deze aan anderen af te staan, anders als met Goedkeuring van de pachters, onder verbeurte van f 5 boete voor elke overtreding, door de bevoegde autoriteit op te leggen. Het blijft ewenwel ieder hunner overlet, om de beoogde plaats, in deszelfs geheel aan eenen anderen in gebruik af te staan, zoo lang de aangezane huurtijd niet verstreken is; mits dan ook aan zoodanigen plaatsvervanger het door den pachter afgegeven bewijs, in art. 2 bedoeld, voor dien tijd ter hand stellende.

4. Versche visch, garnalen, krabben en andere kreeftsoorten, zullen niet anders of elders ten verkoop mogen worden uitgestald, als in de visch-bazars, bedoeld bij art. 1, zullende het rondvrenten van deze artikelen langs heeren wegen en straten,

bij uitsluiting van elk ander, alleen zijn vergund aan de huurders van één of meer zijplaatsen op de visch-bazaars.

5. Versche visch, garnalen, krabben en andere kreeftsoorten, zullen, uit zee aangebragt wordende, nergens anders mogen worden geland, als in de onmiddellijke nabijheid der visch-bazaars.

6. Het zal aan behoeftige lieden vrijstaan, om de versche visch, door hen zelve, en uitsluitend voor eigen verbruik gevangen (mits de hoerheid van eene zoogenaamde toot niet te boregaande), mede naar hunne woningen te voeren, zonder voor dezelve aan den pachter der visch-bazaars enige gerechtigheid, hoe ook genaamd, verschuldigd te zijn, doch zullen zij gehouden zijn, die versche visch, garnalen, krabben of andere kreeftsoorten te landen in de onmiddellijke nabijheid der visch-bazaars, en voorts aan den pachter, of zijnen bij die bazaars gestelden vertasger, van den aanbrenge aangifte doen.

7. De pachters zullen gehouden zijn, de bazaar-loodsen, op hunne kosten, rein en zindelijk te houden: zij zullen ook, gedurende den tijd van hunne pacht, verplicht zijn, om aan de bazaar-loodsen te doen alle zulke reparaties, als zijn te rangschikken onder die van gewoon onderhoud; en zulks niet met enige beweging doende, rust op hen de verplichting, om aan de eerste aanmaning, daartoe van wege de bevoegde autoriteit, geboort te geten; zullende, in geval zij lieden alsdan nog mochten in gebreke blijven, de beoogde herstellingen voor hunne rekening worden bewerkstelligd, en zijneken bovendien nog vervallen in de boete, bij art. 8 van deze voorwaarden bepaald.

8. Overtreddingen derer voorwaarden, zullen door de bevoegde autoriteit worden gestraft met gelboete van niet minder dan f 5 en niet meer dan f 50 voor elke overtreding.

9. De pachter zal zich moeten gedragen naar het algemeen reglement op de verpachting en administratie van 'slands middelen, voor zoo ver hetzelfde op de onderwerpelijke pacht van toepassing is, alsmede aan de plaatselijke gewoonten en gebruiken.

En opdat niemand deswege onwetendheid voorwende, zal deze, zoowel in de Nederduitsche als in de Inlandsche en Chinese talen, worden gepubliceerd en geaffigeerd, waar zulks te doen gebruikelijk is.

Gelast en beveelt voorts, dat alle hoegere en lagere collegiën en ambtenaren, officieren en justiciëren, ieder voor zoo veel hem aangaat, aan de stipte nakoming dezer de hand zullen houden, zonder eenige oogluiking of aanzien des persoons.

Gegereen te Makasser, 7 October 1849.

ROCHUSSEN.

Ter ordonnantie van den Minister van Staat, Gouverneur Generaal van Nederlandsch Indië.

De Hoofd-Kommissie ter Algemeene Secretarie,
A. J. F. JANSEN.

(N°. 54.)

OPHEFFING VAN DE PACTH OP DE SIRIE TE MAKASSER. WIJZIGING DER BEPALINGEN OMTRENT DE HEFFING EENER PERSONELE BELASTING ONDER DE BENAMING VAN HUISTAX TE MAKASSER. AANWIJZING VAN DE LOODS VOOR HET HAVEN-KANTOOR TE MAKASSER TOT KORTSTONDIGE NEDERLAGE VAN KOOPWAREN. DE JAARPASSEN VAN TE MAKASSER TE HUIS BEHOORENDE PRAAUWEN VRIJGESTELD VAN ZEGELREGT. JOESTEMMING TOT OPONTHOUD TE MAKASSER ALLEEN IN TE TREKKEN OP MAGTIGING VAN DEN GOVERNEUR GENERAAL.

PUBLICATIE.

VAN WEGE EN IN NAAM DES KONINGS.

De Minister van Staat, Gouverneur Generaal van Nederlandsch Indië; Allen, die deze zullen zien of hooren lezen, Saluti doet te weten:

Dat Hij, Minister van Staat, Gouverneur Generaal, zich naar Makasser hebbende begaven, om in persoon onderzoek te doen naar de werking van den bij publicatie van 9 September 1846 (Staatsblad n°. 27), genomen maatregel, bij welken de stad Makasser is verklaard tot eene vrijhaven, alwaar alle goederen, zonder onderscheid, en om het even onder welke vlag, vrijelijk kunnen worden in- en uitgevoerd, zonder betaling, hetzij van regten op de lading, hetzij van tonnen-, haven- of ankeragelden op de schepen, en zonder dat de handelaren aan eenige formaliteit, ter zake van in- of uitgaande regten, onderworpen zijn, zich heeft overtuigd, dat de aangenemde maatregel aanvankelijk gunstige uitkomsten heeft opgeleverd, kenbaar in belangrijke en voortdurende toename van aangekomene en vertrokkenne schepen en vaartuigen, en van met dezelve aan- en afvoerende koopmanschappen, doch dat er echter nog belemmeringen en bezwaren bestaan, welke nadelig op de Inlandsche bevolking dezer stad en onderhoorigheden, zoomede op den Inlandschen handel en op het vestigen van vreemdelingen tot het drijven van handel, terugwerken. Willende, door het opheffen der belemmeringen en bezwaren, voor zoo veel mogelijk, het doel bevorderlijk zijn, hetwelk met de verklaring van Makasser tot vrijhaven beoogd is.

Heelt geoddevoonden en verstaan:

Al dadelijk, en in afwachting der verdere maatregelen, welke noodig zullen worden bevonden:

- I. De pacht op de sirie, van welke de voorwaarden zijn vastgesteld bij het 5de lid van art. 6 van het Besluit van 22 September 1847 n°. 2, met het einde van het loopende jaar 1849 op te heffen;
 - II. De aan deze Publicatie gehechte bepalingen, omtrent de heffing eener personele belasting, onder de benaming van huistax te Makasser, vastgesteld bij art. 7 van het Besluit van 22 September 1847 n°. 2, te rekenen van 1 Januarij 1850, te wijzigen als volgt:

Ad art. 4, litt. a., dat in de belasting niet zullen worden begrepen huizen en gebouwen, eene mindere huurwaarde hebbende dan van f 15 's maands;

Dat de belasting op de huizen en gebouwen, een huurwaarde hebbende van f 15 tot en met f 50 's maands, zal bedragen 5%, blyvende de huizen en gebouwen, welke eene hoegere huurwaarde dan van f 50 's maands hebben, aan de belasting van 10% onderworpen;

Zullende de watrongs, ongeacht de huurwaarde der gebouwen, in of voor welke wordt uitgesteld, in de belasting worden aangeslagen naar gelang van derzelver belangrijkheid, tot een jaarlijks bedrag:

Voor de eerste klasse	f 18.
» » tweede »	» 12.
» » derde »	» 6.
» » vierde »	» 3.
» » vijfde »	» 1.
 - III. Dat de steencloods, geliegeu voor het haven-kantoor te Makasser, ter plaatse, waar vroeger de koopwaren tot het betalen der inkomende en uitgaande regten worden gebracht, te rekenen van 1 Januarij 1850, niet meer in de pacht voor het marktgedal zal zijn begrepen; maar door den havenmeester kosteloos nederlage aan den handel zal kunnen worden aangewezen, tot kortstondige nederlage van geloste of ter inlading bestemde koopwaren.
 - IV. Dat de jaarpassen van de te Makasser en ommestrekten te huis behoorende prauwen, even als die, te huis behoorende in de nabij geliegeu vorsten-landen, zullen zijn vrijgesteld van zegelregt.
 - V. Dat het zal worden overgegaan tot de intrekking van eene, krachtens art. 6 neur van Ceibes en onderhoorigheden verleende toestemming, tot oponthoud op speciale magtiging van den Gouverneur Generaal.
- En opdat niemand hiervan onwetendheid voorwende, zal deze alom, zoowel in de Nederduitsche als in de Inlandsche en Chinese talen, worden gepubliceerd en geaffigeerd, ter plaatse waar zulks gebruikelijk is.

Gelast en beveelt voorts, dat alle hoegere en lagere collegiën en ambtenaren, justiciëren en officieren, ieder voor zoo veel hem aangaat, aan de stipte nakoming dezer de hand zullen houden, zonder eenige oogluiking of aanzien des persoons.

Gegereen te Makasser, 12 October 1849.

ROCHUSSEN.

Ter ordonnantie van den Minister van Staat, Gouverneur Generaal van Nederlandsch Indië.

De Hoofd-Kommissie ter Algemeene Secretarie,
A. J. F. JANSEN.

BEPALINGEN omtrent de heffing eener personele belasting, onder de benaming van huistax te Makasser.

Aard der belasting.

Art. 1. Van af den eersten Januarij 1800 acht en veertig en vervolgens, zal ter hoofdplaats Makasser en derzelver onderhoorigheden, waaronder gerekend wordt het ressort van de magistratuur (de eilanden daarvan echter uitgezonderd), geheven worden, eene personele belasting, onder de benaming van huistax, naar den grondslag van de huurwaarde der huizen en gebouwen.

Verschuldigheid derzelve.

2. Elk ingezetene, zonder onderscheid van stand of landaard, zal in deze belasting worden aangeslagen voor de door hem bewoonde of gebezigde huizen en gebouwen, hetzij afzonderlijk hetzij gezamenlijk, eene huurwaarde van vijftien gulden 's jaars of meer bezittende.

Meerdere ingezetenen in één huis wonende, zal alleen de principale huurder of bewoner worden aangeslagen, en deze zijn verhaal hebben op de overige mede inwonenden.

Hoogroothed.

3. Deze belasting zal bedragen voor een geheel jaar tien tot honderd der huurwaarde, en zal bij den aanslag derzelve in aanmerking worden genomen het bedrijf, hetwelk in de belastbare gebouwen wordt uitgeoefend, voor zoo veel de stand derzelve daarop invloed heeft.

Voor personen, welke zich vestigen tusschen 1°. Januarij en 1°. Junij, zal de belasting slechts bedragen 6/10 van den aanslag over een geheel jaar.

Personen welke zich vestigen na 1°. Junij, zullen in de belasting over dat jaar niet aangeslagen worden.

Vrijdommen.

4. In de belasting zullen niet worden begrepen:

- a. Huizen en gebouwen, eene mindere huurwaarde hebbende dan van f 15 's jaars.
- b. Gebouwen, dienende voor kerken, scholen, wees- en armenhuizen, hospitaal en andere gestichten, uitsluitend bestemd en gebezigd voor godsdienstige en liefdadige einden.
- c. Alle rijks- en andere gebouwen, dienende voor besturen en openbare inrigtingen.

Onder de vrijdommen sub b en c vermeld, zijn niet begrepen de woningen van geestelijken, onderwijzers, directeuren, regenten, officieren en beambten, in die gebouwen inwonende; zullende deze, zonder uitzondering, belastingplichtig zijn, in evenredigheid der huurwaarde van de door hen bewoonde of in gebruik zijnde gedeelten.

Aanslag.

5. De Gouverneur benoemt jaarlijks eene commissie tot regeling van den aanslag en het opmaken van het kohier.

Dezelve zal zijn zamengesteld uit:

- a. Een assistent-resident.
- b. Drie wijkmeesters of inlandsche hoofden.
- c. Eene taxateur van gebouwen.

Deze commissie zal in den loop der maand Januarij van elk jaar den hoofdelijken aanslag regelen, en het kohier daarvan opmaken, hetwelk vóór of op 15 Februarij aan den Gouverneur zal moeten ingediend zijn, die hetzelfde arresteert en executie verklaart; waarna de aanslag-bijletten vóór 15 Maart aan de belastingsschuldigen zullen uitgereikt worden.

Supplettoire aanslag.

6. Voorschreven commissie zal in den loop der maand Junij van elk jaar, eenen supplettoiren aanslag opmaken van alle personen, die zich sedert 1 Januarij hebben gevestigd en niet reeds in den algemeenen aanslag begrepen zijn.

Zij zal het kohier daarvan vóór ultimo Junij aan den Gouverneur inleveren, die daarmede handelt als in het vorig artikel is vermeld, zullende de daaruit voortvloeiende aanslag-bijletten vóór 15 Julij moeten uitgereikt zijn.

Voldoening der belasting.

7. De belasting zal moeten voldaan worden ten kantore van den algemeenen ontvanger, in handen van eenen daartoe aangewezenen ambtenaar, en wel maandelijks, aanvangende met de maand Maart vóór den aanslag, en over een geheel jaar, met een tiende van den aanslag, en, voor zoo verre het betreft den supplettoiren aanslag, met de maand Julij, een vijfde meer termijnen in voorraad te betalen. Elk belastingsschuldige is bevoegd, een of meer termijnen in voorraad te betalen.

Bij voldoening van den geheelen aanslag bij den eersten termijn, zal de belastingsschuldige met de voldoening van 9/10 kunnen volstaan.

Nalatigheid in de voldoening.

8. Bij vertraging in deze voldoening, zal door den belastingsschuldige verbeurd worden eene boete, ten profite van 's Rijks kas, van 25 percent verhooving voor de eerste maand, en andersmaal van 25 percent voor de tweede maand.

Bij langere vertraging zullen belasting en boete door regtsmiddelen inzonderbaar zijn.

Doleantie.

9. Een ingezetene, vermeenende ten onregte of te hoog te zijn aangeslagen, zal zijne bezwaren bij de commissie kunnen inleveren, binnen eene maand na uitreiking van het aanslag-bijlet, welke dezelve met haar aarde aan den Gouverneur onderwerpt. Wanneer de ingezetene zich ook met de uitspraak van den Gouverneur niet kan vereenigen, is hij, voor zoo verre het de hoegroothed van den aanslag betreft, bevoegd, schatting te vragen, welke voor partijen verbindend zal wezen.

Die schatting zal plaats hebben door drie schatters, waarvan een ter benoeming van het bestuur, een ter keuze van den belanghebbende, en de derde ter benoeming van den raad van justitie.

Het inleveren eener doleantie geeft geene aanleiding tot staking of vertraging in de voldoening van den verschenen termijn of termijnen van den aanslag.

Algemeene bepalingen.

10. Overlijden, vertrek of verhuizing, geeft geene ontheffing van belasting voor de onverschenen termijnen. Echter zal, bij verandering en de bewoning of occupatie van eenig in den aanslag der belasting begrepen gebouw, de nieuwe bewoner of gebruiker niet op nieuw in den aanslag worden begrepen, doch de belasting voor den vroegeren bewoner of gebruiker kunnen voldoen.

11. Eigenaars van overhuurde huizen en gebouwen, niet bewoond of gebezigd op het oogenblik der beschrijving, zullen daarvoor niet in de belasting worden aangeslagen.

Behoort bij de publicatie van den Minister van Staat, Gouverneur Generaal van Nederlandsch Indië, van 12 October 1849.

Mij bekend:
De Hoofd-Kommissie ter Algemeene Secretarie,
A. J. F. JANSEN.

(N°. 55.)

HERVEIJING VAN DE PACTH VAN HET REGT TOT DEM VERKOOPT VAN AMPIOEN IN HET KLEIN IN DE DISTRICTEN N°. 2 TOT IN MET N°. 13.

PUBLICATIE.

VAN WEGE EN IN NAAM DES KONINGS.

De Vice-President van den Raad van Nederlandsch Indië;

Naams

Den Minister van Staat, Gouverneur Generaal van Nederlandsch Indië;

Den Raad van Nederlandsch Indië gehoord;

Allen, die deze zullen zien of hooren lezen, Salut! doet te weten:

Dat hij heeft goedgevonden en verstaan:

Te bepalen, dat de pacht van het regt tot den verkoop van amfioen in het klein, in de districten n°. 2 tot en met n°. 43, uitmakende de tweede afdeling, over het jaar 1850, te Samarang, op Maandag 5 November 1849, voor elk district afzonderlijk, door den Resident aldaar, op nieuw zal worden opgeveeld, onder de bepalingen, voor den afstand van het regt tot den verkoop van amfioen in het klein op Java en Madura, over het jaar 1850, gearresteerd bij Besluit van 3 September 1849 n°. 1, en bekend gemaakt bij Publicatie van dienzelfden dag, met dien verstande evenwel:

- a. Dat de hoeveelheid amfioen, welke de pachters gehouden zullen zijn, overeenkomstig art. 3 van die bepalingen, aan te nemen tegen den bij art. 7 van het Reglement voor de amfioen-pacht op Java en Madura, afgekondigd bij Publicatie van 29 September 1847 (Staatsblad n°. 42), bepaalden prijs van een honderd gulden het kattie, voor het 3de district (Kadoe) slechts zal bedragen 140 katties 's maands, en voor het 9de district (Bagelen) 110 katties 's maands;
 - b. Dat de gebodene sommen bij de op 10 October 1849 gehouden velling van deze pacht te Samarang, zullen blijven als minima, en met dezelve dus de nieuwe opveeling zal worden ingesteld;
 - c. Dat wanneer bij de op 5 November 1849 te houden nieuwe opveeling een voldoende bod wordt verkregen, alsdan geene nadere herverveeling zal plaats hebben. En opdat niemand deswege onwetendheid voorwende, zal deze, zoowel in de Nederlandsche als in de Chinese en Indlandsche talen worden gepubliceerd en geaffigeerd, waar zulks te doen gebruikelijk is; zullende dezelve worden opgenomen in het Staatsblad van Nederlandsch Indië en in de Javasche courant. Gelast en beveelt voorts, dat alle hooge en lage collegiën en ambtenaren, officieren en justiciëren, ieder voor zoo veel hem aangaat, aan de stipte nakoming dezer hand zullen houden, zonder eenige oogluiking of aanzien des persoons.
- Gegeven te Batavia, 20 October 1849.

J. C. REIJNST.
Ter ordonnantie van den Vice-Président
van den Raad van Nederlandsch Indië;
De Algemeene Secretaris,
C. VISSCHER.

(N°. 56.) ZAMENSTELLING VAN DE GENEESKUNDIGE DIENST BIJ HET LEGER IN OOST-INDIË.

Besluit van den Minister van Staat, Gouverneur Generaal van Nederlandsch Indië, van 21 October 1849, n°. 6.

Gelezen de missive van den Minister van Koloniën, van 22 Augustus 1849 La. C. n°. 4576, toezendende afschrift van 's Konings Besluit van 14 Augustus 1849 n°. 46, luidende aldus:

WIJ WILLEM III, BIJ DE GRATIE GODS, KONING DER NEDERLANDEN, PRINZ VAN ORANJE-NASSAU, GROOT-HERTOG VAN LUXEMBURG, ENZ., ENZ., ENZ.

Op de voordragt van Onzen Minister van Koloniën, van 10 Augustus 1849, La. C. n°. 15.

Hebben besloten en besluiten:

Art. 1. Met wijziging in zoo verre van de thans bestaande formatie van het leger in Oost-Indië, zal de geneeskundige dienst bij dat leger zijn zamengesteld als volgt:

- 1 (Een) chef (met rang van kolonel).
- 1 (Een) dirigerend officier van gezondheid der eerste klasse, (met rang van luitenant-kolonel).
- 3 (Drie) dirigerende officieren van gezondheid der tweede klasse, (met rang van majoor).
- 15 (Vijftien) officieren van gezondheid der eerste klasse, (met rang van kapitein).
- 72 (Twee en zeventig) officieren van gezondheid der tweede klasse, (met rang van eersten luitenant).
- 80 (Zes en dertig) officieren van gezondheid der derde klasse, (met rang van tweeden luitenant).
- 2 (Twee) apothekers der eerste klasse, (met rang van kapitein).
- 9 (Negen) apothekers der tweede klasse, (met rang van eersten luitenant).
- 18 (Achtien) apothekers der derde klasse, (met rang van tweeden luitenant).
- 2 (Twee) paarden-artsen, (met rang van eersten luitenant).
- 2 (Twee) adjunct-paarden-artsen, (met rang van tweeden luitenant).
2. Met intrekking van het bepaalde bij Koninklijk Besluit van 30 December 1840 n°. 33, zal de zoodanige der bij art. 1 bedoelde apothekers der eerste klasse, die voldoende blijken heeft gegeven, de meest kundige en geschikte te zijn voor de betrekking van eersten laborant, kunnen worden bevorderd tot eersten apotheker (met rang van majoor) wanneer hij twintig jaren onafgebroken in Indië heeft gediend en het als belangrijk wordt beschouwd, om hem voor de dienst te behouden.
3. Tot paarden-artsen zullen voortaan alleen benoembaar zijn zij die in het bezit zijn van een diploma als veerarts der eerste klasse, verkregen aan 's Rijks veerartsenschool te Utrecht.

En tot adjunct-paardenartsen zij die in het bezit zijn van zoodanig diploma, hetzij van de eerste, hetzij van de tweede klasse.

3. De adjunct-paardenartsen, bezitters van het bij artikel 3 bedoelde diploma der eerste klasse, zullen minstens vier jaren als zoodanig actief moeten hebben gediend, alvorens bij het ontstaan van vacatures tot bevordering in aanmerking te kunnen komen.

5. De bij artikel 3 bedoelde paardenartsen en adjunct-paardenartsen, zullen respectievelijk al de voorregten genieten, verbonden aan de rangen van officier van gezondheid der tweede en derde klasse, en in uniform, kleeding en onderscheidingsteekenen, gelijk zijn aan de paardenartsen en adjunct-paardenartsen bij het leger in Nederland.

Onze Minister van Koloniën is belast met de uitvoering dezes, waarvan afschrift zal worden gezonden aan Onzen Minister van Oorlog tot informatie.

Het Loo, 15 Augustus 1849.

(Get.) W I L L E M.

De Minister van Koloniën,
(Get.) E. B. VAN DEN BOSCH.
Accordeert met deszelfs origineel:
De Pd. Secretaris Generaal bij het
Ministerie van Koloniën,
(Get.) GUS. F. PAHOD.
Voor eensluidend Afschrift:
De Pd. Secretaris Generaal,
(WG.) GUS. F. PAHOD.

Zijnde, enz.

Is goedgevonden en verstaan:

Van deze mededeeling aantekening te houden, en kennis te geven aan het militaire departement, ten einde het noodige te verrigten, en aan den directeur go

beraal van Financiën en de algemeene rekenkamer, tot informatie en narigt.

Accordeert met het register der besluiten van den Minister van Staat, Gouverneur Generaal van Nederlandsch Indië.

De Algemeene Secretaris,
C. VISSCHER.

(N°. 57.) REGLEMENT VOOR HET LOODSWEZEN IN STRAAT BALIE.

PUBLICATIE.

VAN WEGE EN IN NAAM DES KONINGS.

De Vice-Président van den Raad van Nederlandsch Indië.

Naam: Den Minister van Staat, Gouverneur Generaal van Nederlandsch Indië.

Den Raad van Nederlandsch Indië gehoord;

Allen, dien deze zullen zien of hooren lezen, Salut! doet te weten:

Dat hij heeft goedgevonden en verstaan:

Met intrekking van alle daarmede strijdige voorschriften, en speciaal van de Resolutie van 3 Junij 1833 n°. 17 en de Besluiten van 22 Mei 1842 n°. 2 en 6 Junij 1843 n°. 8, te bepalen, dat het »Loodswezen in straat Balie» zal zijn eene Gouvernements inrigting, en te arresteren het Reglement voor die inrigting, luidende als volgt:

REGLEMENT voor het Loodswezen in Straat Balie.

Art. 1. De assistent-resident van Banjoecangie zal superintendent over het loodswezen zijn.

2. Het loodswezen zal vooreerst bestaan uit eenen loods en uit eenen tweeden loods.

3. De loodsen zijn dienaren van het Gouvernement, en genieten vaste bezoldiging als: De loods f 95 (vijfennegentig gulden) 's maands, en de tweede loods f 45 (vijfveertig gulden) 's maands, en na drie jaren als zoodanig te hebben gediend, f 55 (vijfenvijftig gulden) 's maands;

Terwijl hun bovendien een gedeelte van het batig saldo der geïnde loodsgelden zal worden toegelegd, ingevolge het bepaalde bij art. 15 van dit Reglement.

4. De loodsen zullen zich met der woon moeten vestigen te Banjoecangie, ter plaatse, hun door het bestuur aldaar aan te wijzen.

5. Het loodsmans vaarwater strekt zich uit:

Om de noord van Banjoecangie tot buiten of benoorden Poelos Taboean (Duisjes Etand), en om de zuid van Banjoecangie tot voorbij Goenoeng Samboclangan (Goenoeng Ikan).

Niettemin zal men zich ter reede van Bezoekie van eenen loods naar Banjoecangie kunnen voorzien, ten einde verzekerd te zijn van zijne hulp; mits daartoe vooraf de noodige aanvragen worden gedaan, tijdig genoeg, om dien persoon over land van Banjoecangie te ooen komen.

Van Banjoecangie, om de noord uitgaande, zal men gehouden zijn, den loods te ontschepen, zoodra men buiten de straat in de ruimte gekomen is, tenzij de gelegenheid daartoe mogt ontbreken; wanneer men verplicht is, hem naar Bezoekie te brengen en aldaar te doen landen.

6. Aan de loodsen wordt de grootste waakzaamheid aanbevolen; opdat geen vaartuig, vóór de straat komende, lang van hunne hulp verstoken blijve, zullende een lunnar tot dat einde zich dagelijks, van zons-opgang tot zons-ondergang, om de noord buiten de straat moeten bevinden, en aldaar met zijne praauw zoodanig op een veilige plaats ankeren of kruisen, dat hij bij de aankomst van een vaartuig, hetwelk zijne hulp behoeft, zich ten spoedigste naar boord kunne begeven.

7. Naar elk vaartuig, hetwelk door een schot of het hijschen van zijne vlag van eenen der toppen, of wel het hijschen van die vlag alleen, te kennen geeft, de hulp van eenen loods te verlangen, zal hij zich ten spoedigste moeten begeven en op hetzelfde overgaan.

Bij het opkomen van meer schepen, zullen de loodsen steeds de zoodanige moeten ten dienste staan, welke het meest de straat zijn genaderd.

Alleen in geval een vaartuig door becomen averij, of wel door deszelfs stelling, eene dadelijke hulp behoeft, zal van deze bepaling mogen worden afgeweken.

8. Het onderscheidingsteeken van de loodsen zal bestaan in eene koperen plaat, voorzien van het Koninklijke wapen en het opschrift:

»Loodswezen in straat Balie—loods.»

of

»Loodswezen in straat Balie—tweede loods.»

Zullende deze, in functie, door hen steeds moeten worden gedragen.

9. Ten dienste van het loodswezen zullen van Gouvernementswege worden onderhouden, twee loodsbooten, ieder bemand met eenen roergeranger, op eene bezoldiging van f 10 (tien gulden) 's maands, en vier matrozen, op eene bezoldiging van f 8 (acht gulden) 's maands ieder;

Zullende hun bovendien maandelijks 40 (veertig) pond rijst in natura voor elken man verstrekt worden.

10. De loodsbooten zullen tot verkenning eene blauwe vlag, met een vierkant wit blok, in top voeren.

11. Het Tarief der loodsgelden wordt bepaald, als volgt:

Van Banjoecangie om de noord of omgekeerd

D I E P G A N G.			Sommen.
Nederlandsche Ellen.	Rijal. voeten.	Amst. voeten.	
Tot en met 2.0	6.37	7.06	f 39.
2.5	7.97	8.81	35.
3.0	9.56	10.60	40.
4.0	12.74	15.13	45.
5.0	15.93	17.66	50.
6.0	19.12	21.19	60.
daarboven			80.

En bovendien f 30 (dertig gulden), indien de loods naar Bezoekie ontboden of gebragt wordt, ten dienste van elk vaartuig, onverschillig van welk charter.

Voor het loodszen van Banjoecangie om de zuid of omgekeerd, zal de helft der in het tarief gestelde prijzen betaald worden.

12. De gezaghebbers van schepen zullen gehouden zijn aan de loodsen, die hen geloodsd hebben, een certificaat af te geven van hunne volbragte diensten. Bij gebreke van die afgifte zullen zij verbeuren eene geldboete van f 25 (vijfentwintig gulden).

13. De assistent-resident, superintendent van het loodswezen, zal, om de drie maanden, aan den directeur der middelen en domeinen, om door dezen aan de algemeene rekenkamer te worden aangeboden, doen toekomen de verantwoordeling van alle gedurende dien tijd ontvangene loodsgelden, onder overlegging der in het vorig artikel bedoelde certificaten.

Deze gelden zullen inmiddeels bij 's lands kas behooren te worden overgebracht.

14. Na het einde van ieder jaar zal de superintendent van het loodswezen aan den directeur der middelen en domeinen inzenden eenen staat, aantoonende het bedrag der gedurende het verschenen jaar ontvangene en in 's lands kas afgedragene loodsgelden, tevens bevattende het bedrag der in den loop van dat jaar gedane geldelijke en materiele uitgaven, ten dienste van het loodswezen.

15. Het batig saldo zal, na aftrek van alle bewerkstelligde en ten laste van het loodswezen komende gewone jaarlijksche uitgaven, in voege als hieronder, worden verdeeld:

75% voor den lande, ter bestrijding van onvoorziene uitgaven of voor inrigtingen van bijzondere aard, en

25% bestemd tot aanmoediging van het personeel, van hetwelk twee derde gedeelte aan den loods, en een derde aan den tweeden loods, als gratificatie wordt betaald.

En opdat niemand hiervan onwetendheid voorwende, zal deze alom worden gepubliceerd, waar zulks te doen gebruikelijk is, en voorts geplaatst worden in de Javasche courant en in het Staatsblad van Nederlandsch Indië.

Geleest en beveelt, dat alle hooge en lage collegiën, ambtenaren, justiciëren en officieren, ieder voor zoo veel hem aangaat, aan de stipte nakoming dezer hand zullen houden, zonder eenige oogluiking of aanzien des persoons.

Gegeven te Batavia, 23 October 1849.

J. C. REIJNST.
Ter ordonnantie van den Vice-Président van den
Raad van Nederlandsch Indië.
De Algemeene Secretaris,
C. VISSCHER.

(N°. 58.) VOORZIENING IN DE GODSDIENSTIGE BELANGEN DER PROTESTANTEN IN NEDERLANDSCH INDIE.

Besluit van den Minister van Staat, Gouverneur Generaal van Nederlandsch Indië, van 25 October 1849, n°. 1. Gelezen de missive van den Minister van Koloniën, van 18 Augustus 1849 La. A. n°. 1567, mededeelende: Dat bij het Departement van Koloniën achtervolgelijk zijn ontvangen de Indische brieven van den:

Table with 3 columns: Date, Day, and Reference Number. Includes entries like 7den Augustus 1844 No. 441/25, 30sten October 1844 No. 622/2, etc.

(verhandeld bij de Besluiten van dezelfde dagteekening, Nos. 25, 2, 15, 67, 3, 8, 8, 22, 8, 1 en 10);

Alle handelende over de aangelegenheden der Protestantsche gemeente in Nederlandsch Indië en van de Luthersche gemeente te Batavia;

Dat de overwegingen, welke naar aanleiding van den inhoud dier stukken, bij de departementen van Koloniën en voor de zaken der Hervormde Kerk enz., hebben plaats gehad, zich hebben opgelost in het Koninklijk Besluit van 3 Augustus 1849 N°. 64, van hetwelk een afschrift door den Minister wordt aangeboden, met uitnodiging op het Indisch Bestuur, om daaraan het noodige gevolg te geven; luidende hetzelfde als volgt:

WIJ WILLEM III, BIJ DE GRATIE GODS, KONING DER NEDERLANDEN, PRINS VAN ORANJE-NASSAU, GROOT-HERTOG VAN LUXEMBURG, ENZ., ENZ., ENZ.

Gezien de gemeenschappelijke voordragt van Onze Ministers van Koloniën, en voor de zaken der Hervormde Eeredienst enz., van den 17den Maart 1849, II. La. A N°. 16

N°. 11; Overwegende, dat de steeds toenemende Europeesche bevolking in Nederlandsch Indië, inzonderheid op Java, behoefte doet ontstaan aan meerdere Predikanten, ter voorziening in de Godsdiensige belangen der Protestanten.

In aanmerking nemende, dat dit doel kan worden bereikt, zonder eene belangrijke vermeerdering van uitgaven.

Gezien de Koninklijke Besluiten van 5 October 1828 N°. 205, 31 Maart 1830 N°. 124, 11 December 1835 N°. 88, 6 Junij 1837 N°. 39, 28 Januarij 1838 N°. 106, 28 October 1849 N°. 57, 31 Augustus 1842 N°. 138, 11 Maart 1848 N°. 472.

Den Raad van State gehoord (advies van 7 Junij 1849 N°. 4); Gezien het nader gemeenschappelijk rapport van Onze voornoemde Ministers, dd. 7 Julij 1849, II. La. A N°. 14

30 Junij N°. 13; Hebben besloten en besluiten: Art. 1. Het getal Predikanten in Nederlandsch Indië wordt bepaald op twintig.

Zeven honderd zullen genieten eene jaarwedde van f 6,000, negen eene jaarwedde van f 4,800 en vier eene jaarwedde van f 3,600.

2. Onze Gouverneur Generaal bepaalt, naar gelang van de meerdere of mindere belangrijkheid der standplaats, welke der in het vorig artikel vermelde jaarwedde elk Predikant geniet.

3. De tot dus ver bestaan hebbende rangschikking van de Predikanten in Nederlandsch Indië in drie klassen, wordt afgeschaft.

4. De regeling der standplaatsen en daaronder behoorende gemeenten, wordt opgedragen aan Onzen Gouverneur Generaal, na te hebben gehoord het bestuur voor de Protestantsche Kerken in Nederlandsch Indië.

5. Onze Gouverneur Generaal wordt gemagtigd, indien het toenemen der Protestantsche bevolking de behoefte aan meerdere Predikanten doet ontstaan, daaronder de noodige voorstellen te doen.

6. Bijaldien de Evangelisch-Luthersche gemeente te Batavia, met de Hervormde gemeente aldaar wordt vereenigd, zal er onder de Predikanten te dier plaatse, steeds één zijn, genomen uit het Evangelisch-Luthersch Kerkgenootschap.

Hierdoor zal echter niet worden overschreden het bij artikel 1 bepaald getal van twintig Predikanten, noch dat, hetwelk door den Gouverneur Generaal voor de Protestantsche gemeente te Batavia in het algemeen zal worden aangewezen.

7. De door Ons, voor de dienst in Nederlandsch Indië te benoemen Predikanten, zullen genieten:

a. Een voorloopig traktement van f 150 (honderd vijftig gulden) 's maands, ingaande met den dag van vertrek naar Indië, en voortdurende tot den dag waarop zij hunne dienst aldaar zullen aanvaarden.

b. Een voorschot van vier, of, des verkietende, van zes maanden op het sub a vermelde traktement.

c. Gehuwd zijnde, bovendien eene gratificatie van f 600 (zes honderd gulden).

d. Vrije overvoer naar Batavia, op dien gebruikelijken voet, als passagiers der 1ste klasse, met genot van gewone scheepsvoeding, ook voor hunne vrouwen en kinderen.

8. Bij aankomst in Indië, zal aan de Predikanten, gehuwde of weduwenaren, vaders van huisgezinnen zijnde, als tegemoetkoming in de kosten hunner vestiging, worden toegelegd eene som van vijf honderd gulden (f 500).

9. Vaste standplaatsen bekomende, zullen zij, boven het daaraan verbonden traktement, genieten vrije woning of eene schadeloosstelling, deswege te bepalen door den Gouverneur Generaal, doch niet te bovengsaande f 120 's maands te Batavia, f 100 's maands te Samarang en Soerabaja, en f 60 's maands op de overige standplaatsen.

10. Na ommeekomst van het eerste vijftal dienstjaren, gerekend van den dag, waarop zij hun beroep in Indië zullen hebben aanvaard, zal aan de Predikanten, genietende de bezoldiging van f 500 's maands, worden verliend eene traktementsverhooging van f 150 's maands, en aan de overige eene verhooging van f 100 's maands.

Na verstrijking van het tweede vijftal dienstjaren, zullen deze Leeraren andermaal gelijke verhooging van f 150 en f 100 's maands genieten, en die verhooging, na verstrijking van het derde en vierde vijftal dienstjaren, op dezelfde wijze plaats vinden.

11. De thans in Indië gevestigde Predikanten zullen behouden, de vrouwen- en kindergelden, welke zij thans genieten krachtens artikel 4 van het Koninklijk Besluit dd. 5 October 1828 n°. 205.

Dere toelagen houden op van den dag waarop zij in het genot treden der traktementsverhoogingen, bij het voorgaande artikel voor 15- en 20jarige dienst bepaald. Het staat hun echter vrij van die traktementsverhoogingen af te zien, wanneer zij aan het genot der bedoelde toelagen de voorkeur mogten geven.

12. Na eene in Indië vervulde dienst van ten minste tien jaren, te rekenen van den dag van aankomst daar te lande, hebben de predikanten aanspraak op pensioen uit 's lands kas, misgaders op vrijen terugvoer, ook voor hunne vrouwen en kinderen, naar Nederland, op den voet, bedoeld bij § d van artikel 7.

13. Het pensioen bedraagt f 100 (honderd gulden) voor ieder jaar Indische dienst, dien pensioen wordt verhoogd met f 20 (twintig gulden) voor ieder jaar Indische dienst, wanneer de betrokken Predikant, minstens gedurende de twee laatste dienstjaren, op eene der standplaatsen, waar voor eene bezoldiging van vijf honderd gulden 's maands is bepaald, bij vaste benoeming werkzaam is geweest.

14. Onder de dienstjaren, voor de berekening, hetzij van het pensioen, hetzij van de traktementsverhoogingen, vermeld bij artikel 10, wordt niet gerekend: a. Den tijd met verlof buiten Nederlandsch Indië doorgebragt;

b. Verloven voor langer dan zes maanden, binnen Nederlandsch Indië toegestaand;

c. De tijd, uithoofde van berispelijk gedrag, op wachtgeld of onder suspensie doorgebragt.

15. Het pensioen zal ingaan met de maand, volgende op die, waarin de betiening wordt nedergelegd.

Bij terugkeer naar Nederland, zal daarop een voorschot van vier maanden kunnen worden uitbetaald.

16. De Predikanten die vóór hun vertrek naar Indië in Nederland hebben gediend, zullen na hunne terugkomst, aanvraag kunnen doen, ter bekoming van zodanig pensioen, als waarop de Europeesche dienstjaren hun aanspraak mogten geven.

17. In het vaderland teruggekomen, en aldaar op nieuw aan eene gemeente verbonden wordende, zullen zij hun Indisch pensioen kunnen genieten, bij de voortdoelen aan die standplaats verknocht.

18. De bepalingen omtrent het Indisch civiel weduwen- en wezenfonds, misgaders die nopens het verleenen van verloven aan burgerlijke ambtenaren in Nederlandsch Indië, zijn van toepassing op de in dit Besluit bedoelde Leeraren.

19. De Koninklijke Besluiten van 5 October 1828 n°. 205, 31 Maart 1830 n°. 11, 11 December 1835 n°. 88, 6 Junij 1837 n°. 39, 31 Augustus 1842 n°. 138 en 11 Maart 1848 n°. 172, worden gehouden voor vervallen, voor zoo veel de protestantsche kerk daarbij betrokken is, met dien verstande nogtans, dat de thans in Indië gevestigde Predikanten, wat het geldelijke aangaat, onverkort blijven in de aanspraak, welke zij, volgens die besluiten, kunnen doen gelden.

Onze Minister van Koloniën en voor de zaken der Hervormde Eeredienst enz., zijn ieder, voor zoo veel hem betreft, belast met de uitvoering van dit Besluit, waarvan afschrift zal worden gezonden aan den Raad van State, tot informatie.

Het Loo, 3 Augustus 1849.

(get.) WILLEM. De Minister van Koloniën, (get.) E. B. VAN DEN BOSCH. De Minister voor de zaken der Hervormde Eeredienst, enz., (get.) VAN HEEMSTRA. Accordeert met deszelfs origineel. De fd. Secretaris Generaal bij het Ministerie van Koloniën, (get.) CHS. F. FAHUD. Voor eensluidend Afschrift: De fd. Secretaris Generaal, (W.G.) CHS. F. FAHUD.

Wordende enz.; Is goedgevonden en verstaan: Van het vorenstaande aanteekening te houden; Met bepaling, dat het Koninklijk Besluit van 3 Augustus 1849 n°. 64, zal worden opgenomen in het Staatsblad van Nederlandsch Indië en in de Javasche courant. Afschrift, enz. Accordeert met het register der besluiten van den Minister van Staat, Gouverneur Generaal van Nederlandsch Indië. De Algemeene Secretaris, C. VISSCHER.

(N°. 59.) VOOR DE RESIDENTIE KADOE VAN TOEPASSING VEELKLAARD, HET POLICIE-REGLEMENT VOOR DE STAD EN VOORSTEDEN VAN SOERABAJA.

Besluit van den Minister van Staat, Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië, van 19 November 1849, N°. 1.

Gelezen, enz. Den Raad van Nederlandsch-Indië gehoord; Is goedgevonden en verstaan:

In afwachting van de daarstelling van algemeene wettelijke verordeningen van politie, het bij Besluit van den Commissaris-Generaal, van 2 Februarij 1850 n°. 32 (Staatsblad n°. 8) gearresteerd Policie-reglement voor de stad en voorsteden van Soerabaja, ook van toepassing te verklaren voor de residentie Kadoe, voor zoo ver namelijk dat Reglement niet in strijd is met de nieuwe wetgeving. Afschrift, enz.

Accordeert met het register der besluiten van den Minister van Staat, Gouverneur Generaal van Nederlandsch Indië. De Algemeene Secretaris, C. VISSCHER.

(N°. 60.) BEPALING: DAT OOK OP HET EILAND BAWEAN ZITTINGEN ZULLEN WORDEN GEHOUDEN VAN DE REGTBANK VAN OMGAAN EN DAT ALDAAR MEDE EEN LANDRAAD ZAL WORDEN OPGERIGT.

Besluit van den Minister van Staat, Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië, van 9 December 1849, n°. 3.

Gelept op het Besluit van 30 Maart 1848 n°. 6 (Staatsblad n°. 15); Gelezen:

a. De missive van den staatsraad Jhr. Mr. H. L. WICHERS, belast met eene zitting naar Nederlandsch Indië, van 3 Mei 1848 n°. 205, en het overgelegde schrijven van den resident van Soerabaja, van 7 April 1848 n°. 20/8; b. De missive van den resident van Soerabaja, van 24 April 1849 n°. 272, naar aanleiding van die van den algemeenen secretaris, van 13 Januarij 1849 n°. 158;

Gezien de consideratiën en het advies van het hoog-geregtschap van Nederlandsch Indië, van 3 November 1849 n°. 555, en het overgelegde rapport van den Gouverneur-Generaal, van 12 Junij 1849 n°. 1301/192 184, naar aanleiding van de missive van den algemeenen secretaris, van 23 Mei 1849 n°. 1418; Den Raad van Nederlandsch Indië gehoord;

Is goedgevonden en verstaan: Eerstelijk: In verband met de artikelen 6, 9 en 10 van het Besluit van 30 Mei 1848 n°. 6 (Staatsblad n°. 16), te bepalen:

Dat met 1° Januarij 1850 in de Afdelinge, ook op het eiland Bawean, zullen worden gehouden zittingen van de regtbank van omgang;

En dat aldaar, van af hetzelfde tijdstip, mede een landraad zal worden gevestigd. Ten tweede: Enz. Afschrift, enz.

Accordeert met het register der besluiten van den Minister van Staat, Gouverneur Generaal van Nederlandsch Indië. De Algemeene Secretaris, C. VISSCHER.

(N°. 61.) BESLISSING TEN AANZIEN VAN GESCHILLEN OYER VOEGDHEID TUSSEN DE REGTERLIJKE MAGTEN ADMINISTRATIEF GEZAG.

PUBLICATIE. VAN WEG EN IN NAAM DES KONINGS.

De Vice-President van den Raad van Nederlandsch Indië; Namens Den Minister van Staat, Gouverneur Generaal van Nederlandsch Indië. Den Raad van Nederlandsch Indië gehoord; Allen, die deze zullen zien of hooren lezen, Salut I doet te weten. Dat het Zijne Majestie den Koning heeft behaagd, onder dagteekening van September 1849 n°. 66, vast te stellen het navolgende Besluit.

zal worden gezonden aan Onzen Minister van Justitie, aan den Raad van State en aan den Hoogen Raad der Nederlanden, tot informatie en narigt.

's Gravenhage, 29 September 1849.

De Minister van Koloniën,
(get.) E. B. VAN DEN BOSCH.

(get.) W I L L E M.

Accordeert met deszelfs Origineel:

De *fd. Secretaris-Generaal*
bij het Ministerie van Koloniën,
(get.) CHS. F. PAHUD.

Voor eensluidend afschrift:
De *fd. Secretaris-Generaal*,
(get.) CHS. F. PAHUD.

(N°. 93.) WIJ WILLEM III, BIJ DE GRADIE GODS, KONING DER NEDERLANDEN,
PRINS VAN ORANJE-NASSAU, GROOT-HERTOG VAN LUXEMBURG, ENZ.,
ENZ., ENZ.

Gezien het rapport van Onzen Minister van Koloniën, van 24 Mei 1849 La. A n°. 14.
Gezien den bij dat rapport gevoegden brief van Onzen Gouverneur-Generaal van
Nederlandsch Indië, dd. 17 Januarij 1849, n°. 45, daarbij onder anderen over-
leggende zijn Besluit van dien dag n°. 26, waarbij, onder Onze nadere goedkeuring;
a. Boven het bepaalde bij art. 152 van het Reglement op de regterlijke organisa-
tie en het beleid der justitie, aan het Hoog-Geregtshof van *Nederlandsch In-
dië* zijn toegevoegd twee Raadsheeren, mitsgaders aan den Procureur-Generaal
bij dat hof, een Advocaat-Generaal;

b. Het Hoog-Geregtshof wordt verdeeld in twee kamers;

c. De Raden van justitie op Java tijdelijk worden belast met de revisie van
vonnissen in zake van misdrijf door de Landraden gewezen.

Den Raad van State gehoord (advies van 8 September 1849 n°. 2.)

Gezien het nader rapport van Onzen Minister van Koloniën, van 28 Septem-
ber 1849, La. A n°. 1.)

Hebben besloten en besluiten:

Het Besluit van Onzen Gouverneur Generaal van *Nederlandsch Indië*, van 17 J-
nuarij 1849, n°. 26, wordt bij deze goedgekeurd en bekrachtigd.

Onze Minister van Koloniën, is belast met de uitvoering dezes, waarvan afschri-
ft zal worden gezonden aan Onzen Minister van Justitie, aan den Raad van State en
aan den Hoogen Raad der Nederlanden, tot informatie en narigt.

's Gravenhage 29 September 1849.

(get.) W I L L E M.

De Minister van Koloniën.

(get.) E. B. VAN DEN BOSCH.

Accordeert met deszelfs origineel:

De *fd. Secretaris-Generaal* bij

Ministerie van Koloniën,

(get.) CHS. F. PAHUD.

Voor eensluidend afschrift,

(W. G.) CHS. F. PAHUD.

Ten tweede, enz.

Afschrift, enz.

Accordeert met het register der besluiten van den Minister

van Staat, Gouverneur Generaal van *Nederlandsch In-*

De *Algemeene Secretaris*,

C. VISSCHER.